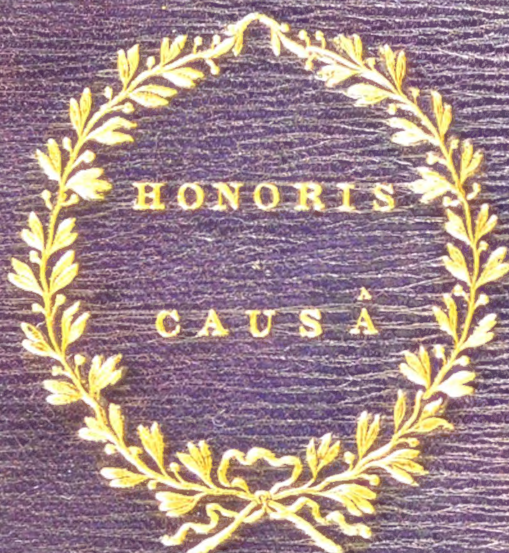

HONORIS
CAUSÂ

STA COLL
C 08 GOU
COLL. REG. MED. LOND.
MDXVIII
O BIOC
TEXNH
BPAXYC H
ΔE
MAKPH

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

ARISTOTELIS

DE

POETICA

LIBER

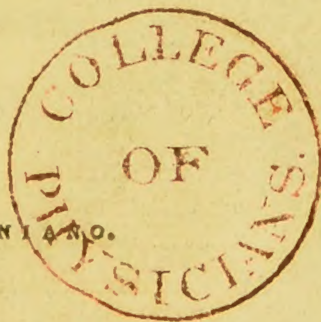
EX VERSIONE

THEODORI GOULSTONI.

Lectionis varietatem e Codd. IV. Bibliothecæ Mediceæ, Verborum Indicem et Observationes suas adjunxit

T. WINSTANLEY, A.M.

Coll. Hert. Soc.

OXONII,

E Typographeo Clarendoniano.

M DCC LXXX.

ORNATISSIMO VIRO

GUIL. BANKES A. M. ARM.

DE WINSTANLEY

IN AGRIS LANCASTRIENSIBUS

BONARUM ARTIUM ÆSTIMATORI OPTIMO

MORUM INTEGRITATE PRUDENTIA COMITATE

ADMODUM SPECTABILI

FAUTORI SUO IMPRIMIS COLENDO

AMICO CERTISSIMO

HOC QUALECUNQUE OPUSCULUM

PRO TALIBUS MERITIS LEVIDENSE MUNUS

IN AMICITIÆ GRATIQ. ANIMI

TESTIMONIUM

EA QUA PAR EST REVERENTIA

OFFERT DICAT DEDICAT

E D I T O R.

PRÆFATIO.

QUID in hac Editione libelli vere aurei exornanda perfecerim, nonnulla ſunt, quæ Lectorem benevolum in anteceſſum admonitum velim.

Contextum ad Editionem Uptonianam, longe omnium emendatiſſimam, ita exprimendum curavi, ut ſublatis operarum vitiis emendatior prodiret. Neque tamen profecto is ſum, qui eum ſuis nævis carere exiſtimem : ſcilicet, ut Homo, ita liber ille optimus eſt, qui minimis urgetur.

Adnotationes ab eodem Uptono undequaque collectas eo conſilio repetere volui, ut eorum nihil, quibus illa editio commendatur, noſtræ deeſſet. Alias ex aliis Commentatoribus ut Madio, Robortello, Victorio, Benio, Caſtelvetrio, Piccolhomineo, Dacerio, Batteuſio, Salazio, Curtio, Ordonio, Florio, ad faſtidium uſque corradere nullo negotio potuiſſem. Sed hos, mole, ut plurimum, formidanda libros, re parum utiles, ſi unum aut alterum excipias, perfunctorio tantum opere evolvi, ne in labore ineptiarum occupatus fuiſſe viderer.

Earum igitur Obſervationum, quæ huic operi ſubjiciuntur, maxima pars me habet auctorem, in quibus is mihi præcipue animus fuit,

ut

ut Aristotelem, quem illustrando Itali obscurarant, emaculando turpiter fœdarat Heinsius, retentis, quantum ejus fieri potuit, veteri lectione, atque ejusdem sensu illo, qui maxime obvius fuit, sibi restituerem. Nonnulla tamen in auctore, qui certe πολλοῖς ἕλκεσι βρύει, ipse conjectura ductus, ita emendavi dicam? an potius immutavi, ut ex iis sententia aliqua, quæ in editis nulla fuit, erueretur: alia vulgo receptis fortasse meliora suppeditarunt variantes lectiones, quas e Codd. quatuor Bibliothecæ Mediceæ excitatas humanissime mecum communicavit Vir inter paucos linguæ Græcæ peritissimus, de cujus amicitia est quod mihi serio gratuler, A. M. Bandinius J. U. D. ejus Bibliothecæ et publicæ Marucellianæ Custos doctissimus.

Horum Codicum nec valde prisca, nec recente adeo manu exaratorum notationem in literis ad me datis ita fecit ipse Bandinius:

"Ad Codices vero quod attinet, eos diligentissime contulimus, servato ordine, quem in Bibliotheca obtinent; sunt autem isti:

I. Codex XIV. Plutei XXXI. chartaceus in 4. majori, Sæc. XV. charactere grandiori exaratus, optimeque servatus, cum correctionibus quibusdam valde raris ab eadem manu, in quo potissimum amanuensis peccavit, quod identidem in exscribendo similitudine alicujus vocis deceptus, aliquas dictiones, interdum etiam in-

integras periodos prætermifit, ut fuis jam locis adnotavimus; præterea voces quafdam aliquanto obfcuriores in lacuna reliquit.

II. Cod. xiv. Plut. lx. chartaceus in 4. min. Sæc. xv. charactere perfpicuo, optime fervatus, in quo præpofitiones interdum videas accentibus deftitutas, ita ut διαμέλυς pro διὰ μέλυς, διαμέτρων pro διὰ μέτρων exhibeat; quod nos, nifi ubi fententiæ mutatio fieret, adnotare fupervacaneum duximus. Habet præterea fummaria quædam in margine rubricata: Græca quidem ejufdem manus, Latina vero Angeli Politiani, cujus erat Codex, ut ejus ex epigraphe adparet. Hunc autem, ut a fuperiori Codice, qui eodem numero xiv. prænotatur, diftingueremus, in variantibus Romano numero defignavimus.

III. Codex xvi. Plut. lx. Chartac. in 4. min. Sæc. xv. charactere minuto exaratus, correctionibus quibufdam ab eadem manu et fummariis rubricatis in margine.

IV. Codex xxi. Plut. lx. chartac. in 4. min. Sæc. xv. litera grandiori, cum fummariis Græcis in margine rubricatis ab eadem manu et aliis Latinis. Scatet autem correctionibus, quæ, ut plurimum, cum edita lectione conveniunt."

Præter has, variantes lectiones ex editione principe Aldina hujufce libelli, uti et alias, quæ quidem alicujus momenti effe videbantur, ex Verfione antiqua Valliana, anno 1498. id eft, ante ipfum Ariftotelem, edita nunc primum col-

collegi. De hac verſione, quæ, cum verbum de verbo reddat fidus nimis interpres, inſtar MSpti habenda eſt, vide Maittaire Annales Typograph. T. I. p. 661.

His denique paraphraſin Goulſtonianam, et, ex quorumdam amicorum rogatu, verborum Indicem, Tyronibus, uti ſpero, non inidoneum, mihi ſaltem laborioſum, adjeci.

Ne vero plures Obſervationes ad ſenſum auctoris, qui ab Enarratoribus pleriſque omnibus, ne ipſo quidem Goulſtono excepto, male habetur, elucidandum adderentur, obſtitit Editoris oculorum et valetudinis infirmitas. Ea de cauſa et quia librum hunc in molem excreſcere nolui multa hujuſmodi, ab aliis occupata, conſulto omiſi, ut e. gr. quæ de Sophrone præclare egit ſummus Valckenaer in Adnotat. ad Argum. Adoniazus. Theocriti; de Nomo et Dithyrambis Auctor Tractatus de Decreto Lacedæmoniorum contra Timotheum Mileſium; necnon Hagedorn in Abhandlung von den Liedern der alten Griechen Oper. T. III. p. 201. ſq. excultiſſimo ingenio viri; de Heracleide, Theſeide et parva Iliade Cl. Heyne, Excurſ. ad Virg. Æn. II. T. II. p. 220. de Conjunctione et aliis nonnullis ad Grammaticam potiſſimum ſpectantibus, in Hermete J. Harris, Sareſburienſis, vir, ſi quis alius, ἀριστοτελικώτατος, &c.

Tu vero, Lector, vale atque huic noſtro labori, quantuluſcunque is demum ſit, fave.

RATIONES HEINSIANÆ CUR ORDINEM VULGATUM IMMUTAVERIT;

QUÆ, CUM NIMIS ESSENT LONGÆ, QUAM UT NOTIS COMMODE POSSENT INSERI, HUIC LOCO IN GRATIAM DOCTORUM APPONUNTUR.

CAP. VI.

Jam vero ad eum pervenimus locum, in quo aut necesse est aliquid nobis debeant eruditi, qui fœdissimam aliquot capitum hujus libri transpositionem, sine quo inutilia prope omnia erant, quæ divinitus à maximo virorum de Tragœdia ejusque partibus dicuntur, primi advertimus, aut ut doctis rationibus, ea quæ dicuntur, confutent. Quare, ut, quod instituimus, Lectori probemus, totum ordinem, quem secuti sumus, in ipso contextu, expressimus obiter. Si quis tamen glandes post aristas malit, iis fruatur. Sed de eo jam agamus.

CAPITE sexto, post imitationem quam Hexametram Philosophus vocat, de tragœdia agere incipit, cujus definitionem proponit. Ac primo in ipsa definitione, quædam quæ obscuriora videbantur, illustrat, Secundo, ex eadem partes qualitatis elicit: quas primo ἀναλυτικῶς mox συνθετικῶς proponit. Illius methodi respectu, constitutio

Tragœdiæ, Fabulam quam vocat, poſtrema eſt, cum ſit præcipua: hujus vero prima. Partes autem qualitatis, hæ ſunt: Fabula, Mores, Sententiæ, Dictio, Apparatus, Modulatio. Quem deinde ordinem in explicatione ſingulorum perſequitur & ſervat. Sex autem eſſe partes tantum, neque plures, tribus in imitatione differentiis probat, quas initio libelli poſuerat, οἷς, ὡς, ἅ. Prima inſtrumentum quo imitamur ſignificatur: quo Apparatum ac Modulationem refert. Secunda modus denotatur, è quo imitatio diverſitatem ſumit: eo autem Sermo refertur. Tertia Materies, ſive Subjectum, denotatur: quo Fabula, Mores & Sententia eſt referenda. Deinde præcipuam eſſe partem, Fabulam, ſive ipſam conſtitutionem, oſtendit; quod graviſſimis eodem capite argumentis probat: donec præcipuam in Tragœdia, & quaſi animam, conſtitutionem eſſe concludat. Secundo loco Mores ponit, quod & faciendum, ſimilitudine præclara oſtendit. Tertio Sententiam, cujus obiter occaſione, Morum & Sententiæ oſtendit differentiam. Quarto dictionem, Partibus poſtremo minus eſſentialibus ſuum ſimul tribuit locum. Quæ ſunt Modulatio & Apparatus.

Huc uſque nempe ad finem capitis ſexti ſecutus eſt ordinem, vulgatis Editionibus ſervatum.

C A P. VII.

Capite ſeptimo, quod tranſpoſitum, ut poſtea oſtendemus, à librario erat, definiti illuſtrandi cauſa, partes quantitatis ponit, ſine quibus partes ſuperiores intelligi non poterant. Quæ ſunt, Prologus, Epiſodium, Exodus, Chorus. Cujus Chori duas ſtatuit partes: deinde & ſingulas obiter exponit, & eodem capite abſolvit. Neque eſſentiales enim, de quibus fuſe acturus erat, & totam ex iis

expli-

explicaturus Tragœdiæ eſſentiam, abſolvere partes poterat; præcipue autem præcipuam; Fabulam nimirum, ſive Conſtitutionem niſi prius Epiſodium quid eſſet, quid Chorus, quorum ſæpe mentionem in præceptis facit, quæ de prima parte eſſentiali erant, obiter propoſuiſſet. Ut cum, quis ἐπεισοδιώδης μῦθος ſit, docet. Quod profecto intellexiſſet nemo niſi qui, quid eſſet Epiſodium, jam ante didiciſſet.

Caput Septimum in Editione Heinſiana, *cum his verbis incipit*, Μέρη δὲ τραγῳδίας, οἷς μὲν ὡς εἴδεσι δεῖ χρῆσθαι, πρότερον εἴπομεν: *& pertingit uſque ad iſta*, Κατὰ δὲ τὸ ποσὸν καὶ εἰς ἃ διαιρεῖται κεχωρισμένα, ταῦτ᾽ ἐστι.

C A P. VIII.

Capite octavo, primam eſſentiæ aggreditur partem: idque è definitionis fundamento. Integræ enim & abſolutæ actionis imitationem eſſe Tragœdiam, dictum erat. Hinc pulcherrima de juſta actionis magnitudine, ſive de Periodo, oritur quæſtio. Cum enim totum ſine magnitudine eſſe aliquid poſſit (totum enim eſt, quod principium, medium & finem habet) nihil autem pulchrum ſit ſine magnitudine aliqua & ordine; rurſus magnitudine nimia ſenſus diffundantur, ſicut parvitate confunduntur nimia, cum vix ſentiant; terminum juſtæ invenire conſtitutionis in Tragœdia neceſſe eſt: quam ex ipſa Fabula & arte, non extrinſecus petendam docet. Ac poſtremo concludit, ἐν ὅσῳ μεγέθει, κατὰ τὸ εἰκὸς ἢ τὸ ἀναγκαῖον ἐφεξῆς γινομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν, ἱκανὸς ὅρος ἐστὶ τοῦ μεγέθους.

Caput Octavum idem eſt, ac Septimum in vulgatis editionibus.

CAP. IX.

Cum Tragœdia autem ut abſolutæ, ita unius actionis ſit imitatio (quod in definitione dictum) illud etiam videndum erat, quæ ſit una actio. Qua occaſione eorum notat errorem, qui unius actionem unam actionem eſſe exiſtimaſſent; cum ab uno & eodem multa quoque fiant, quæ ſunt multum inter ſe diverſa, neque ulla cohærent ratione. In hac parte erraſſe eos notat, qui aut Herculis aut Theſei omnes complexi actiones fuerant, quod unam eſſe unius actionem credidiſſent. Monet ergo, ſicut reliquæ, quæ imitantur artes, unam imitantur: ita & conſtitutionem in Dramate, quandoquidem unius actionis imitatio eſt; ut totius, ita unius debere eſſe: plura enim recte conjungi non poſſe. Et quandoquidem, quemadmodum ſine magnitudine, ſic ſine ordine nihil pulchrum eſt; ita inter ſeſe cohærere unius actionis illius partes debere: ut ſublata aut mutata una, transferatur quoque & mutetur totum. Quia id, quod utrum adſit vel abſit, animadverti non poteſt, pars totius dici revera non poteſt.

Hoc etiam octavo reſpondet: & tria ſequentia capita nono, decimo, undecimoque.

CAP. X.

Capite ſequenti, ut quam non ſit cujuſvis recte actionem conſtituere in Dramate oſtendat, ab hiſtoricis poëtas diſtinguit quod hiſtorici quæ fiunt, poëtæ, ut fieri debent, omnia deſcribunt. Quare & magis ſerium ac grave poëtæ, quam hiſtorici munus eſſe, ſubjungit. Alter enim ſequitur quod factum, alter id quod veriſimile eſt, & poteſt fieri, conſiderat. Siquidem in ſingularibus hiſtoricus, in univerſalibus verſatur poëta. Parvam deinde in Comicorum ac Tragicorum conſtitutione differentiam oſtendit.

oſtendit. Et, ut melius intelligatur, quantum ut quis recte conſtitutionem conſtituat interſit, poëtam non reſpectu numerorum, ſed ipſius conſtitutionis, dici poëtam notat. Et quandoquidem Fabula ſine Epiſodio nulla eſt; Epiſodium autem aut recte, aut contra cum præcipua actione connectitur; conſtitutionem eam abſolutam eſſe, in qua recte Epiſodium cohæret; in qua vero contra, reprehendi, & ab illo vitio Ἐπεισοδιώδη μῦθον vocari oſtendit. Cujus vitii occaſionem tam in bonis quam ineptis oſtendit poëtis. Et cum in poſtrema definitionis parte, conditio illa ad differentiam fuerit poſita, ut commiſeratio & terror, non quidem è narratione, ſed ex ipſa fabula & actionis naſcatur conſtitutione; hanc poſtremam ejus partem exemplo confirmat. Quæ quidem omnia ad actionis conſtitutionem, ſive, τὸν μῦθον, primam eſſentiæ partem, manifeſte ſpectant.

C A P. XI.

Capite ſequenti illam eſſentiæ dividere incipit partem. Sicut igitur humanæ actiones, aut ſunt ſimplices ſuique ſimiles ad finem uſque procedunt, aut mutationem aliquam illuſtrem habent, ita Fabula aut Simplex eſt, aut Implexa. Rurſus, Implexæ partes ſunt duæ: quarum alteram Περιπέτειαν, quæ eſt manifeſta in contrarium mutatio; alteram Ἀναγνώρισιν, ſive Agnitionem, dixit. Quas, ut recte adhibeantur, ex ipſis naſci rebus oportere oſtendit: ut vel neceſſario vel veriſimiliter eveniant.

C A P. XII.

Capite duodecimo, partes Conſtitutionis, ſive Fabulæ Implexæ, Peripetiam & Agnitionem exponit. Et priorem, quidem prius. Quam exemplis è Tragœdiis illuſtrat. Deinde & Agnitionem definit. Et ut melius quæ Tragœdiæ ſit propria oſtendat, reliquas excludit. In fine capitis duos Agnitionis ponit modos.

C A P.

CAP. XIII.

Capite tertio & decimo (quod miserè divulsum est, & post partem secundam essentialem, cum ad primam spectet, vulgo ponitur; decimum enim & sextum est) Agnitionis, de qua ante egit, exponuntur species. Cujus initium est: Ἀναγνώρισις δὲ τί μὲν ἐστιν εἴρηται πρότερον. Εἴδη δὲ ἀναγνωρίσεως, &c. hoc est, *Agnitio autem quid sit, supra diximus. Species autem illius, hæ sunt.* Ponit autem quinque; I. Τὰς διὰ σημείων. II. τὰς πεποιημένας ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. III. τὰς διὰ μνήμης. IV. τὰς διὰ συλλογισμοῦ. V. τὰς διὰ παραλογισμοῦ, de quibus singulis accurate.

CAP. XIV.

Capite sequenti, quod est decimum & quartum, ante duodecimum, postquam duas Fabulæ implexæ penitus absolvit partes, quarum posterior Agnitio, prior Peripetia fuit, tertiam proponit, quæ est πάθος, sive Perturbatio. Cujus capitis initium est: Δύο μὲν οὖν τοῦ μύθου μέρη περὶ ταῦτ᾽ ἐστὶ, περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις· τρίτον δὲ πάθος. Τούτων δὲ, περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις εἴρηται. Quibus verbis ipse transpositionem indicat. Nam si præcedenti capite (has distinctiones enim sequimur cum vulgo) de Agnitione se egisse dicit, cur nunc quinto post demum, de hac agit? Eodem capite τοῦ πάθους definitio proponitur; reliqua miserrime transposita fuerunt: ut ne quidem de tertia & præcipua fere Fabulæ parte, duobus sequentibus capitibus Aristotelem egisse, eruditi sciverint. Cui enim de Perturbatione ibi agi suboluit? Quamvis enim caput unum esse, in quo περὶ ἐλεινοῦ καὶ φοβεροῦ manifeste ageretur, intelligerent, quasi in tenebris, connexionem cum superiore capite videre non potuerunt. Videbit autem, qui continuabit definitionem τοῦ πάθους cum sequentibus hoc modo: Πάθος δὲ ἐστι πρᾶξις φθαρτικὴ ἢ ὀδυνηρά· οἷον οἵτε ἐν τῷ φανερῷ

θάνα-

θάνατοι, καὶ αἱ περιωδυνίαι καὶ τρώσεις, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἐπειδὴ οὖν δεῖ τὴν σύνθεσιν εἶναι τῆς καλλίστης τραγῳδίας μὴ ἁπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην, ταύτην φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν εἶναι μιμητικήν, &c. Oſtendere ergo pergit, (quandoquidem ex ipſa conſtitutione, ſicut duæ ſuperiores partes, hæc quoque eſt petenda) qualis Fabulæ conſtitutio perturbationem adferat; quod futurum, ait, ſi nec boni viri è felicitate in adverſam, nec improbi ex infelicitate in ſecundam, neque valde improbi è felicitate in adverſam incidant fortunam, ſed cum aliquis eorum, qui in dignitate & ſecunda verſantur fortuna, virtute tamen & juſtitia non nimium excellit, non quidem ob improbitatem, ſed flagitium aliquod inſigne, in adverſam incidit fortunam. Quare & deinceps, non omnes admittere hoc Fabulas, ſed paucas, in quibus propterea, reliquis relictis, Tragici poëtæ verſarentur, oſtendit. Etiam laudem τῶν παθῶν Euripidi relinquit: quod movere perturbationes in animo, Tragœdiæ ſit proprium. Et quandoquidem πάθος, ut ex conſtitutione, ita potiſſimum è felicitatis in adverſam fortunam mutatione, aut contra, naſcitur, aliæque conſtitutiones ſimplices, aliæ ſunt duplices; in quibus non modo in adverſam improbi incidunt fortunam, ſed & probi fiunt felices (ſicut Ægiſthus & Clytemneſtra miſeri, Oreſtes & Electra apud Sophoclem, felices) conſtitutionem talem ſimplici poſtponendam, certe in Tragœdia, docet.

C A P. XV.

Cum ſuperiori capite de Perturbatione egiſſet, & ad definitionem Tragœdiæ & eſſentiam ſpectare oſtendiſſet; eam hoc capite, è Tragœdiæ actione non ex Apparatu, ut putant imperiti, petendam docet: id choragi enim, non poëtæ eſſe. Qua occaſione, quales ſint perſonæ quæ movere ſolent τὰ πάθη, docet. Cum ergo ii, qui atrocia inter ſe com-

committunt facinora, aut amici ſint aut inimici, aut neutri, ait Philoſophus, ſi inimicum inimicus interficiat, nullam commiſerationem, niſi reſpectu facinoris, qnod humanum per ſe movet animum, commovebit: ut nec neutro affecti modo ſi fuerint. Reſtat ergo, ut ib ab amicis fiat & conſanguineis. Quemadmodum, cum frater fratrem, filius matrem, mater filiam interficit. Tum enim vehementer excitantur τὰ πάθη. Rurſus, cum qui aliquem interficit, aut eum norit, aut non norit; & qui non novit, aut cum facinus commiſit, poſſit agnoſcere eum, quem ſuſtulit, aut antequam committat; quis ex iſtis modis maxime excitet τὸ πάθος, oſtendit. E quo rurſus prius περὶ ἀναγνωρίσεως egiſſe ſequitur Philoſophum. Quare enim quis ſit uſus illius ἐν τῷ πάθει, doceret, priuſquam, quid illa eſſet, docuiſſet? Hactenus de Perturbatione, & quo pacto illa ad τὸν μῦθον, quæ Tragœdiæ eſt pars prima, ſpectet.

Hoc idem eſt cum capite decimo quarto.

C A P. XVI.

Duobus ſequentibus capitibus, quæ dicenda περὶ τοῦ μύθου, primâ Tragœdiæ parte, reſtabant, abſolvit. Quæ capita, diverſa continent præcepta. Quod in ipſo capitis initio Philoſophus profeſſus erat. Ita enim ſcripſerat: ὧν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνιστάντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρημένοις. Quæ verba nunc ad caput prius, quod de Perturbationibus agit, tranſlata ſunt. Itaque τὴν παθῶν definitionem, quibuſdam interpoſitis aliis, ab ipſa doctrina τῶν παθῶν & præceptis diviſerunt. Hoc præterea, ne in iis capitibus, περὶ παθῶν agi, docti adverterent, effecerunt. Falſum enim capitis illius, cui præfixa erant, argumentum continebant. Nulla enim περὶ

τῆς

τῆς τῶν μύθων συστάσεως, nisi quatenus ad Fabulam Perturbationes spectant, ibi præcepta traduntur: neque πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, sed, πῶς δεῖ τὸ ἐλεεινὸν κινεῖν καὶ φοβερὸν δρῶντας. Ut & capite sequenti. Quare qui hæc ipsa verba quasi argumentum capitis illius posuerunt vehementer aberrarunt. Fumos enim vendiderunt. Cum enim capite sequenti ita conjungenda erant: ὧν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνιστάντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρημένοις. Δεῖ δὲ τοὺς μύθους συνιστάναι καὶ τῇ λέξει ἀπεργάζεσθαι ὅτι μάλιστα πρὸ ὀμμάτων τιθέμενον. Si quis quærat, quid duobus illis agatur capitibus: hoc quod verba ista promittunt. Primo, ὧν δεῖ στοχάζεσθαι, hoc est, quæ sequenda sint: secundo ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι, quæ in Fabula constituenda fugienda sint: atque adeo, quæ sit Fabulæ constituendæ methodus. Quomodo, nimirum, totam primum deducere & ante oculos ponere Fabulam debeat, ut facilius connexionem ejus videat poëta. Quomodo habitus & quando singulorum intertexere oporteat. Tum de Episodio, ejusque cum Fabula connexione, postremo, de Epicorum ac Tragicorum episodiorum discrimine agit. Capite altero, duas perspicuitatis causa constituendas esse partes docet. Quarum alteram Connexionem, sive δέσιν, alteram, Solutionem, sive λύσιν, vocat. Cujus utriusque, ut recte absolvantur, magna sit habenda ratio. Deinde, quatuor Tragœdiarum esse formas docet, ut quid sequendum sit poetæ, magis appareat. Et quandoquidem, non in dramatibus modo, de quibus agit, verum etiam in Epico opere, Fabula ponenda sit & rerum constitutio, utriusque differentiam, ne quis decipiatur, ostendit. Postremo, quædam de choro, quo pacto, nempe, cohærere debeat cum Fabula, hic docet. Neque in toto capite, ut hoc obiter dicamus (non enim diligenter omnia hic pro-

ponenda ſunt, cum tantum ordinem conſideramus) aliud, niſi, ὧν ϛοχάζεσθαι καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνιςάντας τοὺς μύθους, quicquam invenies. Et hæc omnia de prima parte Tragœdiæ, ſive τοῦ μύθου πέρι.

Ita ſine ulla confuſione jam de ſecunda Tragœdiæ parte, quam poſuerat ſequenti capite, agit. quæ eſt τὸ ἦθος. Sequentibus de tertia & quarta; Sententia & Dictione. Ita omnia ab Ariſtotele ſcripta ſunt. Reliquæ enim duæ partes, non poëtæ, ſed theatri ſunt.

Vulgatum jam ordinem, idque obiter, videamus. Sexto capite qualitatis in Tragœdia ponuntur partes, Fabula, Mores, Sententia, Dictio, Apparatus & Modulatio. Capite ſeptimo de prima parte agere incipit: ambitum enim Fabulæ & magnitudinem ponit. Octavo, unam eſſe Fabulam debere, & quæ ſit una, oſtenditur. Nono, Fabulæ conſtituendæ rationem perſequitur: cujus argumentum è ſuperioribus patet. Decimo, in Simplicem & implexam dividitur Fabula. Fabulæ Implexa duæ ponuntur partes, Peripetia & Agnitio. Undecimo, Peripetia, altera pars exponitur: altera, nimirum Agnitio, inchoatur. Duodecimo, in principio de duabus partibus ſuperioribus egiſſe ſe teſtatur. Quod eſt falſum. Decimo enim & ſexto, de Agnitione, quam jam inchoarat, agit. Hoc ergo capite tertiam Fabulæ partem, quæ eſt Perturbatio, proponit. Quam & definit. Poſt definitionem, quaſi abſolviſſet aut ſaltem indicaſſet capite ſuperiori qualitatis partes, partes quantitatis in Tragœdia oſtendit, cum adhuc in prima qualitatis parte verſetur. Capite decimo & tertio, generalibus ſe præceptis, quid in Fabula aut argumento vitandum, quid ſequendum ſit, oſtenſurum ait. Quod decimo tamen ſeptimo & decimo octavo demum agit. Statim poſt hæc verba, eam partem, cujus definitionem capite ſuperiori

ſuperiori propoſuerat, pertractat. Perturbationem, nimirum. Quod propterea animadverſum non fuit. Ita partes quantitatis, cum deinceps capitibus adhuc quinque primam qualitatis expoſiturus eſſet, quod feſtivum omnino eſt, propoſuit. Capite decimo & quarto, de Perturbatione, & quo pacto è conſtitutione rerum ſive, Fabula, excitanda ſit, oſtendit. Capite decimo & quinto, de Moribus, quæ eſt pars ſecunda qualitatis in Tragœdia, cum tamen primam nondum abſolviſſet, nunc agit. Capite decimo & ſexto, de Agnitione agit, quæ ad primam qualitatis partem ſpectat: quam cum Peripetia capite undecimo conjunxerat, & de qua capite duodecimo ſe egiſſe dixerat. Adde, quod capite decimo & quarto, quomodo ex Agnitione movenda ſint τὰ πάθη, oſtendit: cum Agnitionem nondum expoſuiſſet, ſcilicet. Ejus ergo ſpecies nunc demum oſtendit. Capite decimo ſeptimo & octavo, adhuc de Fabula, id eſt prima qualitatis parte, agit: & ſecundam tamen, qui ſunt Mores, capite decimo & quinto abſolverat. Ita in ſequentibus de Sententia & Dictione agit, &c.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΒΙΟΣ

Κατὰ Διονύσιον τὸν Ἁλικαρνασέα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ὑὸς μὲν ἦν Νικομάχου, τὸ γένος καὶ τὴν τέχνην ἀναφέροντος εἰς Μαχάονα τὸν Ἀσκληπιοῦ· μητρὸς δὲ, Φαιστίδος, ἀπογόνου τινὸς τῶν ἐκ Χαλκίδος τὴν ἀποικίαν ἀναγαγόντων εἰς Στάγειραν. Ἐγεννήθη δὲ κατὰ τὴν ἐννενηκοστὴν καὶ ἐννάτην Ὀλυμπιάδα, Διοτρεφοῦς Ἀθήνησιν ἄρχοντος, [2] γ ἔτεσι Δημοσθένους πρεσβύτερος. Ἐπὶ δὲ Πολυζήλου ἄρχοντος, τελευτήσαντος τοῦ πατρὸς, ὀκτωκαιδέκατον ἔτος ἔχων, εἰς Ἀθήνας ἦλθε. καὶ συσταθεὶς Πλάτωνι, χρόνον εἰκοσαετῆ διέτριψε σὺν αὐτῷ. Ἀποθανόντος δὲ Πλάτωνος, ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος ἀπῆρε πρὸς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέως τύραννον, καὶ

1 Ἀριστοτέλης.] Consentiunt hæc cum Epigrammate quod *Ammonius* in Aristotelis vita & *Henr. Steph.* in Anthologiæ additamento referunt,

Φαιστίδος ἦν μητρὸς, καὶ Νικομάχου γενετῆρος
Τῶν Ἀσκληπιαδῶν δῖος Ἀριστοτέλης.

Sylburgius.

2 Γ ἔτεσι.] *Wolfius* pro ιγ legit γ, detracta scilicet decade: & mox nominandi casu πρεσβύτερος: itidemque vertit, *triennio Demosthene major.* Atque ita legendum esse, perspicuum est ex eo quod *Dionysius*, paulo supra, Demosthenem natum esse dicit anno ante centesimam Olympiadem. Aut necesse est ibi minoris numeri notationem esse omissam. *Idem.*

τριετῆ

τριετῆ χρόνον παρ' αὐτῷ [3] τρίψας, ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος εἰς Μιτυλήνην ἐχωρίσθη· ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Φίλιππον ἤρχετο, κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, καὶ διέτριψε χρόνον ὀκταετῆ παρ' αὐτῷ καθηγούμενος Ἀλεξάνδρου. Μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτὴν ἐπ' Εὐαινέτου ἄρχοντος ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας, ἐσχόλαζεν ἐν Λυκείῳ χρόνον ἐτῶν δώδεκα. Τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν, ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, ἀπάρας εἰς Χαλκίδα, νόσῳ τελευτᾷ, τρία πρὸς τοῖς ἑξήκοντα βιώσας ἔτη.

3 Τρίψας.] *Wolfii* margo pro τρίψας habet compositum διατρίψας. *Idem.*

ΑΡΙΣ-

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΒΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΣΟΥΙΔΑΝ.

Ἀριστοτέλης υἱὸς Νικομάχου καὶ Φαιστιάδος. Ὁ δὲ Νικόμαχος, ἰατρὸς ἦν τοῦ τῶν Ἀσκληπιαδῶν γένους, ἀπὸ Νικομάχου τοῦ Μαχάονος. Ἐκ Σταγείρων πόλεως τῆς Θράκης· φιλόσοφος· μαθητὴς Πλάτωνος· τραυλὸς τὴν φωνήν. Καὶ ἀδελφοὺς μὲν ἔσχεν Ἀρίμνηστον καὶ Ἀριμνήστην, θυγατέρα δὲ ἀπὸ Πυθιάδος τῆς θυγατρὸς Ἑρμείου τοῦ εὐνούχου· ὃς καὶ θλαδίας ὤν, αὐτὴν ἔστεργε. Γαμουμένη δὲ τρισὶν ἡ Ἀριστοτέλους θυγάτηρ, τεκνώσασα, προετελεύτησεν Ἀριστοτέλους τοῦ πατρός. Ἔσχε δὲ καὶ υἱὸν Νικόμαχον ἐξ Ἑρπυλλίδος παλλακῆς, ἣν ἠγάγετο μετὰ Πυθιάδα παρ' Ἑρμείου τοῦ εὐνούχου, ὅστις ἦν ἄρχων Ἀταρνέως. Χώρα δὲ αὕτη Τρωάδος. Εὐβούλου δὲ τοῦ Βιθυνοῦ δοῦλος γεγονὼς, ἔλαβε· καὶ αὐτοῦ Ἑρμείου παιδικὰ γενομένου Ἀριστοτέλους. Ἦρξε δὲ ἔτη ιγ τῆς Περιπατητικῆς κληθείσης φιλοσοφίας, διὰ τὸ ἐν περιπάτῳ ἤτοι κήπῳ διδάξαι, ἀναχωρήσαντα τῆς Ἀκαδημίας, ἐν ᾗ Πλάτων ἐδίδαξεν. Ἐγεννήθη δὲ ἐν τῇ ϟθ Ὀλυμπιάδι· καὶ ἀπέθανεν, ἀκόνιτον πιὼν ἐν Χαλκίδι, διότι ἐκαλεῖτο πρὸς εὐθύνας, ἐπειδὴ ἔγραψε παιᾶνα εἰς Ἑρμείαν τὸν εὐνοῦχον. Οἱ δέ φασι νόσῳ αὐτὸν τελευτῆσαι, βιώσαντα ἔτη ο.

ΚΕΦΑ-

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

Κεφ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

ΚΕΦ. ά.

Τῶν τεχνῶν διαφοραὶ ἐν οἷς Ποιοῦνται τὴν μίμησιν.

[1] ΠΕΡΙ` ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς, ἥν τινα [2] δύναμιν [a] ἕκαστον ἔχει, καὶ [b] πῶς δεῖ συνίστασθαι τοὺς μύθους, [3] εἰ [c] μέλλοι καλῶς ἕξειν ἡ ποίησις· ἔτι δὲ ἐκ πόσων [d] καὶ ποίων ἐστὶ μορίων· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα τῆς αὐτῆς ἐστι μεθόδου, [e] λέγωμεν, ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν, πρῶτον ἀπὸ τῶν πρώτων. Ἐποποιία δὴ καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας ποίησις, ἔτι δὲ κωμῳδία καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ, καὶ τῆς αὐλητικῆς ἡ πλείστη καὶ κιθαριστικῆς, πᾶσαι τυγχά-

[a] ἕκαστον ἔχειν δεῖ Med. 21. ἔχει ἕκαστον Med. 14. [b] δὴ Ald. [c] μέλλει Med. omnes. [d] καὶ ἐκ ποίων. M. 21. [e] λέγομεν M. 21. corr. & Ald.

1 Περὶ ποιητικῆς.] Tres de Poetica libros conscripsisse *Aristotelem* memorat *Laertius*; quorum unum nunc habes, reconditæ eruditionis atque elegantiæ plenum; reliquis duobus, non sine gravi literatorum dispendio, vetustate absumptis. *Goulstonius.*

2 Δύναμιν ἕκαστον ἔχει.] Ad marginem libri, editionis *Du-Vallianæ*, γρ. ἕκαστον ἔχει δ.

3 Εἰ μέλλοι.] Optativum μέλλοι habent etiam Vict. & Camot. Edit. sed si quis malit indicativum μέλλει, per me licebit. *Sylburgius.*

νοῦσιν [4] οὖσαι [f] μιμήσεις τὸ σύνολον. Διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων τρισίν· ἢ γὰρ τῷ γένει ἑτέροις μιμεῖσθαι, ἢ τῷ ἕτερα, ἢ τῷ ἑτέρως, καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ὥσπερ γὰρ καὶ χρώμασι καὶ σχήμασι πολλὰ μιμοῦνταί τινες ἀπεικάζοντες ([5] οἱ μὲν διὰ τέχνης, οἱ δὲ διὰ συνηθείας) ἕτεροι δὲ διὰ τῆς φωνῆς· οὕτω [g] κἂν ταῖς εἰρημέναις τέχναις, ἅπασαι [h] μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἁρμονίᾳ· [6] τούτοις [i] δὲ ἢ χωρὶς, ἢ μεμιγμένοις· οἷον, [k] ἁρμονίᾳ μὲν καὶ ῥυθμῷ χρώμεναι μόνον, ἥτε αὐλητικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ, κἂν εἴ τινες ἕτεραι [l] τυγχάνωσιν οὖσαι [m] τοιαῦται τὴν δύναμιν, οἷον, ἡ τῶν συρίγγων. αὐτῷ δὲ τῷ ῥυθμῷ μιμοῦνται χωρὶς ἁρμονίας [7] οἱ τῶν ὀρχηστῶν· καὶ γὰρ [n] οὗτοι διὰ τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν μιμοῦνται καὶ ἤθη [o] καὶ πάθη καὶ πράξεις. ἡ δὲ ἐποποιΐα μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις· καὶ τούτοις εἴτε μιγ-

[f] μίμησις M. 14. 16. 21. Ald. [g] καὶ M. 14. 16. 21. καὶ ἐν M. xiv. [h] μὲν οὖν π. M. 14. [i] δὲ χωρὶς Ald. [k] ἁρμονία μὲν καὶ ῥυθμοὶ χρώμεναι μόναι μόνον M. 14. ῥυθμοῖς Ald. [l] τυγχάνουσιν M. 21. cor. [m] τοιαῦται omittunt M. omnes. [n] οὕτω M. 16. [o] πάθη καὶ omittit M. xiv.

4 Οὖσαι μιμήσεις.] Vict. & Cam. Singulari numero habent μίμησις pro plurativo μιμήσεις. *Sylburgius.*

5 Οἱ μὲν διὰ τῆς τέχνης.] Emendat Dacierus, τῆς τύχης. & pro διὰ τῆς φωνῆς. in Edit. *Du-Vall.* ad marginem, δι' ἀμφοῖν.

6 Τούτοις δὲ ἢ χωρίς.] Priorem disjunctionem ἢ, ante χωρὶς, omittunt *Baf.* & Cam. edit. & paulo post Cam. pro ῥυθμῷ habet plurale ῥυθμοῖς. Sed adnotat Victorius in omnibus quos viderit scriptis libris, legi singulari numero ῥυθμῷ, non multitudinis, ῥυθμοῖς. *Sylburgius.*

7 Οἱ τῶν ὀρχηστῶν.] Scribe, οἱ πολλοὶ τῶν ὀρχηστῶν. *Heinsius.*

Ibid. Οἱ τῶν ὀρχηστῶν.] id est, ὀρχησταί. Fit enim tantùm κατὰ συμβεβηκὸς, si Saltatoribus admisceantur musici. *Dacierus.*

νοῦσα μετ' ἀλλήλων, εἴθ' ἑνί τινι γένει χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα μέχρι τοῦ νῦν. [8] Οὐδὲν γὰρ [p] ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν [q] τοὺς Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμους, καὶ τοὺς Σωκρατικοὺς λόγους· οὐδὲ εἴτις διὰ τριμέτρων ἢ ἐλεγείων, ἢ τῶν ἄλλων [r] τινῶν τῶν τοιούτων [9] ποιοῖτο τὴν μίμησιν (πλὴν οἱ ἄνθρωποί [s] γε συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν, τοὺς [t] μὲν ἐλεγειοποιοὺς, [u] τοὺς δὲ ἐποποιοὺς ὀνομά-

[p] ἂν omittit M. 14. [q] τοῦ M. 14. [r] τινῶν τοιούτων Ald. [s] τε M. 16.
[t] τοὺς μὲν omittunt M. omnes & Ald. [u] τὴν M. omnes.

8 Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν] Ad omnibus vexatus eſt iſte locus. Nemo tamen, quod ſciamus, monuit ſcribendum eſſe; οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν πρὸς τοὺς Σώφρονος μίμους. Oſtendit autem eruditiſſimus magiſter Philoſophum eſſe dominum verborum: id quod etiam toties profitetur *Plato*. Nam ut aliquod ſtatuat eorum genus quæ τῷ λόγῳ μόνον imitantur, ἐποποιίας vocem ejuſque uſum latius extendit. Non ſine veterum exemplo tamen. Qui etiam περὶ τῶν ψιλῶν λόγων, τὸ ἔπος vulgo uſurpabant: Unde illa obſervatio Grammaticorum: νεωτέρων δὲ ἡ τοῦ ἔπους χρῆσις ἐπὶ τῶν ποιητικῶς μετρούντων. Item, ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰ ἑξάμετρα οὐ πάνυ ἠξίουν ἔπη καλεῖσθαι. Cave autem, cum eruditiſſimis viris legas, οὐδὲ εἴ τις διὰ τριμέτρων ἢ ἐλεγείων οὐ ποιοῖτο τὴν μίμησιν, quos decepit mira loquendi ratio: οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν πρὸς τοὺς Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμους, &c. οὐδὲ εἴ τις ποιοῖτο τὴν μίμησιν. Hoc eſt, οὐδὲν ἂν ἔχοιμεν κοινὸν ὀνομάσαι πρὸς τοὺς Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμους καὶ τοὺς διὰ διαφόρων μέτρων τὴν μίμησιν ποιοῦντας. Ut voce Epopoiïæ, non modo, qui ſoluto ſermone, verum & qui metro, & quidem non uno, ſed diverſi generis imitationem inſtituunt, includat. Sed & rectius, etiam ſuperiora hoc modo leges, ἡ δὲ ἐποποιία μόνον τοῖς λόγοις ἢ ψιλοῖς, ἢ ἐμμέτροις. Ut ſimplicius exprimatur, τὸ, ᾧ τὴν μίμησιν ποιεῖται. Ita enim cum ſuperiori convenit diviſione, ὅτι ἅπασαι τὴν μίμησιν ποιοῦνται ἐν ῥυθμῷ, καὶ λόγῳ, καὶ ἁρμονίᾳ. Sic una quam adhibuit vox, primo ſoluti ac vincti ſermonis, deinde & metrorum differentias includet. *Heinſius.*

9 Ποιοῖτο τὴν μίμησιν.] Vict. negative legit οὐ ποιοῖτο. Similiter etiam paulo poſt ex nonnullis calamo exaratis codicibus. *Sylburgius.*

ζουσιν, [10] οὐχ ὡς τοὺς κατὰ μίμησιν ποιητὰς, ἀλλὰ κοινῇ κατὰ τὸ μέτρον προσαγορεύοντες· [11] καὶ γὰρ ἂν ἰατρικὸν ἢ μουσικόν τι [x] διὰ τῶν μέτρων ἐκφέρωσιν, οὕτω καλεῖν εἰώθασιν. Οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν Ὁμήρῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον. δι' ὃ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον καλεῖν· τὸν δὲ φυσιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητὴν) [12] ὁμοίως δὲ [y] κἂν εἴ τις ἅπαντα τὰ μέτρα μιγνύων ποιοῖτο τὴν μίμησιν, καθάπερ Χαιρήμων [13] ἐποίησεν [z] Ἱπποκένταυρον, μικτὴν

x τὸ μέτρον M. 14. y καὶ M. 16. z ἐπὶ ταῦρον M. 14. & 16. in quo tamen corr.

10 Οὐκ ὡς τοὺς κατὰ μίμησιν.] Scribe, οὐχ ὡς κατὰ μίμησιν τοὺς ποιητάς. Ut ſenſus ſit, quem in verſione expreſſimus: *Neque ab imitatione Poëtis, ſed ſimpliciter à metri genere nomina imponit vulgus.* Heinſius.

11 Καὶ γὰρ ἂν ἰατρικόν.] Scribe, ἰατρικόν τι ἢ φυσικόν. Quod ad Empedoclem manifeſte, de quo mox agit, referendum eſt. *Heinſius.*

12 Ὁμοίως δὲ κἂν εἴ τις ἅπαντα.] Torſit vehementer omnes iſte locus. Scribe fidenter: ὁμοίως δὲ κἂν εἴ τις ἅπαντα τὰ μέτρα μιγνύων ποιοῖτο τὴν μίμησιν, καθάπερ Χαιρήμων ἐποίησε Κένταυρον μικτὴν ῥαψῳδίαν ἐξ ἁπάντων τῶν μέτρων, οὐκ ἤδη καὶ ποιητὴν προσαγορευτέον; cum interrogandi nota. Vulgus, inquit Philoſophus, non ex imitatione, ſed è metro, poëtarum ſtatuit differentiam. Ita ut eum, qui res medicas aut naturales carmine complectatur, etiam pro ratione metri appellare non dubitent. Sicut, exempli gratia, Homerum & Empedoclem: qui, ſi ſolum excipias metrum, nihil habent commune. Adde, quod interdum poſſit fieri, ut à metro nomen imponere non poſſis: ſi nimirum vario utatur quis, & omnia confundat. Ut exempli gratia, Chæremon: qui hoc modo Centaurum ſuum (id poëmati erat nomen) conſcripſit. An ergo hic, quia nec heroicus, nec elegiacus, Iambicus, dici poterit, aut poëta non dicetur, aut carebit nomine? Quare verum eſt, poëtas non τῷ μέτρῳ, ſed κατὰ τὴν μίμησιν diſtingui. *Heinſius.*

13 Ἐποίησεν Ἱπποκένταυρον.] Idem Victor. legit ἐποίησε Κένταυρον: omiſsâ mentione τοῦ ἵππου. Qua in re ſe tum ſcriptorum librorum auctoritatem ſecutum ait, tum Athenæum, qui lib. 13. cap. 9. Chæremonis Κένταυρον citat. *Sylburgius.*

ῥαψῳδίαν

ῥαψῳδίαν ἐξ ἁπάντων τῶν μέτρων, [a] οὐκ ἤδη καὶ [b] ποιητὴν προσαγορευτέον. περὶ μὲν οὖν [c] τούτων διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον. Εἰσὶ δέ τινες [d] αἳ πᾶσι χρῶνται τοῖς εἰρημένοις· λέγω δέ, οἷον, ῥυθμῷ καὶ μέλει καὶ μέτρῳ, ὥσπερ ἥτε τῶν [e] διθυραμβικῶν ποίησις, [14] καὶ ἡ τῶν [f] μίμων, καὶ ἥ τε τραγῳδία, καὶ ἡ κωμῳδία· διαφέρουσι δέ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα [g] πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέρος. Ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν, [15] ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.

a οὐκ ἤδη omittunt M. omnes. b καὶ τοῦτον π. M. xiv. c τοῦτο M. xiv. d οἱ M. omnes. c διθυράμβων M. xiv. corr. f νόμων Ald. Val. g πᾶσαι M. 14. 16.

14 Καὶ ἡ τῶν μίμων.] Cam. pro μίμων habet νόμων: quæ permutatio infra quoque notabitur. *Sylburg.*.

Ἡ τῶν μίμων.] Pessime ex editione Basiliensi in textum vox postrema irrepsit. Jam enim eruditi, & cum iis ratio obtinuit, legendum esse, νόμων. Et infra iterum, cum de *Timotheo* & *Philoxeno* loquitur, τοὺς νόμους καὶ τοὺς διθυράμβους conjungit. *Heinsius.*

Ἡ τῶν μίμων.] Μίμος ἐστι μίμησις βίου, τά τε συγκεχωρημένα, καὶ ἀσυγχώρητα περιέχων. Mimus dictus, παρὰ τὸ μιμεῖσθαι, quasi solus imitetur, cum & alia poëmata idem faciant; sed solus quasi privilegio quodam, quod fuit commune, possedit. Similiter atque is, qui versum facit dictus ποιητής; cum tamen artifices, qui æquè quid faciunt, non dicantur poëtæ. *Diomedes.*

15 Ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.] Victor. pro αἷς neutro genere legit οἷς: quod non supra tantum sic locutus sit, *ut*, τῷ φύσει ἕτερον μιμεῖσθαι: Sed etiam infra, ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαι ἐστίν. Idem etiam adnotandum ait, præpositionem ἐν, in trium istorum locorum primo prætermissam, in posterioribus duobus esse additam. *Sylburg.*

Ibid. Ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.] Certum est his verbis concludi differentiam, ᾧ μιμοῦνται; sive, quæ sita est, ἐν τῷ ἑτέροις φύσει μιμεῖσθαι. Sed proprietate Atticismi sæpe interpretes eludit Philosophus: cujus proprium est, & brevius cum necesse est, & fusius loqui. Nam qui cum *Aristotele* faciat, malit, μίμησιν ποιεῖσθαι, quo jam toties est usus, quam μιμεῖσθαι· contra, mirâ brevitate sermonem contraxit, cum

ΚΕΦ. β.

Ποίους ἀνάγκη μιμεῖσθαι.

Ἐπεὶ δὲ μιμοῦνται οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ τούτους, ἢ σπουδαίους, ἢ φαύλους εἶναι (τὰ γὰρ ἤθη σχεδὸν ἀεὶ τούτοις ἀκολουθεῖ μόνοις. Κακίᾳ γὰρ καὶ ἀρετῇ τὰ ἤθη διαφέρουσι πάντες) [i] ἤτοι [h] βελτίονας [i] ἢ

[h] εἴτε M. 14. [i] βελτίονας, ἢ καθ' ἡμᾶς, ἢ χ. Ald. aut meliores, aut juxta nos, aut deteriores, aut etiam ejuſmodi. Val.

cum dixit: τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν, cum vellet, τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν κατὰ ταῦτα, οἷς τὴν μίμησιν ποιοῦνται. Quare falluntur, qui αἷς legunt. Item, ἐν οἷς, purus putus Atticiſmus eſt, quo alibi in pauciſſimis verſibus bis uſus eſt *Sophocles*. Et Electra,

ἅ νιν κατέπεφνεν
αἰχίσταις ἐν αἰκίαις

Quo & ipſe mirum in modum delectatur *Ariſtoteles*. Sic ſupra: οὕτω κἀν ταῖς εἰρημέναις τέχναις ἅπασαι μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἁρμονίᾳ. Item, εἰ γάρ τις ἐν ἄλλῳ τινὶ μέτρῳ, διηγηματικὴν μίμησιν ποιοῖτο, ἢ ἐν πολλοῖς. Et, διὸ οὐδεὶς μακρὰν σύστασιν ἐν ἄλλῳ πεποίηκεν ἢ τῷ ἡρώῳ. Ita infra de eodem, ἐν οἷς τε, καὶ ἃ, καὶ ὡς. Nam in ſacris ubi frequenter occurrit, *Hebræorum* eſt, quibus inſtrumentalem quoque cauſam ב denotat. *Heinſius*

I Ἤτοι βελτίονας, ἢ καθ' ἡμᾶς.] Idem Victor. è tribus libris calamo ſcriptis legit, ἤτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς, ἢ χείρονας, ἢ καὶ τοιούτους: et locum ſit vertit, *ſive meliores quam comparati nobis ſint, ſive deteriores, ſive et tales*. Sed retineri & noſtra lectio ac diſtinctio poteſt, eodem ſenſu; ſi τοὺς καθ' ἡμᾶς accipiamus pro τοὺς ὁμοίους, ut loquitur paulo poſt. *Sylburgius.*

Ibid. Ἤτοι βελτίονας.] De Tragœdia ſpeciatim ſcribens *Ariſtoteles* docet bonos pictores eſſe imitandos, qui cùm vultum alicujus exprimant, ſimilem quidem, pulchriorem tamen pingunt. Poëtas quoque ad hoc exemplum debere, cum iracundos exempli gratia, inducunt, æquitatis potius, quam aſperitatis habere rationem, atque ita meliores quam fuerunt exhibere. Quare legendum eſt: ἤτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς,

ἢ χείρο-

καθ' ἡμᾶς, ἢ χείρονας [k] ἀνάγκη μιμεῖσθαι, ὥσπερ οἱ γραφεῖς, [2] Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύσων δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἴκαζε. Δῆλον δὲ, ὅτι καὶ τῶν λεχθεισῶν ἑκάστη μιμήσεων ἕξει ταύτας τὰς διαφορὰς, [3] καὶ ἔστιν ἑτέρα [l] τῷ ἕτερα μιμήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον. Καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει, καὶ αὐλήσει, καὶ κιθαρίσει ἐστὶ γενέσθαι [m] ταύτας τὰς ἀνομοιότητας· καὶ [n] περὶ τοὺς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν· οἷον, Ὅμηρος μὲν βελτίους, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους, Ἡγήμων δὲ ὁ Θάσιος [o] ὁ τὰς παρῳδίας ποιήσας πρῶτος, καὶ [p] Νικόχαρις [4] ὁ τὴν [q] Δηλιάδα, χείρους. Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοὺς διθυράμβους [5] καὶ τοὺς [r] μίμους,

k ἀνάγκη μιμεῖσθαι omittunt M. omnes. l τὸ ἕτερα μιμεῖσθαι M. 14. 16. 21. m πάσας M. 14. cunctas. Val. n καὶ τὸ περὶ M. omnes. o ὁ τὰς omittunt ὁ M. omnes. p Νικόχαρης M. omnes & Val. q Δειλιάδα M. 21. r νόμους M. omnes, necnon Ald. & Vall.

ἢ χείρονας, id eſt, debet meliores exprimere, quatenus in noſtra poſitum eſt poteſtate, aut improbiores: nempè penes poetam non eſt, ut alios mores affingat, & planè diſſimiles. Meliores igitur inducet Poeta, quatenus illi per imitationis leges licebit, quam revera fuerunt, id eſt, οἵους εἶναι δεῖ. *Sam. Petitus.*

Ibid. Βελτίονας.] Tragœdia imitatur τοὺς βελτίους, non autem τοὺς χείρους, non tantùm eo ſenſu, quo jam diximus, ſed etiam ea ſignificatione, qua βέλτιον omne id eſt, quod ἔξω τῶν πολλῶν, ſplendidum & regale eſt: χεῖρον verò eſt vulgus, & exponunt Interpretes apud *Homerum*, λεπτὸν τοῦ λαοῦ. *Petitus.*

2 Πολύγνωτος μὲν κρείττους.] Idem Victorius poſt μὲν inſerit γὰρ. *Sylburgius.*

3 Καὶ ἔστιν ἑτέρα τῷ ἕτερα μιμήσασθαι.] Idem Vict. pro ἔστιν habet ἔσται, *erit*: & paulo poſt μιμεῖσθαι pro μιμήσασθαι. *Sylburgius.*

4 Ὁ τὴν Δηλιάδα] Caſtelvetro, quem ſequitur Riccobonus, Δειλιάδα, quaſi ἀπὸ τῶν δειλιῶν, parum probabiliter. *Du-Vallius.*

5 Καὶ τοὺς μίμους.] Idem Vict. & Cam. pro μίμους legunt νόμους, *Nomos*: Πέρσας autem mox legendum eſſe, non Πέργας, ut eſt in *Baſ.* & *Cam.*

ὡς [s] Πέρσας καὶ Κύκλωπας, Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος μιμήσαιτο ἄν. [6] Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ διαφορᾷ καὶ ἡ τραγῳδία πρὸς τὴν κωμῳδίαν διέστηκεν· Ἡ μὲν γὰρ χείρους, ἡ δὲ βελτίους μιμεῖσθαι [7] βούλεται τῶν νῦν.

[s] ὡς περσᾶς κυκλωπᾶς M. xiv. 14. ὥσπερ γᾶς κύκλωπας M. 16. ὥσπερ γᾶς κύκλω πᾶς M. 21.

Cam. Editione, Vict. se in Rhetoricis docuisse notat. Utramque lectionem confirmant hæc *Pausaniæ* in Arcadicis, 278. 15. ᾄδοντος Τιμοθέου νόμον τοῦ Μιλησίου, Πέρσας, καὶ κατάρξαμένου τῆς ᾠδῆς, Κλεινὸν ἐλευθερίης τεύχων μέγαν Ἑλλάδι κόσμον. *Sylburgius.*

6 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ διαφορᾷ.] Animadvertendum est, (inquit Vict.) an peccatum sit à librariis in ordine primorum verborum hujus quasi corollarii, legique debeat, ἐν τῇ αὐτῇ δὲ διαφορᾷ. Ratio certe Græci sermonis videtur hoc postulare. *Sylburgius.*

Ibid. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ διαφορᾷ.] Lege cum Petro Victorio, ἐν τῇ αὐτῇ δὲ διαφορᾷ. *Heinsius.* In Ed. *Du-Vall.* ad marginem ταύτῃ δὲ τῇ δ.

7 Βούλεται τῶν νῦν.] Legendum est, βούλεται τῷ νῦν *id est, hoc ævo.* Nunc, ex quo splendorem suum est consecuta, meliores inducit Tragœdia, deterioribus ad Comicos & Satyricos Poetas amandatis. *Petitus.*

ΚΕΦ. γ.

Πῶς ἐστι μιμεῖσθαι.

ΕΤΙ δὲ τούτων [t] τρίτη διαφορά, τὸ, ὡς ἕκαστα τούτων μιμήσαιτο ἄν τις. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαι ἐστιν, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα, ἢ ἕτερόν τι γιγνόμενον, ὥσπερ Ὅμηρος ποιεῖ· ἢ ὡς τὸν

[t] τρίτη διαφορά, τὸ, ὡς ἕκαστα τούτων omiserat in contextu M. 16. addita deinde in margine ita: τρίτη διαφορὰ τίνι τρόπῳ τούτων ἕκαστα.

αὐτὸν καὶ μὴ μεταβάλλοντα, [1] ἢ πάντας ὡς πράττοντας καὶ ἐνεργοῦντας τοὺς μιμουμένους. Ἐν τρισὶ [u] δὴ ταύταις διαφοραῖς ἡ μίμησίς ἐστιν, ὡς εἴπομεν κατ' ἀρχὰς, [x] ἐν οἷς τε, καὶ ἃ, καὶ ὥς. Ὥστε τῇ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν εἴη μιμητὴς Ὁμήρῳ Σοφοκλῆς· μιμοῦνται γὰρ ἄμφω σπουδαίους· τῇ δὲ Ἀριστοφάνει· πράττοντας γὰρ μιμοῦνται καὶ δρῶντας ἄμφω. Ὅθεν καὶ δράματα καλεῖσθαί τινες αὐτά φασιν, ὅτι μιμοῦνται δρῶντας. [y] Διὸ καὶ ἀντιποιοῦνται τῆς τε τραγῳδίας καὶ τῆς κωμῳδίας [z] οἱ Δωριεῖς· τῆς μὲν κωμῳδίας οἱ Μεγαρεῖς, οἵ τε ἐνταῦθα, ὡς ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῖς δημοκρατίας [a] γενομένης, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας. ἐκεῖθεν γὰρ ἦν [2] Ἐπίχαρμος ὁ ποιητὴς, [3] πολλῷ πρότερος ὢν [b] Χωννίδου καὶ Μάγνητος· καὶ τῆς τραγῳδίας

[u] δέ M. 14. 16. [x] ἐν οἷς τε, καὶ ἃ, καὶ ὡς omittit M. 21. καὶ ἃ omittunt M. 14. xiv. 16. [y] Δι' ὃ M. 21. [z] οἱ Δωριεῖς· τῆς μὲν κωμῳδίας omittit M. 14. μὲν γὰρ κ. M. xiv. 16. 21. [a] genito. Val. [b] χωνύδου M. 14. 16. χωνίδου M. xiv. 21.

1 Ἢ πάντας ὡς πράττοντας.] Scribe πάντα, & paulo post pro πράττοντας γὰρ μιμοῦνται, καὶ δρῶντας ἄμφω, lege πράττοντες & δρῶντες: Ita emendavit *Is. Casaubonus*, libro primo de Satyra, cap. 3. ubi doctissimam hujus loci expositionem vide. *Goulstonus.*

2 Ἐπίχαρμος ὁ ποιητής.] Suam hic de antiquitate poetarum opinionem non affert *Aristoteles*. Sed eorum tantùm recenset argumenta, qui inter sese olim hàc de re contenderunt. Cum enim Epicharmo sit antiquior Thespis, Atheniensibus Dramaticæ poëseos origo, jure potiori ascribenda videatur. *Dacierus.*

3 Πολλῷ πρότερος ὢν Χωννίδου.] Vict. & Cam. Χοννίδου per ο scribunt. Verior fortasse scriptura Χιωνίδου. Chionidem enim testatur Suidas fuisse comicum *Atheniensem* veteris comœdiæ poetam, annisque octo docuisse ante bella Persica: cujus inter ceteras hæ fuerint fabulæ, Heros, Mendici, Persæ, sive Assyrii. Athenæus quoque lib. 3. locum citat è Χιωνίδου Πτωχοῖς. *Sylburgius.*

ἔνιοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, ποιούμενοι τὰ ὀνόματα σημεῖον· οὗτοι μὲν γὰρ κώμας τὰς περιοικίδας καλεῖν φασιν, Ἀθηναῖοι δὲ [c] δήμους· [d] ὡς κωμῳδοὺς, οὐκ ἀπὸ τοῦ κωμάζειν λεχθέντας, ἀλλὰ τῇ [e] κατὰ κώμας πλάνῃ, ἀτιμαζομένους ἐκ τοῦ ἄστεως· καὶ τὸ ποιεῖν αὐτοὶ μὲν δρᾶν, [f] Ἀθηναίους δὲ πράττειν [g] προσαγορεύειν. Περὶ μὲν οὖν τῶν διαφορῶν, καὶ πόσαι, καὶ τίνες, τῆς μιμήσεως, εἰρήσθω ταῦτα.

ΚΕΦ. δ.

Τὰ τὴν ποιητικὴν γεννήσαντα, καὶ πῶς διέσπασται εἰς διάφορα εἴδη.

Ἐοίκασι δὲ γεννῆσαι μὲν ὅλως τὴν ποιητικὴν αἰτίαι δύο τινὲς, καὶ [h] αὗται φυσικαί. Τό, τε γὰρ μιμεῖσθαι, σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παίδων ἐστὶ, καὶ [1] τούτῳ διαφέρουσι τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν ἐστι, καὶ τὰς μαθήσεις ποιεῖται διὰ μιμήσεως τὰς πρώτας· καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας. Σημεῖον δὲ τούτου τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν ἔργων· ἃ γὰρ αὐτὰ λυ-

[c] δήμους M. 14. [d] καὶ ὡς M. 14. 16. [e] μέλη M. 16. [f] Ἀθηναῖοι M. 14. cor. [g] προσαγορευομένους M. 14. corr. [h] αὐταὶ M. omnes.

1 Καὶ τούτῳ διαφέρουσι] Videtur dandi casu τούτῳ legi debere (inquit Vict.) ut infinitis locis locutus est; nisi putamus more Attico præpositionem κατὰ desiderari: quo pacto idem prorsus significat, ac vitii nihil in scriptura foret. *Sylburgius.*

πηρῶς

πηρῶς ὁρῶμεν, τούτων τὰς εἰκόνας τὰς μάλιστα ἠκριβωμένας, χαίρομεν θεωροῦντες, οἷον [2] θηρίων τε μορφὰς τῶν [i] ἀγριωτάτων, καὶ νεκρῶν. Αἴτιον δὲ καὶ [k] τούτου, [3] ὅτι [l] μανθάνειν οὐ μόνον τοῖς φιλοσόφοις ἥδιστον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως· ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ. Διὰ γὰρ τοῦτο χαίρουσι τὰς εἰκόνας ὁρῶντες, ὅτι συμβαίνει θεωροῦντας μανθάνειν καὶ συλλογίζεσθαι, τί ἕκαστον· οἷον, ὅτι οὗτος ἐκεῖνος· ἐπεὶ ἐὰν μὴ τύχῃ προεωρακώς, [4] [m] οὐ διὰ μίμημα ποιήσει τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπεργασίαν, ἢ τὴν χροιάν, ἢ διὰ τοιαύτην τινὰ ἄλλην αἰτίαν. Κατὰ φύσιν δὲ ὄντος ἡμῖν τοῦ μιμεῖσθαι, καὶ [5] τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ῥυθμοῦ ([6] τὰ γὰρ μέτρα, ὅτι μόρια τῶν [n] ῥυθμῶν ἐστι, φανερὸν) ἐξ ἀρχῆς οἱ πεφυκότες [o] πρὸς αὐτὰ μάλιστα, [p] κατὰ μικρὸν προάγοντες, ἐγέννησαν τὴν

[i] ἀτιμοτάτων M. omnes. Quæ in honore ſunt nullo. V. [k] τοῦτο M. 14. 16. [l] τὸ μανθάνειν M. 16. [m] οὐχὶ μίμημα Ald. [n] ῥυθμῶν, ἐστι φανερὸν ἐξ ἀρχῆς πεφυκότα καὶ αὐτὰ M. 16. οἱ omittunt M. 14. xiv. 21. [o] καὶ M. 14. xiv. 21. [p] κατὰ μικρὸν omittit M. 14.

2 Θηρίων τε μορφὰς τῶν ἀγριωτάτων.] Victorius pro ἀγριωτάτων, quod interpretum quoque nonnulli agnoſcunt, è ſcriptis libris reponit ἀτιμοτάτων, *abjectiſſimarum belluarum:* eamque lectionem alias quoque *Ariſtotelicis* exemplis confirmat. *Sylburgius.*

3 Ὅτι μανθάνειν οὐ μόνον.] Cam. pro ὅτι hadet ὅταν. *Sylburgius.*

4 Οὐ διὰ μίμημα ποιήσει τὴν ἡδονήν.] Victor. pro οὐ διὰ μίμημα legit οὐχὶ μίμημα: è calamo exaratis codicibus. *Sylburgius.*

5 Τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ῥυθμοῦ.] Cave voluptatem illam *Imitatione* perceptam, pro altera accipias cauſa, quæ homines ad hoc Studium poeſeos impulerit. Hiſce enim in verbis, *Harmoniâ* nempe & *Rythmo*, cauſam illam alteram contineri liquido probat *Dacierus.*

6 Τὰ γὰρ μέτρα ὅτι μόρια τῶν ῥυθμῶν ἐστι φανερόν.] Vid. *Rhet.* lib. 3. cap. 8.

ποίησιν ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων. [q] Διεσπάσθη δὲ κατὰ τὰ οἰκεῖα ἤθη ἡ ποίησις· οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι τὰς καλὰς ἐμιμοῦντο πράξεις, [7] καὶ τὰς [r] τῶν τοιούτων τύχας· οἱ δὲ εὐτελέστεροι τὰς τῶν φαύλων, πρῶτον ψόγους ποιοῦντες, ὥσπερ ἕτεροι ὕμνους καὶ ἐγκώμια. Τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὁμήρου οὐδενὸς ἔχομεν εἰπεῖν τοιοῦτον ποίημα· [8] εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς. ἀπὸ δὲ Ὁμήρου ἀρξαμένοις ἐστίν· οἷον, ἐκείνου ὁ Μαργείτης, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν οἷς καὶ τὸ ἁρμόττον ἰαμβεῖον ἦλθε μέτρον. Διὸ καὶ ἰαμβεῖον καλεῖται νῦν, ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἰάμβιζον ἀλλήλους. καὶ ἐγένοντο τῶν παλαιῶν, οἱ μὲν ἡρωϊκῶν, οἱ δὲ ἰάμβων ποιηταί. Ὥσπερ δὲ καὶ τὰ σπουδαῖα μάλιστα ποιητὴς Ὅμηρος ἦν (μόνος γὰρ οὐχ ὅτι εὖ, ἀλλ' ὅτι καὶ μιμήσεις δραματικὰς ἐποίησεν) [s] οὕτω καὶ τὰ τῆς κωμῳδίας σχήματα πρῶτος [t] ὑπέδειξεν, οὐ ψόγον, ἀλλὰ τὸ γελοῖον δραματοποιήσας· ὁ γὰρ Μαργείτης ἀνάλογον ἔχει, ὥσπερ

q διεσπάρθη M. r τὰς τοιούτων· οἱ M. 14. xiv. 21. & Ald. τὰς τούτων· οἱ M. 16. s οὕτος M. 14. οὕτως M. 21. t ὑπῆρξεν M. xiv.

7 Καὶ τὰς τῶν τοιούτων τύχας.] Accuſativum τύχας quem agnoſcit etiam Pacci verſio, & Vict. ſe in quodam exemplari inveniſſe teſtatur, tollit idem Victorius, (itidemque Cam.) & ſubaudit è præcedentibus accuſativum πράξεις: ut ſenſus hujus loci ſit: homines qui retinent in ſe multum dignitatis, imitari ſolitos eſſe honeſta facta, & ea denique, quæ ab honeſtis virtutiſque ſtudioſis viris, quales ipſi ſunt, proficiſcerentur. *Sylburgius.*

8 Εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς.] *Baſilienſis* editionis margo pro πολλοὺς habet πολλά, ut feratur ad ſubſt. ποιήματα. Vict. eam mutationem non probat: præſertim cum in omnibus calamo exaratis libris eodem modo ſcriptum appareat. *Sylburgius.*

Ἰλιὰς

Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια πρὸς τὰς [u] τραγῳδίας, [x] οὕτω καὶ οὗτος πρὸς τὰς κωμῳδίας. 9 [y] Οἱ δ᾽ ἐφ᾽ ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, 10 οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰάμβων, κωμῳδοποιοὶ ἐγένοντο, οἱ δὲ ἀντὶ τῶν ἐπῶν, τραγῳδοδιδάσκαλοι, διὰ τὸ [z] μείζω καὶ ἐντιμότερα τὰ σχήματα εἶναι ταῦτα ἐκείνων. Τὸ μὲν οὖν [a] ἐπισκοπεῖν, εἰ ἄρα ἔχει ἤδη ἡ τραγῳδία τοῖς [b] εἴδεσιν ἱκανῶς, ἢ οὔ, αὐτό τε καθ᾽ αὐτὸ [c] κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ θέατρα, ἄλλος λόγος. 11 [d] Γενομένης οὖν ἀπ᾽ ἀρχῆς [e] αὐτοσχεδι-

[u] τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας M. 21. corr. [x] οὕτω καὶ οὗτος usque ad verba καὶ κωμῳδίας inclusive omittit M. 14. [y] παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας οἱ ἐφ᾽ ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες M. 14. xiv. 21. φανείσης M. 16. [z] μείζονα M. xiv. μεῖζον M. 16. 21. [a] ἐπισκ. παρέχει M. omnes. Vid. etiam Catal. Biblioth. Escurial. Tom. I. p. 367. [b] εἰδόσιν M. 16. [c] κρίνεται εἶναι M. 14. 16. κρίνεται ἦναι M. 21. κρίνεται ἢ ναὶ M. xiv. [d] γενομένη M. 16. [e] αὐτοσχεδιαστικὴ M. 16.

10 Οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰάμβων.] *Bas.* Edit. margo pro ἰάμβων habet ἰαμβικῶν: itidemque mox ἐποποιῶν pro ἐπῶν. Victorius omnia quæ ipse viderit exemplaria, cum excusis hac parte facere testis est: viderique *Aristotelem* genere versuum quibus utebantur illic appellasse poetas ipsos: statimque cum significaret qui facti essent, nominibus quæ ostenderent fabros & auctores eorum poematum, usum fuisse. *Sylburgius.*

11 Γενομένης οὖν ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτοσχεδιαστικῆς.] Pro genitivis istis, γενομένης & αὐτοσχεδιαστικῆς *Basiliensis* Editionis margo ponit nominativos γενομένη & αὐτοσχεδιαστική. Quam lectionem Victorius etiam in scriptis quibusdam libris inveniri testatur: sed ipse superiorem sibi magis probari affirmat, ac sine dubio planiorem certioremque esse. Præterea cum & in excusis & in calamo exaratis sit αὐτὴ, veriorem fortasse lectionem fore, si paulum immutatis sono spirituque ejus vocis, legatur αὕτη. hunc enim loci sensum esse: Quum igitur principium poesis humile inconditumque fuerit, hæc (scilicet Tragœdia) & comœdia exorta est. *Sylburgius.*

ασικῆς,

αστικῆς, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ κωμῳδία, [12] καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων τὸν διθύραμβον, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν τὰ φαλλικὰ, ἃ ἔτι καὶ νῦν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων [f] διαμένει [g] νομιζόμενα, [13] κατὰ μικρὸν ηὐξήθη, προαγόντων, ὅσον ἐγίγνετο φανερὸν αὐτῆς. Καὶ πολλὰς μεταβολὰς μεταβαλοῦσα ἡ τραγῳδία ἐπαύσατο, ἐπεὶ ἔσχε τὴν ἑαυτῆς φύσιν. Καὶ [h] τό, τε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, [14] καὶ τὰ τοῦ [i] χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ καὶ σκηνογραφίαν Σοφοκλῆς. Ἔτι δὲ τὸ μέγεθος ἐκ μικρῶν μύθων καὶ λέ-

[f] διαμένειν M. 14. 16. 21. cor. & Ald. omittit M. xiv. [g] νομιζόμεθα M. 16. Ald. [h] τότε τῶν Ald. [i] χρόνου M. xiv.

12 Ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων.] ἐξαρχόντων, & mox νομιζόμενα, immerito quibusdam suspecta fuisse, prolixius docet idem Victorius. Esse vero ἐξάρχειν principem se præbere alicujus cantus. *Sylburgius.*

13 Κατὰ μικρὸν ηὐξήθη προαγόντων.] Margo Edit. *Du-Vallianæ* habet, Quidam προαγώνων. Vid. *Castelv.* Comment.

14 Καὶ τὰ τοῦ χοροῦ.] Incompositus fuit olim Tragicorum Chorus personarum multitudine, è quibus constituebatur. Quinquaginta fuisse testantur veteres: sed contractior factus est, & quindecim tantum ex hac lege:

Τὸν τραγικὸν χορὸν συνίσταμαι
ἐκ πεντεκαίδεκα.

Lex ista lata est occasione Eumenidum fabulæ, quam docuit *Æschylus*. *Pollux* lib. 4. cap. 15. Τὸ δὲ παλαιὸν ὁ τραγικὸς χορὸς πεντήκοντα ἦσαν, ἄχρι τῶν Εὐμενίδων Αἰσχύλου. πρὸς δὲ τὸν ὄχλον αὐτῶν τοῦ πλήθους ἐκπλαγέντων, συνέστειλεν ὁ νόμος εἰς ἐλάττω ἀριθμὸν τὸν χορόν. Commode igitur intelligendus *Aristoteles*, qui *Æschylum* hujus instituti auctorem laudat. Imo potius causam dedit ferendæ hujus legis *Æschylus*, non ipse tulit, nisi forte dicamus ipsum etiam *Æschylum* suo præivisse exemplo, qui in suo *Agamemnone* è quindecim tantum personis Chorum constituit, qui numerus Lege ista sit postea constitutus. *Petitus.*

ξεως

ξεως γελοίας, διὰ τὸ ἐκ σατυρικοῦ μεταβαλεῖν, ὀψὲ [k] ἀπεσεμνώθη· τό, τε μέτρον ἐκ τετραμέτρου ἰαμβεῖον ἐγένετο. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρῳ ἐχρῶντο, διὰ τὸ σατυρικὴν καὶ ὀρχηστικωτέραν εἶναι τὴν ποίησιν. Λέξεως δὲ γενομένης, αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὗρε· μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἰαμβεῖόν ἐστι. Σημεῖον δὲ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους· ἑξάμετρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ ἐκβαίνοντες [l] τῆς λεκτικῆς ἁρμονίας. Ἔτι δὲ ἐπεισοδίων πλήθη, καὶ τὰ [m] ἄλλα ὡς ἕκαστα [n] κοσμηθῆναι λέγεται. [o] Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα ἔστω ἡμῖν εἰρημένα· πολὺ γὰρ ἂν ἴσως ἔργον εἴη διεξιέναι καθέκαστον.

[k] ἀπεσεμνύνθη M. xiv. [l] τῆς τε M. 16. [m] ἄλλως M. xiv. 16. ἀλλ' ὡς M. 21. omittit ὡς M. 14. [n] corr. ἃ κοσμηθῆναι M. 14. [o] περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα. Hæc verba omittunt M. omnes.

ΚΕΦ. α.

Περὶ κωμῳδίας· καὶ ἐποποιίας καὶ τραγῳδίας διαφορᾶ.

Η ΔΕ κωμῳδία ἐστὶν, ὥσπερ εἴπομεν, μίμησις, φαυλοτέρων μὲν, οὐ μέντοι κατὰ πᾶσαν κακίαν, ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἐστι τὸ γελοῖον μόριον. Τό γὰρ γελοῖον ἐστὶν ἁμάρτημά τι καὶ αἶσχος ἀνώδυνον, καὶ οὐ φθαρτικόν· οἷον, εὐθὺς τὸ γελοῖον πρόσωπον αἰσχρόν τι καὶ διεστραμμένον ἄνευ ὀδύνης. Αἱ μὲν οὖν τῆς τραγῳδίας μεταβάσεις, καὶ

δι'

δι' ὧν ἐγένοντο, οὐ λελήθασιν· [p] ἡ δὲ κωμῳδία, διὰ τὸ μὴ σπουδάζεσθαι ἐξ ἀρχῆς, ἔλαθεν· [1] καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδῶν ὀψέ ποτε [2] ὁ ἄρχων ἔδωκεν, ἀλλ' [q] ἐθελονταὶ ἦσαν. Ἤδη δὲ σχήματά τινα αὐτῆς ἐχούσης, οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονεύονται. Τὶς δὲ πρόσωπα ἀπέδωκεν, ἢ προλόγους, ἢ πλήθη ὑποκριτῶν, [r] καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἠγνόηται. Τὸ δὲ μύθους ποιεῖν, Ἐπίχαρμος καὶ Φόρμις [s] ἦρξαν. Τὸ μὲν [t] οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Ἀθήνησι Κράτης πρῶτος ἦρξεν, ἀφέμενος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας, καθόλου ποιεῖν [u] λόγους [x] ἢ μύθους· ἡ μὲν οὖν ἐποποιία τῇ τραγῳδίᾳ μέχρι μόνου μέτρου [3] [y] μετὰ λόγου μίμησις εἶναι σπουδαίων ἠκολούθησεν. [z] Τῷ δὲ τὸ μέτρον ἁπλοῦν ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι, ταύτῃ διαφέρουσιν·

p ἡ δὲ κωμῳδίας M. 14. q ἐθελονταὶ M. 16. r καὶ ὅσα τοιαῦτα omittit M. xiv. s ἦρξαν omittunt M. omnes. t οὖν omittunt M. omnes. u λόγους omiserat M. 21. ac deinde additum. x καὶ M. xiv. 21. y μεγάλου M. omnes. Vid. etiam Cat. Bibl. Esc. Tom. I. p. 367. z τὸ δὲ μεῖζον M. 14. τὸ δὲ τὸ μέτρον M. xiv. 16. 21.

1 Καὶ γὰρ χορόν.] Anonymus in Argumento Midianæ: Ἔθος δ' ἦν περὶ μηνὸς τῆς ἑορτῆς, τὸν ἄρχοντα συνάγειν τοὺς Χορηγοὺς (τοὺς τὰ ἀναλώματα παρέχοντας τὰ περὶ τὸν χορὸν) ἑκάστης φυλῆς εἰς τὸ λαχεῖν περὶ τῶν αὐλητῶν. Ita etiam apud *Archontem* Choragi solebant δοῦναι χορὸν Poetis: eratque *Archontis* videre, ut id fieret rectè, & ad celebrandos majori cum voluptate atque dignitate Ludos. Cratinus in Prologo *Bubulcorum*.

Ὃς οὐκ ἔδωκ' αἰτοῦντι Σοφοκλέει χορόν,
Τῷ Κλεομάχῳ δ', ὃν οὐκ ἂν ἠξίουν ἐγὼ
Ἐμοὶ διδάσκειν οὐδ' ἂν εἰς Ἀδώνια.

Petitus.

2 Ὁ ἄρχων ἔδωκεν.] *Basil.* majusculo α scribit Ἄρχων· quasi nomen proprium. Victorius appellative accipit pro magistratu, non tamen summo, sed qui ludis scenicis præpositus esset; cujusmodi ferme *Romæ* erant Ædiles. *Sylburgius.*

3 Μετὰ λόγου μίμησις.] Dele μετὰ λόγου, ut glossema inutile & aliunde advectum. *Goulstonus.*

ἔτι

ἔτι δὲ τῷ μήκει· [4] ἡ μὲν, ὅτι μάλιστα [5] πειρᾶται ὑπὸ μίαν περίοδον ἡλίου εἶναι, ἢ μικρὸν ἐξαλλάττειν· ἡ δὲ ἐποποιία, ἀόριστος τῷ χρόνῳ, καὶ τούτῳ διαφέρει. Καίτοι τὸ πρῶτον ὁμοίως ἐν ταῖς τραγῳδίαις τοῦτο ἐποίουν, καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι. Μέρη δέ ἐστι τὰ μὲν ταὐτὰ, τὰ δὲ ἴδια τῆς τραγῳδίας. Διόπερ ὅστις περὶ τραγῳδίας οἶδε σπουδαίας καὶ φαύλης, οἶδε καὶ περὶ ἐπῶν· ἃ μὲν γὰρ ἐποποιία ἔχει, ὑπάρχει τῇ τραγῳδίᾳ· ἃ δὲ αὐτῇ, οὐ πάντα ἐν τῇ ἐποποιίᾳ.

4 Ἡ μὲν ὅτι μάλιστα πειρᾶται.] Victorius legit ἡ μὲν γάρ. Idem locum hunc sic interpretatur, *hæc namque, quam maxime potest, nititur intra unum ambitum solis redigi.* Sylburgius.

5 Πειρᾶται ὑπὸ μίαν περίοδον ἡλίου εἶναι.] *Hanc unam Solis Periodum,* esse spatium duodecim horarum probat Dacierus; sive ab ortu Solis computes ad occasum, sive ab occasu ad ortum, sive denique à meridie ad meridiem.

ΚΕΦ. ς.

Περὶ τραγῳδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν.

[1] ΠΕΡΙ μὲν οὖν [a] τῆς ἑξαμέτρου μιμητικῆς, καὶ περὶ κωμῳδίας ὕστερον ἐροῦμεν· [b] περὶ δὲ τραγῳδίας [c] λέγωμεν, ἀπολαβόντες αὐτῆς ἐκ τῶν εἰρημένων τὸν γινόμενον

[a] τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς M. 21. xiv. οὖν τοῖς ἑξαμέτροις μιμητικοῖς M. 16. τῆς ἐν τοῖς ἑξαμέτροις μιμητικῆς M. 14. ἐν τῆς ἑξαμέτρου μιμητικῆς Ald. [b] Præfigit titulum in margine rubrica exaratum Περὶ τραγῳδίας M. 16. [c] λέγομεν M. 21. Ald.

1 Περὶ μὲν οὖν τῆς ἑξαμέτρου.] Victorius trium calamo scriptorum librorum fidem secutus legit, τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς: & præpositionem ἐν supra quoque sic usurpatam addit, *ut in*

ὅρον τῆς οὐσίας. Ἔστιν οὖν τραγῳδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης, ἡδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἑκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων, 2 καὶ οὐ δι' [d] ἐπαγγελίας, [e] ἀλλὰ δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων 3 [f] παθημάτων κάθαρσιν. Λέγω [g] δὲ ἡδυσμένον μὲν [h] λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν 4 καὶ ἁρμονίαν καὶ μέλος. Τὸ δὲ χωρὶς τῶν [i] εἰδῶν, τὸ διὰ μέτρων ἔνια μόνον περαίνεσθαι, καὶ πάλιν ἕτερα διὰ μέλους. Ἐπεὶ δὲ πράττοντες ποιοῦνται τὴν μίμησιν, πρῶτον μὲν ἐξ ἀνάγκης ἂν εἴη τι μόριον τραγῳδίας ὁ τῆς ὄψεως κόσμος, εἶτα μελοποιΐα καὶ λέξις· ἐν τούτοις γὰρ ποιοῦνται τὴν μίμησιν. Λέγω δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν τὴν τῶν μέτρων σύνθεσιν· μελοποιΐαν δὲ, ὃ τὴν δύναμιν 5 φανερὰν ἔχει πᾶσιν. Ἐπεὶ δὲ πράξεώς ἐστι [k] μίμησις, πράττεται δὲ ὑπό τινων πραττόντων, οὓς ἀνάγκη ποιούς τινας εἶναι κατά τε τὸ

[d] ἀγγελίας M. 14. [e] ἀλλὰ omittunt M. omnes. [f] μαθημάτων M. omnes, sed in 21 corr. Ald. disciplinarum. Vall. [g] δὴ M. 16. 14. [h] μὲν omittit M. xiv. [i] τοῖς εἴδεσι M. omnes. [k] ἡ μίμησις M. omnes.

fine cap. 1. τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν, ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν, & *in initio cap.* 3. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαι ἔστιν. *Sylburgius.*

2 Καὶ οὐ δι' ἐπαγγελίας.] Victorius pro ἐπαγγελίας legit ἀπαγγελίας, *expositione:* atque ita fuit etiam *cap. præced.* Τῷ δὲ τὸ μέτρον ἁπλοῦν ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι. *Sylburgius.*

3 Παθημάτων κάθαρσιν.] Cam. Ed. pro παθημάτων habet μαθημάτων. Victorii versio nostram lectionem confirmat, *hujuscemodi perturbationum purgationem.* Sylburgius.

4 Καὶ ἁρμονίαν, καὶ μέλος.] Victorius pro μέλος legit μέτρον: quia μέλος & ἁρμονία idem valeant. Idem mox dativo casu legit, τῷ περαίνεσθαι, *quod efficiuntur.* Sylburgius.

5 Φανερὰν ἔχει πᾶσαν.] In textu *Heinsiano* πᾶσιν. Et sic in illius versione, *cujus vim satis omnes intelligunt.*

ἦθος

ἦθος καὶ τὴν διάνοιαν (διὰ γὰρ τούτων καὶ τὰς πράξεις εἶναι φαμὲν ποιάς τινας) πέφυκεν αἴτια δύο τῶν πράξεων εἶναι, [6] [l] διάνοια καὶ ἦθος, καὶ κατὰ ταύτας καὶ τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι πάντες. Ἔστι δὲ τῆς μὲν πράξεως ὁ μῦθος μίμησις. [7] Λέγω γὰρ μῦθον τοῦτον, τὴν σύνθεσιν τῶν πραγμάτων· τὰ δὲ ἤθη, [8] [m] καθ' ἃ ποιούς τινας εἶναι φαμὲν τοὺς πράττοντας· διάνοιαν δὲ, ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύουσί τι, ἢ καὶ ἀποφαίνονται γνώμην· [n] ἀνάγκη οὖν πάσης τραγῳδίας μέρη εἶναι ἕξ, [o] καθ' ἃ ποιά τις ἐστὶν ἡ τραγῳδία. Ταῦτα δ' ἐστὶν, μῦθος, καὶ ἤθη, καὶ λέξις, καὶ διάνοια, καὶ ὄψις, καὶ μελοποιΐα. Οἷς μὲν γὰρ μιμοῦνται, δύο μέρη ἐστίν· ὡς δὲ μιμοῦνται, ἕν· ἃ δὲ μιμοῦνται, τρία. Καὶ παρὰ ταῦτα οὐδέν. Τούτοις μὲν οὖν [9] οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν,

l ſententiam Vall. m καθ' ὁποιούς M. 14. καθ' ἃ ποι..ς M. xiv. καθὸ ποιούς M. 16. 21. n In margine adſcriptus eſt titulus rubricatus πόσοι τρόποι M. 16. o καθ' ὁποῖα M. 14. 16. 21.

6 Διάνοια καὶ ἦθος.] Cam. Ed, accuſandi caſu, διάνοιαν καὶ ἦθος. Sed noſtram lectionem, ut veriorem, ſecutus etiam Victorius, ſuffragantibus ei calamo ſcriptis libris. *Sylburgius.*

7 Λέγω γὰρ μῦθον τοῦτον.] Madius, doctus, accuratusque interpres, timet ne mendi aliquid hic ſit, legique debeat ſive τούτων, patrio caſu multitudinis: ſive τοῦτο. Ipſe quoque diu ſuſpicatus ſum τούτων legi debere. Hæc Victorius; quæ prolixius ibi confirmat. *Sylburgius.*

8 Καθ' ἃ ποιούς τινας.] Cam. Edit. & Victor. ſingulari numero καθ' ὃ, pro καθ' ἅ. Verſio tamen Victorii noſtram lectionem non improbat; *mores autem, ſecundum quos, quales quoſdam eſſe affirmamus eos qui agunt.* Sylburgius.

9 Οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν.] Margo *Du-Vall.* Ed. habet, Forte, τῶν ποιητῶν. Caſtelvetrus.

[p] κέχρηνται τοῖς εἴδεσι· καὶ γὰρ [10] [q] ὄψιν ἔχει πᾶν, καὶ ἦθος, [11] καὶ μῦθον, καὶ λέξιν, καὶ μέλος, καὶ διάνοιαν ὡσαύτως. Μέγιστον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ τῶν πραγμάτων σύστασις. Ἡ γὰρ τραγῳδία μίμησίς ἐστιν οὐκ ἀνθρώπων, [12] ἀλλὰ [r] πράξεων, καὶ βίου, καὶ εὐδαιμονίας καὶ [s] κακοδαιμονίας· [13] [t] καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστὶ, καὶ τὸ τέλος πρᾶξίς τίς ἐστιν, οὐ ποιότης. Εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἤθη ποιοί τινες· κατὰ δὲ τὰς πράξεις, εὐδαίμονες, ἢ τοὐναντίον. Οὐκ οὖν ὅπως τὰ ἤθη [14] μιμήσωνται, πράττουσιν, ἀλλὰ τὰ ἤθη συμπεριλαμβάνουσιν διὰ τὰς πράξεις. Ὥστε τὰ πράγματα καὶ ὁ μῦθος τέλος τῆς τραγῳδίας. Τὸ δὲ τέλος μέγιστον ἁπάντων ἐστίν· [15] [u] ἄνευ μὲν γὰρ πράξεως, οὐκ ἂν γέ-

[p] κέχρηται M. 16. [q] ὄψις M. 14. 16. 21. necnon Ald. & Vall. ὄψεις M. xiv. [r] actionis. Vall. [s] καὶ κακοδαιμονίας omittunt M. omnes. [t] καὶ ἡ κακοδαιμονία M. omnes. [u] rursus citra actionem. Vall.

10 Ὄψιν ἔχει πᾶν.] *Basil.* & Cam. Edit. Καὶ γὰρ ὄψις ἔχει πᾶν. Sed accusativum ὄψιν tuentur Madius & Victorius, & agnoscit etiam vetustissimum exemplar calamo exaratum, ut testatur idem Victorius. *Sylburgius.*

11 Καὶ ἦθος, καὶ μῦθον.] In margine Edit. *Du-Vall.* adnotatur *Castelv.* legere μῦθος, καὶ λέξις, καὶ μέλος, καὶ διάνοια ὡσαύτως: nominandi casu.

12 Ἀλλὰ πράξεων.] Victorius pro πράξεων, legit singulari numero πράξεως *actionis:* quod & consensus scriptorum librorum, & veritas ipsa lectionem illam refellat: quum Tragœdia unius, non plurium factorum sit imitatio. *Sylburgius.*

13 Καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία.] In margine Ed. Du-Vall. *Castelv.* Καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία καὶ κακοδαιμονία.

14 Μιμήσωνται.] Camot. Ed. μιμήσονται: indicativo verbi modo: quæ structura est infrequentior. *Sylburgius.*

15 Ἄνευ μὲν γάρ.] Victorius & Madius, cum duobus exemplaribus legunt ἔτι ἄνευ μὲν πράξεως, *præterea sine actione quidem.* Sylburgius.

νοιτο

νοιτο τραγῳδία· ἄνευ δὲ ἠθῶν, γένοιτ' ἄν· αἱ γὰρ τῶν νέων τῶν πλείστων, ἀήθεις τραγῳδίαι εἰσὶ, καὶ ὅλως ποιηταὶ πολλοὶ [16] τοιοῦτοι· οἷον καὶ τῶν γραφέων Ζεῦξις πρὸς Πολύγνωτον πέπονθεν. Ὁ μὲν γὰρ [17] Πολύγνωτος [x] ἀγαθῶν ἠθογράφος· ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφὴ [y] οὐδὲν ἔχει ἦθος. Ἔτι ἐάν τις ἐφεξῆς θῇ ῥήσεις ἠθικὰς, καὶ λέξεις καὶ διανοίας εὖ πεποιημένας, [18] [z] οὐ ποιήσει ὃ ἦν τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἀλλὰ [19] πολὺ μᾶλλον [a] ἡ καταδεεστέροις τούτοις κεχρημένη τραγῳδία, ἔχουσα δὲ μῦθον καὶ σύστασιν πραγμάτων. [20] Πρὸς δὲ τούτοις τὰ μέγιστα, [21] οἷς ψυχαγωγεῖ ἡ τραγῳδία, τοῦ μύθου μέρη ἐστὶν, αἵτε περιπέτειαι καὶ ἀναγνωρίσεις. Ἔτι σημεῖον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχειροῦντες ποιεῖν, πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀκριβοῦν,

x bonus. Val. y οὐδ' ἂν ἔχῃ M. 14. z omittit Val. a ἢ M. omnes.

16 Τοιοῦτοι· οἷον.] Margo Ed. Du-Vall. *Castelv.* τοιοῦτον, οἷον· non necessariò.

17 Πολύγνωτος ἀγαθῶν ἠθογράφος.] Idem Victorius prorsus legendum arbitratur, ut in cunctis quos viderit calamo exaratis libris scriptum offenderit, Πολύγνωτος ἀγαθὸς ἠθογράφος. *Polygnotus bonus morum expressor.* Sylburgius.

18 Οὐ ποιήσει.] Negativam οὐ ante ποιήσει, à plurimis calamo exaratis codicibus, atque adeo à Morelliana Editione abesse notat Victorius, & rectè omitti posse prolixius docet. *Sylburgius.*

19 Πολὺ μᾶλλον ἡ καταδεεστέροις.] Camotiana Ed. pro articulo ἡ habet disjunctivam ἢ. Sed articulum ἡ agnoscit etiam Victorii Versio: *verum multo magis, quæ his deterioribus utitur, tragœdia erit.* Sylburgius.

20 Πρὸς δὲ τούτοις τὰ μέγιστα.] Eadem Camotiana Editio sine δὲ legit, πρὸς τούτοις. Sylburgius.

21 Οἷς ψυχαγωγεῖ ἡ τραγῳδία.] Horatius in Epist. ad Augustum,

Ille per extentum funem mihi posse videtur
Ire poeta, meum qui pectus inaniter angit,
Irritat, mulcet, falsis terroribus implet,
Ut Magus: & modo me *Thebis*, modo ponit *Athenis*.

ἢ τὰ

ἢ τὰ πράγματα συνίσασθαι, οἷον καὶ οἱ πρῶτοι ποιηταὶ σχεδὸν ἅπαντες. Ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἷον ψυχὴ ὁ μῦθος τῆς τραγῳδίας, δεύτερον δὲ τὰ ἤθη. [22] Παραπλήσιον [b] γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς. [23] Εἰ γάρ τις ἐναλείψειε

b δέ τι M. 21. corr.

22 Παραπλήσιον γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς.] Aptè hic *Philosophus* poetam cum pictore commisit (cognata enim utriusque sunt munia) expressitque illud Simonidis Picturam esse Poesin, Poesin verò loquentem picturam. Et *Plutarchus*, *Ζωγραφίαν μὲν εἶναι φθεγγομένην τὴν ποίησιν, ποίησιν δὲ σιγῶσαν τὴν ζωγραφίαν. Nannius.*

23 Εἰ γὰρ τις ἐναλείψειε.] Hæc omnia cum præcedentibus confusa & in alienum sunt translata locum, quod & alii cum viderent, remedium adferre sunt conati: non tamen ulla ratione id consecuti, plane ut nobis satisfacerent. Ne dubita, quin totus locus ita sit concipiendus: Ἔτι ἐάν τις ἐφεξῆς θῇ ῥήσεις ἠθικὰς, καὶ λέξεις, καὶ διανοίας εὖ πεποιημένας, οὐ ποιήσει ὃ ἦν τῆς τραγῳδίας ἔργον· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἡ καταδεεστέροις τούτοις κεχρημένη τραγῳδία, ἔχουσα δὲ μῦθον καὶ σύστασιν πραγμάτων. Πρὸς δὲ τούτοις τὰ μέγιστα οἷς ψυχαγωγεῖ ἡ τραγῳδία, τοῦ μύθου μέρη ἐστὶν, αἵ τε περιπέτειαι, καὶ ἀναγνωρίσεις. Παραπλήσιον γὰρ ἐστιν ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς. Εἰ γάρ τις ἐναλείψειε τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις χύδην, οὐκ ἂν ὁμοίως εὐφράνειεν, καὶ λευκογραφήσας εἰκόνα. Ἔτι σημεῖον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχειροῦντες ποιεῖν, πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀκριβοῦν, ἢ τὰ πράγματα συνίστασθαι· οἷον καὶ οἱ ποιηταὶ σχεδὸν ἅπαντες. Ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἷον ψυχὴ ὁ μῦθος τῆς τραγῳδίας. Ἔστι τε μίμησις πράξεως, καὶ διὰ ταύτης μάλιστα τῶν πραττόντων. Δεύτερον δὲ τὰ ἤθη. Τρίτον δὲ ἡ διάνοια. De quo ne quidem dubitandum. Neque est quod hic postmodum se excruciet aliquis. Omnia enim eo spectant, ut ostendat, primam in Tragœdia partem esse Fabulam. Quod postquam à simili & aliis ostendit argumentis, secundo Mores, tertio constituit Sententiam. Mens est talis neque enim recuso, quin prolixiorum vicem commentariorum, quos nnonulli dederunt hic & alibi sit interpretatio nostra. *Præterea, si aliquis sermones moratos dictionesque ponat ac sententias, nondum, quod Tragœdiæ est proprium, efficiet. Quin vero potius, quæ minus hæc adhibeat, Fabulam vero & constitutionem habeat rerum, magis erit Tragœdia. Præterea, eæ quibus maxime Tragœdia delectat, Fabulæ sunt partes. Mutationes, scilicet, fortunæ, & agnitiones. Eodem enim modo ut in pingendi arte hic*

[24] τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις χύδην, οὐκ ἂν ὁμοίως εὐφράνειεν, καὶ λευκογραφήσας εἰκόνα. Ἔστι τε μίμησις πράξεως, καὶ διὰ ταύτην μάλιστα τῶν πραττόντων. Τρίτον δὲ ἡ διάνοια. [c] Τοῦτο δέ ἐστι τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόντα καὶ τὰ ἁρμόττοντα· ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι πολιτικῶς ἐποίουν λέγοντας· οἱ δὲ νῦν ῥητορικῶς. [d] Ἔστι δὲ ἦθος μὲν τὸ τοιοῦτον, [25] ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν [26] ὁποῖά

c Τοῦ δε M. 16. d Ἔστι μέντοι δέ M. 21.

hic se res habet. Si enim quis pulcherrimos confundat colores, non ita delectabit, ac si cretâ certam delineet imaginem. Etiam hoc argumento est, quod poëtæ, cum scribere conantur, prius dictionem recte adhibere ac mores possunt, quam res ipsas, ut oportet, constituere. Quod quidem illis evenit fere omnibus. Principium ergo et quasi anima Tragœdiæ est Fabula. Estque ea actionis, & eorum, qui per hanc maxime agunt, imitatio. nisi quis malit, *& per hanc eorum maxime qui agunt. Secundum Mores, tertium sententia.* Quod autem nihil mutaverim in contextu, religionis nostræ fuit. Consulat Lector eos, qui immensas commentariorum moles dederunt. *Heinsius.*

24 Τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις.] φάρμακα pro pigmentis seu coloribus hic usurpata esse, docet Victorius, alio loco simili ex libro 2. de ortu animal. γραφεῖς, ὑπογράψαντες ταῖς γραμμαῖς, οὕτως ἐναλείφουσι τοῖς χρώμασι τὸ ζῶον. *Sylburgius.*

25 Ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν.] In *Homeri* Iliad. quis non statim videt *iracundum* illum *inexorabilemque* Herôa, Legationem Agamemnonis irritam facturum? & in quarto Æneïdos, *Pietate insignem* Ænean, & *famâ super æthera notum*; æterno licet amore Reginæ devinctum, mandata tamen Deorum quamprimùm exsecuturum?

Ardet abire fugâ, dulcesque relinquere terras,
Attonitus tanto monitu, imperioque Deorum. *Dacierus.*

26 Ὁποῖά τις ἐστίν.] Verbum ἐστὶν post ὁποῖά τις, omittunt Vict. & Cam. Ibidem mox pro priore ἢ, quam Victor. & Camot. Edit. retinent, malim εἰ, sic, οὐκ ἔστι δῆλον εἰ προαιρεῖται ἢ φεύγει: ut idem Victorius vertit, *non est perspicuum num elegit aut fugit.*

Idem

[e] τις ἐςὶν, ἐν οἷς οὐκ ἔςι δῆλον, ἢ προαιρεῖται, ἢ φεύγει ὁ λέγων. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἦθος [f] ἔνιοι τῶν λόγων. Διάνοια δὲ, ἐν οἷς ἀποδεικνύουσί τι ὡς ἐςὶν, ἢ ὡς οὐκ ἔςιν, ἢ καθόλου τι ἀποφαίνονται. Τέταρτον δὲ, τῶν μὲν λόγων ἡ λέξις. Λέγω δὲ, ὥσπερ πρότερον εἴρηται, λέξιν εἶναι τὴν διὰ τῆς ὀνομασίας ἑρμηνείαν, ὃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμέτρων, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν. 27 Τῶν δὲ λοιπῶν [g] πέντε, ἡ μελοποιΐα μέγιςον τῶν ἡδυσμάτων. Ἡ δὲ ὄψις, ψυχαγωγικὸν μὲν, ἀτεχνώτατον δὲ, καὶ ἥκιςα οἰκεῖον τῆς ποιητικῆς· [h] ἡ γὰρ τῆς τραγῳδίας δύναμις καὶ ἄνευ [i] ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐςιν. Ἔτι δὲ κυριωτέρα περὶ τὴν [k] ἀπεργασίαν τῶν ὄψεων ἡ τοῦ σκευοποιοῦ τέχνη τῆς τῶν ποιητῶν ἐςι.

[e] τις, ἐν Ald. [f] ἐν οἷς, &c. ut in not. 26. M. xiv. 16. 21. [g] πέμπτον M. xiv. [h] ὡς M. xiv. [i] ἀγώνων Id. [k] ἐργασίαν Id.

Idem Victorius ibidem omittit nomin. ὁ λέγων: & seq. versu nomin. ἔνιοι: plurium scriptorum librorum auctoritate fretus. Sed addit ibidem alia, in quibus prior ille nominativus ὁ λέγων resumitur. Sic enim totum hunc locum è veterum librorum auctoritate restituit: ἐν οἷς οὐκ ἔςι δῆλον εἰ προαιρεῖται ἢ φεύγει· διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἦθος τῶν λόγων, ἐν οἷς μηδ᾽ ὅλως ἐςὶν ὅτι προαιρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέγων. Et sic vertit, *in quibus non est perspicuum num eligit aut fugit. Quare non habent mores è numero orationum illæ, in quibus penitus non est quod eligit aut fugit, qui dicit.* Sylburgius.

27 Τῶν δὲ λοιπῶν πέντε.] Margo Editionis *Du-Vall.* habet, Quidam, τῶν δὲ λοιπῶν, πέμπτον μελοποιΐα.

Κ Ε Φ. ζ.

Ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων.

Διωρισμένων δὲ τούτων, λέγωμεν μετὰ ταῦτα ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ τοῦτο καὶ πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς τραγῳδίας ἐστί. Κεῖται δὴ ἡμῖν τὴν τραγῳδίαν τελείας καὶ ὅλης πράξεως εἶναι μίμησιν, ἐχούσης τι μέγεθος· ἔστι γὰρ ὅλον καὶ μηδὲν ἔχον μέγεθος. Ὅλον δέ ἐστι τὸ ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτήν. Ἀρχὴ δέ ἐστιν, ὃ αὐτὸ μὲν [l] ἐξ ἀνάγκης μὴ μετ' ἄλλο ἐστί· μετ' ἐκεῖνο δ' ἕτερον πέφυκεν εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τελευτὴ δὲ τοὐναντίον, [m] ὃ αὐτὸ μετ' ἄλλο πέφυκεν εἶναι, ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ὡς ἐπιτοπολύ· μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο οὐδέν. [1] [n] Μέσον δὲ, καὶ αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκεῖνο ἕτερον. Δεῖ ἄρα τοὺς συνεστῶτας [o] εὖ μύθους, μήθ' ὁπόθεν ἔτυχεν ἄρχεσθαι, μήθ' ὅπου ἔτυχε τελευτᾶν· ἀλλὰ κεχρῆσθαι ταῖς εἰρημέναις ἰδέαις. [2] Ἔτι δ' ἐπεὶ τὸ καλὸν, καὶ ζῶον καὶ ἅπαν πρᾶγμα, ὃ συνέστηκεν ἔκ τινων, οὐ μόνον ταῦτα τεταγμένα δεῖ ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέγεθος ὑπάρχειν μὴ τὸ τυχόν· [3] τὸ γὰρ καλὸν, ἐν μεγέθει καὶ τάξει ἐστί·

[l] μὴ ἐξ ἀνάγκης μεθ' M. omnes & Ald. [m] omittit M. 16. [n] medium porro, *quod* & Val. [o] omittit M. 14.

1 *Μέσον δὲ καὶ αὐτό*] Victorius poſt *μέσον* δὲ inſerit relativum ὃ *quod*. Sylburgius.

2 *Ἔτι δ' ἐπεὶ τὸ καλόν.*] Baſ. Margo, *ἔτι δὲ καλόν*. Victorius quoque annotat Paccium omiſiſſe particulam *ἐπεὶ*, quæ & magni ſit ponderis, & tum in impreſſis, tum in calamo exaratis libris extet. *Sylburgius.*

3 *Τὸ γὰρ καλόν.*] Jam in omni corpore, quod quidem pulchrum ſit, ſpectantur duo: magnitudo, ſcilicet, & ordo.

[p] διὸ οὔτε [q] πάμμικρον ἄν τι γένοιτο καλὸν ζῶον· συγχεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τοῦ ἀναισθήτου χρόνου γινομένη· οὔτε [r] παμμέγεθες· οὐ γὰρ ἅμα ἡ θεωρία γίνεται, ἀλλ' οἴχεται τοῖς θεωροῦσι τὸ ἓν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς θεωρίας· οἷον, εἰ μυρίων σταδίων εἴη ζῶον. Ὥστε δεῖ καθάπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ἔχειν μὲν μέγεθος, τοῦτο δὲ εὐσύνοπτον εἶναι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μύθων, ἔχειν μὲν μῆκος, τοῦτο δ' [4] εὐμνημόνευτον [s] εἶναι. Τοῦ [t] δὲ μήκους ὅρος, [u] πρὸς μὲν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν αἴσθησιν, οὐ τῆς τέχνης ἐστίν. [5] Εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγῳδίας ἀγωνίζεσθαι, [6] πρὸς [x] κλεψύδρας ἂν ἠγωνίζοντο, ὥσπερ

p Δι' ὃ M. 21. q πᾶν μικρὸν M. 14. xiv. 21. nec non Ald. & Vall. πάνυ μικρὸν M. 16. r πᾶν μέγεθος M. 14. xiv. 21. nec non Ald. & Val. πάνυ μέγα M. 16. s εἶναι τοῦ μήκους. M. 14. εἶναι τοῦ μήκους, τοῦ δε μήκους ὅρος Ald. t δὲ omittunt M. 16. 21. u μὲν πρὸς M. omnes. x κλεψύδραν M. xiv.

Etiam hnmano. Ideoque homines parvos, dici posse pulchros, negat alibi *Aristoteles:* verum venustos. Quia licet apto partium ordine ac proportione non careant, magnitudine destituuntur. Idem in actione quoque habet locum. Parum quippe est, partes in Tragœdia esse omnes easque satis apte disponi, nisi justa quoque sit totius magnitudo. Quæ ne nimium excrescat, inter cætera cavendum. *Heinsius.*

4 Εὐμνημόνευτον εἶναι.] In Basil. & aliis nonnullis editionibus, post εὐμνημόνευτον εἶναι, additus genitivus τοῦ μήκους. Quem cum nec antiqua exemplaria, nec Paccii versio agnoscant, cum Vict. & Cam. prætermisi. *Sylburgius.*

5 Εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγῳδίας.] Ad marginem Ed. Du-Vall. *Castelv.* ἔδει ἕνεκα τοῦ τραγῳδίας ἀγωνίζεσθαι. Quem secutus Interpres *Riccobonus*; *si enim termino opus esset, causâ tragœdias recitandi.*

6 Πρὸς κλεψύδρας.] Basil. editionis margo, singulari numero, πρὸς κλεψύδραν. *Sylburgius.*

Ibid. Πρὸς κλεψύδρας.] Antiqui olim apud Græcos orarores, fere ad clepsydram orationes scribebant atque habebant suas. Apud *Romanos*, lege *Pompeia*, quæ accusatori,

tres

ποτὲ καὶ ἄλλοτε φασίν. [7] Ὁ δὲ [y] καθ' αὐτὴν τ̀ φύσιν τ̀ πράγματος ὅρος, ἀεὶ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τȢ σύνδηλος εἶναι, καλλίων ἐςὶ κατὰ τὸ μέγεθος. Ὡς δὲ ἁπλῶς διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον ἐφεξῆς γιγνομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυςυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυςυχίαν μεταβάλλειν, ἱκανὸς ὅρος ἐςὶ τȢ μεγέθȢς.

y κατ' αὐτὴν M. omnes.

tres defensori datæ erant horæ. Ut tantus earum esset ambitus, quantum esse eum judex ferebat. Nec peculiarem suæ artis, sed præfixum foris terminum, haberent. Idem olim moris inter Tragicos fuisse videtur. *Heinsius.*

7 Ὁ δὲ καθ' αὐτὴν τὴν φύσιν.] καθ' αὐτὴν habet & Victorii editio. Sed fortasse verius κατ' αὐτήν: ut idem Victorius vertit, *ex ipsius natura.* Sylburg.

Κ Ε Φ. η.

Περὶ μύθȢ.

Μῦθος δ' ἐςὶν εἷς, Ȣχ ὥσπερ τινὲς οἴονται, ἐὰν περὶ ἕνα ᾖ. Πολλὰ γὰρ καὶ [1] ἄπειρα τῷ γένει συμβαίνει, ἐξ ὧν ἐνίων Ȣδέν ἐςιν ἕν. Οὕτω δὲ [z] καὶ πράξεις ἑνὸς

z αἱ πράξεις M. xiv. 21. in quo corr.

1 Ἄπειρα τῷ γένει.] In margine Edit. Du-Vall. *Victorius, & Castelv.* ἄπειρα τῷ γ' ἑνί. Sic & in Epist. ad Victorium emendat. *Sylburgius.*

Ibid. Ἄπειρα τῷ γένει συμβαίνει.] Scribe, τῷ γ' ἑνὶ συμβαίνει. Optimo sensu, quod & postea vidi aliis observatum. Non, inquit, Fabula de uno, una est Fabula. Quia uni homini infinita evenire possunt: ut Herculi, ut Theseo. *Heinsius.*

πολλαί εἰσιν, ἐξ ὧν μία ἐδεμία γίνεται πρᾶξις. [a] Διὸ [2] πάντες ἐοίκασιν ἁμαρτάνειν, ὅσοι τῶν ποιητῶν Ἡρακληΐδα, [b] καὶ Θησηΐδα, καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα πεποιήκασιν. Οἴονται γὰρ [c] ἐπεὶ εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ἕνα καὶ τὸν μῦθον εἶναι προσήκειν. Ὁ δ᾽ Ὅμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει, καὶ τοῦτ᾽ ἔοικε καλῶς ἰδεῖν, ἤτοι διὰ τέχνην [3] ἢ [d] διὰ φύσιν. Ὀδύσσειαν γὰρ ποιῶν, οὐκ ἐποίησεν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη· οἷον, πληγῆναι μὲν [4] ἐν τῷ Παρνασῷ, μανῆναι δὲ προσποιήσασθαι ἐν τῷ ἀγερμῷ· ὧν ἐδὲν θατέρε γενομένε, ἀναγκαῖον ἦν, ἢ εἰκὸς θάτερον γενέσθαι· [5] ἀλλ᾽ ἃ περὶ μίαν πρᾶξιν, οἵαν [e] λέγομεν τὴν

[a] Διὸ M. 14. 16. [b] omittunt καὶ M. omnes. [c] ἐπειδὴ M. 14. [d] omittit διὰ M. 14. [e] λέγοιμεν M. xiv. 16. 21.

2 Πάντες ἐοίκασιν ἁμαρτάνειν.] Quo in vitio totus eſt Statius, in *Achilleïde*,

—Quanquam acta *Viri* multum inclyta cantu
Mæonio, ſed plura vacant, nos ire per omnem
(Sic amor eſt) Herôa velis: Scyroque latentem
Dulichiâ proferre tubâ.

3 Ἢ διὰ φύσιν.] Baſil. Editio, omiſſâ διὰ legit, ἢ φύσιν. Sylburgius.

4 Ἐν τῷ Παρνασῷ.] Camot. Παρνασσῷ gemino σ: de qua ſcriptura dixi apud Pauſaniam, (*Conſule edit. Francof.* 1583) 482. 60. *Παρνασὸς dictus videtur à verbo παρανάσσασθαι, quod eſt accolere. Ut ergo in ſimplici νάσσασθαι poeticam eſſe τῦ σ duplicationem tradunt grammatici, ita* Παρνασσὸς *quoque &* Ἁλικαρνασσὸς *eundem habere διπλασιασμὸν videbuntur.* Ibidem Baſil. habet Ἀγερμῷ, α majuſculo, quaſi proprium ſit nomen. Sed rectius cum Victorio appellative accipies pro coitione exercitûs: quam Herodotus ἐπάγερσιν nominat, *Euripides* & alii ἄθροισιν: à themate ἀγείρειν, quod eſt congregare. *Sylburgius.*

Ibid. Ἐν τῷ Παρνασῷ.] Vid. Odyſſ. lib. 19. ver. 449.

Ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γενὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς ἀΐξας, ἐδ᾽ ὀστέον ἵκετο φωτός.

5 Ἀλλ᾽ ἃ.] Pro ἀλλ᾽ ἃ, & συνίστησαν, idem Victorius legit ἀλλὰ & συνίστησιν: ac locum ſic

Ὀδύσσειαν, συνέστησαν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Ἰλιάδα. Χρὴ οὖν, καθάπερ [f] ἐν ταῖς ἄλλαις μιμητικαῖς ἡ μία μίμησις ἑνός ἐστιν, οὕτω καὶ τὸν μῦθον, ἐπεὶ πράξεως [g] μίμησίς ἐστι, μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύτης ὅλης, καὶ τὰ μέρη συνεστάναι τῶν πραγμάτων οὕτως, ὥστε [h] μετατιθεμένου τινὸς μέρους, ἢ [i] ἀφαιρουμένου, [k] διαφέρεσθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον. [6] Ὃ γὰρ [l] προσὸν ἢ μὴ [l] προσὸν, μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, [m] οὐδὲ μόριον τοῦτό ἐστι.

f καὶ ἐν M. xiv. g μιᾶς M. 21. corr. h μεταθεμένου M. 14. 16. i αναφερομένου corr. M. 21. k διαφέρεσθαι καὶ omittit M. 14. l πρεσσὸν M. 14. corr. πρὸς ὄν. m οὐδὲν μόριον τοῦ ὄν ἐστι M. 14. ὡς οὐδὲν μόριον τοῦ ὅλου ἐστι M. xiv. οὐδὲν μόριον τοῦ ὅλου ἐστὶν M. 16. 21. nulla pars eſt univerſi. Val.

ſic vertit, *verum circa unam actionem, qualem dicimus Odyſſeam, manſit.* Sylburgius.

6 Ὃ γὰρ προσὸν ἢ μή.] Adnotat Victorius viſum à ſe librum, in quo aliter interpunctis verbis, & una præterea particulâ orationis addita legatur, Ὃ γὰρ προσὸν ἢ μὴ προσὸν, μηδὲν ποιεῖ, ἐπίδηλον ὡς οὐδὲ μόριον τοῦ ὅλου ἐστίν: eamque lectionem irrepſiſſe etiam in Morellianam editionem. Sed utro modo legatur, non magni ad ſententiam referre. *Sylburgius.*

Ibid. Ὃ γὰρ προσὸν ἢ μή.] Qua in re vitioſa admodum eſt Statii Thebaïs. Quid enim ea omnia, quæ de Hypſipyle, & infante Archemoro memorantur, ad bellum *Thebanum?*

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. θ.

Τί τοῦ ποιητοῦ ἔργον, καὶ τί διαφέρει ὁ ποιητὴς ἱστορικοῦ.

Φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, [n] καὶ ὅτι [o] οὐ τὸ [1] τὰ γινόμενα λέγειν, τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστὶν, ἀλλ' οἷα ἂν γένοιτο, καὶ τὰ δυνατὰ κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον. [2] Ὁ γὰρ ἱστορικὸς καὶ ὁ ποιητὴς, οὐ τῷ ἢ ἔμμετρα λέγειν ἢ ἄμετρα διαφέρουσιν· εἴη γὰρ ἂν τὰ Ἡροδότου εἰς μέτρα τιθέναι, καὶ οὐδὲν ἧττον ἂν εἴη ἱστορία τις μετὰ μέτρου, ἢ ἄνευ μέτρων· ἀλλὰ [3] [p] τούτῳ διαφέρει, τῷ τὸν μὲν τὰ γινόμενα λέγειν, τὸν δὲ οἷα ἂν γένοιτο. Διὸ καὶ φιλοσοφώτερον καὶ σπουδαιότερον ποίησις [q] ἱστορίας ἐστίν. Ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἡ δ' ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστον λέγει. Ἔστι δὲ καθόλου μὲν, τῷ ποίῳ τὰ ποῖ' ἄττα συμβαίνει λέγειν, ἢ [r] πράττειν κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ

[n] omittit καὶ M. xiv. [o] οὕτω M. xiv. 21. corr. οὐχ οὕτω M. 16. [p] τοῦτο M. 21. [q] ἱστορίας ἐστίν· ἡ μὲν γὰρ ποίησις omittit M. 14. [r] πράγματα M. 14.

1 Τὰ γινόμενα.] Victorius γενόμενα pro γινόμενα, præsenti in præteritum mutato, legendum ait. *Sylburgius.*

2 Ὁ γὰρ ἱστορικὸς.] Siquis integram *Herodoti* apud Græcos aut Thucydidis, apud Latinos T. Livii historiam, numeris instruxerit, nihilominus historiæ erunt. Sicut nonnulli Pharsaliam Lucani, poema esse haud admittunt. Quod non verum modo sibi argumentum delegerit, sed & paulo secus, quam poeta solet, imitationem instituerit. Cum nec numeris poetæ ipsi inter sese, verum imitatione distinguantur. *Heinsius.* *

3 Τούτῳ διαφέρει.] Baf. editio τοῦτο διαφέρει: de quo loquendi genere vise quæ supra ex Victorio annotavi in *cap.* 4. & τούτῳ διαφέρουσι. Sylburgius.

ἀναγκαῖον,

ἀναγκαῖον, οὗ στοχάζεται ἡ ποίησις, ὀνόματα ἐπιτιθεμένη· [s] τὰ δὲ καθ' ἕκαστον, τί Ἀλκιβιάδης ἔπραξεν, ἢ [t] τί ἔπαθεν. Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς κωμῳδίας ἤδη τοῦτο δῆλον γέγονεν· συστήσαντες γὰρ τὸν μῦθον διὰ τῶν εἰκότων, οὕτω τὰ τυχόντα [4] ὀνόματα [u] ἐπιτιθέασι, καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἰαμβοποιοὶ [x] περὶ τῶν καθ' ἕκαστον ποιοῦσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς τραγῳδίας τῶν γενομένων ὀνομάτων ἀντέχονται. Αἴτιον δ' ὅτι πιθανόν ἐστι τὸ δυνατόν. Τὰ μὲν οὖν μὴ [y] γενόμενα, οὔπω πιστεύομεν εἶναι δυνατά· τὰ δὲ γενόμενα, φανερὸν ὅτι δυνατά. Οὐ γὰρ ἂν ἐγένετο εἰ ἦν ἀδύνατα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τραγῳδίαις, [z] [5] ἐνίαις μὲν ἓν ἢ δύο τῶν γνωρίμων ἐστὶν ὀνομάτων, τὰ δὲ ἄλλα πεποιημένα· ἐν ἐνίαις δὲ [a] οὐθέν· οἷον ἐν τῷ Ἀγάθωνος Ἄνθει. Ὁμοίως γὰρ ἐν τούτῳ τάτε πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα πεποίηται, καὶ οὐδὲν ἧττον εὐφραίνει. Ὥστ' οὐ πάντως εἶναι ζητητέον [6] τῶν παραδεδομένων μύθων, περὶ οὓς αἱ τραγῳδίαι εἰσιν, ἀντέχεσθαι. Καὶ γὰρ γελοῖον τοῦτο ζητεῖν,

s τὴν M. 14. τὸ M. xiv. t omittit τὶ M. 16. u ſubjecere Val. x πρὸς M. 14. y γίνομενα M. 21. z ἐν ἐνίαις M. xiv. a οὐθ' ἓν M. 21.

4 Ὀνόματα ἐπιτιθέασι.] Vict. editio pro ἐπιτιθέασιν habet ὑποτιθέασι. In verſione tamen noſtram ſcripturam agnoſcit, *ſic qualibet nomina imponant.* Sylburgius.

5 Ἐνίαις μὲν ἕν.] Victorius ante ἐνίαις inſerit præpoſitionem ἐν: ſicut videlicet ſequenti verſu legitur ἐν ἐνίαις δέ. Sylburgius.

6 Τῶν παραδεδομένων.] Baſ. & Cam. Ed. omittunt articulum τῶν: & mox Cam. præſenti tempore legit παραδιδομένων: minus apte. Vocat vero hic μύθους παραδεδομένους (inquit Victorius) quos infra, *cap.* 14. appellat παρειλημμένους, ubi ait non licere poetis ſolvere fabulas acceptas à veteribus. *Sylburgius.*

ἐπεὶ

ἐπεὶ καὶ τὰ γνώριμα ὀλίγοις γνώριμά ἐστιν, ἀλλ' ὅμως εὐφραίνει πάντας. Δῆλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι τὸν ποιητὴν μᾶλλον τῶν μύθων εἶναι δεῖ ποιητήν, ἢ τῶν μέτρων, [b] ὅσῳ ποιητὴς κατὰ τὴν μίμησίν ἐστι. Μιμεῖται δὲ τὰς πράξεις. Κἂν ἄρα συμβῇ γενόμενα ποιεῖν, οὐθὲν ἧττον ποιητής ἐστι· τῶν γὰρ γενομένων, ἔνια οὐδὲν κωλύει τοιαῦτα εἶναι, οἷα ἂν εἰκὸς γενέσθαι καὶ δυνατὰ γενέσθαι, [c] καθ' ὃ ἐκεῖνος αὐτῶν ποιητής ἐστι. 7 [d] Τῶν δὲ ἁπλῶν μύθων καὶ πράξεων, αἱ Ἐπεισοδιώδεις εἰσὶ χείρισται. Λέγω δ' Ἐπεισοδιώδη μῦθον, ἐν ᾧ τὰ ἐπεισόδια μετ' ἄλληλα οὔτ' εἰκὸς, οὔτ' ἀνάγκη εἶναι. Τοιαῦται δὲ ποιοῦνται, ὑπὸ μὲν τῶν φαύλων ποιητῶν δι' αὐτούς· 8 ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν, διὰ τοὺς [e] ὑποκριτάς. Ἀγωνίσματα γὰρ ποιοῦντες, καὶ παρὰ τὴν δύναμιν [f] παρατείναντες [g] μῦθον, πολλάκις διαστρέφειν ἀναγκάζονται τὸ ἐφεξῆς. Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἡ μίμησις, ἀλλὰ καὶ

[b] ὅσων ὁ ποιητὴς M. 21. corr. [c] καθὸ M. 21. [d] Præmittit titulum rubricatum in margine Περὶ τῶν ἁπλῶν μύθων M. 16. [e] κριτὰς M. xiv. [f] παρατείνοντες M. 16. [g] μῦθον omittit M. 16.

7 Τῶν δὲ ἁπλῶν. Margo Editionis Du-Vall. Forte, ἁπλῶς δὲ τῶν μύθων, ait *Castelvetrus.*

8 Ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν.] Episodicas hasce constitutiones tam à bonis interdum, quam ab ineptis fieri poetis monet *Aristoteles.* Ab his quidem propter ignorantiam: ab illis argumenti producendi causâ. Idque spectatoribus ut satisfacerent: vel ut æmulos, cum quibus tum certabant, (certare enim & contendere inter sese Tragici sub judice solebant) sicut laude ita magnitudine æquarent. Quo fiebat, ut nonnunquam minus aptis, etiam subinde longe admodum petitis, uterentur. *Heinsius.*

φοβε-

φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν· [9] ταῦτα δὲ [h] γίνεται μάλιστα τοιαῦτα, καὶ μᾶλλον [i] ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν δι' ἄλληλα· τὸ γὰρ θαυμαστὸν οὕτως ἕξει μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ τῆς τύχης· ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπὸ τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, [10] [k] ὅσα ὥσπερ ἐπίτηδες φαίνεται γεγονέναι· [11] [l] οἷον, ὁ ἀνδριὰς ὁ τοῦ Μίτυος ἐν Ἄργει ἀπέκτεινε τὸν αἴτιον τοῦ θανάτου τῷ Μίτυϊ, θεωροῦντι ἐμπεσών. Ἔοικε γὰρ τὰ τοιαῦτα οὐκ εἰκῇ γενέσθαι. Ὥστε ἀνάγκη τοὺς τοιούτους εἶναι καλλίους μύθους.

h γίνεται καὶ μάλιστα καὶ μᾶλλον M. omnes. i ὅτ' ἂν M. 21. k ὅσα περ M. 14. l οἷον ὡς M. xiv. 16. 21.

9 Ταῦτα δὲ γίνεται μάλιστα τοιαῦτα.] Scribe, θαυμαστὰ γίνεται μάλιστα τοιαῦτα. Talia enim, inquit, maximam excitare admirationem solent. Sequitur autem, τὸ γὰρ θαυμαστὸν οὕτως ἕξει μᾶλλον. *Heinsius.*

10 Ὅσα ὥσπερ ἐπίτηδες.] Callimachus in Epigramm.

Στήλην μητρυιῆς, μικρὰν λίθον, ἔστεφε κοῦρος,
Ὡς βίον, ἠλλάχθαι καὶ τρόπον οἰόμενος.
Ἡ δὲ, τάφῳ κλινθεῖσα, κατέκτανε παῖδα πεσοῦσα.
Φεύγετε μητρυιῆς καὶ τάφον οἱ πρόγονοι.

11 Οἷον, ὁ ἀνδριάς] Vict. & Cam. ante ὁ ἀνδριὰς addunt ὡς. Ibidem pro Μίτυος apud Plutarch. de sera numinis vindicta, pag. 982. legitur Μίτυς. Sylburgius.

ΚΕΦ. ι.

Μύθων διαφορά.

ΕΙΣΙ δὲ τῶν μύθων [m] οἱ μὲν ἁπλοῖ, οἱ δὲ πεπλεγμένοι. Καὶ γὰρ αἱ πράξεις ὧν μιμήσεις οἱ μῦθοί εἰσιν, ὑπάρχουσιν εὐθὺς οὖσαι τοιαῦται. Λέγω δὲ ἁπλῆν

m οἱ μὲν ἁπλοῖ, οἱ δὲ πεπλεγμένοι καὶ γὰρ οἱ omittit M. 14.

μὲν πρᾶξιν, [1] ἧς γινομένης, ὥσπερ ὥρισται, συνεχοῦς καὶ μιᾶς, ἄνευ περιπετείας ἢ ἀναγνωρισμοῦ ἡ μετάβασις γίνεται. [2] Πεπλεγμένην [n] δὲ, ἐξ ἧς μετὰ ἀναγνωρισμοῦ, ἢ περιπετείας, ἢ ἀμφοῖν, ἡ μετάβασίς ἐστι. Ταῦτα δὲ δεῖ [o] γενέσθαι ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τοῦ μύθου, [p] ὥστε ἐκ τῶν προγεγενημένων [q] συμβαίνειν, ἢ ἐξ ἀνάγκης ἢ κατὰ τὸ εἰκὸς [r] γίγνεσθαι ταῦτα. Διαφέρει γὰρ πολὺ [s] γίνεσθαι τάδε διὰ τάδε, ἢ μετὰ τάδε.

n δὲ λέξις μετὰ M. 14. 16. 21. δὲ πρᾶξις μετὰ M. xiv. o γίνεσθαι M. 21. p ὥσπερ M. 14. q συμβαίνει M. 14. 16. r γίνεσθαι ταῦτα. Διαφέρει γὰρ πολὺ omittit M. 14. s τὸ γίνεσθαι M. xiv. 21. ita correctum in 16.

1 Ἧς γενομένης.] Vict. Editio pro γενομένης habet γινομένης, præſenti tempore, ejuſdem tamen verſio, *qua facta*, non reſpuit præteritum. *Sylburgius.*

2 Πεπλεγμένην δέ.] Victor. Cam. & Ald. πεπλεγμένη, nominativo caſu. Baſil. & nos eum caſum retinuimus qui paulo ante præceſſit, λέγω δὲ ἁπλῆν μὲν πρᾶξιν. Sylburgius.

ΚΕΦ. ια.

Περὶ περιπετείας καὶ ἀναγνωρίσεως.

ΕΣΤΙ δὲ περιπέτεια μὲν ἡ εἰς τὸ ἐναντίον τῶν [1] πραττομένων μεταβολὴ, καθάπερ εἴρηται. Καὶ τοῦτο δὲ, ὥσπερ λέγομεν, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ ἀναγκαῖον. Ὥσπερ [2] ἐν τῷ Οἰδίποδι ἐλθὼν ὡς εὐφρανῶν τὸν Οἰδίπουν,

1 Πραττομένων μεταβολή.] Victorii editio πραγμάτων pro πραττομένων. Attamen ejus verſio noſtram quoque lectionem agnoſcit, *eorum quæ aguntur.* Sylburgius.

2 Ἐν τῷ Λυγκεῖ.] Sophoclis locus eſt in Oedipo Tyranno. *Sylburgius.*

καὶ

καὶ [t] ἀπαλλάξων τοῦ πρὸς τὴν μητέρα φόβου, δηλώσας [u] ὅστις ἦν, τοὐναντίον ἐποίησε. Καὶ [3] ἐν τῷ [x] Λυγκεῖ, ὁ μὲν ἀγόμενος, ὡς ἀποθανούμενος, ὁ δὲ Δαναὸς [y] ἀκολουθῶν, ὡς ἀποκτενῶν· τὸν μὲν συνέβη ἐκ τῶν πεπραγμένων ἀποθανεῖν, τὸν δὲ σωθῆναι. Ἀναγνώρισις [z] δ' ἐστίν, ὥσπερ καὶ τοὔνομα σημαίνει, ἐξ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν μεταβολή, ἢ εἰς φιλίαν, ἢ [a] ἔχθραν τῶν πρὸς εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν ὡρισμένων. Καλλίστη δὲ ἀναγνώρισις, ὅταν ἅμα περιπέτειαι [b] γίνωνται, [4] ὡς [c] ἔχει ἐν τῷ Οἰδίποδι. Εἰσὶ μὲν οὖν καὶ ἄλλαι ἀναγνωρίσεις· καὶ γὰρ πρὸς ἄψυχα καὶ τὰ τυχόντα ἐστὶν [d] ὅτε, ὥσπερ εἴρηται, [e] συμβαίνει· καὶ εἰ πέπραγέ τις, ἢ μὴ πέπραγεν, ἔστιν ἀναγνωρίσαι· ἀλλ' ἡ μάλιστα τοῦ μύθου, καὶ ἡ μάλιστα τῆς πράξεως, ἡ εἰρημένη ἐστίν. Ἡ γὰρ τοιαύτη ἀναγνώ-

[t] ἀπαλλάξας M. 14. [u] ὃς M. omnes. [x] μιμεῖσθαι M. 14. 16. inter imitandum Vall. [y] ἀκολουθῶν omittit M. xiv. [z] δὲ ὥσπερ M. omnes. [a] εἰς ἔχθραν M. xiv. 21. [b] γίνονται M. xiv. 14. 21. [c] ἔχει ἡ ἐν τῷ Οἰδίποδι M. xiv. 16. 21. ἐν τῷ Οἰδίποδι ἔχει M. 14. [d] ὅτε omittunt M. omnes. [e] συμβαίνειν M. xiv.

3 Ἐν τῷ Λυγκεῖ.] Simile eſt Peripetiæ exemplum, quod Ariſtot. ex Lynceo (Tragœdiæ id nomen) adducit. Nam cum Danaus interfecturus ſequeretur Lynceum, idque omnes jam futurum crederent, contra evenit: evadebat enim Lynceus, mactabatur Danaus. Quæ manifeſta ſane in contrarium mutatio. Quarum in altera felicitas in infelicitatem; in altera, quæ duplici mutatione conſtat, in felicitatem Lyncei felicitas, Danai in infelicitatem præter expectationem mutatur felicitas. *Heinſius.* *

4 Ὡς ἔχει ἐν τῷ Οἰδίποδι.] Plures calamo exarati libri habent, non ut antea excuſi, ὡς ἔχει ἐν τῷ Οἰδίποδι, ſed οἷον ἔχει ἡ ἐν τῷ Οἰδίποδι. Quare ut fidem illorum ſequerer, & quia magis expreſſum in ea eſt, quod ſignificare voluit *Ariſtoteles*, ipſam recepi, ait Victorius. *Sylburgius.*

ρισις καὶ [f] περιπέτεια ἢ ἔλεον ἕξει, ἢ φόβον· [g] οἵων [h] πράξεων [5] ἡ τραγῳδία μίμησις ὑπόκειται. Ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀτυχεῖν [i] καὶ τὸ εὐτυχεῖν ἐπὶ τῶν τοιούτων συμβήσεται· [6] ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώρισις τινῶν ἐστιν ἀναγνώρισις. Ἐπεὶ δὲ [l] ἀναγνωρίσεις, αἱ μέν εἰσι θατέρου πρὸς τὸν ἕτερον μόνον, [7] ὅτ' ἂν ᾖ δῆλος ἕτερος, [m] τίς ἐστιν· ὅτε * δ' ἀμφοτέρους δεῖ ἀναγνωρίσαι· οἷον, ἡ μὲν Ἰφιγένεια τῷ Ὀρέστῃ ἀνεγνωρίσθη ἐκ τῆς πέμψεως τῆς ἐπιστολῆς· ἐκείνῳ δὲ πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν ἄλλης ἔδει ἀναγνωρίσεως.

[f] *περιπέτειαν* M. 14. [g] *οἷον* M. 14. 16. 21. [h] *πράξεως* M. 14. [i] *ἢ εὐτυχεῖν* M. xiv. [k] *τίς* omittit M. 21. [l] *ἀναγνωρίσεις* omittunt M. omnes. [m] *τίς* omittit M. 21. * *δι' ἀμφοτέρους* Ald. ob utrosque Vall.

5 Ἡ *τραγῳδία μίμησις.*] Placet (inquit Victor.) Græca hæc lectio, quæ in primo excusis libris, & in calamo etiam scriptis à me inventa est, *ἡ τραγῳδία μίμησις ὑπόκειται.* Nam in quosdam excusos postea irrepsit, *ἡ ἐν τραγῳδίᾳ μίμησις,* addita præpositione, & variato casu nominis quod consequitur. *Sylburgius.*

6 *Ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώρισις.*] Victorius post *συμβήσεται* novam sectionem inchoat, contractisque duabus illis periodis in unam, sic legit hunc locum, *Ἐπεὶ δὴ ἡ ἀναγνώρισις τινῶν ἐστιν ἀναγνώρισις, ἀναγνωρίσεις αἱ μὲν εἰσὶ θατέρου πρὸς τὸν ἕτερον μόνον.* Quam lectionem à Paccio quoque & Madio animadversam fuisse, in vetustissimo etiam exemplari ejus à se reperta esse vestigia. *Sylburgius.*

7 Ὅτ' *ἂν ᾖ.*] Camot. editio *ὅταν*, conjuncte. *Sylburgius.*

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ιβ.

Μέρη τραγῳδίας κατὰ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ διαιρεῖται κεχωρισμένα.

ΔΙΑ ΤΟ μὲν οὖν τοῦ μύθου μέρη περὶ ταῦτ' ἐστὶ, περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις· τρίτον δὲ, πάθος. Τούτων δὲ περιπέτεια μὲν καὶ ἀναγνώρισις εἴρηται· πάθος δέ ἐστι πρᾶξις φθαρτικὴ ἢ ὀδυνηρά· οἷον [n] οἵτε ἐν τῷ φανερῷ θάνατοι, καὶ αἱ περιωδυνίαι καὶ τρώσεις, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Μέρη δὲ τραγῳδίας, [1] οἷς μὲν ὡς εἴδεσι δεῖ χρῆσθαι, πρότερον εἴπομεν. Κατὰ δὲ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ διαιρεῖται κεχωρισμένα, τάδε ἐστί· Πρόλογος, Ἐπεισόδιον, Ἔξοδος, Χορικόν· καὶ τούτου, τὸ μὲν Πάροδος, τὸ δὲ Στάσιμον. Κοινὰ μὲν [o] οὖν ἁπάντων ταῦτα· ἴδια δὲ, τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ Κόμμοι. Ἔστι δὲ Πρόλογος μὲν, μέρος ὅλον τραγῳδίας [p] τὸ πρὸ χοροῦ Παρόδου. Ἐπεισόδιον δὲ, μέρος ὅλον τραγῳδίας, [q] τὸ μεταξὺ ὅλων χορικῶν μελῶν. Ἔξοδος δὲ, μέρος ὅλον τραγῳδίας, μεθ' ὃ οὐκ ἔστι χοροῦ [r] μέλος. Χορικοῦ δὲ, Πάροδος μὲν, ἡ πρώτη

[n] ὅτε M. 16. 21. [o] οὖν omittunt M. xiv. 16. 21. [p] τὸ πρὸ χόρου παρόδου: ἐπεισόδιον δὲ μέρος ὅλον τραγωδίας omiserat M. 21. addita postea in margine; sed pro ἐπεισόδιον additum ἐπεισοδίων. [q] τὸ μεταξὺ, &c. usque ad μεθ' ὃ exclusive omittunt M. xiv. 14. τὸ μεταξὺ ὅλων χορικῶν μελῶν expuncta fuerunt in contextu M. 21. ac deinde ab alia manu reddita sunt in margine. [r] μέρος M. 16. 21. cor.

1 Οἷς μὲν ὡς εἴδεσι.] Camot. Edit. omittit ὡς ante εἴδεσι: at non item Victorius, ut declarat versio, *quibus quidem ut formis uti oportet.* Sylburgius.

λέξις

λέξις ὅλου χοροῦ. Στάσιμον δὲ, μέλος χοροῦ, τὸ ἄνευ ἀναπαίστου καὶ τροχαίου. Κόμμος δὲ, θρῆνος κοινὸς χοροῦ καὶ ἀπὸ σκηνῆς. [2] Μέρη μὲν οὖν τραγῳδίας, οἷς μὲν [3] δεῖ χρῆσθαι, πρότερον [s] εἴρηται. Κατὰ δὲ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ διαιρεῖται [t] κεχωρισμένα ταῦτ' ἐστίν.

[s] εἴπαμεν M. 16. 21. εἴπομεν M. xiv. 14. [t] κεχωρισμένα ταῦτα, ταῦτ' M. 16.

2 Μέρη μὲν οὖν.] Victorius pro μὲν οὖν habet δέ. Idem mox post οἷς μὲν inserit ὡς εἴδεσι, ut supra itidem est, οἷς μὲν ὡς εἴδεσι δεῖ χρῆσθαι. Sylburgius.

3 Δεῖ χρῆσθαι.] Bas. Editionis margo pro χρῆσθαι habet ἐσχηματίσθαι: quod cum loco jam citato non congruit. Ibidem Victorius pro εἴρηται habet εἴπαμεν. Sylburgius.

ΚΕΦ. ιγ.

Ὧν δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνιστάντας τοὺς μύθους· καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον.

ΩΝ [u] [1] δὲ δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνιστάντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη [x] λεκτέον τοῖς νῦν εἰρημένοις. [y] Ἐπειδὴ οὖν δεῖ τὴν σύνθεσιν εἶναι τῆς καλλίστης τραγῳδίας, μὴ ἁπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην, καὶ ταύτην φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν εἶναι μιμητικὴν (τοῦτο γὰρ ἴδιον τῆς τοιαύτης μιμήσεώς ἐστι) πρῶτον μὲν δῆλον, ὅτι οὔτε τοὺς

[u] ὡς M. omnes. [x] ῥητέον M. 14. [y] ἐπεὶ M. M. 21. corr.

1 Ὧν δὲ δεῖ.] Camot. ὡς δὲ pro ὧν δέ: parum apte. Sylburgius.

ἐπιεικεῖς

ἐπιεικεῖς ἄνδρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν· οὐ γὰρ φοβερὸν, οὐδὲ ἐλεεινὸν τοῦτο, ἀλλὰ [z] μιαρόν ἐστιν· οὔτε τοὺς μοχθηροὺς ἐξ ἀτυχίας εἰς εὐτυχίαν· (ἀτραγῳδότατον γὰρ τοῦτό ἐστι· πάντων οὐδὲν γὰρ ἔχει ὧν δεῖ· οὔτε γὰρ φιλάνθρωπον, οὔτε ἐλεεινὸν, οὔτε φοβερόν ἐστιν) οὐδ' [a] αὖ τὸν σφόδρα πονηρὸν, ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταπίπτειν. [b] Τὸ μὲν γὰρ φιλάνθρωπον ἔχοι ἂν ἡ τοιαύτη σύστασις, ἀλλ' οὔτε ἔλεον οὔτε φόβον. Ὁ μὲν γὰρ [2] περὶ τὸν ἀνάξιόν ἐστι δυστυχοῦντα, ὁ δὲ περὶ τὸν ὅμοιον. ἔλεος μὲν, περὶ τὸν ἀνάξιον· φόβος δὲ, περὶ τὸν ὅμοιον. Ὥστε οὔτε ἐλεεινὸν, [3] οὔτε φοβερὸν [c] φαίνεται τὸ συμβαῖνον. Ὁ μεταξὺ ἄρα τούτων λοιπός. Ἔστι δὲ τοιοῦτος, ὁ μήτε ἀρετῇ διαφέρων, καὶ δικαιοσύνῃ, μήτε διὰ κακίαν [d] καὶ μοχθηρίαν μεταβάλλων εἰς τὴν δυστυχίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν τινὰ, τῶν ἐν μεγάλῃ δόξῃ ὄντων καὶ εὐτυχίᾳ· οἷον, Οἰδίπους καὶ Θυέστης, καὶ οἱ ἐκ

z μικρόν M. 14. a αὐτὸ M. 14. 21. αὖ τὸ M. xiv. 16. b τὸ M. 16. corr. τί. c erit Vall. d καὶ μοχθηρίαν omittit M. xiv.

2 Περὶ τὸν ἀνάξιον.] Τὸν ἀνάξιον δυστυχοῦντα dicit, pro τὸν ἀναξίως δυστυχοῦντα: de quo loquendi genere dictum in Rhetor. lib. 2. cap. 9. "ἐπὶ τοῖς ἀναξίοις "κακοπραγοῦσιν: *Basil. Edit.* "*margo*, τοῖς ἀναξίως κακοπρα-"γοῦσιν *quam lectionem & Mo-*"*rell. annotavit ex antiqua tra-*"*latione, & fidelissimo Victorii* "*libro. Idem Victorii Codex* "*mox itidem*, ἐπὶ τοῖς ἐναντίως "κακοπραγοῦσι: *quæ lectio est* "*etiam in Basil. Edit. margine.* "*Sic infra, Rhet.* πρὸς Ἀλέξανδ. "pag. 219. v. 23. ἐπιδεικνύν-"τες ὡς ἀναξίως δυστυχοῦμεν." Non absimilis structuræ forma est Eth. Eudem. 78. 12. 95. 19. *Sylburgius.*

3 Οὔτε φοβερὸν φαίνεται.] Victorius pro φαίνεται legit ἔσται, quod & calamo exarati libri sic habeant, & sententia ea sit verior. *Sylburgius.*

τῶν

τῶν τοιούτων γενῶν ἐπιφανεῖς ἄνδρες. Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον ἁπλοῦν εἶναι [c] μᾶλλον ἢ διπλοῦν, ὥσπερ τινές φασι, καὶ μεταβάλλειν οὐκ εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν, μὴ διὰ μοχθηρίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν μεγάλην, ἢ οἵου εἴρηται, ἢ βελτίονος μᾶλλον ἢ χείρονος. Σημεῖον δὲ καὶ τὸ γιγνόμενον. 4 [f] Πρὸ τοῦ μὲν γὰρ οἱ ποιηταὶ τοὺς τυχόντας 5 μύθους ἀπηρίθμουν· νῦν δὲ, περὶ ὀλίγας οἰκίας 6 αἱ κάλλισται τραγῳδίαι συντίθενται· οἷον περὶ Ἀλκμαίωνα, καὶ Οἰδίπουν, καὶ Ὀρέστην, καὶ Μελέαγρον, καὶ Θυέστην, καὶ Τήλεφον, καὶ ὅσοις ἄλλοις συμβέβηκεν ἢ παθεῖν δεινὰ, ἢ ποιῆσαι. Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὴν τέχνην καλλίστη τραγῳδία, ἐκ ταύτης τῆς συστάσεώς ἐστι. Διὸ καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλοῦντες τὸ αὐτὸ ἁμαρτάνουσιν, 7 ὅτι τοῦτο δρᾷ ἐν ταῖς τραγῳδίαις, καὶ πολλαὶ αὐτοῦ εἰς δυστυχίαν τελευτῶσι. Τοῦτο γάρ ἐστιν, ὥσπερ εἴρηται, ὀρθόν. Σημεῖον δὲ μέγιστον· ἐπὶ γὰρ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀγώνων τραγικώταται αἱ τοιαῦται φαίνονται, ἂν [g] κατορθῶσι.

[c] ἢ μᾶλλον M. 14. & Ald. [f] πρῶτον M. omnes. [g] καλορθωθῶσι M. 14. 16. 21.

4 Πρὸ τοῦ μὲν γάρ.] Hac parte discedunt calamo scripti libri, quos vidi, ab excusis pusilla in re, & quæ sensum pene non variat, cum enim impressi habeant πρὸ τοῦ illi habent πρῶτον: ait Vict. *Sylburgius.*

5 Μύθους ἀπηρίθμουν.] Scribendum existimo, quamvis insolentiore voce, ἀπερρύθμουν. Ut sit ἀπορρυθμεῖν, sicut alibi μεταρρυθμεῖν, & similia, ἀντὶ τοῦ μεταρρυθμίζειν. *Heinsius.*

6 Αἱ κάλλισται τραγῳδίαι.] Victorii Edit. ante αἱ κάλλισται inserit καὶ: sed in versione omittit eam particulam. *Sylburgius.*

7 Ὅτι τοῦτο δρᾷ.] Cam. *Edit.* ὅθεν pro ὅτι: parum convenienter. *Sylburgius.*

Καὶ

Καὶ ὁ Εὐριπίδης, εἰ καὶ τὰ ἄλλα μὴ εὖ οἰκονομεῖ, ἀλλὰ τραγικώτατός γε τῶν ποιητῶν φαίνεται. [8] Δευτέρα [h] δὲ, ἡ πρώτη λεγομένη ὑπό τινων ἐστὶ σύστασις, [i] ἡ διπλῆν τε τὴν σύστασιν ἔχουσα, καθάπερ ἡ Ὀδύσσεια, καὶ τελευτῶσα ἐξ ἐναντίας τοῖς βελτίοσι καὶ χείροσι. Δοκεῖ δὲ εἶναι πρώτη διὰ τὴν τῶν θεάτρων ἀσθένειαν· ἀκολουθοῦσι γὰρ οἱ ποιηταὶ κατ' εὐχὴν ποιοῦντες τοῖς θεαταῖς. Ἔστι δὲ οὐχ αὕτη ἀπὸ τραγῳδίας ἡδονὴ, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς κωμῳδίας οἰκεία. [9] Ἐκεῖ γὰρ ἂν οἱ ἔχθιστοι ὦσιν ἐν τῷ μύθῳ·

h δὴ M. 14. 16. & Ald. i ἡ M. 16.

8 Δευτέρα δὲ, ἡ πρώτη.] Basil. & Cam. Editiones omittunt articulum ἡ ante πρώτη: minus belle. Quare Victorium sequi libuit. Idem adnotat, in quibusdam editionibus perperam fuisse δὴ pro δ' ἡ: emendationisque suæ auctores citat libros calamo exaratos. *Sylburgius*.

9 Ἐκεῖ γὰρ ἂν οἱ ἔχθιστοι.] Ne hic quidem nasum suum doctissimi consuluerunt viri. Nam cum postremo de Fabula, cujus duplex est Constitutio, agit, quo hæc referes? Talem esse certum est Sophoclis Electram. E personis enim ἀνομοίοις κατ' ἦθος constat, & diversum illis tribuit exitum. Electra est τῶν βελτιόνων: ergo primo est infelix, mox felix. Clytemnestra & Ægisthus τῶν φαύλων: ergo primo felices, mox sunt infelices. Nam quæ Petrus Victorius de duplici constitutione prolixe notat, non sunt nauci. Quærit Philosophus, utra sit præstantior, talisne, an quæ simplicem Constitutionem habet, & è felicitate in felicitatem terminatur. Dupliciter respondet. Posteriorem per se esse præstantiorem: alteram, populi respectu, qui placido exitu magis delectatur. Sed an hoc requiritur, ut duo in ea repræsententur inimici? Minime. An ut iterum concilientur? minime gentium. Perfectum διπλῆς συστάσεως exemplum est in Odyssea, ipso divino magistro teste. An aliquid ibi tale? Nihil. An in Sophoclis Electra? Non. Nec enim Ulysses cum procis, neque Orestes cum Ægistho conciliatur. Vides ne colorem quidem esse, quo conjungi cum superioribus hæc possint. Quid ergo? Noli dubitare, mutilum esse locum & defectum. Deest tale aliquid, καὶ ἐὰν συμβῇ αὐτοὺς συναπαλλαγῆναι.

οἷον, Ὀρέστης καὶ Αἴγισθος, φίλοι [k] γενόμενοι ἐπὶ τελευτῆς ἐξέρχονται, καὶ ἀποθνήσκει οὐδεὶς ὑπ' οὐδενός.

[k] γινόμενοι M. 14.

καταλλαγῆναι. Hoc modo: ἀκολουθοῦσι γὰρ οἱ ποιηταὶ κατ' εὐχὴν ποιοῦντες τοῖς θεαταῖς· καὶ ἐὰν συμβῇ αὐτοὺς συνκαταλλαγῆναι. Ἔστι δὲ οὐχ' αὕτη ἀπὸ τραγωδίας ἡδονή, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς κωμωδίας οἰκεία· ἐκεῖ γὰρ ἂν οἱ ἔχθιστοι ὦσιν ἐν τῷ μύθῳ, οἷον Ὀρέστης καὶ Αἴγισθος, φίλοι γενόμενοι ἐπὶ τελευτῆς ἐξέρχονται καὶ ἀποθνήσκει οὐδεὶς ὑπ' οὐδενός. Qui duplicem faciunt Constitutionem, aliquid populo tribuunt, &, ut ipse magister loquitur, κατ' εὐχὴν ποιοῦσι τοῖς θεαταῖς. Quia aliter exitus est placidior & felix. Ut Ulyssis, ut Electræ. Qui vero duos inter sese contendentes inducunt, qui mox conciliantur, & placide sine noxa aut cæde discedunt, multo magis. Sicut in Ajace Sophoclis, Teucer & Menelaus ac Agamemnon, qui mox interventu Ulyssis conciliantur. Quanquam veniam in isto dramate scriptor maximus meretur, quia extra τὴν σύστασιν, sive ipsam fit Constitutionem Fabulæ, quæ nihil est aliud, quam insania Ajacis & mors. Reliqua extendendi Dramatis causa à poëta sunt addita, ne in commissione aut deficeret, aut alias non æquaret Tragœdias. Hoc ergo populo placet, verum perperam. Non enim Tragœdiæ propria voluptas talis, sed Comœdiæ: cujus propria est voluptas illa, inquit magnus doctor. *Heinsius.*

ΚΕΦ. ιδ.

Τὸ φοβερὸν καὶ ἐλεεινὸν πῶς παρασκευάζεται.

Ἔστι μὲν οὖν τὸ φοβερὸν καὶ ἐλεεινὸν ἐκ τῆς ὄψεως γίνεσθαι. [1] Ἔστι δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τῶν πραγμάτων, ὅπερ ἐστὶ πρότερον καὶ ποιητοῦ ἀμείνονος. Δεῖ

1 Ἔστι δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς.] Præclare præcipit Philosophus, ita absque ullo histrionis artificio aut ope constituendam esse

γὰρ καὶ ἄνευ τοῦ ὁρᾷν οὕτω συνεστάναι τὸν μῦθον, ὥστε τὸν ἀκούοντα τὰ πράγματα γινόμενα καὶ φρίττειν καὶ ἐλεεῖν ἐκ τῶν συμβαινόντων· ἅπερ ἂν πάθοι τὶς ἀκούων τὸν τοῦ Οἰδίποδος μῦθον. Τὸ δὲ διὰ τῆς ὄψεως τοῦτο παρασκευάζειν [1] ἀτεχνότερον, καὶ χορηγίας δεόμενόν ἐστιν. Οἱ δὲ μὴ τὸ φοβερὸν διὰ τῆς ὄψεως, ἀλλὰ [2] τὸ τερατῶδες μόνον παρασκευάζοντες, οὐδὲν τραγῳδίᾳ κοινωνοῦσιν· οὐ γὰρ πᾶσαν δεῖ ζητεῖν ἡδονὴν ἀπὸ τραγῳδίας, ἀλλὰ τὴν οἰκείαν. Ἐπεὶ δὲ [3] τὴν ἀπὸ [m] ἐλέους καὶ φόβου διὰ μιμήσεως δεῖ ἡδονὴν παρασκευάζειν τὸν ποιητὴν, φανερὸν ὡς τοῦτο ἐν τοῖς πράγμασιν ἐμποιητέον. Ποῖα οὖν δεινὰ, ἢ ποῖα οἰκτρὰ φαίνεται τῶν συμπιπτόντων, λάβωμεν. Ἀνάγκη δὲ, ἢ φίλων εἶναι πρὸς ἀλλήλους τὰς τοιαύτας πράξεις, ἢ ἐχθρῶν, ἢ μηδετέρων. Ἂν μὲν οὖν ἐχθρὸς ἐχθρὸν [n] ἀποκτείνῃ, οὐδὲν ἐλεεινὸν οὔτε ποιῶν, οὔτε

[1] ἀτεχνώτερον M. 16. & Ald. [m] ἐλέου M. xiv. 21. [n] ἀποκτείνῃ omittunt M. omnes & Ald.

Fabulam, ut qui audiat ſolummodo, aut legat, miſeratione perfundatur & horrore. Quod & factum in Oedipode Tyranno Sophoclis oſtendit. *Heinſius.* *

2 Τὸ τερατῶδες.] Hæc in Æſchylum dicta: qui cum Eumenidas docuit, Furias in ſcenam tanto numero, adeo horribili ornatu induxit, ut populum univerſum terror invaderet, pueri à pavore exanimarentur, gravidæ mulieres abortum facerent; habes in laudatis Pollucis (*Vid. Petiti notam pag.* 13.) verbis, & teſtatur Auctor vitæ Æſchyli: *τινὲς δέ φασιν, ἐν τῇ ἐπιδείξει τῶν Εὐμενίδων σποράδην εἰσαγόντα τὸν Χορὸν, τοσοῦτον ἐκπλῆξαι τὸν δῆμον, ὥστε τὰ μὲν νήπια ἐκψύξαι, τὰ δὲ ἔμβρυα ἐξαμβλωθῆναι. Petitus.*

3 Τὴν ἀπὸ ἐλέους.] Victor. pro ἐλέους, habet ἐλέου: more pariſyllaborum, ut ſupra, *cap.* 11. ἢ ἔλεον ἕξει, ἢ φόβον. *Sylburgius.*

μέλλων [o] δείκνυσι, πλὴν κατ' αὐτὸ τὸ πάθος· οὐδ' [p] ἂν μηδ' ἑτέρως ἔχοντες. Ὅταν δ' ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγένηται τὰ πάθη· οἷον εἰ ἀδελφὸς ἀδελφὸν, ἢ υἱὸς πατέρα, ἢ μήτηρ υἱὸν, ἢ υἱὸς μητέρα [q] ἀποκτείνῃ, 4 [r] ἢ μέλλῃ, ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο [s] δρᾷ, ταῦτα ζητητέον. Τοὺς μὲν οὖν παρειλημμένους μύθους λύειν οὐκ ἔστι. Λέγω δὲ οἷον τὴν Κλυταιμνήστραν [t] ἀποθανοῦσαν ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου, καὶ τὴν
5 Ἐριφύλην ὑπὸ τοῦ Ἀλκμαίωνος. Αὐτὸν δὲ εὑρίσκειν δεῖ, καὶ τοῖς παραδεδομένοις χρῆσθαι καλῶς. Τὸ δὲ καλῶς τί λέγομεν, [u] εἴπωμεν σαφέστερον. Ἔστι μὲν γὰρ οὕτω γίνεσθαι τὴν πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ γινώσκοντας· καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐποίησεν ἀποκτείνουσαν τοὺς παῖδας [x] τὴν Μήδειαν. Ἔστι δὲ πρᾶξαι μὲν, ἀγνοοῦντας δὲ πρᾶξαι τὸ δεινὸν, εἶθ' ὕστερον ἀναγνωρίσαι τὴν φιλίαν, ὥσπερ ὁ Σοφοκλέους Οἰδίπους. Τοῦτο μὲν οὖν ἔξω τοῦ δράματος· ἐν [y] δ' αὐτῇ τῇ τραγῳδίᾳ· οἷον ὁ
6 [z] Ἀλκμαίων ὁ Ἀστυδάμαντος, ἢ ὁ Τηλέγονος ὁ ἐν τῷ

[o] δείκνυσι omittunt M. omnes. [p] αὖ M. xiv. [q] ἀποκτείνει M. 16. 21. [r] μέλλει M. 16. 21. [s] δρᾶν M. 14. 16. 21. & Ald. [t] ἀποθανοῦσαν omittit M. xiv. [u] εἴπομεν M. 16. & Ald. [x] τὴν omittit M. 14. [y] αὐτῇ δὲ τῇ M. 21. corr. [z] Ἀλκμάιωνος Ἀστυδάμαντος M. xiv. 21. Ἀλκμαίωνος Ἀστυδάμας M. 16. & Ald. Alcmaeonis Aſtydamantus Vall.

4 Ἢ μέλλῃ, ἢ τοιοῦτον.] In textu Heinſiano; ut & in Edit. Pariſiana, anno 1629, quæ Heinſium in omnibus ſecuta eſt, ita legitur, ἢ μέλλῃ τοιοῦτόν τι ἄλλο δρᾷν. Sed in verſione noſtram *Heinſius* agnoſcit lectionem: *vel interfecturus videatur, aut tale aliquid agat.*

5 Ἐριφύλην.] Notiſſima fabula. Hom. vocat Odyſſ. λ. στυγερήν τ' Ἐριφύλην. Virgilius Æneid. 6. v. 445. Mœſtamque Eriphylem, Crudelis nati monſtrantem vulnera cernit.

6 Ἀλκμαίων ὁ Ἀστυδάμαντος.] Baſil. & Camot. Editiones habent ὁ Ἀλκμαίωνος Ἀστυδάμας. Sed

τραυματίᾳ Ὀδυσσεῖ. Ἔτι δὲ [7] τρίτον παρὰ ταῦτα, τὸν μέλλοντα ποιεῖν τι τῶν ἀνηκέστων δι' ἄγνοιαν, ἀναγνωρίσαι πρὶν ποιῆσαι· καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἄλλως. Ἢ γὰρ πρᾶξαι [a] ἀνάγκη, ἢ μή· καὶ εἰδότας, ἢ μὴ εἰδότας. Τούτων δὲ τὸ μὲν γινώσκοντα μελλῆσαι, καὶ μὴ πρᾶξαι, χείριστον. Τό, τε γὰρ [b] μιαρὸν ἔχει, καὶ οὐ τραγικόν· ἀπαθὲς γάρ. Διόπερ οὐδεὶς ποιεῖ ὁμοίως, εἰ μὴ ὀλιγάκις· οἷον, ἐν Ἀντιγόνῃ τὸν Κρέοντα ὁ Αἵμων. [c] Τὸ γὰρ πρᾶξαι δεύτερον. Βέλτιον δὲ τὸ ἀγνοοῦντα μὲν πρᾶξαι, πράξαντα δὲ ἀναγνωρίσαι. Τό, τε γὰρ [d] μιαρὸν οὐ πρόσεστι, καὶ ἡ ἀναγνώρισις ἐκπληκτικόν. Κράτιστον δὲ τὸ τελευταῖον. Λέγω δὲ οἷον ἐν τῷ Κρεσφόντῃ ἡ Μερόπη μέλλει τὸν υἱὸν ἀποκτείνειν, ἀποκτείνει δὲ οὔ, ἀλλ' [e] ἀνεγνώρισε· καὶ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἡ ἀδελφὴ τὸν ἀδελφόν· [f] καὶ ἐν τῇ Ἕλλῃ ὁ υἱὸς τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων, ἀνεγνώρισεν. [8] Διὰ τοῦτο, ὅπερ πάλαι εἴρηται, οὐ περὶ πολλὰ γένη [g] αἱ τραγῳδίαι εἰσί. Ζητοῦντες γὰρ οὐκ ἀπὸ τέχνης, ἀλλ' ἀπὸ τύχης εὗρον τὸ τοιοῦτον παρασκευάζειν ἐν τοῖς μύθοις. Ἀναγκάζονται οὖν ἐπὶ [h] ταύτας τὰς οἰκίας

a ἀνήκει M. 14. b μικρὸν M. xiv. c τὸ δὲ M. xiv. 21. d μικρὸν M. xiv. e ἀνεγνώρισεν· διὰ γὰρ τοῦτο ὅπερ πάλαι εἴρηται· καὶ M. 21. corr. f καὶ ἐν τῇ usque ad μέλλων, ἀνεγνώρισεν inclusive omittit M. xiv. g καὶ M. 16. h τὰς τοιαύτας οἰκίας M. xiv.

Sed veriorem esse Victorii lectionem declarat Suidas, cum duos Astydamantas tragicos memorat, patrem & filium, Athenienfem utrumque. *Sylburgius.*

7 Τρίτον παρὰ ταῦτα.] Cam. Ed. περὶ ταῦτα. Sed verior nostra lectio: unde & Victorius, *tertium præter hæc.* Sylburgius.

8 Διὰ τοῦτο.] Victorius, διὰ γὰρ τοῦτο: *propter hoc enim.* Sylburgius.

τοιαῦτα

ἀπαντᾶν, ὅστις τὰ τοιαῦτα συμβέβηκε πάθη. Περὶ μὲν οὖν τῆς τῶν πραγμάτων συστάσεως, καὶ [9] [1] ποίους καὶ τίνας εἶναι δεῖ τοὺς μύθους, εἴρηται ἱκανῶς.

[1] et quales esse Val.

9 Ποίους καὶ τίνας.] Victorius cum veteribus libris & Paccio legendum monet ποιοὺς τινας, sublatâ conjunctione καὶ: qui modus apud hunc auctorem frequens fit. *Sylburgius.*

ΚΕΦ. ιε.

Ὧν στοχάζεσθαι δεῖ περὶ τὰ ἤθη.

ΠΕΡΙ δὲ τὰ ἤθη τέτταρά ἐστιν ὧν δεῖ στοχάζεσθαι· ἓν μὲν καὶ πρῶτον, [1] ὅπως χρηστὰ ᾖ. Ἕξει δὲ ἦθος μὲν, ἐὰν, ὥσπερ ἐλέχθη, ποιῇ [k] φανερὰν ὁ λόγος, ἢ ἡ

[k] φανερὸν M. omnes.

1 Ὅπως χρηστὰ ᾖ.] Nondum inter Criticos satis convenit de sensu hujus loci. *Poeticam* quandam virtutem, moresque requiri *Bossuius* censet à Philosopho. Eosque mores, & bonos, & χρηστοὺς haberi posse, qui similes sibi semper finguntur, apteque iis, quibus affigimus personis, conveniunt in omni re, omnique tempore. Adeò ut, si quando dubiæ res inciderint, paulumque perturbatæ, ex iis statim, quæ de illo anteà dicta factaque fuerint, quid sit quisquam facturus, videamus. Et proinde, non *Æneæ* magis *pietate* insigni, quam *Mezentio superûm contempori* convenire hanc morum bonitatem. Cui explicationi assentitur Dacierus, pluribusque fidem adstruit. Alii non ita. Sed potius ubi per fabulam licuerit, nec quicquam aliud obstiterit, habendum esse rationem, ut mores in carmine et boni, & ad regulam virtutis, exprimantur. Idque etiam, more Pictorum, qui lineamenta vera quidem oris exprimunt, sed quicquid in vultu aut vitiosum sit, aut deforme, id arte pigmentisque, quoad possunt, celant.

πρᾶξις

πρᾶξις προαίρεσίν τινα· [l] Φαῦλον μὲν, ἐὰν φαύλην· [m] χρηστὸν δὲ, ἐὰν χρηστήν. Ἔστι δὲ ἐν [n] ἑκάστῳ γένει. Καὶ γὰρ γυνή ἐστι χρηστὴ καὶ δοῦλος. Καί τοι γε ἴσως τούτων, τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δὲ [o] ὅλως φαῦλόν ἐστι. Δεύτερον δὲ, [2] τὰ ἁρμόττοντα. Ἔστι γὰρ ἀνδρεῖον μὲν τὸ ἦθος, ἀλλ' οὐχ ἁρμόττον γυναικὶ, τὸ ἀνδρείαν ἢ δεινὴν εἶναι. Τρίτον δὲ, [3] τὸ ὅμοιον. Τοῦτο γὰρ ἕτερον τοῦ χρηστὸν τὸ ἦθος καὶ ἁρμόττον ποιῆσαι, ὥσπερ εἴρηται. Τέταρτον δὲ, τὸ ὁμαλόν· Κἂν γὰρ [4] ἀνώμαλός τις ᾖ, ὁ τὴν μίμησιν παρέχων καὶ τοιοῦτον ἦθος ὑποτιθεὶς, ὅμως [5] [p] ὁμαλῶς ἀνώμαλον δεῖ εἶναι. Ἔστι δὲ παράδειγμα πονηρίας μὲν ἤθους [6] μὴ ἀναγκαῖον· οἷον, ὁ Μενέλαος ἐν τῷ Ὀρέστῃ· τοῦ δὲ ἀπρεποῦς καὶ μὴ ἁρμόττοντος, ὅ, τε θρῆνος Ὀδυσσέως ἐν τῇ Σκύλλῃ, καὶ [7] ἡ τῆς [q] Μεναλίππης ῥῆσις· τοῦ δὲ ἀνω-

l φαῦλον μὲν, ἐὰν φαύλην omittunt M. omnes, & Val. m ἢ χρηστὸν M. 16. 21. n δ' ἐν ἑκατέρῳ M. 21. o ὅλως omittit M. 14. p ὁμαλῶς omittit M. 14. q Μελανίππης M. 14. xiv. 16. & Vall.

2 Τὰ ἁρμόττοντα.] Horat. in Arte, Convenientia finge.

3 Τὸ ὅμοιον.] Famam sequere.

4 Ἀνώμαλός τις ᾖ.] Victorius non post ᾖ sed post παρέχων distinguit, & locum sic vertit, *quamvis enim inæquabilis quidam fuerit qui præbet imitationem, talique indole ac moribus fictus sit, tamen æquabiliter inæqualem oportet esse.* Sylburgius.

5 Ὁμαλῶς ἀνώμαλον.] Sit *constans in levitate.* Qualem depinxit Tigellium Horatius in Satyris: — *Sardus habebat*
Ille Tigellius hoc.

6 Μὴ ἀναγκαῖον.] *Heinsius* in textu, ἀναγκαίου. Et sic vertit: *Est autem exemplum improbitatis non necessariæ in moribus.*

7 Ἡ τῆς Μεναλίππης.] Μεναλίππης habet etiam Victorius tam in Commentariis quam in textu. Sed verior esse videtur Camotiana Scriptura, Μελανίππης. *Sylburgius.*

μάλου,

μάλου, ἡ ἐν [r] Αὐλίδι Ἰφιγένεια· οὐδὲν γὰρ ἔοικεν ἡ ἱκετεύουσα τῇ [s] ὑστέρᾳ. Χρὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἤθεσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ τῶν πραγμάτων συστάσει, ἀεὶ ζητεῖν, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ἢ τὸ εἰκός. [8][t] Ὥστε τὸν τοιοῦτον τὰ τοιαῦτα λέγειν ἢ πράττειν ἢ ἀναγκαῖον ἢ εἰκός· καὶ τοῦτο μετὰ τοῦτο γίνεσθαι, ἢ ἀναγκαῖον, ἢ εἰκός. Φανερὸν οὖν ὅτι καὶ τὰς λύσεις τῶν μύθων ἐξ αὐτοῦ δεῖ τοῦ μύθου συμβαίνειν, καὶ μὴ ὥσπερ ἐν τῇ Μηδείᾳ [9] ἀπὸ μηχανῆς, καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι [10] τὰ περὶ τὸν [u] ἀπόπλουν· ἀλλὰ μηχανῇ [x] χρηστέον ἐπὶ τὰ ἔξω τοῦ δράματος, ἢ ὅσα πρὸ τοῦ γέγονεν, ἃ οὐχ'

[r] τῇ Αὐλίδι M. xiv. [s] ὑστεραίᾳ M. 14. [t] Ὥστε τὸν τοιοῦτον uſque ad verba φανερὸν οὖν excluſive omittit M. 14. & Ald. Ὥς τε τὸν τοιονδὶ τοιάδε λέγειν ἢ ποιεῖν· τὸ ἀναγκαῖον ὂν, ἢ τὸ εἰκός· φανερὸν οὖν, &c. M. 16. [u] ἁπλοῦν M. xiv. 21. & Ald. ſimplicem Vall. πλοῦν M. 16. & in margine legitur hæc varia lectio ἄλλως· τὰ περὶ τὴν τοῦ πλεῖν δυσχέρειαν. [x] χρηστέον· ἔπειτα M. 14. 16. 21. & Ald.

8 Ὥστε τὸν τοιοῦτον.] Baſil. & Cam. Edit. omittunt hanc periodum, ὥστε τὸν τοιοῦτον τὰ τοιαῦτα λέγειν ἢ πράττειν ἢ ἀναγκαῖον, ἢ εἰκός. Victorius ſe illa è calamo exarato libro accepiſſe teſtatur, nullâ immutatione factâ, legi tamen eadem etiam in altero exemplari, quanquam parum variata; verum ita ut puſilla varietas nihil mutet ſententiam. Ut de veritate hujus lectionis non videatur dubitandum. Librario erroris anſam præbuiſſe tres compreheníiones in eadem voce (εἰκὸς) deſinentes. *Sylburgius.*

9 Ἀπὸ μηχανῆς.] Horatius in arte,

Nec Deus interſit, niſi dignus vindice nodus
Inciderit.—

Olim in fabulis, ubi ſe ex rebus difficilibus extricari non poterant, ad numinis præſidium confugiebant, Deoſque machinatos, hoc eſt, in machina conſtitutos, inducebant; qui Prologos narrarent, nodumque, ſiquis incidiſſet, ſolverent. Unde, *Deus ex improviſo apparens*, θεὸς ἀπὸ μηχανῆς. Nannius.

10 Τὰ περὶ τὸν ἀπόπλουν.] Baſil. & Camot. ſine articulo, τὰ περὶ ἀπόπλουν. Sed Victorius ſimilem Dionyſii Longini locum citat, in quo expreſſus eſt articulus, κατὰ τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἑλλήνων. *Sylburgius.*

οἷον

[y] οἷόν τε ἄνθρωπον εἰδέναι, ἢ ὅσα ὕστερον, ἃ δεῖται [z] προαγορεύσεως καὶ ἀγγελίας· ἅπαντα γὰρ ἀποδίδομεν τοῖς θεοῖς ὁρᾶν. Ἄλογον δὲ μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς πράγμασιν. Εἰ δὲ μή, ἔξω τῆς τραγῳδίας· οἷον, [a] [11] τὰ ἐν τῷ Οἰδίποδι τοῦ Σοφοκλέους. Ἐπεὶ δὲ μίμησίς ἐστιν ἡ τραγῳδία βελτιόνων, ἡμᾶς δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς εἰκονογράφους· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀποδιδόντες τὴν [b] οἰκείαν μορφήν, ὁμοίους ποιοῦντες, καλλίους γράφουσιν. Οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν μιμούμενον καὶ ὀργίλους καὶ [12] ῥαθύμους, καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα ἔχοντας [13] ἐπὶ τῶν ἠθῶν, [14] [c] ἐπιεικείας

[y] οἷόνται ἄνθ. M. 21. & Ald. [z] πρὸσαγορεύσεως M. 14. 16. 21. corr. [a] ei qui in Oedipode Sophoclis. Vall. [b] ἰδίαν M. omnes. [c] ἐπιεικεῖς· ποιεῖν παράδειγμα σκληρότητος· οἷον M. omnes & Vall.

11 Τὰ ἐν τῷ Οἰδίποδι.] Victorius singulari numero legendum ait, τὸ ἐν τῷ Οἰδίποδι: quod unum tantum absonum sit in ea fabula, non plura: eamque lectionem confirmari auctoritate scriptorum librorum. *Sylburgius.*

12 Καὶ ῥαθύμους] Non segnem, neque vecordem, ut cæteri ferè omnes interpretes, sed iracundum maximè, stomachosumque *Dacierus* ῥαθυμον explicat: testemque exhibet *Hesychium.* Ῥάθυμος, ὁ μὴ πονητικός, ἀλλὰ ἔκλυτος· ἄλλοι ἐπὶ τοῦ μεγάλου θυμοῦ κέχρηνται τῇ λέξει. Additque etiam *Dacierus* τὴν ἐπιεικείαν interdum, ut hoc in loco, *probabilitatem* significare.

13 Ἐπὶ τῶν ἠθῶν.] Victorius post τῶν ἠθῶν è libris calamo exaratis inserit τοιούτους ὄντας: eaque verba hic necessaria esse affirmat. Sensum esse, poetam, imitantem & iracundos & inertes, aliaque hujusmodi in moribus habentes, tales existentes probitatis efficere exemplar, aut duritiei. *Sylburgius.*

14 Ἐπιεικείας ποιεῖν.] Verba fere eadem occurrunt in Plutarcho, ubi agit de Menandri Gnomis, καὶ τὰ σκληρότατα τῶν ἠθῶν, inquit, μαλάττουσι καὶ κάμπτουσι πρὸς τὸ ἐπιεικέστατον. *Petitus.*

Ibid. Ἐπιεικείας ποιεῖν.] Ita sumo, quasi dictum esset, ἐπιεικείας μᾶλλον ποιεῖν παράδειγμα ἢ σκληρότητος δεῖ. Quod imprimis Atticâ venustate viri, etiam in dicendo divini, & castigatissimi sermonis, est dignissimum. *Heinsius.*

ποιεῖν παράδειγμα, ἡ σκληρότητος δεῖ· οἷον τὸν Ἀχιλλέα [15] [d] Ἀγάθων, καὶ Ὅμηρος. Ταῦτα [e] δὴ δεῖ [f] διατηρεῖν, καὶ πρὸς τούτοις [16] [g] τὰς παρὰ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθούσας αἰσθήσεις τῇ ποιητικῇ. Καὶ γὰρ κατ' αὐτάς ἐστιν ἁμαρτάνειν πολλάκις. Εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις λόγοις ἱκανῶς.

d ἀγαθὸν M. 16. bonum Val. e δὴ omittunt M. omnes. f διατηρεῖ M. xiv. g τὰ M. xiv.

15 Ἀγάθων.] Basil. & Cam. pro Ἀγάθων habent appellativum ἀγαθόν. Veram lectionem Victorius nobis restituit veteris exemplaris beneficio. Jam Agathonis tragici tum supra in Rhetoricis aliquoties Philosophus noster meminit, tum in hoc ipso libro. *Sylburgius.*

16 Τὰς παρὰ τά.] Lege τὰ παρὰ τάς. Victorius ex libris scriptis. *Goulstonus.*

ΚΕΦ. ιϛ.

Ἀναγνωρίσεως εἴδη.

Ἀναγνώρισις δὲ τί μέν ἐστιν, εἴρηται πρότερον. Εἴδη δὲ ἀναγνωρίσεως· πρώτη μὲν, [h] ἡ ἀτεχνοτάτη, καὶ [i] ᾗ πλεῖστοι χρῶνται δι' ἀπορίαν, [1] [j] ἡ διὰ [k] σημείων. Τούτων δὲ τὰ μὲν σύμφυτα· οἷον, Λόγχην, ἣν φοροῦσι Γηγενεῖς· [2] ἢ Ἀστέρας, οἵους ἐν τῷ Θυέστῃ [l] Καρκῖνος·

h ἡ omittit M. 21. i οἱ M. 14. j ἣ M. 14. 16. k τὴν τῶν σημείων M. 16. l Καρκῖνος omittit M. 14.

1 Ἡ διὰ σημείων.] Victorius cum articulo, διὰ τῶν σημείων: quod ex Cicerone interpretatur *per notas*. Sylburgius.

2 Ἢ Ἀστέρας.] *Robortellus* legit

τὰ δὲ, ἐπίκτητα· καὶ τούτων, τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι, οἷον οὐλαί· τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ περιδέραια· καὶ [m] οἷον ἐν τῇ Τυροῖ διὰ τῆς σκάφης. Ἔστι δὲ καὶ τούτοις χρῆσθαι ἢ βέλτιον, ἢ χεῖρον· οἷον, Ὀδυσσεὺς [3] διὰ τῆς οὐλῆς, ἄλλως ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς τροφοῦ, καὶ ἄλλως ὑπὸ συβωτῶν. [4] Εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν πίστεως ἕνεκα ἀτεχνότεραι, καὶ αἱ τοιαῦται πᾶσαι· αἱ δὲ ἐκ περιπετείας, ὥσπερ [n] ἡ [5] ἐν τοῖς Νίπτροις, βελτίους. Δεύτεραι δὲ, αἱ πεποιημέναι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ,

[m] οἱ M. 14. 16. οἷα M. 21. [n] αἱ M. 14. 16.

legit ὀστέα: & eburneum illum Pelopis humerum intelligit, qui & postea in familia ista mansisse fertur. — *Humeroque Pelops insignis eburno.* Dacierus.

3 Διὰ τῆς οὐλῆς.] Locus *Homeri* de *Ulysse*, est Odyss. τ.

Ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο, μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο.

4 Εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν πίστεως ἕνεκα.] Expressi Latine trajectionem Philosopho familiarem, & qua mirum in modum Ἀττικώτατος autor delectatur. Hoc enim vult, εἰσὶ γὰρ αἱ πίστεως ἕνεκα καὶ αἱ τοιαῦται πᾶσαι ἀτεχνότεραι. Ita singulari ratione, hoc ipso scripto, cum de mutatione Constitutionis in Tragœdia agit; Διὸ καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλοῦντες, τὸ αὐτὸ ἁμαρτάνουσιν, ὅτι τοῦτο δρᾷ ἐν ταῖς τραγῳδίαις. Voluit enim διὸ καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλοῦντες, ὅτι τοῦτο δρᾷ ἐν ταῖς τραγῳδίαις, τὸ αὐτὸ ἁμαρτάνουσι. Qualia nonnulla in Aristotelis scriptis ad Theophrasti characteres notavit magnus Casaubonus. Quæ sint autem αἱ πίστεως ἕνεκα ἀναγνωρίσεις, commentatores docent. *Heinsius.*

5 Ἐν τοῖς νίπτροις.] Intelligit Odyss. τ. sive locum supra citatum. Olim cum *Hesiodi*, tum *Homeri* poemata in partes discerpta, in unum corpus, prout nunc sunt, postea digesta: *Homerus* quidem, vel *Pisistrati* industriâ, vel jussu. Ita tamen, ut partes nonnullæ antiquis nominibus etiamnum gaudeant. Sic pars Iliados Β, vocatur *Bœotia*, vel *Catalogus*; Ι', λιταί, *preces*; Κ, νυκτεγερσία, & Δολώνεια; Π, Πατρόκλεια; Σ, ἀσπίς. Sic in Odyss. Λ, νεκυία, seu νεκυομαντεία. Secundum numerum autem & ordinem Alphabeti Græci ab *Aristarcho Grammatico* primum divisos *Homeri* libros refert *Plutarchus*. *Langbænius.*

διὸ [o] οὐκ ἄτεχνοι· οἷον, Ὀρέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ [p] ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπ᾽ ἐκείνης. [q] ἐκείνη μὲν γὰρ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, [r] ἐκεῖνος δὲ [6] διὰ σημείων. Ταῦτα οὖν αὐτὸς λέγει, ἃ βούλεται ὁ ποιητὴς, ἀλλ᾽ οὐχ ὁ μῦθος· [s] δι᾽ ὃ ἐγγὺς τῆς εἰρημένης ἁμαρτίας ἐστίν· ἐξῆν γὰρ ἂν [t] ἔνια καὶ ἐνεγκεῖν· καὶ ἐν τῷ Σοφοκλέους Τηρεῖ [7] ἡ τῆς κερκίδος φωνή. [u] Τρίτη δὲ, ἡ διὰ μνήμης, τὸ [w] αἰσθέσθαι τι ἰδόντα, [8] ὥσπερ [x] οἱ ἐν Κυ-

[o] οὐκ omittunt Ald. Vall. & Vict. [p] Pro ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν uſque ad ἐκείνης M. omnes & Vall. habent ἀνεγνώρισεν ὅτι Ὀρέστης tantum. [q] Ἐκείνη δὲ δι᾽ ἐπιστολῆς M. 16. [r] Pro ἐκεῖνος δὲ uſque ad λέγει incluſive M. omnes necnon Vall. & Ald. habent ἐκεῖνος δὲ αὐτὸς λέγει tantum. [s] διότι M. 14. xiv. 16. δι᾽ ὅτι M. 21. [t] ἔννοιαν ἐνεγκεῖν M. 14. [u] ἤτοι τῇ διὰ M. 14. 16. 21. & Vall. [w] τὸ ἔσεσθαί M. 14. τῷ ἔσεσθαί M. 16. τῷ αἴσθεσθαί M. 21. [x] ἡ M. xiv. 21.

6 Διὰ σημείων.] Pro διὰ σημείων Baſ. in margine habet διὰ λόγχης. Victorius adnotat, priorem illam lectionem, διὰ σημείων, extare quidem in antiquo libro: ſed ſe illi non confidere. Ideoque omiſſâ utràque illâ lectione, relinquit ſpatium vacuum. *Sylburgius.*

7 Ἡ τῆς κερκίδος.] *Baſil.* Κερκίδος ſcribit Κ majuſculo. Sed rectius cum Victorio appellative capiemus pro radio. In Tereo (inquit *Joſ. Scaliger, Conject. in Varr.*) non dubium eſt quin ageretur μεταμόρφωσις *Prognes* in *Hirundinem*; quare ad imitandam vocem hirundinis, dum ea metamorphoſis ageretur, adhibuerunt κερκίδα *radium textorium*: quæ ob id dicta eſt παρὰ τὸ κρέκειν. Idcirco in Epigrammatis Græcis ſcribitur, Κερκίδας ὀρθρολάλοισι χελιδόσιν εἰκελοφώνους. Apparet ætate Sophoclis hydraulica organa non fuiſſe. Nam poſtea uſi ſunt antiqui hydraulicis ad imitandam minuritionem avicularum, quæ Vitruvius vocat *Engibata* & *Merulas*; ſi lectio mendo non caret. Hæc ibi *Scaliger*; ubi citat etiam verſum quendam ex Attii *Tereo*, in quo Latinus ille tragicus *conſpiritum* vocat Græcorum συναυλίαν. *Sylburgius.*

8 Ὥσπερ οἱ ἐν Κυπρίοις.] Victorius, ὥσπερ ἡ ἐν Κυπρίοις, *quemadmodum quæ in Cypriis*; Subaudito ἀναγνώρισις: convenientius. Idem adnotat ſe pro τὸ αἰσθέσθαι in ſcripto quodam exemplari inveniſſe τῷ αἰσθέσθαι, dandi caſu. Valere autem

πρίοις [9] τοῖς [y] Δικαιογένους· ἰδὼν γὰρ τὴν γραφὴν, ἔκλαυσε. Καὶ [10] ἡ [z] ἐν Ἀλκινόου [a] ἀπολόγῳ· [11] ἀκούων γὰρ τοῦ κιθαριστοῦ, καὶ μνησθεὶς, ἐδάκρυσεν· ὅθεν [12] [b] ἀνεγνωρίσθη. Τετάρτη δὲ, ἡ ἐκ συλλογισμοῦ· οἷον [13] ἐν Χλοηφόροις, ὅτι ὅμοιός τις ἐλήλυθεν· [c] ὅμοιος δὲ οὐθεὶς, ἀλλ' ἢ Ὀρέστης· οὗτος ἄρα ἐλήλυθεν. Καὶ ἡ

y Διογένους M. 16. 21. Diogenis Vall. z ἐν omittit M. 14. a ἀπὸ λόγων M. omnes & Vall. b ἀνεγνωρίσθησαν M. omnes. c ὅμοιος κ. τ. λ. uſque ad verba καὶ ἡ πολυΐδου excluſive omittunt M. xiv. 21. d ὁ M. 14. 16.

autem hic αἰσθέσθαι, *attendere, animadvertere.* Sylburgius.

Ibid. Ὥσπερ οἱ ἐν Κυπρίοις.] Scribe, ὥσπερ ἡ ἐν Κυπρίοις Δικαιογένους. Quod ipſum etiam in noſtra interpretatione expreſſimus; *Sicut illa in Cypriis Dicæogenis.* Heinſius.

9 Τοῖς Δικαιογένους.] Baſil. in marg. pro τοῖς Δικαιογένους ponit τῷ Δικαιογένους ſubaudito forſan ſingulari μύθῳ: ea ſtructura quâ *Terentius* dixit in *Eunuchum ſuam.* Sylburgius.

10 Ἡ ἐν Ἀλκινόου.] Victorius Ἀλκίνου, pro incontracto Ἀλκινόου, concinnius. *Sylburgius.*

Ibid. Ἡ ἐν Ἀλκινόου.] In textu *Heinſiano,* ἡ ἐν Ἀλκινόου ἀπὸ λόγου. Vertit, *Et in Alcinoi domo, è ſermone.*

11 Ἀκούων γὰρ τοῦ κιθαριστοῦ.] In *Alcinoi* aula *Demodocus,* Trojæ expugnationem, & non pauca de *Ulyſſe,* quem non noverat, præſente illo canit. Quæ res omnia, quæ olim erant acta, in memoriam *Ulyſſi* revocat, mirofque in illius animo affectus ciet. Unde & agnoſcitur. *Heinſius.* * Vid. Odyſſ. θ. ver. 83.

Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι
Κακκεφαλῆς εἴρυσε.

12 Ἀνεγνωρίσθη.] Camot. Edit. plurali numero ἀνεγνωρίσθησαν. Cujus lectionis meminit etiam Victorius, & ad ſuperiorem quoque agnitionem referri poſſe ait. Ipſe tamen priorem in vetere exemplari inventam, ſequi maluit. *Sylburgius*

13. Ἐν Χλοηφόροις.] Victorii Edit. pro Χλοηφόροις habet Χοοφόροις: ſed rectius in verſione & commentariis ejus legitur Χοηφόροις. Intelliguntur autem hic Æſchyli Χοηφόροι: cujus fabulæ bona pars adhuc ſupereſt. *Sylburgius.*

Πολυΐδου

[e] Πολυίδου τοῦ σοφιστοῦ περὶ τῆς [14] Ἰφιγενείας ἦν· εἰκὸς γὰρ τὸν Ὀρέστην συλλογίσασθαι, ὅτι ἥ τ' ἀδελφὴ ἐτύθη, καὶ [f] αὐτῷ συμβαίνει θύεσθαι. Καὶ [g] ἡ ἐν τῷ [h] τοῦ Θεοδέκτου Τυδεῖ, ὅτι ἐλθὼν [15] ὡς εὑρήσων υἱὸν, αὐτὸς ἀπόλλυται· καὶ ἡ [16] ἐν [i] ταῖς [k] Φοινίσιν. Ἰδοῦσαι γὰρ τὸν τόπον, συνελογίσαντο τὴν εἱμαρμένην, ὅτι ἐν τούτῳ [l] εἵμαρτο ἀποθανεῖν αὐταῖς· καὶ γὰρ ἐξετέθησαν ἐνταῦθα. Ἔστι δέ τις καὶ [m] σύνθετος ἐκ παραλογισμοῦ [n] τοῦ θεάτρου· οἷον ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ τῷ ψευδαγγέλῳ. [17] [o] Ὁ μὲν γὰρ [p] τὸ τόξον ἔφη γνώσεσθαι, ὃ οὐχ ἑωράκει· [q] ὁ δὲ, ὡς δι' ἐκείνου ἀναγνωριοῦντος, [18] διὰ [r] τούτου [s] ἐποίησε παραλογισμόν.

[e] Πολυείδους M. 16. 21. necnon Vall. & Ald. [f] αὐτὸν M. 14. [g] ἡ omittunt M. 14. 16. 21. [h] τοῦ omittunt M. 14. 16. 21. [i] τοῖς M. xiv. 16. 21. [k] φοινίδες M. 14. φινίδαις M. xiv. 16. 21. & Vall. φίνισιν Ald. [l] τὸ ἦμαρ M. 14. [m] συνθέλη M. omnes. [n] καὶ θεάτρου M. 14. [o] τῷ μὲν M. 14. τὸ μὲν M. xiv. 16. 21. [p] τὸ omittit M. xiv. [q] τῷ δὲ M. 14. το δὲ M. xiv. 16. 21. [r] τοῦτο M. xiv. [s] ποιῆσαι M. omnes.

14 Ἰφιγενείας ἦν.] Victorius, omittit ἦν, itidemque Camot. & Ald. *Sylburgius.*

15 Ὡς εὑρήσων.] Basil. & Cam. ὡς εὑρήσων υἱὸν αὐτῆς, ἀπόλλυται: minus congruenter. *Sylburgius.*

16 Ἐν ταῖς Φοινίσιν.] Vict. sine dipthongo habet Φινίσιν: & adnotat, in quibusdam calamo exaratis libris virili genere legi Φινίδαις. A *Phineo* autem rege, qui oculis privatus fuit, personas natas, videri huic fabulæ nomen dedisse. *Sylburgius.*

17 Ὁ μὲν γάρ.] Pro ὁ μὲν & ὁ δὲ, adnotat Victorius, in omnibus quos viderit calamo exaratis libris, neutro genere legi τὸ μὲν, & τὸ δέ. Quæ si referantur ad τὸ τόξον, sequens ὃ οὐχ ἑωράκει alio sensu ab auctore prolatum esse, & significare illius vanitatem qui pollicitus erat se id facturum, quod præstare non poterat. Adhæc in quibusdam exemplaribus pro σύνθετος legi συνθέτη. *Sylburgius.*

18 Διὰ τούτου ἐποίησε.] Idem Victorius adnotat pro ἐποίησε in scriptis exemplaribus legi ποιῆσαι: Itidemque in Morell. Editione. *Sylburgius.*

Πασῶν

Πασῶν δὲ βελτίστη ἀναγνώρισις, ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, τῆς [t] ἐκπλήξεως γιγνομένης [u] δι' εἰκότων· οἷον [x] ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Οἰδίποδι καὶ τῇ Ἰφιγενείᾳ. Εἰκὸς γὰρ βούλεσθαι ἐπιθεῖναι [y] γράμματα. Αἱ γὰρ τοιαῦται μόναι [19] ἄνευ τῶν πεποιημένων σημείων καὶ [z] περιδεραίων· δεύτεραι δὲ, αἱ ἐκ συλλογισμοῦ.

t πλήξεως M. omnes. u διηκόντων M. 14. x ὁ M. omnes. y τὰ γράμματα M. 14. z περιδεραίων est in lacuna in M. 14. δεραίων M. xiv. 16. 21.

19 Ἄνευ τῶν πεποιημένων.] Scribe, ἄνευ τῶν πεποιημένων σημείων, οἷον ὑφασμάτων καὶ περιδεραίων. Heinsius. Quod in versione expressit: *Tales enim solæ, sine signis à poëta effictis, procedunt, qualia vestes sunt & monilia.*

ΚΕΦ. ιζ.

Ὅτι δεῖ πρὸ ὀμμάτων τίθεσθαι.

ΔΕΙ δὲ τοὺς μύθους συνιστάναι καὶ τῇ λέξει συναπεργάζεσθαι, ὅτι μάλιστα πρὸ ὀμμάτων τιθέμενον· οὕτω γὰρ ἂν ἐναργέστατα [a] ὁρῶν, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς γιγνόμενος τοῖς πραττομένοις, [b] εὑρίσκοι τὸ πρέπον, καὶ ἥκιστα ἂν λανθάνοιτο τὰ ὑπεναντία. Σημεῖον δὲ τούτου [1] ὃ ἐπιτιμᾷ τῷ Καρκίνῳ. Ὁ γὰρ Ἀμφιάραος

a καὶ ὁ ὁρῶν M. 14. ὁ ὁρῶν M. 14. 16. 21. b εὑρίσκει τὸ M. 14. xiv. εὑρίσκοι τὸ M. 16. c λανθάνοι τὸ M. xiv. 21 corr.

1 Ὃ ἐπιτιμᾷ] *Madius* legendum putat, ὃ ἐπιτιμᾶται Καρκίνῳ, ut adnotat idem Victorius, qui addit, legi etiam posse ἐπιτιμᾶτο: sicut infra non longe ab extremo hujus libri, ὅπερ

ἐξ ἱεροῦ ἀνῄει, ὃ [2] μὴ ὁρῶντα τὸν θεατὴν ἐλάνθανεν· ἐπὶ δὲ τῆς σκηνῆς ἐξέπεσε, [3] δυσχεραινόντων τοῦτο τῶν θεατῶν. Ὅσα δὲ δυνατὸν, καὶ τοῖς σχήμασι συναπεργαζόμενον [4] [d] ποιεῖν. [e] Πιθανώτατοι γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς φύσεως [f] οἱ ἐν τοῖς πάθεσίν εἰσι. [5] Δι᾽ ὃ καὶ χειμαίνει ὁ χειμαζόμενος, καὶ χαλεπαίνει ὁ ὀργιζόμενος ἀληθινώτατα· δι᾽ ὃ εὐφυοῦς ἡ ποιητική ἐστιν ἢ μανικοῦ. Τούτων γὰρ οἱ μὲν εὔπλαστοι, οἱ δὲ ἐξεταστικοί εἰσιν. [6] Τούς τε λόγους τοὺς πεποιημένους δεῖ καὶ αὐτὸν ποιοῦντα ἐκτίθεσθαι καθόλου, εἶθ᾽ οὕτως ἐπεισοδιοῦν [7] καὶ [g] παρενείρειν. Λέγω δὲ οὕτως ἂν θεωρεῖσθαι τὸ καθόλου· οἷον τῆς Ἰφιγενείας, τυθείσης τινὸς κόρης, καὶ ἀφανισθείσης ἀδήλως τοῖς

[d] ποιεῖν omittunt M. omnes. [e] πιθανώτατον M. 14. [f] οἱ ἐν τοῖς πάθεσιν omittit M. 14. [g] περιτείζειν M. 14. περιτείνειν M. xiv. 16. 21.

ὅπερ καὶ Καλλιππίδῃ ἐπετιμᾶτο. Nisi aliquis putet valere hic ἐπιτιμᾷ τῷ Καρκίνῳ, *culpam & reprehensionem Carcino affert*: ut hoc nomine ipse vulgo insimuletur. *Sylburgius.*

2 Μὴ ὁρῶντα.] Hoc est, πρὸ ὀμμάτων μὴ τιθέμενον; *Rem ipsam suis non subjicientem oculis.* Emendat *Dacierus*, & legit ὃ μὴ ὁρῶντα τὸν ποιητὴν ἐλάνθανε.

3 Δυσχεραινόντων.] Victor. & Camot. & Ald. δυσχερανάντων, pro præsenti δυσχεραινόντων. *Sylburgius.*

4 Ποιεῖν.] Adnotat Victorius verbum ποιεῖν abesse à pluribus libris scriptis. Quod si retineatur, valere *pangere*, ac *versus condere.* Sylburgius.

5 Δι᾽ ὅ.] Idem Victorius omittit δι᾽ ὅ: secutus auctoritatem plurium scriptorum librorum. *Sylburgius.*

6 Τούς τε λόγους.] Idem Victorius, τούτους τε λόγους καὶ τοὺς πεποιημένους, è scripto quodam libro: atque addit in alio legi, τούτους τε τοὺς λόγους. Idem Vict. addit ibidem, pro ἐξεταστικοὶ in scripto quodam libro legi ἐκστατικοί: sed verbum id locum hic habere non videri. *Sylburgius.*

7 Καὶ παρενείρειν.] Idem Vict. pro παρενείρειν reponit παρατείνειν ex auctoritate scriptorum exemplarium. Ac supra quoque similiter legi dicit παρὰ δύναμιν παρατείνοντες μῦθον. *Sylburgius.*

θύσα-

[h] θύουσιν, ἱδρυνθείσης δὲ εἰς ἄλλην χώραν, ἐν ᾗ νόμος ἦν τοὺς ξένους θύειν [i] τῇ θεῷ, ταύτην ἔσχε τὴν ἱερωσύνην. Χρόνῳ δ' ὕστερον τῷ ἀδελφῷ συνέβη ἐλθεῖν τῆς [k] ἱερείας· διὰ τί; ὅτι ἀνεῖλεν ὁ θεὸς διά [l] τινα αἰτίαν, ἔξω τοῦ καθόλου, ἐλθεῖν ἐκεῖ, καὶ ἐφ' ὅτι δὲ ἔξω τοῦ μύθου. Ἐλθὼν δὲ καὶ ληφθεὶς, θύεσθαι μέλλων ἀνεγνώρισεν. Εἴθ' ὡς Εὐριπίδης, εἴθ' ὡς [m] Πολυΐδης ἐποίησε, κατὰ τὸ εἰκὸς εἰπὼν, ὅτι οὐκ ἄρα μόνον τὴν ἀδελφὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἔδει τυθῆναι· καὶ ἐντεῦθεν ἡ σωτηρία. Μετὰ [n] δὲ ταῦτα 8 ἤδη ὑποθέντα τὰ ὀνόματα [o] ἐπεισοδιοῦν. Ὅπως δὲ ἔσται οἰκεῖα τὰ ἐπεισόδια [p] σκοπεῖν· οἷον, ἐν τῷ Ὀρέστῃ ἡ μανία, δι' ἧς ἐλήφθη, καὶ ἡ σωτηρία διὰ τῆς καθάρσεως. Ἐν μὲν οὖν τοῖς [q] δράμασι τὰ ἐπεισόδια σύντομα, ἡ δ' ἐποποιία τούτοις μηκύνεται. Τῆς γὰρ Ὀδυσσείας
9 [r] μακρὸς ὁ λόγος ἐστὶν, ἀποδημοῦντός [s] τινος ἔτη πολλὰ, καὶ παραφυλαττομένου ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ μόνου ὄντος.
10 [t] Ἔτι δὲ τῶν οἴκοι οὕτως ἐχόντων, ὥστε τὰ χρήματα

h θύουσιν M. 14. i τῷ M. 16. 21. cor. k ἱερείας τότε, ὅτι M. 14. ἱερείας τοδὲ, ὅτι M. xiv. ἱεραλείας τόδε ὅτι M. 16. ἱερείας τὸ δὲ ὅτι M. 21. & Val. l τὴν M. 14. m Πολύειδος M. omnes & Vall. n ταῦτα δὲ M. omnes. o φέρειν τὸ ἐπεισόδιον M. 16. p σκοπεῖν omittunt M. xiv. 16. 21. q ἅρμασι M. 14. xiv. ἄσμασι M. 16. ἅρμασιν M. 21. corr. ἄσμασιν. modulatibus Vall. r μικρὸς M. 14. s τινος omittit M. xiv. t Ἐπεὶ M. omnes, necnon Ald. & Vall.

8 Ἤδη ὑποθέντα.] Scribe, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπιθέντα ἤδη τὰ ὀνόματα. *Heinsius.*

9 Μακρὸς ὁ λόγος.] Μακρὸς ne cum excusis & scriptis libris sit legendum, an μικρὸς, prolixe disquirit Victorius. *Sylburgius.*

10 Ἔτι δὲ τῶν.] Camot. Edit. pro ἔτι δὲ habet ἐπεὶ δέ. Quam scripturam Victorius mendosam esse suspicatur, ideóque legit ἔτι δέ. *Sylburgius.*

ὑπὸ μνηστήρων ἀναλίσκεσθαι, καὶ τὸν υἱὸν ἐπιβουλεύεσθαι, [11] αὐτὸς ἀφικνεῖται χειμασθεὶς, καὶ ἀναγνωρίσας [u] τινὰς, [12] αὐτοῖς ἐπιθέμενος, αὐτὸς μὲν ἐσώθη· τοὺς δ' ἐχθροὺς διέφθειρε. Τὸ μὲν οὖν ἴδιον τοῦτο, τὰ δ' ἄλλα ἐπεισόδια.

u τινὰς αυτὸς M. omnes.

11 Αὐτὸς ἀφικνεῖται.] Idem Victorius inter αὐτὸς & ἀφικνεῖται interserit conjunctionem δὲ, secutus fidem consensumque plurium scriptorum librorum. *Sylburgius.*

13 Αυτοῖς ἐπιθέμενος.] Pro αὐτοῖς posuit ἄλλοις in textu *Heinsius:* vertit, *reliquos vero invadit.*

ΚΕΦ. ιη.

Περὶ δέσεως καὶ λύσεως τῆς τραγῳδίας.

ΕΣΤΙ δὲ πάσης τραγῳδίας, τὸ μὲν Δέσις, τὸ δὲ Λύσις. Τὰ μὲν ἔξωθεν καὶ ἔνια τῶν ἔσωθεν πολλάκις ἡ δέσις· τὸ δὲ λοιπὸν, ἡ λύσις. Λέγω δὲ δέσιν μὲν εἶναι τὴν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τούτου τοῦ μέρους ὃ ἔσχατόν ἐστιν, ἐξ οὗ μεταβαίνει [1] εἰς [w] εὐτυχίαν· λύσιν δὲ, τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεταβάσεως μέχρι τέλους· ὥσπερ ἐν τῷ Λυγκεῖ τοῦ Θεοδέκτου, δέσις μὲν, [2] τάτε [x] πεπραγμένα, καὶ ἡ τοῦ παιδίου λῆψις· [y] λύσις δὲ, ἡ ἀπὸ τῆς αἰτιά-

w infortunium Vall. x προπεπραγμένα M. omnes. y καὶ πάλιν ἡ αὐτῶν δὴ ἀπὸ M. omnes & Vall.

1 Εἰς εὐτυχίαν.] Lege, εἰς ἀτυχίαν. *Goulstonus.*

2 Τάτε πεπραγμένα.] Victorius, τά τε προπεπραγμένα: *quae ante gesta sunt.* Sylburgius.

σεως

σεως τοῦ θανάτου μέχρι τοῦ τέλους. Τραγῳδίας δὲ εἴδη εἰσὶ τέσσαρα· τοσαῦτα γὰρ καὶ τὰ μέρη ἐλέχθη. Ἡ μὲν, πεπλεγμένη, ἧς τὸ ὅλον ἐστὶ περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις. Ἡ δὲ, παθητική· οἷον, οἵ τε Αἴαντες, καὶ οἱ Ἰξίονες. Ἡ δὲ, ἠθική· οἷον, αἱ Φθιώτιδες καὶ ὁ Πηλεύς. [3] Τὸ δὲ τέταρτον, [z] οἷον, αἵ τε Φορκίδες καὶ Προμηθεὺς, καὶ ὅσα [4] ἐν [a] ᾅδῃ. Μάλιστα μὲν οὖν ἅπαντα δεῖ πειρᾶσθαι ἔχειν· εἰ δὲ μὴ, τὰ μέγιστα καὶ πλεῖστα, [b] ἄλλως [c] τε καὶ ὡς νῦν συκοφαντοῦσι τοὺς ποιητάς. Γεγονότων γὰρ καθ' ἕκαστον μέρος ἀγαθῶν ποιητῶν, [5] ἑκάστου τοῦ ἰδίου ἀγαθοῦ ἀξιοῦσι τὸν ἕνα ὑπερβάλλειν. Δίκαιον δὲ καὶ τραγῳδίαν ἄλλην

z οἰκεῖον M. 14. & Vall. ὅης (sic) M. 16. οἷον M. xiv. 21. a ᾄδου M. 16. αἰδοῦ M. xiv. αἴδου M. 21. αἰδῷ M. 14. ᾀδοῖ Ald. b ἄλλας M. 16. corr. ut in 21. ἀλλ' ὡς M. 21. c γε M. xiv. 16. 21.

3 Τὸ δὲ τέταρτον.] Scripsi τὸ δὲ τέταρτον εἶδος, οἷον αἵτε Φόρκιδες, &c. Hæc enim quarta Tragœdiæ species, cum tota Constitutio & Personæ, meræ sunt fabulosæ, ut siquis Centauros in Scenam inducat, aut *Phorcydas*, & de talibus totum conficiat Drama, aut quæ apud inferos esse à poetis finguntur, repræsentet. *Heinsius.*

Ibid. Τὸ δὲ τέταρτον.] Bas. Editionis margo, τὸ δὲ τέταρτον, ὃ οἷον αἵτε Φόρκιδες. Victorius brevius, τὸ τέταρτον, οἷον. Pro Φόρκιδες vero, quod in Victoriana quoque Editione legitur, analogia requirit Φορκίδες, ab isosyllabo Φόρκος: Φορκυάδες autem apud *Apollodorum* à perittosyllabo Φόρκυς. *Sylburgius.*

4 Ἐν ᾅδῃ.] Basil. Edit. margo pro ᾅδῃ habet ἄλλῳ: parum apte. Victorius adnotat, codicem quendam habere ἐν ᾅδου: de qua scriptura pluribus differit. *Sylburgius.*

5 Ἑκάστου τοῦ.] ἕκαστον accusandi casu, non generandi ἑκάστου legi debere, cognoscitur etiam testimonio omnium scriptorum librorum, inquit Victorius. *Sylburgius.*

Ibid. Ἑκάστου τοῦ.] Scribe ἑκάστου τὸ ἴδιον ἀγαθὸν ἀξιοῦσι τὸν ἕνα ὑπερβάλλειν. Ita vertit: *in quo singuli excellunt, unumquemque superare volunt*; quod & Victorio in mentem venit. *Heinsius.*

καὶ τὴν αὐτὴν λέγειν οὐδὲν ἴσως τῷ μύθῳ· τοῦτο δὲ, ὧν ἡ αὐτὴ πλοκὴ καὶ λύσις. Πολλοὶ δὲ πλέξαντες εὖ, λύουσι κακῶς· δεῖ δὲ ἄμφω ἀεὶ [d] κροτεῖσθαι, [e] καὶ μὴ ποιεῖν ἐποποιϊκὸν σύστημα [7] τραγῳδίαν. Ἐποποιϊκὸν δὲ λέγω, τὸ πολύμυθον· [f] οἷον εἴ τις τὸν τῆς Ἰλιάδος ὅλον [g] ποιεῖ μῦθον· ἐκεῖ μὲν γὰρ διὰ τὸ μῆκος λαμβάνει τὰ μέρη τὸ πρέπον μέγεθος. Ἐν δὲ τοῖς δράμασι, πολὺ παρὰ τὴν ὑπόληψιν ἀποβαίνει. Σημεῖον δὲ, ὅσοι [h] [8] πέρσιν Ἰλίου ὅλην ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὥσπερ Εὐριπίδης [i] Νιόβην, [9] ἢ Μήδειαν, καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος, ἢ ἐκπίπτουσιν, ἢ κακῶς ἀγωνίζονται· ἐπεὶ καὶ Ἀγάθων ἐξέπεσεν ἐν

[d] κροτῆσαι. M. 16. [e] χρὴ δὲ ὅπερ εἴρηται πολλάκις μεμνῆσθαι addunt M. xiv. 16. 21. [f] οἷον κ. τ. λ. usque ad verbum μῦθον inclusive omittit M. 14. [g] ποιοῖ M. 16. [h] πόρθησιν M. 16. [i] Hecubam & non Vall.

6 Κροτεῖσθαι.] Post κροτεῖσθαι Victorius novam sectionem incipit, hoc modo, Χρὴ δὲ, ὥσπερ εἴρηται πολλάκις, μεμνῆσθαι, καὶ μὴ ποιεῖν ἐποποιϊκὸν σύστημα. *Oportet autem, quod dictum est sæpe, recordari, & non facere Epopœicam coagmentationem Tragœdiam.* Restituit autem ea verba è calamo exaratis libris: idemque à *Madio* quoque visum addit. *Sylburgius.*

7 Τραγῳδίαν.] Edidi τραγῳδίας, cum pessime vulgo ederetur, τραγῳδίαν. *Heinsius.*

9 Πέρσιν Ἰλίου] Sunt plures libri calamo exarati, in quibus pro πέρσιν legitur πόρθησιν. Nec tamen puto commutandam cum hac esse receptam lectionem. Nam multo infra, ad finem cap. 23. eodem nomine vocavit eandem fabulam: & πόρθησιν olim arbitror fuisse declarationem illius vocis, quæ postea in locum ejus repserit. *Victorius.* Eadem de re dictum apud *Pausaniam* "ἐν "Ἰλίου περσίδι mendose pro πορ-"θήσει, vel potius πέρσει. πέρ-"σει autem recte legi posse "cognoscitur ex *Aristotelis* lo-"co de Poet. ubi fabulas è "parva Iliade sumptas recen-"set." *Sylburgius. Consule Editionem Francof.* 1583. pag. 477. lin. 31.

9 Ἢ Μήδειαν.] Idem Victorius cum Madio & veteribus exemplaribus omittit commation istud, ἢ Μήδειαν. *Sylburgius.*

τούτῳ

τούτῳ μόνῳ. Ἐν δὲ ταῖς περιπετείαις καὶ ἐν τοῖς ἁπλοῖς πράγμασι στοχάζονται, [10] ὧν βούλονται, θαυμαστῶς. Τραγικὸν γὰρ τοῦτο καὶ φιλάνθρωπον. Ἔστι δὲ τοῦτο, ὅταν ὁ σοφὸς μὲν, μετὰ πονηρίας δὲ, ἐξαπατηθῇ, ὥσπερ Σίσυφος· καὶ ὁ ἀνδρεῖος μὲν, ἄδικος δὲ, ἡττηθῇ. Ἔστι δὲ τοῦτο εἰκὸς, ὥσπερ Ἀγάθων λέγει, εἰκὸς γὰρ γίνεσθαι πολλὰ καὶ παρὰ τὸ εἰκός. Καὶ τὸν χορὸν δὲ ἕνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῶν ὑποκριτῶν, καὶ μόριον εἶναι τοῦ ὅλου, καὶ συναγωνίζεσθαι, μὴ ὥσπερ [k] παρ' Εὐριπίδῃ, ἀλλ' ὥσπερ [l] παρὰ Σοφοκλεῖ. Τοῖς δὲ λοιποῖς [11] τὰ διδόμενα μᾶλλον τοῦ μύθου, ἢ ἄλλης τραγῳδίας ἐστί· δι' ὃ ἐμβόλιμα ᾄδουσι, πρώτου ἄρξαντος Ἀγάθωνος τοῦ τοιούτου. Καίτοι τί διαφέρει, ἢ ἐμβόλιμα ᾄδειν, [12] [m] ἢ ῥῆσιν ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο [n] ἁρμόττειν, ἢ ἐπεισόδιον [o] ὅλον;

[k] Εὐριπίδης M. 14. 16. omittit παρ' M. xiv. 21. [l] Σοφοκλῆς M. 14. omittit παρὰ M. xiv. 16. 21. [m] εἰ ῥῆσιν M. omnes & Ald. Aut ſi Vall. [n] ἁρμόττοι M. xiv. 16. 21. & Ald. ἁρμόττει M. 14. [o] ὁ λόγος M. 16.

10 Ὧν βούλονται.] Idem Victorius ſingulari numero legit οὗ βούλονται. *Sylburgius.*

Ibid. Ὧν βούλονται.] Edidi, στοχάζεται ὧν βούλεται θαυμαστῶς, cum vulgo στοχάζονται & βούλονται legeretur, ut ad *Agathonem* hoc referatur. *Heinſius.*

11 Τὰ διδόμενα.] Poſt διδόμενα, interpone οὐδὲν μᾶλλον. *Madius* ex ingenio: Acutè & commodè. *Goulſtonus.* *Heinſius* in textu poſt διδόμενα inſerit οὐ.

12 Ἢ ῥῆσιν.] Baſil. Edit. ῥῆσιν, ἢ ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο ἁρμόττει: & in margine εἰ pro ἤ. Victorius quoque teſtatur particulam εἰ in pluribus ſcriptis exemplaribus inveniri, eamque hic neceſſariam videri; nec tamen illic ſuo loco poſitam eſſe. Sic enim habere illa exemplaria, ἢ εἰ ῥῆσιν ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο ἁρμόττει. Quare ſi cum verbo conjungatur hæc copula, utilem eam fore. *Sylburgius.*

Ibid. Ἢ ῥῆσιν.] Scribe, ἢ εἰ ῥῆσιν. Et mox, ἁρμόττοι pro ἁρμόττειν. Victorii codices ſcripti. *Goulſtonus.*

ΚΕΦ. ιθ.

Περὶ διανοίας καὶ αὐτῆς.

ΠΕΡΙ` μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἤδη εἴρηται. Λοιπὸν δὲ περὶ λέξεως ἢ διανοίας εἰπεῖν. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν διάνοιαν, ἐν τοῖς περὶ Ῥητορικῆς κείσθω. Τοῦτο γὰρ ἴδιον μᾶλλον ἐκείνης τῆς μεθόδου. [1] Ἔστι δὲ κατὰ [p] τὴν διάνοιαν ταῦτα, ὅσα ὑπὸ τοῦ λόγου δεῖ παρασκευασθῆναι. Μέρη δὲ τούτων, τό, τε ἀποδεικνύναι, καὶ τὸ λύειν, καὶ τὸ πάθη παρασκευάζειν· οἷον, ἔλεον, ἢ φόβον, ἢ ὀργὴν, καὶ ὅσα τοιαῦτα, καὶ ἔτι μέγεθος, καὶ [q] σμικρότητα. Δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐν [2] τοῖς πράγμασιν ἀπὸ τῶν [3] αὐτῶν [r] εἰδῶν δεῖ χρῆσθαι, ὅταν ἢ ἐλεεινὰ, ἢ δεινὰ, ἢ μεγάλα, ἢ εἰκότα [4] [s] δέῃ παρασκευάζειν. Πλὴν τοσοῦτον διαφέρει,

p sententia Vall. q μικρότητας M. omnes. r ἰδεῶν M. omnes. s ἢ M. 14. γ' ἢ M. xiv. δ' ἢ M. 16. δεῖ M. 21.

1 Ἔστι δὲ κατά.] Scribe, ἔστι δὲ τὰ κατὰ τὴν διάνοιαν, &c. *Heinsius.*

2 Τοῖς πράγμασιν.] Malui, ἐν τοῖς δράμασιν. Et deinde scribe, ἐπὶ τῶν αὐτῶν εἰδῶν δεῖ χρῆσθαι. *Heinsius.*

3 Αὐτῶν εἰδῶν.] Affirmant quidam in libris calamo exaratis legi ἰδεῶν pro illo quod in excusis est, εἰδῶν. Quam scripturam ipse quoque in tribus exemplaribus inveni; nec tamen receptam lectionem hinc ejiciendam puto. Auctor certe ipse in primo de arte dicendi, quo loco declarat quid intelligat hâc voce, εἴδη appellat non ἰδέας: neque etiam si ἰδέαι hic legeretur, idem valeret hoc nomen quod apud Hermogenem. Longe enim aliæ illæ ab his ἰδέαι sunt: Victorius. *Sylburgius.*

4 Δέῃ.] Quidam libri calamo exarati pro δέῃ habent γ' ἢ. Nec tamen censeo à communi lectione discedendum: Victorius. *Sylburgius.*

ἔτι

ὅτι τὰ μὲν δεῖ φαίνεσθαι ἄνευ διδασκαλίας, τὰ δὲ ἐν τῷ λόγῳ ὑπὸ τοῦ λέγοντος παρασκευάζεσθαι, καὶ παρὰ τὸν λόγον γίγνεσθαι. Τί γὰρ ἂν εἴη τοῦ λέγοντος ἔργον, εἰ [5] φανοῖτο ἡδέα καὶ [t] μὴ διὰ τὸν λόγον; Τῶν δὲ περὶ τὴν λέξιν ἓν μέν ἐστιν εἶδος θεωρίας τὰ σχήματα τῆς λέξεως, ἅ ἐστιν εἰδέναι [6] τῆς ὑποκριτικῆς καὶ τοῦ τὴν τοιαύτην ἔχοντος ἀρχιτεκτονικήν· οἷον τί ἐντολή, καὶ τί εὐχή, καὶ διήγησις, καὶ ἀπειλή, καὶ ἐρώτησις, καὶ ἀπόκρισις, καὶ [u] εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Παρὰ γὰρ τὴν τούτων γνῶσιν, ἢ ἄγνοιαν, οὐδὲν εἰς τὴν ποιητικὴν ἐπιτίμημα φέρεται, ὅτι καὶ ἄξιον σπουδῆς. Τί γὰρ ἄν τις ὑπολάβοι ἡμαρτῆσθαι ἃ Πρωταγόρας ἐπιτιμᾷ; [x] ὅτι εὔχεσθαι οἰόμενος, ἐπιτάττει εἰπών·

Μῆνιν ἄειδε θεά.

Τὸ γὰρ κελεῦσαι (φησι) ποιεῖν τι [y] ἢ μή, ἐπίταξίς ἐστι. Διὸ παρείσθω ὡς ἄλλης καὶ οὐ τῆς ποιητικῆς ὂν θεώρημα.

[t] τὰ διὰ M. 14. [u] ἔτι M. 16. & Ald. [x] ὅ, τι M. 21. [y] ἢ μὴ ποιεῖν M. xiv.

5 Φανοῖτο ἡδέα.] Scripsi ἡ ἰδέα. Quod & doctiss. Madius jam ante vidit. Frustra enim esset orator, nisi in hoc omne studium ponere illi liceret, ut orationis, quam exprimit, emineret forma. *Heinsius.*

6 Τῆς ὑποκριτικῆς.] "*Quintilianus* lib. 1. cap. 11. *Debet etiam docere Comœdus quomodo narrandum, qua sit auctoritate suadendum: qua concitatione consurgat ira qui flexus deceat miserationem*, &c. *Et ne illos quidem reprehendendos putem, qui paulum etiam palæstricis vacaverint: id nomen est iis, à quibus gestus motusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctæ rusticæve manus, ne status indecorus, ne qua in proferendis pedibus inscitia, ne caput oculique ab alia corporis inclinatione dissideant.*" Notes etiam hunc locum *Arist.* ὁ τοῦ τὴν τοιαύτην ἔχοντος ἀρχιτεκτονικήν, *Quintilianum* explicare per *Palæstricos*, sive *Palæstritas*, Masters of Exercise. *Dacierus.*

ΚΕΦ. κ.

Περὶ λέξεως καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν.

ΤΗΣ δὲ λέξεως ἁπάσης τάδ᾽ ἐστὶ τὰ μέρη· στοιχεῖον, συλλαβὴ, σύνδεσμος, ὄνομα, ῥῆμα, ἄρθρον, πτῶσις, λόγος. Στοιχεῖον μὲν οὖν ἐστι φωνὴ ἀδιαίρετος· οὐ [z] πᾶσα δὲ, ἀλλ᾽ ἐξ ἧς πέφυκε συνετὴ γίνεσθαι φωνή· καὶ γὰρ τῶν θηρίων εἰσὶν ἀδιαίρετοι φωναὶ, ὧν οὐδεμίαν λέγω στοιχεῖον. Ταύτης δὲ μέρη, τό, τε φωνῆεν, καὶ τὸ ἡμίφωνον καὶ ἄφωνον. Ἔστι δὲ φωνῆεν μὲν, ἄνευ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν· [a] οἷον, τὸ α καὶ ω. Ἡμίφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν. οἷον, τὸ σ, καὶ τὸ [b] ρ. Ἄφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς καθ᾽ αὑτὸ μὲν οὐδεμίαν ἔχον φωνὴν, μετὰ δὲ τῶν ἐχόντων τινὰ φωνὴν γινόμενον ἀκουστόν· οἷον, τὸ γ, καὶ τὸ δ. Ταῦτα δὲ διαφέρει σχήμασί τε τοῦ στόματος, [1] καὶ τόποις, καὶ δασύτητι, καὶ ψιλότητι, καὶ μήκει, καὶ [c] βραχύτητι· [2] ἔτι δὲ [d] καὶ ὀξύτητι, καὶ βαρύτητι, καὶ τῷ μέσῳ· περὶ ὧν καθ᾽ ἕκαστον ἐν τοῖς μετρικοῖς προσήκει θεωρεῖν. Συλλαβὴ δέ ἐστι φωνὴ ἄσημος, [e] συνθετὴ ἐξ ἀφώνου καὶ

[z] πᾶσαι M. 14. 16. [a] οἷον τὸ α. καὶ τὸ ω omittunt M. 14. 16. 21. necnon Ald. & Vall. [b] ϐ M. 21. corr. [c] βραδύτητι M. 16. [d] omittunt καὶ M. omnes. [e] σύνθετος M. 14. συνετὴ M. 21. corr.

1 Καὶ τόποις.] Scribe, καὶ τύποις. Quod in nostro textu, secutus fui. *Heinsius.*

2 Ἔτι δὲ καὶ.] Bas. & Cam. ἔτι δὲ ὀξύτητι, sine καὶ. *Sylburgius.*

φωνὴν

φωνὴν ἔχοντες. Καὶ γὰρ τὸ [f] γ ρ [3] ἄνευ τοῦ α συλλαβὴ, καὶ μετὰ τοῦ α· [g] οἷον, τὸ [h] γρα. Ἀλλὰ καὶ τούτων θεωρῆσαι τὰς διαφορὰς τῆς μετρικῆς ἐστι. Σύνδεσμος δέ ἐστι [i] φωνὴ ἄσημος, [4] ἣ οὔτε κωλύει, οὔτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν, ἐκ πλεόνων [k] φωνῶν πεφυκυῖαν συντίθεσθαι [5] καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου, [6] [l] ἣν μὴ [m] ἁρμόττῃ ἐν ἀρχῇ λόγου τιθέναι καθ' αὑτόν· οἷον, μὲν, ἤτοι, δή. Ἡ φωνὴ [n] ἄσημος ἐκ πλεόνων μὲν φωνῶν [o] μιᾶς, [7] [p] ση-

f γ καὶ ρ M. xiv. g οἷον omittit M. 21. h γ ρ α M. 16. i φωνὴ ἄσημος omittit M. 21. k φωνῶν omittit M. xiv. l ἣν μὴ Ald. m ἁρμόττει M. 14. 16. 21. n ἄσημος· ἣ ἐκ M. 14. 16. ἄσημος ἣ ἐκ M. xiv. 21: vox significationis expers vel ex Vall. o μία cum lacuna trium Syllabarum inter hanc & sequentem vocem M. 14. p σημαντικῶν M. 21.

3 Ἄνευ τοῦ α.] Quod *Robortellus* narrat, se in calamo exarato libro aliter scriptum hunc locum offendisse, legique in eo, ἄνευ τοῦ α οὐκ ἔστι συλλαβὴ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ α, οἷον τὸ γρα, de illius fide non dubito. Cum tamen vestigium nullum ejus lectionis invenerim in meis exemplaribus, receptam scripturam sequor. Si certe illo pacto legeretur, negare non possem quin omnia hic apertiorà planioraque futura fuerint: Victor. *Sylburgius.*

4 Ἣ οὔτε κωλύει.] Edidi è Mss. ἣ οὔτε κολούει, cum vulgo κωλύει legeretur. *Heinsius.*

5 Καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων.] Edidi, καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου, ἣν μὴ ἁρμόττῃ ἐν ἀρχῇ λόγου, τίθεται καθ' αὑτό· è libris Mss. *Robortelli* fidem secutus, cum ante legeretur, τιθέναι καθ' αὑτό. Hæc enim si non vera ac genuina, certa perspicua est lectio. Non enim dico, quam probetur mihi. *Heinsius.*

6 Ἣν μὴ ἁρμόττῃ.] Ἣν, *quam*, habet etiam Camot. Edit. Sed Victoriana convenientius ἂν: *nisi congruerit*. Sylburgius.

7 Σημαντικήν.] Idem Vict. pro σημαντικὴν habet σημαντικῶν *significativis*. Idem adnotat, in libris calamo exaratis legi, ἣ ποιεῖν πέφυκε. *Sylburgius.*

Ibid. Σημαντικήν.] Edidi ex optimis libris σημαντικῶν δὲ, cum anteà vitiosissime ederetur, σημαντικὴν δὲ ποιεῖν πεφυκυῖα μίαν φωνήν. *Heinsius.*

Ibid. Σημαντικήν.] Lege σημαντικῶν δὲ ποιεῖν πεφυκυῖα μίαν φωνήν; cum distinctione interposita. Victor. ex Mss. *Goulstonus.*

μαντικὴν δὲ ποιεῖν [q] πεφυκυῖα μίαν [r] φωνήν. Ἄρθρον δέ ἐστι φωνὴ ἄσημος, ἢ λόγου ἀρχὴν, ἢ τέλος, ἢ διορισμὸν δηλοῖ· οἷον, τὸ [ſ] φημὶ, καὶ τὸ [s] περὶ, καὶ τὰ ἄλλα. Ἢ φωνὴ ἄσημος, ἣ οὔτε κωλύει, οὔτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν, ἐκ πλειόνων φωνῶν [t] πεφυκυῖαν [u] συντίθεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου. Ὄνομα δέ ἐστι φωνὴ συνθετὴ, σημαντικὴ ἄνευ χρόνου, ἧς μέρος οὐδέν ἐστι [w] καθ' αὑτὸ σημαντικόν· ἐν γὰρ τοῖς διπλοῖς οὐ χρώμεθα, 8 ὡς καὶ αὐτὸ καθ' αὑτὸ [x] σημαίνει· οἷον, ἐν τῷ Θεοδώρῳ, τὸ δῶρον οὐ σημαίνει. Ῥῆμα δὲ φωνὴ συνθετὴ, σημαντικὴ μετὰ χρόνου, ἧς οὐδὲν μέρος σημαίνει καθ' αὑτὸ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ 9 τῶν ὀνομάτων. Τὸ μὲν γὰρ ἄνθρωπος ἢ λευκὸν, οὐ 10 προσημαίνει τὸ πότε· τὸ δὲ [y] βαδίζει, ἢ βεβάδικε, προσημαίνει, τὸ μὲν τὸν παρόντα χρόνον, τὸ δὲ τὸν παρεληλυθότα. 11 [z] Πτῶσις δέ ἐστιν ὀνόματος ἢ ῥήματος·

[q] πέφυκε M. omnes. [r] σημαντικὴν φωνὴν M. omnes. unam, quæ fit significativa, vocem Vall. [ſ] φ. μ. ι. M. omnes. φ. μ. ι. M. xiv. φ μ ι M. 16. p. m. i. Vall. [s] π. ε ρ. ι. M. omnes. c e r i Vall. [t] πεφυκυῖα M. xiv. 16. 21. vocibus, quæ poni et in extremis poteſt & in medio Vall. [u] τίθεσθαι M. omnes. [w] καθ' αὑτὸ omittit M. 16. [x] σημαῖνον M. omnes. [y] βαδίζειν M. omnes. ire Vall. [z] πλάσεως M. 14. 16. & Ald.

8 Ὡς καὶ αὐτὸ.] Scribe, ὡς καὶ αὐτὸ καθ' αὑτὸ σημαίνειν. Verum aliquanto melius fortaſſe, quod olim in libro meo annotâram, ἐν γὰρ τοῖς διπλοῖς οἷς χρώμεθα, οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ σημαίνει. *Heinſius.*

9 Τῶν ὀνομάτων.] Poſt ὀνομάτων addidit *Heinſius* in textu, καὶ προσσημαίνει χρόνον: & *adſignificat tempus.*

10 Προσημαίνει.] Victor. cum ſcriptis libris σημαίνει legit, non compoſite προσημαίνει: quoniam adhuc de nomine ſermo fit, cui præpoſitio tum demum addatur, cum id quod proprium eſt temporis, ſignificatur. *Sylburgius.*

11 Πτῶσις.] Baſil. & Cam. pro πτῶσις habent πλώσεως. Sed aptius cum Victorio, & melioribus libris ſcriptis retinebimus πτῶσις. *Sylburgius.*

ἡ μὲν

ἡ μὲν τὸ κατὰ τȣ́τȣ, ἢ τȣ́τῳ [a] σημαίνȣσα, ϗ ὅσα τοιαῦτα· ἡ δὲ [b] τὸ κατὰ [c] τὸ, ἐνὶ, ἢ πολλοῖς· οἷον [d] ἄνθρωποι, [e] ἢ [f] ἄνθρωπος. Ἡ δὲ κατὰ [12] τὰ [g] ὑποκριτὰ, οἷον καθ᾽ ἐρώτησιν ἢ ἐπίταξιν· τὸ γὰρ [h] ἐβάδισεν, ἢ [i] βάδιζε, πτώσεις ῥήματός, κατὰ ταῦτα τὰ εἴδη ἐστί. Λόγος δὲ φωνὴ συνθετὴ σημαντικὴ, ἧς ἔνια μέρη καθ᾽ αὑτὰ σημαίνει τι· ȣ̓ γὰρ ἅπας λόγος ἐκ ῥημάτων ϗ ὀνομάτων σύγκειται· οἷον, ὁ τȣ̃ ἀνθρώπȣ ὁρισμός· ἀλλ᾽ ἐνδέχεται ἄνευ ῥημάτων εἶναι λόγον. Μέρος μὲν τοι ἀεί τι σημαῖνον ἕξει· οἷον ἐν τῷ [13] [k] βαδίζει Κλέων, ὁ Κλέων. Εἷς δέ ἐστι λόγος διχῶς· ἢ γὰρ ὁ ἓν σημαίνων, ἢ ὁ ἐκ πλειόνων [14] συνδέσμων· οἷον, ἡ Ἰλιὰς μὲν, συνδέσμῳ εἷς· [l] ὁ δὲ τȣ̃ ἀνθρώπȣ, τῷ ἓν σημαίνειν.

[a] σημαῖνον M. 14. 16. 21. [b] omittunt τὸ M. omnes. [c] τῷ ἐνὶ M. 14. [d] ἄνθρωπος M. xiv. [e] ϗ M. 21. [f] ἄνθρωποι M. xiv. [g] ὑποκριτικὰ M. omnes. [h] ἐβάδιζεν M. 21. [i] ἐβάδισεν M. 21. ἐβάδιζεν M. 14. xiv. 16. ἐβάδισεν ἢ ἐβάδιζε Ald. [k] βαδίζειν M. omnes, necnon Ald. & Vall. [l] τὸ M. 16.

12 Τὰ ὑποκριτά.] Basil. editionis margo pro ὑποκριτὰ reponit ὑποκριτικά. Quam lectionem sequitur & Victor. *Sylburgius.*

14 Βαδίζει Κλέων.] In Basil. Editionis margine indefinito verbi modo legitur βαδίζειν Κλέωνα: quam scripturam Victorius quoque affert ex *Aldino* libro: sed addit, in ea lectione non contingere ut totum aliquid indicet, nisi aliquid ad complendam sententiam extrinsecus sumatur. *Sylburgius.*

14 Συνδέσμων.] Camot. pro συνδέσμων habet συνδέσμῳ: ut in sequenti membro. In qua lectione subaudiendum erit participium aliquod. *Sylburgius.*

ΚΕΦ. κα.

Περὶ ὀνόματος.

ΟΝΟΜΑΤΟΣ δὲ εἴδη, τὸ μὲν ἁπλοῦν (ἁπλοῦν δὲ λέγω, ὃ μὴ [1] ἐκ σημαινόντων [m] σύγκειται) τὸ δὲ, διπλοῦν· τούτου δὲ τὸ μὲν ἐκ σημαίνοντος καὶ [n] ἀσήμου· τὸ δὲ ἐκ σημαινόντων σύγκειται. [2] Εἴη δ' ἂν καὶ τριπλοῦν καὶ [3] τετραπλοῦν ὄνομα· [o] οἷον τὰ πολλὰ [4] τῶν Μεγαλιωτῶν, Ἑρμοκαϊκόξανθος. Ἅπαν δὲ ὄνομά ἐστιν, ἢ κύριον, ἢ γλῶττα, ἢ μεταφορὰ, ἢ κόσμος, ἢ πε-

[m] σύγκειται· οἷον γῆ M. omnes & Vall. [n] ἀσήμου· πλὴν οὐκ ἐν τοῦ ὀνόματος σημαίνοντος καὶ ἀσήμου M. 16. & 21. in quo tamen pro τοῦ legitur τῷ. [o] καὶ πολλαπλοῦν habent M. omnes, & mox pro Μεγαλιωτῶν legit γαλιωτῶν τῶν M. 14.

1 Ἐκ σημαινόντων.] Victorius veretur ne verior hic verborum ordo sit, ὃ ἐκ μὴ σημαινόντων σύγκειται. *Sylburgius.*

Ibid. Ἐκ σημαινόντων.] Aut legendum, ἐκ μὴ σημαινόντων, aut pro eodem, subtili Græcismo dixit μὴ ἐκ σημαινόντων. *Goulstonus.*

2 Εἴη δ' ἂν καὶ τριπλοῦν.] Poetæ Græci, & Dithyrambici præcipue, magna licentia, nec successu forte impari, usi sunt decompositis. Quam verò infeliciter id Latini tentarint, sciunt omnes. *Quintilianus : Nam ex tribus nostræ utique linguæ non concesserim :* ideoque illud Pacuvii reprehendit,—

Nerei repandirostrum, incurvicervicum pecus. Dacierus.

3 Τετραπλοῦν.] In pluribus calamo exaratis libris post τετραπλοῦν ὄνομα, inveniri καὶ πολλαπλοῦν: eamque lectionem *Robortellum* quoque vidisse, adnotat Victorius. *Sylburgius.*

4 Τῶν Μεγαλιωτῶν.] Desperant de hoc loco omnes. Neque ego tentandum puto ; *si quid corrigere est nefas.* Hoc autem ab aliquo manu exarato codice forte expectandum fuerit. *Heinsius.*

Ibid. Τῶν Μεγαλιωτῶν.] Corrigit hunc locum *Dacierus*, & legit pro Μεγαλιωτῶν, μεγαριζόντων, quod ex *Hesychio* μεγάλα λεγόντων explicat, & poetas *Dithyrambicos* intelligit.

ποιη-

ποιημένον, ἢ ἐπεκτεταμένον, [5] ἢ ὑφῃρημένον, ἢ ἐξηλλαγμένον. Λέγω δὲ κύριον μὲν, ᾧ χρῶνται ἕκαστοι· γλῶτταν δὲ, [p] ᾧ ἕτεροι. Ὥς τε φανερὸν, ὅτι καὶ γλῶτταν καὶ κύριον εἶναι δυνατὸν τὸ αὐτὸ, μὴ τοῖς αὐτοῖς δέ. Τὸ γὰρ [6] Σίγυνον Κυπρίοις μὲν κύριον, ἡμῖν δὲ γλῶττα. Μεταφορὰ δ' ἐστιν, ὀνόματος ἀλλοτρίου ἐπιφορὰ, [q] ἢ ἀπὸ γένους ἐπὶ εἶδος, ἢ ἀπὸ εἴδους ἐπὶ γένος· ἢ ἀπὸ εἴδους ἐπὶ εἶδος, ἢ κατὰ τὸ ἀνάλογον. Λέγω δὲ, ἀπὸ γένους μὲν ἐπὶ εἶδος· οἷον,

[7] Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκε.

Τὸ γὰρ ὁρμεῖν ἐστιν ἑστάναι τι. Ἀπὸ εἴδους δὲ ἐπὶ γένος·

—[r] Ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε.

[s] Τὸ γὰρ μυρίον πολύ ἐστιν, ᾧ νῦν ἀντὶ τοῦ πολλοῦ κέχρηται. Ἀπ' εἴδους δὲ ἐπὶ εἶδος· οἷον,

[t] Χαλκῷ ἀπὸ [u] ψυχὴν [8] [x] ἐρύσας·

p ὡς M. 21. q ἢ ἀπὸ γένους ἐπὶ εἶδος omittit M. 14. ἢ ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ εἶδος, ἢ ἀπὸ τοῦ εἴδους ἐπὶ γένος, ἢ ἀπὸ τοῦ εἴδους ἐπὶ εἶδος M. 14. & 21. in quo tamen voci γένος & alteri εἶδος præfigitur articulus τὸ. Verba ἢ ἀπὸ γένους ἐπὶ εἶδος omittuntur in 16. qui in reliquis ita habet ἢ ἀπὸ τοῦ εἴδους ἐπὶ τὸ γένος, ἢ ἀπὸ τοῦ εἴδους ἐπὶ εἶδος. r ἤδη M. 14. 16. 21. s τὰ γὰρ μύρια, πολλὰ M. 14. t χαλκὸν M. 14. u ψυχῆς M. 14. x ἀερείσας (sic) μεθ' ἐμῶν ἀτειρεῖ M. 14. ἀερύσασκε τεμὼν ἀτειρεῖ M. xiv. ἀερύσας μεθ' ἐμῶν ἀτήρει M. 16. ἀερύσας· καὶ τεμὼν ἀτειρεῖ M. 21. & Vall. αἰρύσας Ald.

5 Ἢ ὑφῃρημένον.] Pro ὑφῃρημένον infra legitur bis ἀφῃρημένον. Sylburgius.

6 Σίγυνον.] Sagitta, ex ferro tota. *Hesychius*, σίγυνοι, cum duplici γ, τὰ ζυστὰ δόρατα, ἢ τοὺς ὁλοσιδήρους ἄκοντας. Sed lis est, cujus gentis hæc vox sit propria. Cypriis, Apollonii Scholiastes, Suidas Macedonibus, Bœotis Eustathius assignat. *Dacierus*.

7 Νηῦς δέ μοι.] Versus desumptus ex Odyss. ω. ver. 310. ut adnotant Hartungus & Victorius. *Sylburgius*. Occurrit etiam in primo Odyss. v. 181.

Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.

8 Ἐρύσας.] Victorius adnotat, pro ἐρύσας & τάμνεν, in antiquis libris ferè legi ἀρύσασκε τεμών: nec se penitus

statuere

[9] Τάμνεν ἀτηρέϊ χαλκῷ.

Ἐνταῦθα γὰρ τὸ μὲν [y] ἐρύσαι, ταμεῖν· τὸ δὲ ταμεῖν, [y] ἐρύσαι εἴρηκεν· ἄμφω γὰρ ἀφελεῖν τί ἐστι. Τὸ δὲ ἀνάλογον λέγω, ὅταν ὁμοίως ἔχῃ τὸ δεύτερον πρὸς τὸ πρῶτον, καὶ τὸ τέταρτον πρὸς τὸ τρίτον. Ἐρεῖ γὰρ ἀντὶ τοῦ δευτέρου τὸ τέταρτον, ἢ ἀντὶ τοῦ τετάρτου τὸ δεύτερον. [10] Καὶ ἐνίοτε προστιθέασιν, ἀνθ' οὗ λέγει, πρὸς ὅ ἐστι. Λέ-

y αἰρύσαι Ald. ἀρύσαι M. omnes.

ſtatuere poſſe quæ ſit notio prioris vocis. Per priorem vero vocem intelligit (opinor) αἰρύσας, quod non modo in Baſil. et Camot. ſed in ipſius etiam Victorii editione legitur pro ἐρύσας: contra metri legem. Unde in ſuſpicionem venio, antiquos codices, dum ſcripſerunt αρύσασκε, (ut modo ex Victorio docui) duplicem nobis ſcripturam indicare voluiſſe, ἐρύσασκε, & ἀρύσασκε: illud, ab ἐρύω *trabo*: hoc, ab ἀρύτω *haurio*: quorum utrique ineſt vis τοῦ ἀφελεῖν, *adimendi*: ſicut etiam verbo τέμνειν. Imo *Euſtathius* ἀρύειν ex ἐρύειν factum videri dicit, verſo ε in α. *Heſych.* quoque ut ἐρύσαι affert pro καθελκύσαι. ἐκσπάσαι: ſic affert etiam ἄρυον pro εἷλκον. Sic Virg. non modo Æn. 9. *Moriens animam abſtulit hoſti*: & Æn. 10. *Vocem animamque rapit trajecto gutture*: Sed etiam Æn. 2. *Jam flammæ tulerint, inimicus & hauſerit enſis.* Hartungus Decuriæ 1 cap. ultimo adnotat, ſequens illud hemiſtichium, τάμνεν ἀτηρέϊ (vel potius ἀτειρέϊ) χαλκῷ, nuſpiam apud Hom. extare; niſi forte ſit illud Iliad. ε. ver. 292.

Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής. *Sylburg.*

9 Τάμνεν.] *Heinſius* edidit, τεμὼν ἀτειρέϊ χαλκῷ; *duro diſſecuit ferro.*

10 Καὶ ἐνίοτε προστιθέασι.] Certum eſt, non eſſe locum, qui magis fatigavit interpretes. Senſus Philoſophi talis eſt. In tranſlationibus, inquit, addi nonnunquam illud ſolet ad quod aliquid proportione refertur; ſive, pro quo in tranſlatione ponitur: niſi nomine deſtituatur. Exempli gratia, Phiala eſt Bacchi, Clypeus eſt Martis: quia autem phiala ſe habet ad Bacchum, ſicut clypeus ad Martem, transferemus phialam ad Martem, clypeum ad Bacchum: aut potius, phialam pro clypeo, clypeum pro phiala ponemus. Hic eſt ὄνομα πρὸς ὅ ἐστι, ſive ὄνομα ἀνάλογον, clypeus, qui eſt Martis, & phiala,

quæ

γω δὲ, οἷον· ὁμοίως ἔχει Φιάλη πρὸς Διόνυσον, ϗ ἀσπὶς πρὸς Ἄρην. [z] Ἐρεῖ τοίνυν ϗ τὴν ἀσπίδα Φιάλην

z ἐρεῖ τοίνυν ϗ τὴν, &c. uſque ad ϗ γῆρας πρὸς βίον incluſive omittit M. 14. ἐρεῖ τοίνυν ϗ τὴν φιάλην ἀσπίδα Διονύσου, ϗ τὴν ἀσπίδα φιάλην Ἄρεως· ἢ ὃ γῆρας πρὸς βίον ϗ ἡ ἑσπέρα πρὸς ἡμέραν· ἐρεῖ τοίνυν τὴν ἑσπέραν γῆρας ἡμέρας· ἢ ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς, ϗ τὸ γῆρας ἑσπέραν βίου, ἢ δυσμὰς βίου M. xiv. 21. ἐρεῖ τοίνυν τὴν φιάλην ἀσπίδα Διονύσου, ϗ τὴν ἀσπίδα φιάλην Ἄρεως, ἢ ὃ γῆρας πρὸς βίον, ϗ ἑσπέρα πρὸς ἡμέραν· ἐρεῖ τοίνυν, &c. ut in xiv. ϗ τὸ γῆρας κ. λ. Hujus loci lectio ſimilis eſt lectioni Codicum ſuperiorum, in Cod. 14.

quæ eſt Bacchi. Ideoque utrinque procedit tranſlatio. Utraque enim vox ἀνάλογος datur. Interdum, inquit poſtea, deeſt alterum proportionis nomen, & tantum una ex parte fit tranſlatio. Sic agricola, cum fruges jacit, dicitur ſpargere: Sol autem, cum radios jacit aut lumen, proprium, quo id ſignificetur, non habemus nomen. Ergo aliquid à frugibus tranſferetur ad Solem, nihil à Sole ad fruges poteſt transferri: ſicut id, quo utitur Bacchus, refertur ad Martem, id quo Mars utitur, refertur ad Bacchum. Quare cum in eo ſe habeat ſecundum ad primum, ſicut quartum ſe habet ad tertium, & quartum ponatur pro ſecundo, ſicut ſecundum ponitur pro quarto, hic, ut proportio manet, ita tollitur tranſlatio; non defectu rei quæ manet, verum vocis, quæ non datur. Scribe, ϗ ἐνίοτε προστιθέασιν, ἂν τοὔνομα ἔχῃ, πρὸς ὅ ἐστι. More Ariſtotelico, ἐλλειπτικῶς ϗ βραχυλόγως: & aliquantum inverſo ordine. Pro, ϗ ἐνίοτε προστιθέασι, τοὔνομα πρὸς ὅ ἐστιν, ἂν ἔχῃ. Quia ſuavior eſt compoſitio. De quo ſupra dicebamus. Id autem plane convenit cum eo quod ſequitur, ἐνίοις δ' οὐκ ἔστιν ὄνομα κείμενον τὸ ἀνάλογον, ἀλλ' ὁμοίως, &c. Exemplum hoc ſit, quamvis valde feſtinemus, & quidem prius prioris, quod eſt perfectum. Dies, vita, ſenectus, veſper, quatuor ſunt nomina, quorum ratio & natura, ſi ſeorſim conſideres, eſt diverſa. Proportio autem ea, quæ inter ſe non conveniebant ſeorſim, inter ſe, dum alterum alteri attribuit, conjungit. Hoc modo:

Diverſa.
Dies
Vita.
ANALOGUM.
Similia.
Similia.
ANALOGUM.
Veſpera
Senect.
Diverſa.

Dicam enim, veſperam eſſe ſenectutem diei, & ſenectutem eſſe veſperam vitæ. Alterum tale:

Diverſa.
Fruges.
Vita.
ANALOGUM.
Similia.
Similia.
ANALOGUM.
Sparg.
Lumen.
Diverſa.

Ἄρεως, καὶ τὴν φιάλην ἀσπίδα Διονύσου. Ἔτι ὁμοίως ἔχει ἑσπέρα πρὸς ἡμέραν, καὶ γῆρας πρὸς βίον. Ἐρεῖ τοίνυν τὴν ἑσπέραν, γῆρας ἡμέρας· καὶ τὸ γῆρας, ἑσπέραν βίου· ἢ, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς, δυσμὰς βίου. Ἐνίοις δ' οὐκ ἔστιν ὄνομα [a] κείμενον [11] τὸ ἀνάλογον, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ὁμοίως λεχθήσεται· οἷον, τὸ τὸν καρπὸν μὲν ἀφιέναι, σπείρειν· [12] τὸ δὲ τὴν φλόγα ἀπὸ [b] τοῦ ἡλίου, ἀνώνυμον· ἀλλ' ὁμοίως ἔχει τοῦτο πρὸς τὸν [c] ἥλιον, καὶ τὸ σπείρειν πρὸς τὸν καρπόν. Διὸ εἴρηται

—— [13] Σπείρων θεοκτίσαν φλόγα.

Ἔστι δὲ τῷ τρόπῳ τούτῳ τῆς μεταφορᾶς χρῆσθαι καὶ ἄλλως, προσαγορεύσαντα τὸ ἀλλότριον, [d] ἀποφῆσαι τῶν οἰκείων τι· οἷον, [14] εἰ τὴν ἀσπίδα εἴποι φιάλην μὴ Ἄρεως, [15] ἀλλὰ

a κύριον M. 21. b τῆς σελήνης M. 16. c σελήνην M. 16. d ἀποφῆναι M. 16.

Dicam enim, Solem ſpargere lumen, quod eſt frugum, nihil autem dicam de frugibus quod eſt Solis. Non enim extat nomen. Et tamen ſimilia ſunt Sol & quod dicere non poſſum, quemadmodum ſpargere fruges. *Heinſius.*

11 Τὸ ἀνάλογον.] Camot. Edit. τῶν ἀνάλογον pro τὸ ἀνάλογον. *Sylburgius.*

12 Τὸ δὲ τήν.] Baſ. & Cam. pro τὸ δὲ τήν, habet τὴν δὲ, omiſſo articulo τό. Nobis Victorium ſequi collibuit. *Sylburgius.*

13 Σπείρων.] *Virgilius* de Aurora,

Et jam prima novo ſpargebat lumine terras.

Lucretius de Sole,

Et lumine conſerit arva.

14 Εἰ τὴν ἀσπίδα.] Omnino puto legendum, οἷον, ἀσπίδα εἴποι τὴν φιάλην, μὴ Ἄρεως, ἀλλὰ οἴνου. Quod & expreſſi: *Quemadmodum ſiquis clypeum phialam dicat, non Martis, ſed vini.* Heinſius.

15 Ἀλλὰ οἴνου.] Idem Victor. pro ἀλλὰ οἴνου (quod in ſcriptis quoque libris extare ait) legit ἀλλ' ἄοινον, *ſed ſine vino:* ejuſque lectionis prolixam ibi rationem reddit, & ſimilia aliunde affert exempla. *Sylburgius.*

οἴνου.

οἴνου. [e] Πεποιημένον δέ ἐστιν, ὃ [f] ὅλως μὴ [g] καλούμενον, ὑπό τινων αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής· δοκεῖ γὰρ ἔνια εἶναι τοιαῦτα· οἷον, τὰ κέρατα [16] Ἐρνύτας, καὶ τὸν ἱερέα Ἀρητῆρα. Ἐπεκτεταμένον δέ ἐστιν, ἢ [17] ἀφῃρημένον· τὸ μὲν, ἐὰν φωνήεντι μακροτέρῳ κεχρημένον, ἢ [18] τῷ οἰκείῳ, ἢ συλλαβῇ ἐμβεβλημένῃ· τὸ δὲ, ἂν [h] ἀφῃρημένον ᾖ τι, [19] ἢ αὐτοῦ, [i] ἢ ἐμβεβλημένου. Ἐπεκτεταμένον μὲν· οἷον, τὸ πόλεως, πόληος· καὶ τὸ [20] [k] Πηλείδου, Πηληϊάδεω. Ἀφῃρημένον δέ· οἷον, τὸ κρῖ, καὶ τὸ δῶ· καὶ,

[e] *πεποιημένον δὲ ἐστιν* omittit M. 14. [f] *ὅλου* M. 14. 16. [g] *λαλούμενον* M. 14. [h] *ἀφῄρημεν ὄντι ἢ αὐτοῦ ἐπεκτεταμένον οἷον* M. 14. 16. *ἀφῄρημεν ὄντι ἢ αὐτοῦ ἐπεκτεταμένον μὲν, οἷον* M. 21. *ὄντι ᾖ* M. xiv. [i] *ἢ ἐμβεβλημένου* omittit M. xiv. [k] Πηλέος M. omnes & Vall. Πηλείδου Ald.

16 Ἐρνύτας.] Victorius pro ἐρνύτας habet ἐρνύγας. Nostrum ἐρνύτας habet non solum Basil. & Camot. Edit. sed etiam *Hesychius*, qui exponit ἔρνη, βλαστήματα, κλάδους. Victorius *Hesychianam* scripturam admittere noluit, quod metuit ne culpâ typographi sit corrupta. *Sylburgius.*

17 Ἀφῃρημένον.] Pro ἀφῃρημένον, quod mox repetitur, habuimus supra ὑφῃρημένον. *Strabo*, ut paulo post exponetur prolixius, has sive ὑφαιρέσεις, sive ἀφαιρέσεις, nominat ἀποκοπὰς, vocabulo grammaticis usitatiore: quin & ipse *Aristoteles* infra, *cap. sequenti.* Sylburgius.

18 Τῷ οἰκείῳ.] Idem Victorius, κεχρημένον ἢ τοῦ οἰκείου, *si vocali longiore usum fuerit quam sua sit ac propria.* Idem ibidem disquirit, an verba illa, ἢ ἐμβεβλημένου, quæ *Robortellus* quoque in nonnullis manuscriptis libris narrat non inveniri, quamvis retinenda omnino censeat, necessaria hic sint, vel potius importune irrepserint excusos libros. Nam se quoque plures vidisse codices à quibus illa abessent. *Sylburgius.*

19 Ἢ αὐτοῦ.] Hæc verba, ἢ αὐτοῦ ἢ ἐμβεβλημένου, in *Editione Heinsiana* non apparent; neque in *Versione: Illud vero, si ablatum sit aliquid ab eo.*

20 Πηλείδου.] Idem Victorius legit καὶ τὸ Πηλειάδου, Πηληϊάδεω: admodum convenienter. *Sylburgius.*

— Μία γίνεται ἀμφοτέρων [21] [l] ὄψ.

Ἐξηλλαγμένον δέ ἐστιν, ὅταν τοῦ ὀνομαζομένου, τὸ μὲν καταλείπῃ, τὸ δὲ ποιῇ· οἷον τὸ,

Δεξιτερὸν κατὰ μαζόν·

Ἀντὶ τοῦ δεξιόν. [22] [m] Ἔτι τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν ἄῤῥενα, τὰ δὲ θήλεα, τὰ δὲ μεταξύ. Ἄῤῥενα μὲν, ὅσα τελευτᾷ εἰς [n] τὸ ν καὶ ρ, καὶ ὅσα [23] [o] ἐκ τούτων ἀφώνων σύγκειται· ταῦτα δέ ἐστι δύο, τὸ [p] ψ καὶ ξ. Θήλεα δὲ, ὅσα ἐκ τῶν φωνηέντων, εἴς τε τὰ ἀεὶ μακρά· οἷον, εἰς η καὶ ω· καὶ τῶν ἐπεκτεινομένων εἰς α· [24] ὥστε ἴσα συμβαίνει [q] πλή-

[l] ἐῆς M. omnes, necnon Ald. & Vall. [m] ἔτι τῶν omittit M. 14. qui post τῶν addit δὲ· ἔτι omittunt M. xiv. 16. 21. [n] τὸν M. 14. [o] ἐκ τούτου σύγκειται M. omnes, ἐκτου τῶν ἀφ. Ald. quæ ex hoc constant Vall. [p] τ' καὶ ζ' M. 14. τ' καὶ ξ M. 16. [q] πλήθη M. 14. corr. et 16.

21 Ὄψ.] Basil. & Camot. Edit. pro ὄψ, quod à Victoriana Editione restitui, habent, ἐῆς, ἧς: & Basil. in margine, ὄϊς, οἷς. Nihil ad rem. Nec enim vel ad sententiam quidquam conferunt, vel *aphæresin* habent; sed potius aut epectasin habent, aut crasews diæresin; qualis etiam est in poetico verbo ἔωσι pro ὦσι, aliisque sexcentis. Rectè autem à Victorio repositum esse ὄψις, perspicuum est ex *Strab.* lib. 8. pag. 419. ubi non tantum hoc *Empedoclis* hemistichium citat, sed etiam alium *Antimachi* versum consimilem, Δήμητρός τοι Ἐλευσινίης ἱερὴ ὄψ. Affert ibidem etiam alia poeticæ apocopes exempla, ut sunt βρῖ, & κρῖ pro βριαρὸν & κρῖμνον. Sic λῖ, & ῥᾶ pro λίαν & ῥᾴδιον. Item ἄλφι, & ἔρι pro ἄλφιτον, & ἔριον. His addit alia consimilia, tum appellativa tum propria. *Sylburgius.*

22 Ἔτι τῶν ὀνομάτων.] Victorius, ἔτι αὐτῶν δὲ τῶν ὀνομάτων. *Adhuc ipsorum utique nominum.* Sylburgius.

23 Ἐκ τούτων ἀφώνων.] Scribe ἐκ τοῦ τῶν ἀφώνων. Nisi magis placeat, quod *Madius* existimat: καὶ ὅσα ἐκ τούτων τῶν ἀφώνων. Neque dubitandum est, quin hic quædam desint. *Heinsius.*

Ibid. Ἐκ τούτων ἀφώνων.] Basil. Edit. margo post τούτων ἀφώνων addit π. κ. *Sylburgius.*

24 Ὥστε ἴσα συμβαίνει.] Quæ hic prætermissa, vide doctissimum *Madium*, qui emendat:

ὥστε

θεῖ εἰς ὅσα τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα. Τὸ γὰρ [r] ψ καὶ τὸ ξ [25] αὐτά ἐστιν· εἰς δὲ ἄφωνον οὐδὲν ὄνομα τελευτᾷ, οὐδὲ εἰς φωνῆεν βραχύ. Εἰς δὲ τὸ ι τρία [s] μόνα, μέλι, κόμμι, πέπερι. Εἰς δὲ τὸ υ, πέντε· [t] τὸ πῶϋ, τὸ νάπυ, τὸ γόνυ, τὸ δόρυ, τὸ ἄστυ. Τὰ δὲ μεταξὺ εἰς ταῦτα, καὶ ν καὶ σ.

r τ' M. 14. 16. s μόνον M. omnes. t τὸ πῶϋ, τὸ νάπυ, τὸ γόνυ, τὸ δόρυ, τὸ ἄστυ omittunt M. omnes.

ὥστε οὐκ ἴσα συμβαίνει πλήθει εἰς ὅσα τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα. Τὸ γὰρ ψ καὶ τὸ ξ, καὶ ν, ρ, σ, ταὐτά ἐστιν. Verum iterum moneo, non esse dubitandum quin nonnulla, & fortasse complufcula, in toto hoc loco desint. Itaque ἐπέχω. *Heinsius.*

25 Αὐτά ἐστιν.] Idem Victorius è vetustis libris pro αὐτά ἐστι reponit ταὐτά ἐστιν. Eædem enim (inquit) sunt duplices literæ, in quas utriusque generis nomina desinunt, id est ξ & ψ. Tam enim muliebris generis vocabula quam virilis inveniuntur quæ desinunt in ipsas. *Sylburgius.*

ΚΕΦ. κβ.

Λέξεως ἀρετή.

ΛΕΞΕΩΣ δὲ ἀρετὴ, σαφῆ καὶ μὴ ταπεινὴν εἶναι. Σαφεστάτη μὲν οὖν ἐστιν ἡ ἐκ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀλλὰ ταπεινή. Παράδειγμα δὲ ἡ Κλεοφῶντος ποίησις, καὶ ἡ Σθενέλου. Σεμνὴ δὲ καὶ ἐξαλλάττουσα τὸ ἰδιωτικὸν, ἡ τοῖς ξενικοῖς κεχρημένη. Ξενικὸν δὲ λέγω, γλῶτταν, καὶ μεταφορὰν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πᾶν τὸ παρὰ τὸ κύριον. Ἀλλ' ἄν τις [u] ἅμα ἅπαντα τὰ [x] τοιαῦτα ποιήσῃ,

u ἅμα omittunt M. omnes. x ταῦτα M. 21.

[1] ἢ αἴνιγμα ἔσται, ἢ βαρβαρισμός. [y] Ἂν μὲν οὖν ἐκ μεταφορῶν, αἴνιγμα· ἐὰν δὲ ἐκ γλωττῶν, [z] [2] [a] καὶ βαρβαρισμός. [b] Αἰνίγματος γὰρ ἰδέα [c] αὕτη ἐστὶ, τὸ, λέγοντα [3] τὰ ὑπάρχοντα, [d] ἀδύνατα συνάψαι. Κατὰ μὲν οὖν [4] τὴν τῶν ὀνομάτων σύνθεσιν, οὐχ οἷόν τε τοῦτο ποιῆσαι· κατὰ δὲ τὴν μεταφορὰν, ἐνδέχεται· οἷον,

[5] [e] Ἄνδρ' εἶδον [f] πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα·

καὶ τὰ [g] τοιαῦτα. Ἐκ δὲ τῶν γλωττῶν ὁ βαρβαρισμός· [6] δι' ὃ ἀνακέκραταί πως τούτοις. Τὸ μὲν [h] οὖν μὴ ἰδιωτι-

y ἂν μὲν οὖν ἐκ μεταφορῶν, αἴνιγμα omittit M. 14. z ἂν μὲν οὖν uſque ad καὶ βαρβαρισμὸς incluſive omittit M. 16. a καὶ omittunt M. xiv. 21. b αἰνίγματος τε M. omnes. c αὕτη ἐστιν omittit M. xiv. d τὰ λέγοντα ὑπάρχοντα M. 14. τὸ λέγον τὰ ὑπάρχοντα M. 16. e Ἄνδρα ἴδον M. xiv. 16. 21. f πυρίχαλκον M. omnes. g τοιαῦτα, ἐκ τῶν γλωττῶν· βαρβαρισμὸς δεῖ ἀνακεκρίσθαι πως M. 14. τοιαῦτα, ἐκ τῶν γλωττῶν· βαρβαρισμὸς δεῖ ἄρα κεκρίσθαι πως M. xiv. 21. τοιαῦτα ἐκ τῶν γλωττῶν· βαρβαρισμὸς δεῖ ἀνακεκρίσθαι πως M. 16. barbariſmus fere his adjudicandus eſt & Vall. h γὰρ M. omnes.

1 Ἢ αἴνιγμα ἔσται.] Quale illud Stradæ Ænigma,

Nox aderat tandem, & cælum ex Cyclope diurno
Nocturnus tunc Argus erat.

2 Καὶ βαρβαρισμός.] Copulativam καὶ ante βαρβαρισμὸς in quibuſdam Editionibus omitti, adnotavit etiam Victorius. Sed innuit tamen, eam non ſine emphaſi retineri poſſe. *Sylburgius.*

3 Τὰ ὑπάρχοντα.] Camot. non ante, ſed poſt ἀδύνατα diſtinguit. Noſtram dictionem agnoſcit etiam Victorii interpretatio, *dicentem quæ inſunt, impoſſibilia copulare.* Sylburgius.

4 Τὴν τῶν ὀνομάτων.] Scribe, quod nemo vidit, τὴν τῶν κυρίων ὀνομάτων σύνθεσιν. Opponit enim τὴν τῶν κυρίων ὀνομάτων σύνθεσιν, καὶ τὴν ἐκ μεταφορῶν συγκειμένην. *Ex propriis nominibus & tranſlatis compoſitionem.* Sequitur enim, κατὰ δὲ τὴν μεταφορὰν, ἐνδέχεται. *Heinſius.*

5 Ἄνδρ' εἶδον.] Baſil. & Cam. ἄνδρα ἴδον, fuit etiam in Rhetoricis, *lib.* 2. *cap.* 2. ſimiliter etiam apud *Athenæum*, lib. 10. ubi & pentameter hic additur,

Οὕτω συγκόλλως, ὥστε σύναιμα ποιεῖν. *Sylburgius.*

6 Δι' ὃ ἀνακέκραται.] Victorius è corruptis ſcriptorum librorum veſtigiis legendum putat, δεῖ ἄρα κεχρῆσθαι πως τού-

τού-

κὸν ποιήσει, μηδὲ ταπεινὸν, [i] ἡ γλῶττα, καὶ ἡ μεταφορὰ, καὶ ὁ κόσμος, καὶ τἄλλα τὰ εἰρημένα εἴδη· τὸ δὲ κύριον, τὴν σαφήνειαν. Οὐκ ἐλάχιστον δὲ μέρος [j] συμβάλλονται εἰς τὸ σαφὲς τῆς λέξεως, καὶ [k] μὴ ἰδιωτικὸν, αἱ ἐπεκτάσεις καὶ ἀποκοπαὶ, καὶ ἐξαλλαγαὶ τῶν ὀνομάτων· [7] διὰ μὲν γὰρ τὸ ἄλλως ἔχειν, ἢ ὡς τὸ κύριον, παρὰ τὸ εἰωθὸς [l] γιγνόμενον, τὸ μὴ ἰδιωτικὸν ποιήσει· διὰ δὲ τὸ κοινωνεῖν τοῦ εἰωθότος, τὸ σαφὲς ἔσται. Ὥς τε οὐκ ὀρθῶς ψέγουσιν οἱ ἐπιτιμῶντες τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς διαλέκτου, καὶ διακωμῳδοῦντες τὸν ποιητήν· οἷον, Εὐκλείδης ὁ ἀρχαῖος· ὡς ῥᾴδιον ποιεῖν, εἴ τις [m] δώσει ἐκτείνειν ἐφ' ὁπόσον βούλεται, Ἰαμβοποιήσας ἐν αὐτῇ τῇ λέξει· [n] οἷον·

[8] [o] Ἠτίχαριν [p] εἶδον [q] Μαραθῶνα [r] βαδίζοντα· καὶ,

[i] οἷον ἡ γλῶττα M. omnes. [j] συμβάλλεται Ald. & Vall. [k] τὸ M. 14. [l] λεγόμενον M. xiv. [m] δώσειεν M. 14. [n] οἷον omittunt M. omnes. [o] εἴ τι χάριεν M. 14. ἤτει χάριν M. xiv. 21. ἦτε χάριν M. 16. [p] ἴδον M. xiv. 21. [q] Μαραθῶνα δὲ M. omnes. [r] καθίζοντα M. xiv.

τούτοις, ſicut & infra in hoc cap. φαίνεσθαί πως χρώμενον τούτῳ τῷ τρόπῳ. Non tamen improbat eam lectionem quam è *Benedicti Lampridii* libro affert *Madius*, δεῖ ἀρχ κεκρᾶσθαι. *Sylburgius*.

7 Διὰ μὲν γάρ.] Baſil. & Cam. διὰ μὲν τὸ ἄλλως ſine γάρ. Minus recte. *Sylburgius*.

8 Ἠτίχαριν.] In Baſil. Editionis margine adnotatum, alias legi, Ἢ τι χάριν. Ibid. poſterior verſus ſic ſcriptus, οὐκ ἂν ἐράμενος τῶν ἐκείνου ἐξελλέβορον. Exempla (inquit Victorius) quæ poſuit diligens magiſter, fructum nullum ferunt: nam cum ſinguli tantum verſus citati ſint, nec ſententia eorum explanetur ab auctore, aliove ullo in loco ipſi legantur, ſi integri etiam forent, & ab omni labe vacui, vix intelligerentur. Accedit huic malo, quod mendoſi ſunt, ac multis maculis inquinati, quod varietas lectionis declarat: aliter enim illi in aliis libris leguntur. Nam præter ea quæ diſcrepantia à pervulgata lectione commemorat ſe inveniſſe *Robortellus*, vidi etiam ipſe duos codices à quibus abeſſet præpoſitio

Οὐκ ἂν [s] γινάμενος [t] τὸν ἐκείνου [u] ἐξ [x] ἐλλέβορον. Τὸ μὲν οὖν φαίνεσθαί πως χρώμενον [y] τούτῳ τῷ τρόπῳ,

[s] γ' ἐράμενος M. 14. xiv. γεράμενος M. 16. 21. muneratus Vall. [t] τῶν M. xiv. [u] ἐξ omittunt M. omnes. [x] ἐλέβορον (sic) M. 14. 16. [y] τρόπῳ τοιούτῳ M. 21.

positio posita ante postremum nomen, ἐλλέβορον. Sed veritate desperata, nihil amplius curæ suscipere de hac re volui. *Sylburgius.*

Ibid. Ἠτίχχειν.] Totum hunc locum conclamatum jam olim fuisse fidem fecerint, quæ ad fastidium usque à doctissimis viris sunt notata. Quorum nemo est, qui non potius conatum nobis suum quam successum probaverit. Ubique Homero acutissimus patrocinatur doctor, qui cum vellet ἐξαλλάττειν τῶν ἐν ἤθει κατὰ τὴν λέξιν, h. e. à vulgo in vocibus recedere, summo judicio τὰς τῶν ὀνομάτων ἐπεκτάσεις καὶ ἐξαλλαγὰς, extensiones vocum ac mutationes adhibuerat. Quæ res poëticæ orationi τὸ σεμνὸν, & singularem illam majestatem addit, quam non sine stupore in Homerica dictione admirantur eruditi. Parum æqui judices dicebant, nihil facilius esse quam pedibus instruere versum, si utrumque liceret, & extendere pro libitu vocem, & mutare. Inter illos Socraticus Euclides erat, qui, quod in Homerica poësi reprehenderat, ubi minus excusandum erat, in Dialogis suis commiserat. Nam & nonnunquam voces poëtarum more extendebat, ac κατακόρως & ad tædium usque, utpote in soluta oratione, ad poëticum dicendi modum deflectebat. Exempla hujus rei duo adfert. Alterum ita est scribendum: Ἦ τοι Χάρην εἶδον Μαραθώναδε βαδίζοντα. Alterum fortasse magis corruptè, minus tamen quam editur, hoc modo in manu exaratis legitur codicibus, Οὐκ ἄν γ' ἐρώμενος ἐκείνου ἐξελλεβόριζες cum interrogandi nota. Ut sit fortasse, τὸν ἐκείνου νοῦν ἐξελλεβόριζες; Quæ verba è Dialogis illius sine dubio, non, ut eruditissimi viri vitiosa decepti lectione existimarunt, è poëmate aliquo desumpta sunt. Quippe, qui ἰαμβοποιήσας, in superioribus legerant. Quare totum locum, prout est scribendus, apponemus: ὥστε οὐκ ὀρθῶς ψέγουσιν οἱ ἐπιτιμῶντες τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς διαλέκτου, καὶ διακωμῳδοῦντες τὸν ποιητήν. Οἷον, Εὐκλείδης ὁ ἀρχαῖος, ὡς ῥᾴδιον ποιεῖν, εἴ τις δώσει ἐκτείνειν καὶ ἐξαλλάττειν ἐφ' ὅσον βούλεται, ἄμφω ποιήσας ἐν αὐτῇ λέξει· οἷον, ἦ τοι Χάρην εἶδον Μαραθῶνάδε βαδίζοντα· καὶ· οὐκ ἂν δ' ἐράμενος τὸν ἐκείνου νοῦν ἐξελλεβόριζες; Peculiariter autem hoc in toto isto libello evenit, ut interdum plures voculæ exciderint. Quæ

res

γελοῖον. Τὸ δὲ μέτρον, κοινὸν ἁπάντων ἐςὶ τῶν μερῶν. Καὶ γὰρ μεταφοραῖς καὶ γλώτταις, καὶ τοῖς ἄλλοις εἴδεσι

res sub Aristotelica dicendi brevitate nonnunquam fallit, & acuto etiam homini imponit. Ut hoc loco ista, καὶ ἐξαλλάττειν. Quo posito, arcem erroris expugnavimus, qui omnes lusit. Sequitur enim, pro ἰαμβοποιήσας, ἄμφω ποιήσας, legendum. Nam quod optimus Victorius, cum versus non inveniat, ad mordacitatem hoc trahat, non est tanti, ut vel occupare nos debeat. Præterea, inter τοὺς ἰαμβοποιοὺς numerari Euclidem nusquam invenimus: quamvis Tragœdias fecisse sciamus: cum non ignoremus, quomodo ea voce Aristoteles utatur: qui, ut plurimum Comicis ac Tragicis τοὺς ἰαμβοποιοὺς opponit. Ut ecce supra: ἐπὶ μὲν οὖν τῆς κωμῳδίας ἤδη τοῦτο δῆλον γέγονε. Συστήσαντες γὰρ τὸν μῦθον διὰ τῶν εἰκότων, οὕτω τὰ τυχόντα ὀνόματα ἐπιτιθέασι, καὶ οὐχ' ὥσπερ οἱ ἰαμβοποιοὶ περὶ τῶν καθ' ἕκαστον ποιοῦσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς τραγῳδίας, τῶν γενομένων ὀνομάτων ἀντέχονται. Præterea neque dictio, nec structura, neque res conveniunt Tragœdiæ. Ut ex Tragœdiis illius sumpta esse existimemus. Ne interea dicam, nemini de ratione versuum constare. Verum enimvero, non potuit magis illustria, quibus probaret duo eodem in loco commisisse Euclidem, quæ in Homero reprehenderat, exempla hic adducere Philosophus. Primo enim singulæ prope voces ἐξηλλαγμέναι sunt & poëticæ. Secundo ἐπεκτάσεις manifestæ. Ut in voce Μαραθῶνάδε, & ἐξελλεβόριζεις. Adde, quod tota σύνθεσις, quam Stoici τῶν τοῦ λόγου μορίων dixerunt, ita est poëtica, ut in versum prope ignarus inciderit scriptor. Quod, cum vehementer à Rhetoribus damnetur, interdum evenire ipsis solet. Sicut Tullio & aliis. Non autem mirum est, Aristotelem, qui ex omnibus Euclidis libris eligeret quæ vellet, talia invenisse exempla. Nam ad dictionem quod attinet, cum Platone & Xenophonte commune hoc habuit: qui sæpe ποιητικώτεροι, ἢ κατὰ τὴν πεζὴν λέξιν sunt. Quod jam ad tædium usque Græci notarunt. Tota autem reprehensionis vis in eo consistit: quod quæ in poëta Euclides damnaret, ea ipse ἐν αὐτῇ τῇ λέξει committeret. Ita nunc τὴν πεζὴν λέξιν dixit. Quæ res etiam glaucomam interpretum objecit oculis. Halicarnasseus Dionysius: ὧν μὲν οὖν στοχάζονται πάντες οἱ σπουδῇ γράφοντες μέτρον ἢ μέλος, ἢ τὴν λεγομένην λέξιν, ταῦτ' ἐστιν. Ubi ἡ λεγομένη λέξις, diserte τῷ μέτρῳ καὶ μέλει opponitur. Ita hic ab Aristotele est factum. Ut & infra, cum dicitur, τὸ ἰαμβεῖον μάλιστα τὴν λέξιν μιμεῖται.

Fieri

χρώμενος ἀπρεπῶς, καὶ [z] ἐπίτηδες ἐπὶ τὰ γελοῖα, τὸ αὐτὸ ἂν ἀπεργάσαιτο. Τὸ δὲ [a] ἁρμόττον ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐπῶν θεωρείσθω, [b] ἐντιθεμένων τῶν ὀνομάτων εἰς τὸ μέτρον· καὶ ἐπὶ τῆς γλώττης, καὶ ἐπὶ τῶν μεταφορῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων [c] εἰδῶν μετατιθεὶς ἄν τις τὰ κύρια ὀνόματα, κατίδοι ὅτι ἀληθῆ λέγομεν· οἷον, τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ἓν δὲ μόνον ὄνομα [d] μεταθέντος, 9 ἀντὶ κυρίου εἰωθότος, γλῶτταν· τὸ μὲν φαίνεται καλόν, τὸ δ᾽ εὐτελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἐποίησε,

Φαγέδαινα, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ [e] ἐσθίει, τὸ θοινᾶται [f] μετέθηκε. Καί,

Νῦν δέ μ᾽ ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ 10 [g] ἄκικυς,

[z] ἐπίτηδες· ἔπειτα M. 16. 21: necnon Ald. & Vall. ἐπίτηδες, ἐπὶ τὰ M. 14. ἐπίτηδες· ἐπεὶ τὰ M. xiv. [a] ἁρμόττοντος M. 14. 16. 21. [b] ἀνατιθεμένων M. xiv. [c] ἰδεῶν M. omnes. [d] μετατιθέντος M. 14. xiv. 16. ἀντιτιθέντος corr. ut in 14. [e] ἐσθίειν M. 16. [f] μετέθεικε Ald. & Vict. [g] ἀηδὴς M. 14. ἀειδὴς M. xiv. 16. 21. necnon Ald. & Vall.

Fieri autem poteſt, ut poſteriora ex Euclidis Ἐρωτικῶν ſint deſumpta. Hæc mea eſt de toto hoc loco ſententia. Si qui melius conjecerit, eum vatem perhibebo optimum. *Heinſius.*

Ibid. Ἠτίχαριν.] Hos *Euclidis* verſus ſic legit *Dacierus:*

Ἤτι χάριν εἶδον Μαραθωνάδε βαδίζοντα.

Et,

Οὐκ ἄν γευσάμενος ἐκείνου ἐλλεβόροιο.

9 Ἀντὶ κυρίου.] Poſt κυρίου *Heinſius* inſerit καὶ, & legit, ἀντὶ κυρίου καὶ εἰωθότος *Proprio nomine,* vertit, & *uſitato.*

10 Ἄκικυς.] Baſil. & Cam. pro ἄκικυς habent ἀειδής: cujus lectionis meminit etiam *Euſtathius.* Sed ἄκικυς non modo in vulgaribus *Homeri* Editionibus reperitur, verum etiam magis eſt poeticum. Locus eſt Od. ι. alter qui ſequitur Od. υ. *Sylburgius.*

Ibid. Ἄκικυς.] Non ἄκικυς tantum, ſed & κίκυς legitur, Odyſſ. λ. ver. 393.

Ἀλλ᾽ οὐ γάρ οἱ ἔτ᾽ ἦν ἴς ἔμπεδος, οὐδέ τι κίκυς.

Agitur

Εἴ τις [h] λέγοι τὰ κύρια μετατιθείς·

Νῦν δέ μ' ἐὼν μικρός τε [i] καὶ ἀσθενικὸς καὶ [k] ἀειδής.

Καὶ,

Δίφρον ἀεικέλιον καταθεὶς, [l] ὀλίγην τε τράπεζαν·

Δίφρον μοχθηρὸν καταθεὶς, μικράν τε τράπεζαν.

Καὶ τὸ,

11 [m] Ἠϊόνες βοόωσιν·

Ἠϊόνες κράζουσιν.

Ἔτι δὲ [n] Ἀριφράδης τοὺς τραγῳδοὺς ἐκωμῴδει, ὅτι ἃ οὐδεὶς ἂν [o] εἴποι ἐν τῇ διαλέκτῳ, τούτοις χρῶνται· οἷον τὸ, Δωμάτων ἄπο, [p] ἀλλὰ μὴ Ἀπὸ δωμάτων· καὶ τὸ, σέθεν· καὶ τὸ, ἐγὼ δέ νιν· καὶ τὸ, Ἀχιλλέως πέρι, ἀλλὰ μὴ Περὶ Ἀχιλλέως, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. Διὰ γὰρ τὸ μὴ εἶναι ἐν τοῖς κυρίοις, ποιεῖ τὸ μὴ ἰδιωτικὸν ἐν τῇ λέξει

[h] λέγει M. 14. xiv. 21. [i] καὶ οὐτιδανὸς M. 14. [k] ἀηδὴς M. 14. [l] ὀλίγην τε τράπεζαν· Δίφρον μοχθηρὸν καταθεὶς omittunt M. 14. 16. [m] Ἴωνες M. 14. 21. ἢ Ἴωνες M. xiv. 16. [n] Ἀνάφραδης M. 14. [o] εἴπῃ M. 16. 21. [p] καὶ M. 21.

Agitur de *Agamemnone* apud inferos mortuo. Verſus aliter occurrit, Odyſſ. υ. ver. 279. Sed pro καταθεὶς, legitur παραθείς.

11 Ἠϊόνες.] Baſil. & Cam. pro ἠϊόνες habent ἴωνες: perperam. Locus deſumptus ex Il. ρ. ut Victorius quoque adnotat. *Sylburgius.*

Ibid. Ἠϊόνες.] Totus ità ſe habet verſus, Iliad. ρ. ver. 265.

Ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.

" Quo de verſu, ſic *Tollius* in
" ſuis ad *Longinum* notis. Nec
" proſâ tantum oratione, ſed
" etiam verſâ ac legatâ, *Homerum* æmulari ſtuduit *Plato*.
" Verum illo Homerico verſu
" deterritus, Ἠϊόνες βοόωσιν, &c.
" quo mirificè maris littora
" fluctibus pulſantis ſonus exprimitur, combuſſiſſe poemata fertur.

ἅπαντα τὰ τοιαῦτα· ἐκεῖνος δὲ τοῦτο ἠγνόει. Ἔστι δὴ μέγα μὲν τῷ ἑκάστῳ τῶν εἰρημένων πρεπόντως χρῆσθαι, καὶ διπλοῖς ὀνόμασι καὶ γλώτταις. [12] Τὸ δὲ μέγιστον τὸ μεταφορικὸν εἶναι· μόνον γὰρ τοῦτο, οὔτε παρ᾽ ἄλλου ἐστὶ λαβεῖν, εὐφυΐας τε σημεῖον ἐστι· τὸ γὰρ εὖ μεταφέρειν, τὸ ὅμοιον θεωρεῖν ἐστι. Τῶν δὲ ὀνομάτων, τὰ μὲν διπλᾶ, μάλιστα ἁρμόττει τοῖς διθυράμβοις· αἱ δὲ γλῶτται, τοῖς ἡρωϊκοῖς· αἱ δὲ μεταφοραὶ, τοῖς ἰαμβείοις. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἡρωϊκοῖς ἅπαντα χρήσιμα τὰ εἰρημένα· ἐν δὲ τοῖς ἰαμβείοις, διὰ τὸ ὅτι μάλιστα λέξιν μιμεῖσθαι, ταῦτα ἁρμόττει τῶν ὀνομάτων, [q] ὅσοις καὶ ἐν λόγοις [r] τὶς [13] [s] χρήσεται. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, τὸ κύριον, καὶ μεταφορὰ, καὶ κόσμος. Περὶ μὲν οὖν τραγῳδίας καὶ τῆς ἐν τῷ πράττειν μιμήσεως, ἔστω ἡμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα.

q ὅσοις λόγοις M. omnes. r τί M. omnes. s χρήσαιτο M. xiv. 21.

12 Τὸ δὲ μέγιστον.] Idem Victorius, pro τὸ δὲ μέγιστον habet πολὺ δὲ μέγιστον, *multo autem maximum.* Sylburgius.

13 Χρήσεται.] Victorius, χρήσαιτο pro χρήσεται. *Sylburgius.*

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κϛ.

Περὶ τῆς διηγηματικῆς καὶ ἐν μέτρῳ ποιητικῆς.

ΠΕΡΙ` δὲ τῆς διηγηματικῆς [1] καὶ [t] ἐν μέτρῳ μιμητικῆς, ὅτι δεῖ τοὺς μύθους καθάπερ ἐν ταῖς τραγῳδίαις συνιστάναι δραματικοὺς, καὶ περὶ μίαν πρᾶξιν ὅλην καὶ τελείαν, ἔχουσαν ἀρχὴν καὶ [u] μέσον καὶ τέλος, ἵν' ὥσπερ ζῶον [x] ἓν ὅλον, ποιῇ τὴν οἰκείαν ἡδονὴν, δῆλον, καὶ [y] [2] μὴ ὁμοίας ἱστορίας τὰς [z] συνήθεις εἶναι, ἐν αἷς ἀνάγκη

[t] ἐμμέτρῳ M. 16. & Ald. ἐμμέτρου M. 14. [u] μέσην M. 14. 16. μέσα M. 14. 21. [x] ὅλον ἓν ποιεῖ M. 21. [y] μὴ δὲ μίας M. 16. [z] τὰ συνήθη M. 14. 16.

1 Καὶ ἐν μέτρῳ.] Scribe, καὶ ἐν ἑξαμέτρῳ μιμητικῆς. Quod est certissimum. Supra, Περὶ μὲν οὖν τῆς ἑξαμέτρου μιμητικῆς. Vel, ut alii legunt, τῆς ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς. Porro nihil majorem transpositionis, quæ in libro isto crebræ sunt, occasionem præbuit & ansam, quam quod in distinctione capitum, ea quæ cohærebant, à se mutuo divulsa sint, sicut hoc loco. Quæ ita conjunxerim: Περὶ μὲν οὖν τῆς τραγῳδίας, καὶ τῆς ἐν τῷ πράττειν μιμήσεως, ἔστω ἡμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα. Περὶ δὲ τῆς διηγηματικῆς καὶ ἐν ἑξαμέτρῳ μιμητικῆς, ὅτι δεῖ τοὺς μύθους καθάπερ ἐν ταῖς τραγῳδίαις συνιστάναι δραματικοὺς, &c. Certe & hoc caput alienum occupasse locum, vix est ut dubitem. Quomodo enim hactenus de Tragœdia egit? Profecto, τὰς λέξεις καὶ τὰ ὀνόματα, de quibus in superioribus, non seorsim in Tragœdia, verum simul & semel, prout in diversis imitandi speciebus se habent, consideravit. Vel illorum, quæ superiori capite circa finem habebamus, meminerit hic lector, τῶν δὲ ὀνομάτων τὰ μὲν διπλᾶ μάλιστα ἁρμόττει τοῖς διθυράμβοις· αἱ δὲ γλῶτται τοῖς ἡρωϊκοῖς· αἱ δὲ μεταφοραὶ τοῖς ἰαμβείοις. Et multa talia. Ut cum Homeri versus Æschyli item & Euripidis, simul consideravit; & quatenus singula singulis conveniant, ostendit. *Heinsius.*

οὐχὶ μιᾶς πράξεως ποιεῖσθαι δήλωσιν, ἀλλ' ἑνὸς χρόνου, ὅσα ἐν τούτῳ συνέβη περὶ ἕνα ἢ πλείους, ὧν ἕκαστον, ὡς ἔτυχεν ἔχει πρὸς ἄλληλα. Ὥσπερ γὰρ [3] κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, [a] ἥτ' ἐν Σαλαμῖνι ἐγένετο ναυμαχία, καὶ ἡ ἐν Σικελίᾳ Καρχηδονίων μάχη, οὐδὲν πρὸς τὸ αὐτὸ [b] συντείνουσαι τέλος· [c] οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις ἐνίοτε γίνεται θάτερον μετὰ θατέρου, ἐξ ὧν ἓν οὐδὲν γίνεται τέλος. Σχεδὸν δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ποιητῶν τοῦτο δρῶσι. Διὸ, ὥσπερ εἴπομεν ἤδη, καὶ ταύτῃ θεσπέσιος ἂν φανείη Ὅμηρος παρὰ τοὺς ἄλλους, τῷ μηδὲ τὸν πόλεμον καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον· λίαν γὰρ ἂν μέγας, καὶ οὐκ εὐσύνοπτος ἔμελλεν ἔσεσθαι· ἢ τῷ μεγέθει μετριάζοντα [d] καταπεπλεγμένον τῇ ποικιλίᾳ. Νῦν δ'

[a] εἴτ' M. 16. 21. corr. [b] τείνουσαι M. xiv. συντείνουσι M. 16. [c] οὕτω καὶ, &c. usque ad verba γίνεται τέλος inclusive omittit M. 14. [d] καταπεπλήγμενον M. xiv.

2 Μὴ ὁμοίας.] Idem Victorius è scripto libro legit μηδεμιᾶς ἱστορίας τὰ συνήθη εἶναι. *Sylburgius.*

Ibid. Μὴ ὁμοίας.] Hunc locum optime emendat *Dacierus*; pro συνήθεις reponens συνθέσεις. *Neque similes Historiis compositiones esse.* Quod & *Heinsium* sensisse, ex illius versione, constat, quamquam veterem in textu retinuit lectionem; sic transtulit: *Neque historiis similem ejus constitutionem esse debere.*

Ibid. Μὴ ὁμοίας.] Pro μὴ ὁμοίας lege μηδαμῶς, ex conjectura. *Goulstonus.*

3 Κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους.] Per idem tempus, (ut testatur *Herodotus*) quo cum *Persis* maritimo praelio certavere *Graeci*, *Carthaginenses*, quos ad invadendam *Siciliam Xerxes* incitaret, terra victi sunt ad *Himeram* à *Gelone*. Aliter vero *Diodorus Siculus*: quo die nempe ad Thermopylas dimicatum est. Vid. *Diod. Sic.* lib. xi. pag. 19. *Edit. Hanov.* 1604.

ἓν

ἓν μέρος ἀπολαβὼν, ἐπεισοδίοις [4] κέχρηται αὐτῶν πολλοῖς· οἷον, Νεῶν καταλόγῳ, καὶ ἄλλοις ἐπεισοδίοις, [5] [e] οἷς διαλαμβάνει τὴν ποίησιν. Οἱ δ' ἄλλοι περὶ ἕνα ποιοῦσι, καὶ περὶ ἕνα χρόνον, καὶ μίαν πρᾶξιν πολυμερῆ· οἷον, [6] ὁ τὰ [f] Κυπριακὰ ποιήσας, καὶ τὴν [7] [g] μικρὰν Ἰλιάδα. Τοιγαροῦν ἐκ μὲν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας μία τραγῳδία ποιεῖται ἑκατέρας, ἢ δύο [h] μόναι· [i] ἐκ δὲ Κυπρίων, [k] πολλαί· καὶ ἐκ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος πλέον [l] ὀκτώ· οἷον, Ὅπλων κρίσις, Φιλοκτήτης, Νεοπτόλεμος, Εὐρύπυλος, [8] Πτωχεία, [m] Λάκαιναι, Ἰλίου Πέρσις, καὶ Ἀπόπλους, καὶ Σίνων, καὶ [n] Τρῳάδες.

e δὶς M. omnes (præter 21. in quo deest) necnon Ald. & Vall. f Κυπρικὰ M. xiv. 16. 21. g μακρὰν M. 14. h μόνας M. omnes, sed in 21. corr. i ἐκ δὲ omittunt M. omnes. k πολλὰς M. 21. l ὀκτὼ omittit M. 14. m Λάκαινα M. 14. 21. & Ald. n Τρωϊάδες M. omnes, nec non Ald. & Vall.

4 Κέχρηται αὐτῶν.] *Paccius* pro αὐτῶν legit ἐν αὐτοῖς: Victorius retinet αὐτῶν, & accipit pro rerum gestarum in eo bello, quæ extra partem illam positæ sunt. *Sylburgius.*

5 Οἷς διαλαμβάνει.] Pro οἷς perperam in Basil. est δὶς: quod Victorius quoque monuit. *Sylburgius.*

9 Ὁ τὰ Κυπριακά.] Pro Κυπριακὰ, in calamo exaratis legi Κυπρικὰ, testatur idem Victorius. *Sylburgius.*

7 Μικρὰν Ἰλιάδα.] Auctor ille, qui *Homeri* vitam sub *Herodoti* nomine scripsit, hoc poema *Homero* assignat, quod ita incepit,

Ἴλιον ἀείδω, καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

Opus vero ab *Aristotele*, & plerisque aliis tanto indignum poetâ judicatur. Parva, totum licet Trojanum bellum complexa, vocatur *Ilias*. *Homerus* verò unam tantùm pertractavit partem: at *ex tanto*, ut ajunt, *ungue, qualis extabat Leo?* Dacierus.

8 Πτωχεία, Λάκαιναι.] Idem suspicatur conjunctè legendum Πτωχεία Λάκαινα, *Mendicatio Lacæna.* Sylburgius.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κδ'.

Ἐποποιΐας πρὸς τραγῳδίαν διαφορά, καὶ πῶς λέγειν χρὴ τὰ ψευδῆ.

ΕΤΙ δὲ τὰ εἴδη [o] ταὐτὰ δεῖ ἔχειν τὴν ἐποποιΐαν τῇ τραγῳδίᾳ. Ἢ γὰρ ἁπλῆν, ἢ πεπλεγμένην, ἢ ἠθικήν, ἢ παθητικὴν [p] δεῖ εἶναι, καὶ τὰ μέρη ἔξω μελοποιΐας καὶ ὄψεως ταὐτά. Καὶ γὰρ περιπετειῶν δεῖ καὶ ἀναγνωρίσεων καὶ παθημάτων· ἔτι τὰς διανοίας καὶ τὴν λέξιν ἔχειν καλῶς· οἷς ἅπασιν Ὅμηρος κέχρηται, καὶ πρῶτος καὶ ἱκανῶς. Καὶ γὰρ καὶ τῶν [q] ποιημάτων ἑκάτερον συνέστηκεν· ἡ μὲν Ἰλιάς, ἁπλοῦν καὶ παθητικόν· ἡ δὲ Ὀδύσσεια, πεπλεγμένον· ἀναγνώρισις γὰρ [r] διόλου [1] καὶ ἠθική. [2] Πρὸς δὲ τούτοις λέξει καὶ διανοίᾳ πάντας [s] ὑπερβέβληκε. Διαφέρει δὲ κατά τε συστάσεως τὸ μῆκος ἡ ἐποποιΐα, καὶ τὸ μέτρον. Τοῦ μὲν οὖν μήκους ὅρος

[o] ταῦτα δεῖ omittit M. 16. [p] δεῖ εἶναι omittunt M. 14. xiv. 21. ἢ παθητικὴν δεῖ εἶναι omittit M. 16. [q] πονημάτων M. 14. 16. & 21. in quo corr. [r] δι' ὅλου M. xiv. 16. 21. [s] ὑπερβέβηκεν M. xiv. 16.

1 Καὶ ἠθική.] *Longinus* ad finem Sectionis 9. ὅπως ἦ σοι γνώριμον, ὡς ἡ ἀπακμὴ τοῦ πάθους ἐν τοῖς μεγάλοις συγγραφεῦσι καὶ ποιηταῖς εἰς ἦθος ἐκλύεται. *Dacierus*. Vertit Tollius: *Ut hinc discas, quum concitatæ ille orationis vigor in præclaris cum solutæ, tum ligatæ orationis scriptoribus per ætatem elanguescit, ac remittit, ad moratum illos dicendi genus plerumque declinare.*

2 Πρὸς δὲ τούτοις.] Calamo exarati libri habent πρὸς γὰρ τούτοις, ut adnotat Victorius. Ipse tamen pervulgatam lectionem retinet, ut planiorem. *Sylburgius*.

ἱκα-

[3] ἱκανὸς εἰρημένος. Δύνασθαι γὰρ δεῖ συνορᾶσθαι τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος. Εἴη δ' ἂν τοῦτο, [4] εἰ τῶν μὲν ἀρχαίων ἐλάττους αἱ συστάσεις εἶεν, [t] πρός τε τὸ πλῆθος τῶν [u] τραγῳδιῶν τῶν εἰς μίαν ἀκρόασιν τιθεμένων παρήκοιεν. Ἔχει δὲ πρὸς τὸ [x] ἐπεκτείνεσθαι τὸ μέγεθος πολύ τι ἡ ἐποποιία ἴδιον, διὰ τὸ ἐν μὲν τῇ τραγῳδίᾳ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα [y] πραττόμενα [5] πολλὰ μιμεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τῶν ὑποκριτῶν μέρος μόνον. Ἐν δὲ τῇ ἐποποιίᾳ, διὰ τὸ διήγησιν εἶναι, [z] ἐστὶ πολλὰ μέρη [a] ἅμα ποιεῖν περαινόμενα, ὑφ' ὧν οἰκείων ὄντων, αὔξεται ὁ τοῦ ποιήματος ὄγκος. Ὥς τε τοῦτ' ἔχει τὸ ἀγαθὸν εἰς μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὸ μεταβάλλειν τὸν ἀκούοντα, καὶ ἐπεισοδιοῦν ἀνομοίοις ἐπεισοδίοις. Τὸ γὰρ ὅμοιον ταχὺ πληροῦν, ἐκπίπτειν ποιεῖ τὰς τραγῳδίας. Τὸ δὲ μέτρον τὸ ἡρωϊκὸν ἀπὸ τῆς πείρας [6] ἥρ-

[t] πρόσθεν M. 14. 16. & Vall. πρὸς δὲ M. xiv. [u] tragœdorum Vall. omittunt τῶν M. omnes. [x] ἐκτείνεσθαι M. 21. [y] actas partes multas imitari Vall. [z] ἔτι M. 14. [a] ποιεῖν περαινόμενα ἅμα M. 14.

3 Ἱκανὸς εἰρημένος.] In Editione *Heinsiana*, itidemque in illa Parif. edita 1629. & Vict. poft ἱκανὸς inferitur ὁ: ἱκανὸς ὁ εἰρημένος.

4 Εἰ τῶν μὲν ἀρχαίων.] Antiqui poetæ, quales erant *Cypriacorum*, & *Parvæ Iliados* auctores, longa nimis rerum conftitutione utebantur. Præcipit igitur, ut arctiori poemata compingantur forma; adeoque ut infra duodecim, aut eo plus minus, perlegantur horas. Quod temporis fpatium inde colligit, quod *Athenienfes* Tragœdiarum commiffionibus perquam delectati, in Theatris fine tædio, ab ortu Solis ad occafum ufque federe folebant. Nec dubitandum, quin eo in fpatio, facile perlegatur *Homeri* Ilias. *Dacierus.*

5 Πολλὰ μιμεῖσθαι.] Idem Victorius, πολλὰ μέρη μιμεῖσθαι. *multas partes imitari.* Sylburgius.

6 Ἥρμοσεν.] Idem Victorius, ἥρμοκεν pro ἥρμοσεν. *Sylburgius.*

μοσεν·

μοσεν· εἰ γάρ τις ἐν ἄλλῳ τινὶ μέτρῳ [b] διηγηματικὴν μίμησιν ποιοῖτο, ἢ ἐν πολλοῖς ἀπρεπὲς ἂν [c] φαίνοιτο. Τὸ γὰρ ἡρωϊκὸν, στασιμώτατον καὶ ὀγκωδέστατον τῶν μέτρων ἐστί· διὸ καὶ γλώττας καὶ μεταφορὰς δέχεται μάλιστα. Περιττὴ γὰρ καὶ ἡ διηγηματικὴ [7] [d] μίμησις τῶν ἄλλων· τὸ δὲ [c] ἰαμβικὸν καὶ τετράμετρον, [8] [f] κινητικά. τὸ μὲν, ὀρχηστικόν· τὸ δὲ, πρακτικόν. Ἔτι δὲ ἀτοπώτερον εἰ [g] μιγνύοι τις αὐτὰ, ὥσπερ Χαιρήμων. Διὸ οὐδεὶς μακρὰν σύστασιν ἐν ἄλλῳ πεποίηκεν, ἢ τῷ ἡρώῳ, ἀλλ' ὥσπερ εἴπομεν, αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει τὸ ἁρμόττον [9] [h] αὐτὸ διαιρεῖσθαι. Ὅμηρος δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἄξιος ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν, οὐκ ἀγνοεῖ [10] ὃ δεῖ ποιεῖν αὐτόν. Αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν ποιητὴν ἐλάχιστα λέγειν· οὐ γάρ ἐστι κατὰ ταῦ-

[b] *διηγητικὴν* M. 14. 16. 21. [c] *ἀποφαίνοιτο* M. 21. [d] *κίνησις* M. 14. 16. 21. nec non Ald. & Vall. [c] *ἰαμβεῖον* M. xiv. 21: [f] *κινητικὸν* M. 14. [g] *μὴ γνοίη* M. 14. 21. *μὴ γνύη* (ſic) M. 16. [h] *αὐτῇ* M. omnes, *ità* Vall.

7 *Μίμησις.*] Baſil. *κίνησις* pro *μίμησις*: quomodo Victorius quoque in quibuſdam calamo exaratis invenit: ſed mavult cum Pacci & ſuo quodam libro *μίμησις*, ut *in initio prioris cap.* Idem Victorius veretur ne ibidem pro *κινητικὰ* legendum ſit *κινητὰ*, mobilia: cum verbi *κινητικὰ* ea vis ſit, ut notat ea quæ movendi alias res facultatem magnam habent, non quæ ipſa proclivia ad motum ſunt; & mobile, non motivum, reſpondeat ſtabili. *Sylburgius.*

8 *Κινητικά.*] Lege, *Κινητικὰ*, paſſive, id eſt mobilia, ſeu, ut moveantur, apta: ſic apud Plutarchum de primo frigido. *Goulſtonus.*

9 *Αὐτὸ διαιρεῖσθαι.*] Victorius è ſcriptis libris pro *αὐτὸ* reponit *αὐτῇ*, ipſi. *Sylburgius.*

10 *Ὃ δεῖ ποιεῖν.*] Secutus ſum hanc lectionem, quæ & ferri poteſt. Tamen, neſcio quomodo, magis arridet, *οὐκ ἀγνοεῖ ὃ δεῖ εἰπεῖν αὐτόν.* Et ſequitur, *αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν ποιητὴν ἐλάχιστα λέγειν.* *Heinſius.*

τα

τα μιμητής. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν δι' ὅλου ἀγωνίζονται, μιμοῦνται δὲ ὀλίγα καὶ ὀλιγάκις· ὁ δὲ ὀλίγα φροιμιασάμενος, εὐθὺς εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, [11] ἢ ἄλλο τι ἦθος, [12] [i] καὶ οὐδὲν ἄηθες, ἀλλ' [k] ἔχον ἦθος. Δεῖ μὲν οὖν ἐν ταῖς τραγῳδίαις ποιεῖν τὸ θαυμαστόν. Μᾶλλον δ' ἐνδέχεται ἐν τῇ ἐποποιΐᾳ [13] τὸ ἀνάλογον. Διὸ συμβαίνει μάλιστα τὸ θαυμαστόν, διὰ τὸ μὴ ὁρᾶν εἰς [l] τὸν πράττοντα. [14] [m] Ἔπειτα τὰ περὶ τὴν [15] Ἕκτορος δίωξιν ἐπὶ σκηνῆς ὄντα, γελοῖα ἂν [n] φανείη, οἱ μὲν ἑστῶτες καὶ οὐ διώκοντες, ὁ δὲ ἀνανεύων. Ἐν δὲ τοῖς ἔπεσι [o] λανθάνει.

[i] οὐδέν' ἀήθη M. xiv. οὐδένα ἤθη M. 21. οὐδέν' ἀήθει M. 14. 16. [k] ἔχοντα ἤθη M. omnes. habentem mores Vall. [l] quæ aguntur Vall. [m] ἐπεὶ τὰ M. xiv. [n] φανοίη M. 16. [o] λανθάνειν M. 16. & Ald.

11 Ἢ ἄλλο τι ἦθος.] Per hæc verba, aut numen aliquod, aut fictam perſonam ſignificari vult *Boſſuius*. Quæ quidem in ſe nullos licet habeant mores, morata tamen ut videatur fabula, adjumento ſunt.

12 Καὶ οὐδὲν ἄηθες.] In omnibus calamo exaratis libris, virili genere, accuſandique caſu legitur, καὶ οὐδέν' ἀήθη, ἀλλ' ἔχοντα ἦθος, *nullum vacuum a moribus, ſed habentem mores:* quæ lectio multo planior eſt: Victorius. *Sylburgius.*

13 Τὸ ἀνάλογον.] Idem Victorius pro ἀνάλογον legit ἄλογον *quod ratione caret.* Et mox δι' ὅ, *cujus operâ ac vi.* Sylburgius.

Ibid. Τὸ ἀνάλογον.] Pro ἀνάλογον ſcribe ἄλογον. Et mox δι' ὅ: Victorius. Nos etiam totum illud (διὸ συμβαίνει μάλιστα τὸ θαυμαστὸν) Parentheſi incluſimus. *Goulſtonus.*

14 Ἔπειτα.] Victorius ἐπεί, *quia*, pro ἔπειτα. *Sylburgius.*

Ibid. Ἔπειτα τὰ περὶ.] Scribe, ἐπεὶ τὰ περὶ τὴν Ἕκτορος δίωξιν. *Heinſius.*

15 Ἕκτορος δίωξιν.] Intelligit Iliad. χ. Ubi fugientem *Hectora* circa Trojæ muros *Achilles* perſequitur:

Ἕκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς·
Πηλείδης δ' ἐπόρουσε.

Τὸ δὲ θαυμαστὸν, ἡδύ· σημεῖον δέ· πάντες γὰρ προστιθέντες, ἀπαγγέλλουσιν ὡς χαριζόμενοι. Δεδίδαχε δὲ μάλιστα Ὅμηρος καὶ τοὺς ἄλλους [16] ψευδῆ λέγειν ὡς δεῖ. Ἔστι δὲ τοῦτο παραλογισμός· [17] οἴονται γὰρ ἄνθρωποι,

16 Ψευδῆ λέγειν.] Nihil melius de *Homero* dici poteſt quam quod ipſe dicit de *Ulyſſe* cum *Penelope* confabulante:

Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Dacierus.*

17 Οἴονται γὰρ ἄνθρωποι.] Totus iſte locus, mirum quantum negotii, quantum moleſtiæ exhibuerit interpretibus. Hoc inter eruditos conſtat, eam intelligi fallaciam, quæ παρὰ τὸ ἑπόμενον à Philoſopho in Elenchis vocatur: ὅταν, innuit ibi τοῦδὶ ὄντος ἐξ ἀνάγκης τοδὶ ᾖ, καὶ τοῦδε ὄντος οἴονται καὶ θάτερον ἐξ ἀνάγκης εἶναι. Quæ verba cum loco plane conveniunt. Quippe quæ in reciprocatione conſequentiæ conſiſtit, cum id non convertitur, quod converti poſſe putamus. Variam autem è codicibus manu exaratis lectionem attulit doctiſſimus Madius. Quem qui volet conſulat. Fruſtra tamen, niſi fallor. Qui & aliquid hic aliter ſola conjectura legendum exiſtimat. Quare, ne quid eruditos amplius excruciet, totum locum ita emendent: οἴονται γὰρ ἄνθρωποι, ὅταν τουδὶ ὄντος ἢ γινομένου τοδὶ γίνεται, εἰ τὸ ὕστερόν ἐστι, καὶ τὸ πρότερον εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τοῦτο δέ ἐστι ψεῦδος. Διὸ εἴη ἂν τὸ πρῶτον ψεῦδος. Ἀλλὰ γὰρ τούτου ὄντος οὐκ ἀνάγκη εἶναι, ἢ προσεῖναι τοῦτο. Senſus eſt talis. Qui pallere hominem videt, judicat eum amare, quia poſterius illud pallere ſequitur illud prius, quod eſt amare. Quia ergo poſterius illud evenit, ut palleat qui amat, judicant, prius adeſſe ſemper: & fieri, ut qui pallet, vice verſa, amet. Aut ubi pallor eſt, ibi ſit amor. Hoc autem falſum inquit. Itaque prius illud ibi falſum erit, amare eum ſemper, qui pallet. Nam cum hoc ſit aliud, neque recte convertatur, hoc aut eſſe aut fieri aut adeſſe non neceſſe eſt. Non enim qui pallet, neceſſario amat: quia qui amat, is pallet. Sed, inquit, animus noſter, quia hoc verum eſſe novit, pallere nimirum eum qui amat, quod eſt poſterius, illud, quod amorem ſequitur, etiam prius ſemper verum eſſe male colligit: ut, nimirum, amet, qui pallet. Eadem ratione Homerum παραλογίζεσθαι, & venuſte imponere lectoribus oſtendit. *Heinſius.*

ὅταν

[18] [p] ὅταν [q] τοῦδὶ ὄντος ἢ γινομένου τοδὶ γίνεται, εἰ τὸ ὕστερόν ἐστι, καὶ τὸ πρότερον εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τοῦτο δέ ἐστι ψεῦδος. [r] Δι' ὃ δή, ἂν τὸ πρῶτον ψεῦδος, [19] [s] ἄλλου δὲ τούτου ὄντος, ἀνάγκη εἶναι ἢ γίνεσθαι ἢ [t] προσθεῖναι. Διὰ γὰρ τὸ [20] εἰδέναι τοῦτο ἀληθὲς ὄν, παραλογίζεται ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πρῶτον, ὡς [u] ὄν. [21] Προαιρεῖσθαί [x] τε ἀδύνατα καὶ εἰκότα, μᾶλλον ἢ δυνατὰ [y] καὶ [z] ἀπίθανα, τούς τε λόγους μὴ [a] συνίστασθαι ἐκ μερῶν ἀλόγων, ἀλλὰ [22] μάλιστα μὲν [b] μηδὲν [c] ἔχειν ἄλογον· εἰ δὲ μή, ἔξω τοῦ μυθεύ-

p ὅτ' ἂν M. 21. q τοῦ δέοντος τὸ δι' ἣν γινομένου M. 14. 16. 21. r Διὸ M. 14. xiv. 16. s ἄλλ' οὐδὲ M. 14. 16. 21. t προσθῆναι M. 16. & Ald. u ὄν· παράδειγμα δὲ τούτων ἐκ τῶν Νίπτρων. Προαιρεῖσθαι M. 14. ὄν· παράδειγμα δὲ τοῦτο ἐκ τῶν Νίπτρων· προαιρ. M. xiv. 16. 21. id exemplum ex Niptris proponi liquet Vall. x τε ἀδύνατα, εἰκότα μᾶλλον M. 14. τε δεῖ ἀδύνατα· εἰκότα μᾶλλον M. xiv. τε δ' ἀδύνατα· εἰκότα μ. M. 16. 21. y καὶ omittunt M. omnes. z quæ fidem faciant Vall. a ἐπίστασθαι M. 14. 16. b μηδὲν omittit M. 14. c ἔχει M. 14.

18 Ὅταν τοῦδὶ ὄντος.] Victorius è ſcriptis libris legit, ὅταν τοῦδὶ ὄντος τοδὶ ᾖ, ἢ γινομένου γίνεται: *quando hoc exiſtente, hoc fuerit; vel cum ſit, factum fuerit.* Sylburgius.

19 Ἄλλου δὲ τούτου.] Idem è quibuſdam calamo exaratis codicibus legit, ἀλλ' οὐδὲ τούτου ὄντος, *ſed neque hoc exiſtente.* Sylburgius.

Ibid. Ἄλλου δὲ τούτου.] Diſcedit à recepta lectione *Heinſius*: atque ita in textu: ἄλλου δὲ τούτου ὄντος, οὐκ ἀνάγκη εἶναι ἢ γενέσθαι ἢ προσεῖναι. Vertit: *Hoc enim cum ſit aliud, non neceſſe eſt fieri hoc aut ſimul adeſſe.*

20 Εἰδέναι τοῦτο] Idem Vict. mutato verborum ordine legit τοῦτο εἰδέναι ἀληθές. *Sylburgius.*

21 Προαιρεῖσθαί τε.] Quidam calamo exaratus liber poſt προαιρεῖσθαί τε addit δεῖ. De quo dubitat Victorius. Eodem pacto (inquit idem) conjunctio καὶ, quæ infra bis ponitur, abeſt à duobus libris. Sed hæc quoque ſit ne, an non ſit parvi omnino refert. Nam infra ubi eandem ſententiam repetit, ſemel poſita eſt, ſemel vero relicta. *Sylburgius.*

22 Μάλιστα μὲν.] Baſil. & Cam. omittunt μὲν poſt μάλιστα: minus bellè. *Sylburgius.*

ματος, ὥσπερ Οἰδίπους τὸ μὴ εἰδέναι 23 πῶς [d] ὁ [e] Λάϊος ἀπέθανεν. Ἀλλὰ μὴ ἐν τῷ δράματι, ὥσπερ ἐν Ἠλέκτρᾳ οἱ τὰ Πύθια ἀπαγγέλλοντες· ἢ ἐν Μυσοῖς, ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας εἰς τὴν [f] Μυσίαν ἥκων. Ὥστε τὸ λέγειν ὅτι [g] ἀνῄρητο ἂν ὁ μῦθος, γελοῖον. Ἐξ ἀρχῆς γὰρ οὐ δεῖ συνίστασθαι τοιούτους. 24 [h] ἂν δὲ θῇ, καὶ φαίνηται [i] εὐλογώτερον, [k] ἐνδέχεσθαι καὶ ἄτοπον· ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἄλογα, 25 τὰ περὶ τὴν ἔκθεσιν, ὡς οὐκ ἂν ἦν ἀνεκτά, δῆλον ἂν γένοιτο, εἰ αὐτὰ φαῦλος ποιητὴς 26 ποιήσει. Νῦν δὲ τοῖς ἄλλοις [l] ἀγαθοῖς ὁ ποιητὴς 27 [m] ἐμφανίζει ἡδύνων

[d] ὁ omittit M. xiv. 21. [e] Ἰόλαος M. omnes. necnon Ald. & Vall.
[f] Μυσίαν· εἰκόνος τε M. 14. Μυσίαν ἥκωνος (ſic) τε M. 16. & 21; ubi tamen corr.
[g] ἀνῄροιτο M. 14. 16. ἀνείρητο M. 21. [h] ἂν δεθῇ M. 14. & Ald. ſi fiat Vall.
[i] εὐλογοτέρως M. 16. [k] ἀποδέχεσθαι M. xiv. [l] bonus poeta Vall.
[m] ἐμφανίζειν ἠδύνατο ἄτοπον M. 14. 16. ἀφανίζει, ἡδύνων τὸ ἄτοπον M. xiv. 21.

23 Πῶς ὁ Λάϊος.] Cam. & Baſil. Edit. margo pro Λάϊος habet Ἰόλαος. Victorius retinet Λάϊος. *Sylburgius.*

24 Ἂν δὲ θῇ.] Θῇ habet & Victorii editio. Sed cum verterit, *ſi vero poſitum fuerit*, ſignificat ſe pro θῇ legiſſe paſſivum τεθῇ. Idem prætereà adnotat, ſe εὐλογωτέρον in duobus ſcriptis exemplaribus inveniſſe mutatum in adverbium. Adhæc pro mendoſo ἐνδέχεσθαι, quoſdam libros veteres habere ἐκδέχεσθαι, quoſdam ἀποδέχεσθαι: quorum prius magis ſibi probari, cum ἐκδεχόμενος ſimiliter uſurpetur 8. Topicorum. Baſil. etiam margo adnotat hoc ipſum ἐκδέχεσθαι. *Sylburgius.*

25 Τὰ περὶ τὴν ἔκθεσιν.] Locum vide, Odyſſ. ν. quo vix quicquam ſuavius reperiri poteſt. Crebris poeta ſimilitudinibus, & carminum dulci modulatione currentium, celat id, quod maximè voluit. Et ſucceſſu ſatis felici, poſt tantos labores terra marique exhauſtos, μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ Heroa in patrium exponit littus. *Dacierus.*

26 Ποιήσει.] In utraque Heinſii Editione, ποιήσειε: *ſi ineptus poeta feciſſet.*

27 Ἐμφανίζει.] Victorius pro ἐμφανίζει reſtituendum ait ἀφανίζει, *delet*; magno interpretum conſenſu. *Sylburgius.*

τὰ

τὸ ἄτοπον. Τῇ δὲ λέξει δεῖ διαπονεῖν ἐν τοῖς ἀργοῖς μέρεσι, καὶ μήτε ἠθικοῖς, μήτε διανοητικοῖς· ἀποκρύπτει γὰρ πάλιν ἡ λίαν λαμπρὰ λέξις τὰ ἤθη, καὶ τὰς διανοίας.

ΚΕΦ. κε΄.

Περὶ προβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ πόσων τε καὶ ποίων εἰδῶν ἂν εἴη.

ΠΕΡΙ[n] δὲ προβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ πόσων τε καὶ [1] ποίων [o] ἂν εἰδῶν [p] εἴη, ὧδε θεωροῦσι γένοιτ᾽ ἂν φανερόν. Ἐπεὶ γάρ ἐστι μιμητὴς ὁ ποιητής, ὥσπερ ἂν [q] ἢ ζωγράφος, [r] ἤ τις ἄλλος εἰκονοποιὸς, ἀνάγκη μιμεῖσθαι, τριῶν ὄντων [s] τὸν ἀριθμὸν, ἕν τι ἀεί· ἢ γὰρ οἷα ἦν, ἢ ἔστιν, ἢ οἷά φασι καὶ δοκεῖ, ἢ οἷα εἶναι δεῖ. [2] Ταῦτα δ᾽ ἐξαγγέλλεται λέξει, ἢ καὶ γλώτταις καὶ μεταφοραῖς. Καὶ πολλὰ πάθη τῆς λέξεώς ἐστι· δίδομεν γὰρ ταῦτα τοῖς ποιηταῖς. Πρὸς δὲ τούτοις οὐχ ἡ αὐτὴ ὀρθότης ἐστὶ τῆς [t] πολιτικῆς καί τῆς [u] ποιητικῆς, οὐδὲ

[n] προβλημάτων δὲ M. 14. [o] ἂν omittit M. xiv. [p] ἐστιν M. xiv. 16. 21. [q] εἰ ζωγράφος M. omnes. [r] εἴτις M. 16. & 21. in quo corr. necnon Ald. [s] τῷ ἀριθμῷ M. xiv. [t] ποιητικῆς M. xiv. [u] πολιτικῆς M. 14.

1 Ποίων ἄν.] Basil. omisso ἂν pro εἴη legit ἐστίν. *Sylburgius.*

2 Ταῦτα δ᾽ ἐξαγγέλλεται.] Scio quid velint interpretes. Ego vero nullus dubito scripsisse Philosophum: ταῦτα δ᾽ ἐξαγγέλλεται κυρίᾳ λέξει ἢ καὶ γλώτταις. Cum præsertim sæpius incuriâ librariorum interciderit in hoc libello vox ista. Sic supra, τὴν ὀνομάτων σύνθεσιν, pro τὴν τῶν κυρίων ὀνομάτων σύνθεσιν. *Heinsius.*

ἄλλης

ἄλλης τέχνης καὶ ποιητικῆς. Αὐτῆς δὲ τῆς [x] ποιητικῆς διττὴ [y] ἡ ἁμαρτία· [z] ἡ μὲν γὰρ [a] καθ' αὑτήν, ἡ δὲ κατὰ συμβεβηκός· [3] ἡ μὲν γὰρ προείλετο [4] μιμήσασθαι ἀδυναμίαν, [b] αὐτῆς ἡ ἁμαρτία· ἡ δὲ τὸ προελέσθαι μὴ ὀρθῶς, [c] κατὰ συμβεβηκός· ἀλλὰ τὸν ἵππον ἄμφω τὰ δεξιὰ [5] προβεβληκότα. Ἢ τὸ καθ' ἑκάστην τέχνην ἁμάρτημα. οἷον, τὸ κατὰ ἰατρικὴν ἢ ἄλλην τέχνην, [6] εἰ ἀδύνατα [d] πεποίηται. Ταῦτ' οὖν ὁποῖα ἂν ᾖ, οὐ

x πολιτικῆς M. 14. y ἡ omittunt M. omnes. z κατ' αὐτὴν M. 21. s ἡ μὲν M. 21. corr. εἰ μὲν. b αὔτης M. 16. αὔτη M. xiv. c κατὰ συμβεβηκὸς omittunt M. omnes. d πεποίηται ὁποιανοῦν οὐ καθ' M. 14. xiv. πεποίηται ὁποιαν οὖν οὐ καθ' M. 16. 21.

3 Ἡ μὲν γὰρ προείλετο.] Victorius pro ἡ μὲν & ἡ δὲ, legit εἰ μὲν, *ſiquidem*: & εἰ δὲ, *ſi vero*. Idem adnotat *Robortellum* pro μὴ, quod in excuſis eſt, putaſſe corrigendum μὲν: ſed ſibi vulgatam lectionem videri veriorem. Præterea non parum hac parte perturbare, quod Philoſophus antequam ſententiam abſolviſſet, in mediam illam conjecit hæc verba, quæ naturam ejus peccati aperirent, κατὰ συμβεβηκός: ſi vera illa legitimaque auctoris ſint. *Morellium* ſane in ſua Editione illa ſuſtuliſſe: ſed ſe, quia nullum exemplar invenerit à quo abeſſent, & præterea Philoſophus quibuſdam in locis ſit duriuſculus, retinenda cenſuiſſe. *Sylburgius.*

4 Μιμήσασθαι ἀδυναμίαν.] Scribe, κατ' ἀδυναμίαν. Cæterum, non ut vulgo peſſime editur, ſed ut in manu exarato codice leguntur, quo uſi ſunt viri docti, hæc edidi. Certe Philoſophus, ἀδυναμίαν in poëta qui imitatur, τὸ ἀδύνατον ſtatuit in artibus, quas imitatur. Neque modo recte ſentit, ſed & accurate loquitur. Vide, quæ περὶ ἀδυναμίας doctiſſimus & ornatiſſimus huc congeſſit Victorius. *Heinſius.*

5 Προβεβληκότα.] Poſt vocem προβεβληκότα, diſtinguendum eſt commate, non puncto. *Goulſtonus.*

6 Εἰ ἀδύνατα.] Idem Victorius legit ἢ ἀδύνατα πεποίηται, *vel impoſſibilia in poeſi tractavit.* Idem non probat *Robortellum*, qui delenda cenſuerit verba illa, ταῦτ' οὖν ὁποῖα ἂν ᾖ. *Sylburgius,*

καθ' ἑαυτήν. Ὥς τε δεῖ τὰ ἐπιτιμήματα ἐν τοῖς προβλήμασιν, ἐκ τούτων ἐπισκοποῦντα, λύειν. Πρῶτον μὲν [c] γὰρ, ἂν τὰ πρὸς αὐτὴν τὴν τέχνην ἀδύνατα πεποίηται, ἡμάρτηται· ἀλλ' ὀρθῶς [f] ἔχοι, εἰ [g] τυγχάνοι τοῦ τέλους [7] τοῦ αὐτῆς. Τὸ γὰρ [8] τέλος εἴρηται· [h] οἷον, εἰ οὕτως ἐκπληκτικώτερον ἢ αὐτὸ, ἢ ἄλλο ποιεῖ μέρος. Παράδειγμα ἡ τοῦ Ἕκτορος δίωξις. [9] Ἧι μέντοι τὸ τέλος, ἢ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐνεδέχετο ὑπάρχειν, καὶ κατὰ τὴν περὶ τούτων [10] τέχνην, [i] ἡμάρτηται οὐκ ὀρθῶς. Δεῖ γὰρ, εἰ ἐνδέχεται, ὅλως μηδαμῇ ἡμαρτῆσθαι. Ἔτι [11] ποτέρων ἐστὶ τὸ ἁμάρτημα, τῶν κατὰ τὴν τέχνην, ἢ κατ' ἄλλο συμ-

[c] γὰρ, ἂν omittunt M. omnes. [f] ἔχει M. omnes. [g] τυγχάνει M. 14. xiv. 21. omiserat 16. addita deinde ut in 14. [h] οἷον omittunt M. omnes. [i] ἡμαρτῆσθαι M. omnes. [k] εἴδη M. 16. 21. & Vict.

7 Τοῦ αὐτῆς.] Αὐτῆς primâ literâ aspiratâ scribi debere, non tenui, ut in prius excusis, adnotat Victorius. Idem suspicatur in postrema istarum vocum, τὸ γὰρ τέλος εἴρηται, à librario peccatum esse, aut hic aliquid desiderari quod sententiam impleat: quia non satis idoneus sensus hinc colligatur. Ad suspicionem certe augendam facere, quod particula οἷον, quæ sequitur, à nonnullis libris absit, quæ tamen hic necessaria videatur. *Sylburgius.*

8 Τέλος εἴρηται.] Scribe, τὸ γὰρ τέλος εὕρηται. Graviter hic, tanquam in loco ἀνιάτῳ, & qui nulla ope possit convalescere eruditissimus se torquet Victorius. Ita ut etiam aliquid deesse suspicetur. Nullus enim, inquit, satis idoneus hinc sensus colligitur. *Heinsius.*

9 Ἧι μέν τοι.] Idem Victorius pro ᾗ μέντοι legit εἰ μέντοι, *si sine.* Sylburgius.

10 Τέχνην, ἡμάρτηται.] Distingue post ἡμάρτηται, non post τέχνην. *Goulstonus.*

11 Ποτέρων.] Idem Victorius probat receptam lectionem ποτέρων, seque calamo exaratos libros illi consentientes invenisse affirmat. *Sylburgius.*

βεβηκός

βεβηκός; ἔλαττον γὰρ, εἰ μὴ [k] ᾔδει ὅτι [12] Ἔλαφος θήλεια κέρατα οὐκ ἔχει, [13] ἢ [l] εἰ κακομιμήτως ἔγραψε. Πρὸς δὲ τούτοις ἐὰν ἐπιτιμᾶται, ὅτι οὐκ ἀληθῆ, [14] ἀλλ' [m] οἷα δεῖ· [15] οἷον ϗ Σοφοκλῆς ἔφη, αὐτὸς μὲν οἵους δεῖ

l εἰ κακομιμήτως ſunt in lacuna in M. 14. εἰ ἀμιμήτως M. xiv. οὐκα (ſic) μιμήτως M. 16. ἢ ἀμιμήτως M. 21. & videtur corr. ut in 16. m ἴσως M. omnes.

12 Ἔλαφος θήλεια.] *Pindarus*, ut & *Anacreon*, cervas cornutas fecerant. In *Olymp.* Od. 3. Χρυσοκέρων ἔλαφον θήλειαν. Sed & *Callimachus*, qui longe poſt *Ariſtotelem* vixit:

Εὗρες ἐπὶ προμολῇς ὄρεος τοῦ Παῤῥασίοιο
Σκαιρούσας ἐλάφους, μεγά τι χρέος· αἱ μὲν ἐπ' ὄχθῃς
Αἰὲν ἐβουκολέοντο μελαμψήφιδος Ἀναύρου,
Μάσσονες ἢ ταῦροι· κεράων δ' ἀπελάμπετο χρυσός.

Cornua capitibus cervarum poetas de induſtria affigere veriſimile eſt: qua ratione & neſcio quæ incredibilia Phœnici affinxerunt. Vid. quæ annotavit *Anna Fabri Filia* hunc in locum *Callimachi*.

13 Ἢ εἰ κακομιμήτως.] Victorius adnotat quoſdam ſcriptos libros habere, ἢ εἰ ἀμιμήτως: alios vero ἢ κακμιμήτως. Ut non ſine caſu exiſtimat aliquis priorem harum aut veram eſſe, aut proximè ad illam accedere. Contra autem, quæ irrepſit in excuſos libros, videri è poſteriore hac reſtitutâ illi ſyllabâ quæ defecerat; concinnatam fuiſſe: cum etiam ſecunda vox, quæ in priore eſt, addi debuerit, id eſt conjunctio εἰ, quæ prorſus neceſſaria videatur. *Sylburgius.*

14 Ἀλλ' οἷα δεῖ.] Idem Victorius libros pro ἀλλ' οἷα δεῖ habere ἀλλ' ἴσως δεῖ. Videri tamen omnibus partibus meliorem receptam lectionem. *Sylburgius.*

15 Οἷον ϗ Σοφοκλῆς.] Vellem qui prolixiſſimos & eruditiſſimos in libellum hunc commentarios ſcripſerunt, paulo diligentius hunc locum excutere ſuarum partium putaſſent. Novum ab acutiſſimo doctore problema, ſive objectio, ſeu tu reprehenſionem malis, ponitur; cujus hic jam ſequitur exemplum & ſolutio. Si verba ſequimur; mens erit talis. Sophoclem accuſabat imperitus quidam, quod in imitando ſibi veritatem non proponeret: reſpondebat, ſe, quales oporteret, Euripidem, quales eſſent, introducere. Quâ ſolutione, ſi recte concipitur, non tam ſolvitur problema, quam inane fuiſſe oſtenditur.

Qui

ποιεῖν, Εὐριπίδης ϗ οἷοί εἰσι. [n] Δὶ ὁ ταύτῃ λυτέον. Εἰ ϛ μηδετέρως, ὅτι ἔτω φασὶν, οἷον τὰ περὶ [o] θεῶν. Ἴσως γδ [16] ὔτε βέλτιον [p] ὔτω λέγειν, ὔτ' ἀληθῆ, [17] ἀλλ'

[n] διὸ omittunt M. omnes. [o] τῶν θεῶν M. 14. [p] ὔτε M. omnes necnon Vall. & Ald.

Qui enim, quales oportet, repræsentat; finem consecutus est. Item, qui non verè, quod in problemate erat, repræsentat, ne quidem ut oportet. Et si, ut oportet, jam verè. Si quis autem dicat: Sophoclem hoc voluisse; se meliores quam sunt nostro tempore, imitari, Euripidem autem similes; quis discrimen unquam hoc statuit? Tragœdia enim omnis βελτίϛς βύλεται μιμεῖσθαι τῶν νῦν, id est, *meliores quam sunt nunc*, ait ipse vir divinus, *imitari* vult: sicut χείρϛς, seu *deteriores*, Comœdia. Certe Agamemnonem imitatur Euripides, sicut Sophocles. Eodem modo τῇ προαιρέσει. Quamvis κατ' ἀδωνιασμὸν interdum aliter Euripides. Sic, exempli gratia, in Iphigenia in Aulide, multa heroi illi infra dignitatem, ut alias, volente Deo, dicemus, tribuuntur. Sed nihil hic de illis Aristoteles. Totus locus ita est legendus: Πρὸς ϛ τϛτοις ἐὰν ἐπιτιμᾶται, ὅτι ὐκ ἀληθῆ· ἀλλ' οἷα εἶναι δεῖ. Οἷον ϗ Σοφοκλῆς ἔφη, αὐτὸς μὲν οἵας εἶναι δεῖ ποιεῖν, Εὐριπίδην ϛ οἷαί εἰσι. Euripidem μισόγυνον fuisse, certe in scena, nemo ignorare potest, qui aut fabulas illius aut Aristophanis lepores legit unquam. Omnia enim fœminarum in apertum proferebat crimina, & plerumque introducebat pessimas. Ut Phædras, Medeas, Clytemnestras, Hermionas, alias. Contra Sophocles, honestas fere aut graves: ut, Tecmessas, Electras, Antigonas. Cum vulgaris autem sit opinio, *Fœminas plerumque esse pejores*; quidam Sophocli objiciebant, quod in exprimendis fœminarúm moribus à vero recederet, cum decorum observaret Euripides. Ille eleganter de utroque respondit: ὅτι αὐτὸς, οἵας δεῖ εἶναι ποιεῖ, Εὐριπίδης ϛ οἷαί εἰσι. Jam aliud est, οἵας δεῖ εἶναι, quam οἷϛς δεῖ. Alterum enim ejus est qui imitatur, alterum vero ad subjectum imitationis refertur. *Heinsius.*

16 Οὔτε βέλτιον.] Basil. ὔτε βέλτιον, ὔτε λέγειν. Sed nostra scriptura Victorium & Cam. auctores habet. *Sylburgius.*

17 'Αλλ' ἔτυχεν.] Satis constat, alterum ἀλλὰ à mala manu esse. Hoc si ejiciatur, in reliquo Victorio assentior, legendum: Ἀλλ' ἔτυχεν, ὥσπερ Ξενοφάνης, ὐ σαφῆ τάδε. Ipsos *Xenophanis* versus Victorius adducit: qui videndi sunt, & lectio-

ἔτυχεν, ὥσπερ [q] Ξενοφάνης· ἀλλ' ἂν φασι τάδε. Ἴσως [r] δὲ οὐ βέλτιον μὲν, ἀλλ' οὕτως [s] εἶχεν, οἷον τὰ περὶ τῶν ὅπλων·

— [18] Ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος.

Οὕτω γὰρ τότε [19] ἐνόμιζον, ὥσπερ καὶ νῦν [t] Ἰλλυριοί. Περὶ δὲ τοῦ καλῶς ἢ μὴ καλῶς, ἢ εἴρηταί τινι, ἢ πέπρακται, οὐ μόνον σκεπτέον εἰς αὐτὸ τὸ πεπραγμένον ἢ εἰρημένον βλέποντα, [u] εἰ σπουδαῖον ἢ φαῦλον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πράττοντα ἢ λέγοντα πρὸς ὃν, ἢ ὅτε, ἢ ὅτῳ, ἢ οὗ ἕνεκεν· οἷον, [x] ἢ μείζονος ἀγαθοῦ, ἵνα γένηται· ἢ μείζονος κακοῦ, ἵνα ἀπογένηται. Τὰ δὲ πρὸς τὴν λέξιν, ὁρῶντα δεῖ διαλύειν· οἷον, γλώττῃ·

[20] Οὐρῆας μὲν πρῶτον.

q Ξενοφάνει M. 14. Ξενοφάνη M. 16. 21. r δὲ omittunt M. omnes. s ἔτυχεν M. 21. t οἱ Ἰλλυριοί M. xiv. u ἢ σπουδαῖον M. xiv. 16. 21. & Ald. x ἢ omittunt M. 16. 21. ἢ μείζονος omittit M. 14. & Vall.

lectionem confirmant. *Heinsius.* Versus *Xenophanis*:

Καὶ τὸ μὲν οὖν σαφὲς οὔτις ἀνὴρ ἴδεν, οὐδέ τις ἔσται
Εἰδὼς ἀμφὶ θεῶν τε, καὶ ὅσσα λέγω περὶ πάντων.
Εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα τύχοι τετελεσμένον εἰπὼν,
Αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε, δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται.

18 Ἔγχεα.] Versus petitus ex Iliad. κ. ver. 153. Diu mansisse hunc morem destituendi hastas in terra, inter Græcos, ex *Eustathio* monet *Dacierus*: donec hasta quædam forte deturbata, repentino sonitu propinquos excitavit milites, & metu nocturni congressus tota implevit castra.

19 Ἐνόμιζον.] Ἐνόμιζον agnoscit etiam Victorii versio, *sic enim tunc instituto quodam faciebant.* Sylburgius.

20 Οὐρῆας.] Locus petitus ex Il. α ver. 50. eodem hæc vox occurrit sensu, Il. κ. ver. 85. quo posse intelligi ait *Aristoteles*: Ἤέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤ τιν' ἑταίρων;

Ἴσως

Ἴσως γὰρ ὀ τὲς ἡμιόνες λέγει, ἀλλὰ τὲς φύλακας. Καὶ τὸν Δόλωνα,

—— [21] [y] Εἶδος μὲν ἔω κακός.

Οὐ τὸ σῶμα ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αἰσχρόν. Τὸ γὰρ εὐειδὲς οἱ Κρῆτες εὐπρόσωπον καλᾶσι. Καὶ τὸ,

[22] Ζωρότερον δὲ κέραιρε,

ὀ τὸ ἄκρατον, ὡς οἰνόφλυξιν, ἀλλὰ τὸ θᾶττον. Τὸ δὲ κατὰ μεταφορὰν εἴρηται· οἷον,

[23] Ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες
Εὗδον παννύχιοι.

[z] Καὶ τὸ,

Ἤτοι ὅτ᾽ ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειεν.

[a] Καὶ,

[24] [b] Αὐλῶν συρίγγων θ᾽ ὁμαδόν.

y ὅς δή τοι ante εἶδος addit M. 14. ita tamen ut δήτοι in lacuna sit. ὅς ῥάτοι (sic) M. xiv. ὅς ῥῆτοι (sic) M. 16. 21. z pro καὶ τὸ habent ἅμα δὲ φησιν M. omnes & Vall. a Omittunt καὶ M. 14. 16. 21. b Αὐλῶν τε M. xiv.

21 Εἶδος.] Victorius ante εἶδος μὲν addit, ὅς δή τοι· Quod initium est versus, ex Il. κ. ver. 316. *Sylburgius.*

22 Ζωρότερον.] Hemistichium est, ex Iliad. ι. ver. 203. *Sylburgius.*

23 Ἄλλοι μέν.] Locus ex Il. β. in ipso statim principio. Qui vero sequitur, desumptus est ex Il. κ. non procul ab initio. *Sylburgius.*

24 Αὐλῶν συρίγγωνθ᾽.] Hemistichium hoc ex eodem loco petitum est, sed aliter in vulgatis Editionibus hic versus legitur atque ab *Aristotele* hic citatur. ita scilicet,

Αὐλῶν συρίγγων τ᾽ ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ᾽ ἀνθρώπων:

quam lectionem agnoscit non modo scholiastes, sed etiam Hesychius, dum innuit ὅμαδον significare tumultum congregatæ multitudinis. *Sylburgius.*

Ibid. Αὐλῶν.] Ita brevitatis amans magister edidit, Αὐλῶν συρίγγων τ᾽—ὅμαδόν τ᾽—Non totum Homeri versum, sed præcipuas citavit partes, alternis omissis. *Goulstonus.*

25 Τὸ γὰρ Πάντες, ἀντὶ [c] τοῦ Πολλοὶ κατὰ μεταφορὰν εἴρηται. Τὸ γὰρ πᾶν, πολύ τι. Καὶ τὸ,

26 Οἴη δ' ἄμμορος,

[d] κατὰ μεταφοράν. Τὸ γὰρ γνωριμώτατον μόνον.

Κατὰ δὲ προσῳδίαν, ὥσπερ Ἱππίας ἔλυεν ὁ Θάσιος τὸ,

27 Δίδομεν δέ οἱ.

Καὶ,

28 Τὸ μὲν οὗ καταπύθεται ὄμβρῳ.

Τὰ δὲ διαιρέσει· οἷον Ἐμπεδοκλῆς·

c τοῦ omittunt M. 16. 21. d κατὰ μεταφοράν omittit M. xiv. & Vall.

25 Τὸ γὰρ Πάντες.] Nihil tale in fuperioribus fuiffe puer videt. Ergo certum eft Homericum defiderari locum, in quo πάντες fint οἱ πολλοί. Ut, exempli gratia, Iliados primo, Jupiter cum ad Æthiopas cœlo relicto proficifci fingitur, addit poëta:

—Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.

Hic cavillator aliquis objicere poëtæ poffet: Si Dii omnes Jovem funt fecuti, ergo cœlum fine Diis fuit. Hujus προβλήματος λύσιν nunc proponit magnus magifter; & oftendit: ὅτι οὐ κυριολογεῖ, ἀλλὰ μετῴνεγκε ποιήσας, ut alibi loquitur: id eft, non propria, fed tranflata ufum voce. Omnes enim, inquit, funt multi. Et caufam addit: τὸ γὰρ πᾶν πολύ τι. Aliter Robortellus. Cui hic quidem nihil credo. *Heinfius.*

26 Οἴη δ' ἄμμορος.] Locus ex Iliad. σ. ver. 489. & Odyff. *Sylburgius.*

27 Δίδομεν.] Δίδομεν an διδόμεν' (Ionice fcilicet pro διδόναι) legerit Hippias, difquirit Victorius. Locus eft Il. β. *Sylburgius.* Sed jam ifte verfus (ut monet *Dacierus*) in textu nullibi apparet, *Piâ*, ut loquuntur, *Fraude* fubrafus.

28 Τὸ μὲν οὐ.] Verfus ifte prolatus ex Il. ψ. ver. 328. in cujus fcriptione Bafil. & Camot. pro οὐ habent οὗ. Victorius quoque de illa diverfitate difputat. *Sylburgius.*

Αἶψα

Αἶψα δὲ [e] θνήτ' ἐφύοντο, τὰ πρὶν μάθον [29] [f] ἀθάνατ' εἶναι,

Ζωρά τε πρὶν κέκρητο.

Τὰ δὲ ἀμφιβολίᾳ·

[30] Παρῴχηκεν δὲ πλέων νύξ.

Τὸ γὰρ Πλέων, ἀμφιβολόν ἐστι. Τὰ δὲ κατὰ τὸ ἔθος τῆς [g] λέξεως· οἷον τὸν κεκραμένον οἶνόν φασιν εἶναι. Ὅθεν πεποίηται·

[31] Κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο.

Καὶ Χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους. Ὅθεν εἴρηται ὁ Γανυμήδης

Διὶ [h] οἰνοχοεύειν,

οὐ πινόντων οἶνον. [32] Εἴη δ' ἂν οὐ τοῦτό γε καὶ κατὰ μεταφοράν. Δεῖ δὲ καὶ ὅταν ὄνομά τι [33] [i] ὑπεναντίωμά τι

e θνητὰ M. omnes. f ἀθάνατα· ζῶα τὲ M. omnes & Vall. g λέξεως τῶν κεκραμένων· οἷον φασὶν M. 14. xiv. λέξεως τῶν κεκραμένων οἶνον φασὶν M. 16. 21. h οἰνοχοεύει M. 16. 21. i ὑπεναντιώματι M. 14. 16. 21. & Vall.

29 Ἀθάνατ' εἶναι.] Basil. & Camot. ἀθάνατα ζῶά τε: luxato metro. Nostra scriptura est non modo apud Victorium, sed etiam apud *Athenæum*, & in poesi philosophica *Henrici Stephani*, p. 24. ubi posterior versus sic legitur

Ζωρά τε τὰ πρὶν ἄκρητα, διαλλάττοντα κελεύθους. *Sylburgius.*

30 Παρῴχηκεν.] Hemistichium ex Il. κ. ver. 252. *Sylburgius.*

31 Κνημὶς νεοτεύκτου.] Hemistichium petitum ex Il. φ. Quod vero sequitur, depromptum ex Il. υ. vers. 234.

—Γανυμήδης·

Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·

Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ, Διὶ οἰνοχοεύειν.

32 Εἴη δ' ἄν.] Victorius, εἴη δ' ἂν τοῦτο, omissâ negativâ: secutus ea in re vetera exemplaria. *Sylburgius.*

33 Ὑπεναντίωμα.] Basil. ὑπ' ἐναντιώματι. Sed Victorii & Camotii scriptura, ὑπεναντίωμά τι, *subcontrarietatem aliquam*, visa est magis consentanea. *Sylburgius.*

δοκεῖ

[k] δοκεῖ σημαίνειν, ἐπισκοπεῖν ποσαχῶς ἂν [l] σημήνειε [34] τοῦτο ἐν τῷ εἰρημένῳ· [m] οἷον,

[35] Τῇ ῥ' [n] ἔσχετο χάλκεον ἔγχος,

[o] τῷ ταύτῃ κωλυθῆναι. [p] Τὸ δὲ, ποσαχῶς [36] ἐνδέχεται, ὡδί πως· μάλιστ' ἄν τις ὑπολάβοι κατὰ τὴν κατ' ἀντικρὺ, ἢ ὡς Γλαύκων [q] λέγει, [37] ὅτι ἔνιοι ἀλόγως προϋπολαμβάνουσι, καὶ αὐτοὶ [38] καταψηφισάμενοι συλλογίζονται, καὶ [39] ὡς εἰρηκότες ὅτι δοκεῖ ἐπιτιμῶσιν, ἂν

[k] σημαίνειν δοκῇ ἐπισκοπεῖν M. 14. δοκῇ Vict. [l] σημαίνει M. 14. [m] οἷον τὸ τῇ ῥ' M. omnes. [n] ἔσχε τὸ M. 14. [o] τὸ M. omnes. [p] δὲ τὸ omittunt M. omnes. [q] λέγει τι M. 14. λέγει· τί τὸ M. xiv. 16. 21.

34 Τοῦτο.] In quodam libro, dandi casu legi τούτῳ, testatur Victorius: sed addit, plerosque calamo scriptos assentiri excusis. Idem disputat, nominandine an accusandi casu accipiendum sit τοῦτο. *Sylburgius.*

35 Τῇ ῥ' ἔσχετο.] Hemistichium ex Il. υ. ver. 272. Ibidem *Basil.* pro τῷ habet τό: minus apte. *Sylburgius.*

36 Ἐνδέχεται ὡδί πως.] Victorius adnotat, unum è libris excusis, qui nuper in lucem prodierit, pro ὡδί πως habere ὡδικῶς: in quibusdam calamo exaratis legi δίκως. Sed ὡδί πως retinet in sua versione; *sic quodammodo.* Sylburgius.

37 Ὅτι ἔνιοι.] Victorius, & Camot. pro ἔνιοι habent ἔνια, *nonnulla.* Et adnotat Victorius extare libros qui habeant τι ἔνια: unde se factum arbitrari ut *Paccius* emendarit ὅτι ἔνια. Sed vidisse se etiam quendam omnium vetustissimum, in quo legatur ὁ ἔνιοι. In eodem codice locum superiorem non esse integrum, sed desiderari illic verbum, relicto spatio ipsius. Sic enim habere: Κατὰ τὴν — ὡς Γλαύκων λέγει. In margine tamen ejusdem, alia manu repositum esse quod nunc in excusis illic legitur. *Sylburgius.*

38 Καταψηφισάμενοι.] Operæ pretium est videre, quam misere hic eruditissimus hæreat Victorius, Riccobonus, & alii. Scribe κατασφισάμενοι. Frustra quoque est Robortellus. Versionem nostram cum illorum confer. Nullo opus erit commentario. *Heinsius.*

39 Ὡς εἰρηκότες.] Frustra hic quoque Italorum doctissimi, qui in hoc libello ætatem egerunt, se torquent. Ac Victorii quidem ornatissimi doctissimique

ὑπεναντίον ᾖ τῇ αὐτῶν οἰήσει. Τοῦτο δὲ πέπονθε τὰ περὶ Ἰκάριον· οἴονται γὰρ αὐτὸν Λάκωνα εἶναι. Ἄτοπον οὖν, τὸ μὴ ἐντυχεῖν τὸν Τηλέμαχον [40] αὐτῷ εἰς Λακεδαίμονα ἐλθόντα. Τὸ δὴ ἴσως ἔχει ὥσπερ οἱ Κεφαλῆνές φασι· παρ' αὐτῶν γὰρ γῆμαι λέγουσι τὸν Ὀδυσσέα· καὶ εἶναι Ἰκάδιον, ἀλλ' [r] οὐκ Ἰκάριον. [41] Διαμάρτημα δὲ τὸ πρόβλημα εἰκός ἐστι. Ὅλως δὲ τὸ ἀδύνατον μὲν, [s] ἢ πρὸς τὴν ποίησιν, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον, ἢ πρὸς τὴν δόξαν δεῖ ἀνάγειν. Πρός τε γὰρ τὴν ποίησιν, αἱρετώτερον πιθανὸν

[r] οὐχ Ἰκάριον M. 14. xiv. [s] ἢ omittunt M. omnes.

que ſenis, cum præſertim verſionem ejus legimus, ex animo nos miſeret. Alios miramur, qui cum neminem, ne in Italia quidem orbis terrarum regina, & ſcientiarum omnium matre, ſecum conferendum eſſe ſibi perſuaderent, tamen toties ſcripſerunt quæ nec ipſi intelligunt, cum præcipue verba Ariſtotelis Latine reddunt; nedum iſti Flandri & eorum vicini Batavi ea capiant. Quos Robortellus pingue quid ſonare ait, cum Latine loquuntur. Et ut

Vervecum in patria craſſoque ſub aere natos,

in univerſum damnat. Quare non mirum erit, ſi quod illis evenit, quibus neque tempus defuit, ingenium vero etiam ſuperfuit, nos quoque interdum labamur. Non enim mentiendum eſt, omnia hæc uno aut altero die nobis nata ſunt, quo cum operis typographorum paria facere conati ſumus. Sed ut viros doctiſſimos abſolvamus, legendum eſt: καὶ οὐκ εἰρηκότι ὅ, τι δοκεῖ, &c. *Et, quia non dixit quod ipſis videtur, accuſat eum, ſi hoc pugnet cum opinione ipſorum.* Heinſius.

40 Αὐτῷ.] Baſil. & Cam. pro αὐτῷ habent αὐτὸν, *ipſum.* Sylburgius.

41 Διαμάρτημα.] Victorius diſtinctis vocibus legendum monet δι' ἁμάρτημα, *propter erratum,* ſubaudito verbo εἶναι. Idem ſuſpectum habet illud, πρόβλημα εἰκός ἐστιν: ac veretur ne locus corruptus mancuſve ſit. *Sylburgius.*

Ibid. Διαμάρτημα] In margine Edit. *Du-Vall.* adnotatur, quoſdam ita legere, Ἀλλ' οὐκ Ἰκάριον διαμάρτημα. Τὸ δὲ πρόβλημα.

ἀδύνατον,

ἀδύνατον, ἢ ἀπίθανον καὶ δυνατόν· τοιούτους δ' εἶναι, [t] οἵους Ζεῦξις ἔγραφεν, ἀλλὰ [u] καὶ πρὸς τὸ βέλτιον. Τὸ γὰρ παράδειγμα δεῖ ὑπερέχειν [w] [42] πρὸς ἅ φασι τἄλογα. Οὕτω τε καὶ ὅτι ποτὲ οὐκ ἄλογόν ἐστιν· εἰκὸς γὰρ καὶ παρὰ τὸ εἰκὸς γίνεσθαι. [43] Τὰ δ' ὑπεναντία ὡς εἰρημένα οὕτω σκοπεῖν, ὥσπερ οἱ ἐν τοῖς λόγοις ἔλεγχοι, εἰ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ, καὶ ὡσαύτως, [44] ὥς τε καὶ αὐτὸν ἢ πρὸς ἃ αὐτὸς λέγει, ἢ ὃ ἂν [x] φρόνιμος [45] ὑπόθηται. Ὀρθὴ δὲ ἐπιτίμησις, [46] καὶ ἀλογία καὶ μοχθηρία, ὅταν μὴ ἀνάγκης οὔσης, μηθὲν χρήσεται τῷ ἀλόγῳ, ὥσπερ

t οἷον M. omnes. u καὶ πρὸς τὸ omittunt M. omnes w ὑπερέχειν. Πρὸς Vict. x φρονίμων M. omnes.

42 Πρὸς ἅ φασι.] Scribe cum doctissimo Madio: πρὸς δόξαν ἅ φασι. Τὰ ἄλογα δέ. Est enim tertius τῆς λύσεως τῶν προβλημάτων modus, si ad opinionem referamus, id quod præter rationem à Poëta est scriptum, atque ea ratione excusemus. Ea autem sunt quæ vulgo dicuntur aut creduntur. *Heinsius.*

43 Τὰ δ' ὑπεναντία.] Viri eruditi fluctus in simpulo hic excitant. Et doctissimus Victorius ut interpretur, quid sit illud ὡς εἰρημένα, multum se macerat. Scribendum, quo nihil simplicius pote, τὰ δὲ ὡς ὑπεναντία εἰρημένα. Mirum est non tandem assuevisse libelli hujus mendis, qui nunquam eum è manibus deposuerunt. *Heinsius.*

44 Ὥστε καὶ αὐτόν.] *Heinsius, in textu,* ὥστε καὶ ταὐτό. Puto geminatam esse vocem primam: quæ leviter postea immutata, sensum turbavit. Possem alia ingeniose excogitare, sed nihil est necesse. *Heinsius.*

45 Ὑπόθηται.] Victorius ὑποθῆται: more verborum in μι. Sed reperiuntur etiam alterius generis exempla apud hunc ipsum Philosophum. *Sylburgius.*

46 Καὶ ἀλογία.] In utraque *Heinsii* Editione legitur καὶ ἀλογίας καὶ μοχθηρίας, gener. casu: & paulo post μηθὲν, in Parisiana tantum retinetur. Locum sic vertit: *Recte autem tum reprehenditur poeta, & præter rationem improbeque dicitur fecisse; cum sine ulla necessitate aliquid, quod est præter rationem, ponit.*

Εὐρι-

Εὐριπίδης 47 τῷ [y] Αἰγέητου [z] πονηρίᾳ, ὥσπερ ἐν Ὀρέστῃ τοῦ Μενελάου. 48 [a] Ταῦτα μὲν οὖν ἐπιτιμήματα, ἐκ πέντε εἰδῶν φέρουσιν· ἢ γὰρ ὡς ἀδύνατα, ἢ ὡς ἄλογα, ἢ ὡς βλαβερὰ, ἢ ὡς ὑπεναντία, ἢ ὡς παρὰ τὴν ὀρθότητα

y Αἰγειήτου eſt in lacuna in M. 14. αἰγινήτη M. xiv. αἰγειήτη M. 16. 21.
z πονηρίαι M. 14. 16. 21. πονηρίας Ald.
a τὰ M. xiv. 16. 21.

47 Τῷ Αἰγειήτου.] Αἰγειήτου habet etiam Victorii & Cam. Edit. Sed adnotat Victorius, diſcrepare hic inter ſe ſcriptos codices. Quendam enim habere Αἰγινήτῃ πονηρίᾳ, alium, τῷ Αἰγείητῃ πονηρίᾳ: nonnullos, τοῦ Αἰγείητῃ πονηρίᾳ καὶ. In cujus exemplaris margine, emendatum eſſe τῇ Αἰγίσθου. Id vero quod *Robortellus* excogitavit ad maculam hanc delendam, ſibi non penitus ſatisfacere, quia Tragœdia in qua fingitur Ægeus repente in medias turbas advolare, *Medea* vocatur, non Αἰγεύς. Ἐν τῷ Αἰγεῖ vero, videri fabulam indicare, cui Ægeus ipſe nomen impoſuerit, ut ſtatim auctor loquitur, dum inquit ἐν τῷ Ὀρέστῃ. In Baſil. etiam margine adnotatum vel Αἰγειννήτου legendum eſſe, vel Αἰγίσθου: lectorque ad Euripidis Oreſten remittitur. Victorius rem in dubio relinquit. *Sylburgius.*

Ibid. Τῷ Αἰγειήτου.] Non diſplicet, quod in margine ſui codicis inveniſſe ſe teſtatur Victorius, Αἰγίσθου: ut ſit, τοῦ Αἰγίσθου πονηρίᾳ, ὥσπερ, &c. Quamvis non ſuccurrat, in quo Dramate iſta tractaverit Euripides, cum Stobæus ad LXXX. plus minus paſſim laudet, qui in hac parte longe Athenæum antecedit. Superioribus ex Andromache Euripidis exemplum ſummus addidiſſe poterat præceptor. Ubi non diſſimilem Menelai πονηρίαν exhibet, donec à Peleo reprimitur: cum nihil eſſet neceſſe. Sed de his, volente Deo, multis, ſi aliquando opus noſtrum pertexamus; in quo omnia Græcorum ac Latinorum Tragicorum vitia excutiemus & virtutes. Quod à Cæſare Scaligero viro incomparabili eſt prætermiſſum. *Heinſius.*

Ibid. Τῷ Αἰγειήτου.] Scribe haud dubitanter, τῷ ἐν Αἰγεῖ, ἢ τῇ πονηρίᾳ. Victorius ex MSſ. *Goulſtonus.*

8 Ταῦτα μὲν οὖν.] Idem Victorius pro ταῦτα μὲν οὖν habet τὰ μὲν οὖν: & ſic vertit, *increpationes quidem igitur.* Ejus mutationis auctores citat calamo exaratos libros. *Sylburgius.*

τὴν κατὰ τέχνην. Αἱ δὲ λύσεις ἐκ τῶν εἰρημένων
49 ἀριθμῶν σκεπτέαι· εἰσὶ δὲ δώδεκα.

49 Ἀριθμῶν.] Nemo, niſi me animus fallit, ita Græce aut Latine loquatur, nedum Ariſtoteles. Quinque poſuerat modos, è quibus poëtarum ducerentur reprehenſiones. Duodecim poſtea ſolutionum ponet: id quod nondum fecit. Ergo, ſi Victorio & qui ubique eum ſequitur, Riccobono credimus, illos ſolutionum modos, numeros vocavit. Et quidem, antequam numerum poſuit. Nondum enim dixerat, quot eſſent. Hæc dubitatio notam illam eruditiſſimo ſeni expreſſit, *Ἀριθμοὺς vocat illos: quia numerum eum quem ſignificavit conficiunt.* Atqui neque numerum ſignificavit: neque quæ ad numerum rediguntur, ideo numerus vocantur. Ariſtoteles, exempli gratia, ſex extra dictionem in Elenchis ſtatuit fallacias. An propterea ego dicam, ſex extra dictionem eſſe numeros? non morabimur lectorem. Legendum eſt, αἱ δὲ λύσεις ἐκ τῶν εἰρημένων σκεπτέαι. Εἰσὶ δὲ ἀριθμῷ δώδεκα. *Heinſius.*

ΚΕΦ. κϛ.

Ὅτι βελτίων ἡ τραγῳδικὴ μίμησις ἢ ἡ ἐποποιητική.

ΠΟΤΕΡΟΝ δὲ [b] βελτίων ἡ ἐποποιητικὴ μίμησις, ἢ [1] ἡ [c] τραγῳδική, διαπορήσειεν ἄν τις. Εἰ γὰρ ἡ ἧττον [d] φορτική, βελτίων· τοιαύτη δὲ [2] ἡ πρὸς βελτίους θεατάς [e] ἐστι, δῆλον ὅτι ἡ ἅπαντα μιμουμένη φορτική.

b βέλτιον M. 14. 16. c τραγικὴ M. omnes, in 21. præterea deeſt articulus ἡ præmiſſus huic voci. d φορτικὴ τοιαύτη M. 14. e ἐστι δειλίαν, δῆλον M. omnes & Vall.

1 Ἡ τραγῳδική.] Non pauci libri ſcripti pro τραγῳδικὴ habent τραγικὴ, ut paulo poſt, τὴν δὲ τραγικήν: teſte Victorio. *Sylburgius.*

2 Ἡ πρὸς βελτίους.] Victorius, Cam. & Ald. omittunt particulam ἡ ante πρὸς βελτίους. *Sylburg.*

Ὡς

Ὡς γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ἂν μὴ [3] αὐτὸς προσθῇ, πλὴν [4] κίνησιν [f] κινοῦν] · οἷον, οἱ φαῦλοι [g] αὐληταὶ κυλιόμενοι, ἂν δίσκον δέῃ μιμεῖσθαι · καὶ ἕλκοντες τὸν κορυφαῖον, ἂν Σκύλλαν αὐλῶσιν. Ἡ μὲν οὖν [5] τραγῳδία, τοιαύτη ἐστὶν, ὡς καὶ οἱ πρότερον τοὺς ὑστέρους αὐτῶν ᾤοντο ὑποκριτάς. Ὡς λίαν γὰρ ὑπερβάλλοντα, πίθηκον [6] ὁ [h] Μυνίσκος τὸν [7] [i] Καλλιππίδην ἐκάλει. Τοιαύτη δὲ

[f] κινοῦντα M. omnes. [g] αὐληταὶ omittit M. 21. [h] Μινίσκος M. 14. [i] Καλλιπίδην M. xiv. 21.

3 Αὐτός.] *Heinsius* in textu legit αὐτό: *quasi nihil, nisi hoc accederet sentirent spectatores.*

4 Κίνησιν κινοῦνται.] Victorius adnotat, in pluribus calamo exaratis codicibus pro κινοῦνται legi κινοῦντα, *moventia.* Quam lectionem sibi non penitus contemnendam videri, si articulus τὰ, quem requirit hæc media inter nomen ac verbum vox, antea positus foret: cumque nullum ipsius illic sit vestigium, fieri posse ut negligentia librariorum id sit commissum. Si quis vero αὐτοῖς pro αὐτὸς emendat, uno fortasse tempore pluribus malis remedium adhiberi. Intelligi vero, *his qui audiunt*, quos supra θεατὰς appellavit. *Sylburgius.*

5 Τραγῳδία, τοιαύτη ἐστίν.] Ne dubita fuisse scriptum: πρὸς τὴν ἐποποιΐαν τοιαύτη ἐστί. *Heinsius.*

6 Ὁ Μυνίσκος.] Μυνίσκος per υ habet etiam Victorius: at Camot. Μίνισκος: haud scio an rectius. *Sylburgius.*

7 Καλλιππίδην.] *Callippides* ille, quem & meminit *Plutarchus* in Apothegm. Laconicis, Tragœdiarum fuit histrio, magni inter Græcos nominis, sed nimium corporis gesticulationibus deditus. Quibus cum permaxime utebatur, ea tamen id fecit agilitate, ut a loco discedere non videretur. Quo factum est, ut vulgo inde Callippides vocaretur, *qui in moliendis negotiis, cum multa se facturum minaretur, nihil tamen conficeret. Cicero ad Atticum*, XIII. 12. de *Varrone*, "*Biennium præteriit, cum ille* "Καλλιππίδης *assiduo cursu cu*"*bitum nullum processerit.* Sic "& *Suetonius* in *Tiberio* cap. "18. *Ad extremum vota pro* "*itu & reditu suo suscipi passus,* "*ut vulgo jam per jocum Cal*"*lippides vocaretur: quem cur*"*sitare, ac ne cubiti quidem* "*mensuram progredi, proverbio* "*Græco notatum est.*" Dacierus.

*O 2 δόξα

δόξα καὶ [8] [k] περὶ Πινδάρου ἦν, [l] ὡς οὗτοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς, [9] ἡ ὅλη τέχνη πρὸς τὴν ἐποποιίαν ἔχει. Τὴν μὲν οὖν [m] περὶ τοὺς θεατὰς [10] ἐπιεικεῖς φασιν εἶναι, [11] [n] δι' ὃ οὐδὲν δέονται τῶν σχημάτων· τὴν δὲ τραγικὴν, πρὸς φαύλους. [o] Ἡ οὖν φορτικὴ, [p] χείρων [12] [q] δῆλον ὅτι ἂν εἴη. Πρῶτον μὲν [r] οὖν οὐ τῆς ποιητικῆς ἡ κατηγορία, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς· ἐπεὶ ἔστι περιεργάζεσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαψῳδοῦντα, ὅπερ

[k] περιτινδαρείου (sic) M. 14. περὶ τὴν δαρείου M. 16. & Vall. [l] ὡς δ' οὗτοι δ' ἔχουσι M. 14. 21. [m] πρὸς θεατὰς M. xiv. & 21, in quo videtur corr. πρὸς τοὺς θεατάς. [n] δι' ὃ omittunt M. omnes. [o] εἰ M. xiv. [p] χεῖρον M. 16. [q] δηλονότι M. 14. xiv. [r] οὖν omittunt M. omnes.

8 Καὶ περὶ Πινδάρου.] Victorius adnotat in scriptis quibusdam exemplaribus legi περὶ τὴν δαρείου; sed in eorundem margine περὶ Πινδάρου. Verum cum *Pindarum* histrionem nullibi legerit, siquis *Tyndarus* in hoc studio clarius aliquando lectus esset, facile se credere ex his vestigiis quæ restant, illum auctorem hunc nostrum intellexisse. Idem Victorius, finita post ἦ periodo, subjungit, ὡς δ' οὗτοι ἔχουσι: & mox ἡ ὅλη τέχνη. *Sylburgius.*

Ibid. Πινδάρου.] Lege Τυνδάρου ἦν· ὡς δ' οὗτοι, & mox, ἡ ὅλη. Victorius ex conjectura, & codicibus scriptis. *Goulstonus.*

9 Ἡ ὅλη τέχνη.] Scribe, ἡ ἄλλη τέχνη. Nam si ἡ ὅλη τέχνη, ejus pars Epopoiia erit, quæ genere est diversa: quod hic profitetur vir summus. Dramaticen autem intelligit: cujus diversæ rursus sunt species: quæ externo apparatu & histrionia fulciuntur. Ἡ ἄλλη, ἡ λοιπή. *Heinsius.*

10 Ἐπιεικεῖς.] Quibus ingenue educari contigit. Notum illud Ovidii:

—*Ingenuas didicisse fideliter artes*
Emollit mores: nec sinit esse feros.

11 Δι' ὃ οὐδέν.] Calamo exarati libri non habent particulam διό: quæ tamen requiri eo loco videtur; aut Articulus οἱ loco illius poni debet: ait Victorius. *Sylburgius.*

12 Δῆλον ὅτι.] Basil. & Camot. Edit. δηλονότι, conjuncte. *Sylburgius.*

ἐποί-

[s] ἐποίει Σωσίστρατος· καὶ [13] [t] διάδοντα, ὅπερ ἐποίει Μνασίθεος [u] Ὀπȣ́ντιος. Εἶτα ȣ̓δὲ κίνησις ἅπασα ἀποδοκιμαστέα, εἴπερ μηδ᾽ ὄρχησις, ἀλλ᾽ ἡ φαύλων, ὅπερ καὶ [v] Καλλιππίδῃ ἐπετιμᾶτο, [14] καὶ νῦν [w] ἄλλοις, ὡς ȣ̓κ ἐλευθέρας γυναῖκας μιμȣμένων. Ἔτι ἡ τραγῳδία καὶ ἄνευ κινήσεως [15] [x] ἐποιεῖτο αὐτῆς, ὥσπερ ἡ ἐποποιΐα· διὰ γὰρ τȣ̃ ἀναγινώσκειν φανερὰ [y] ὁποία τίς ἐστιν. Εἰ ȣ̓̃ν ἐστι [z] τἄλλα κρείττων, τȣ̃τό γε ȣ̓κ ἀναγκαῖον αὐτῇ ὑπάρχειν· ἔπειτα διότι πάντ᾽ [a] ἔχει ὅσαπερ ἡ ἐποποιΐα. Καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξεστι χρῆσθαι, [16] καὶ ὅτι ȣ̓ μικρὸν

[s] ἐστὶ M. omnes. [t] διαδιδόντα M. 14. [u] ὁ Ὀπ. M. xiv. [v] Καλλιππίδης M. xiv. Καλλιπίδης M. 16. [w] ἄλλοι Ald. [x] ποιεῖ τὸ M. omnes necnon Ald. & Vall. [y] καὶ ὁποῖα M. xiv. 16. 21. [z] τά γ᾽ ἄλλα M. 14. 16. 21. [a] ἔχει omittunt M. omnes.

13 Διάδοντα.] Camot. διαδιδόντα: Victorius longe aptius, διάδοντα, *canentem*. Sylburgius.

14 Καὶ νῦν ἄλλοις.] Basil. & Camot. pro ἄλλοις habent ἄλλοι. Videtur (inquit Victorius) hic à librariis necessario peccatum. Cum enim *Callippidem* dicat, & alios diversis temporibus eadem culpa exagitatos, verbumque idem sit, unde personæ hæ aptæ sunt, (ab ἐπετιμᾶτο enim omnes pendent) casus etiam ipsarum iidem esse debeant: cum tamen contra in excusis libris *Callippidis* nomen tertio casu positum sit; contra autem eorum quos aliorum nomine intellexit, nominandi. Idem erratum, contraria tamen ratione est in nonnullis calamo exaratis. Καλλιππίδης enim illi habent; & infra ἄλλοις. Quod si alterum horum reciperetur, alterum vero repudiaretur, res belle se haberet, nec quicquam maculæ hic restaret. *Sylburgius.*

15 Ἐποιεῖτο αὐτῆς.] Victorius pro ἐποιεῖτο αὐτῆς legit ποιεῖ τὸ αὐτῆς, *facit quod ipsius est.* Quo modo etiam in Magnis Moral. 64. 1. Philosophus dicit συντελεῖν τὸ αὐτῆς ἔργον. *Sylburgius.*

16 Καὶ ὅτι.] Victorius pro ὅτι & τὴν ὄψιν, legit ἔτι, & τὰς ὄψεις: scriptorum librorum auctoritatem secutus. *Sylburgius.*

μέρος τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὄψιν ἔχει, [17] δι' ἧς [b] τὰς ἡδονὰς [c] ἐπίστανται ἐναργέστατα. Εἶτα καὶ τὸ ἐναργὲς ἔχει καὶ ἐν [18] τῇ ἀναγνωρίσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων. Ἔτι [d] τῷ ἐν ἐλάττονι μήκει τὸ τέλος τῆς μιμήσεως εἶναι· τὸ γὰρ ἀθροώτερον, [19] [e] ἥδιον ἢ πολλῷ κεκραμένον τῷ χρόνῳ. Λέγω δ' οἷον εἴ τις τὸν Οἰδίπουν θείη, τὸν Σοφοκλέους, ἐν ἔπεσιν, ὅσοις ἡ Ἰλιάς. Ἔτι ἧττον [f] μία [20] [g] ὁπιαοῦν μίμησις ἡ τῶν ἐποποιῶν. Σημεῖον δέ· ἐκ γὰρ [h] ὁποιασοῦν μιμήσεως, πλείους τραγῳδίαι γίνονται. Ὥς τε ἐὰν μὲν ἕνα μῦθον ποιῶσιν, [21] [i] ἀνάγκη ἢ [k] βραχέα δεικνύμενον

[b] αἱ ἡδοναὶ M. omnes. [c] συνίσταται M. xiv. 21. [d] τῶν M. 16: [e] ἡδονῇ M. omnes necnon Ald. & Vall. [f] ἡ μία M. omnes. [g] ὁποιασοῦν M. omnes & Ald. [h] ὁποιαοῦν omittunt M. omnes. [i] ἀνάγκη omittunt M. omnes. [k] βραχέος M. 14. βραχέως M. xiv. 16. 21.

17 Δι' ἧς τὰς ἡδονάς.] Idem adnotat, se in quodam exemplari inveniſſe, δι' ἧς αἱ ἡδοναὶ συνίστανται ἐναργέστατα. Non male quadraturum videri, ſi in recepta lectione, mutato caſu ejus vocis quæ præcedit, legatur συνίστανται: ut ſenſus ſit, beneficio operaque harmoniæ fieri, ut conſlentur gignanturque voluptates quæ perſpicuæ ſint, ac fallere non poſſint. *Sylburgius.*

18 Τῇ ἀναγνωρίσει.] Τῇ ἀναγνώσει lego (inquit Vict.) ſequorque receptam lectionem, quæ conſtanter reperitur in omnibus ſcriptis exemplaribus, eamque valdè hic accommodatam eſſe puto. *Sylburgius.*

Ibid. Τῇ ἀναγνωρίσει.] *Dacierus* legit ἐν τῇ ἀναγνώσει. Quod & *Heinſium* vidiſſe, ex verſione conſtat: *Deinde & evidentius quid in legendo, & in iis quæ aguntur, habet.*

19 Ἥδιον ἢ πολλῷ.] Baſil. & Camot. pro ἥδιον ἢ, habent ἡδονή. Perperam. quod mendum à *Madio* quoque deprehenſum ait Victorius. *Sylburgius.*

20 Ὁποιαοῦν.] Idem Victorius, ὁποιασοῦν pro ὁποιαοῦν: & ſic vertit; *adhuc minus una qualiſcunque imitatio eſt eorum qui condunt carmen Epicum.* Sylburgius.

21 Ἀνάγκη.] Ἀνάγκη deſiderari in pluribus libris antiquis, teſtatur Victorius: & in pleriſque pro βραχέα legi βραχέως. Ibidem Camot. pro μύουρον habet μείουρον. Noſtram ſcripturam agnoſcit etiam Victorius. *Sylburgius.*

μύουρον

μύουρον φαίνεσθαι· ἢ ἀκολουθοῦντα τῷ τοῦ [l] μέτρου μήκει, ὑδαρῆ. [22] [m] Ἐὰν δὲ πλείους, λέγω δὲ οἷον, ἐὰν ἐκ πλειόνων πράξεων ᾖ συγκειμένη, [n] οὐ μία· ὥσπερ ἡ Ἰλιὰς ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, καὶ ἡ Ὀδύσσεια, [o] ἃ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μέγεθος· [23] [p] καίτοι ταῦτα τὰ ποιήματα [q] συνέστηκεν ὡς ἐνδέχεται ἄριστα, καὶ ὅτι μάλιστα μιᾶς πράξεως μίμησίς [r] ἐστιν. Εἰ οὖν τούτοις τε διαφέρει πᾶσι, καὶ ἔτι τῷ τῆς τέχνης ἔργῳ (δεῖ γὰρ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτὰς, ἀλλὰ τὴν εἰρημένην) φανερὸν ὅτι [s] κρείττων ἂν εἴη μᾶλλον τοῦ τέλους τυγχάνουσα τῆς ἐποποιΐας. Περὶ μὲν οὖν τραγῳδίας, καὶ ἐποποιΐας, καὶ [t] αὐτῶν, καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, καὶ πόσα, καὶ [u] τί διαφέρει, καὶ τοῦ εὖ [x] ἢ μὴ τίνες αἰτίαι, καὶ περὶ ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων, εἰρήσθω τοσαῦτα.

[y] Τέλος τῆς ποιητικῆς.

[l] λόγου M. 14. [m] Ἐὰν δὲ πλείους omittunt M. omnes. [n] οὐ μία omittunt M. omnes. [o] ἃ omittunt M. omnes. [p] καὶ τοιαῦτ' ἄττα ποιήματα M. omnes. [q] συνέστησεν M. 16. [r] ἐστιν omittunt M. omnes. [s] κρεῖττον M. 14. xiv. 16. [t] à voce αὐτῶν usque ad voces τί διαφέρει exclusive omittunt M. omnes. [u] διατὶ M. 14. [x] εἰ μὴ M. omnes sed in xiv. corr. [y] Hæc omittit M. xiv.

22 Ἐὰν δὲ πλείους.] Verba ista, ἐὰν δὲ πλείους abesse à compluribus libris vetustis, adnotat idem Victorius; sed sine his sententiam prorsus imperfectam esse. *Sylburgius.*

23 Καίτοι ταῦτα.] Pro illo, Καίτοι ταῦτα τὰ ποιήματα, quod meo judicio verum est, belleque se habet, in quodam calamo exarato libro perperam legitur, καὶ τοιαῦτα τὰ ποιήματα: *Sylburgius.*

INDEX VOCABULORUM,

QUÆ IN

Aristotelis Libro de Poetica

REPERIUNTUR, FERE OMNIUM.

A.

INDEX

ἄλογα

INDEX

ἀπὸ

INDEX

B.

βελτίστη

Γ.

Δ.

διαμένει

INDEX

ἐθέλοντα

ἔργῳ

ἤδει

Θ.

I.

Κλυταιμνήστραν

Λ.

λέγεται

INDEX

M

μακρὰ

N.

Νικοχάρις

οὕτω

παρέχων

πεφυκότε

προλόγοις

Ρ.

Σ.

σπουδῆς

συντίθενται

INDEX

τετάρτῃ

τοὐναντίον

Υ

ὑπάρχεις

X.

χειμασθεὶς

Ψ.

Ω 64,

INDEX &c.

Ω

ARIS-

Synopsis libri Poëticæ.

ARS POETICA: Actionum Divinarum, Humanarumve Imitatrix. Ejus

- NATURA universalis, ac *Distributio* in species; — Cap. 1.
  - Juxtaque *Origo*, et Progressus; — 2.
- SPECIES duæ:
  - GRANDIORES,
    - TRAGŒDIA: Cujus essentiam absolvunt partes seu formæ sex: [Cap. 3.]
      - 1 *Fabula*, μῦθος: σύστασις, Rerum Constitutio: quæ præcipua Tragœdiæ pars: Ac
        - 1 Quæ illa, et Qualis; — 4.
        - 2, Quotuplex: Alia *Simplex*: cujus est μῦθος *Perpessio* tantùm; Alia *Implexa*: Cui *Agnitio* inest, vel *Peripetia*; — 5.
        - *** *Partes Tragædiæ*, in quas ipsa ceu in membra, dispertiri solet: — 6.
        - 3, Quæ *Metæ* fugiendæ vel observandæ in Fabulis examussìm texendis: et Unde *Opus Tragædiæ*, existat? i. e. Rei Terribilis ac Miserandæ Imitatio; — 7.
      - 2, *Personarum Mores*, ἤθη, i. e. Ingenia varia; — 8.
        - *** *Agnitionis* (quam superiùs definivit; cap. 5°) *Species* variæ; — 9.
        - *** Fabulæ et Morum fingendorum *Methodus*; quasi *Praxin* appelles Scripturientis Poëtæ; — 10.
      - 3. *Sententia* animi, Διάνοια, Ratiocinatio; — 11.
      - 4, *Elocutio*, Φράσις, Dictio Λέξις; — 12, 13, & 14.
      - 5, *Melodia*, quæ ad artem Musicam;
      - 6, *Apparatus*, qui ad Histrionicam refertur.
    - EPOPŒIA, i. e. Heroica Poësis: Cujus
      - *Natura* Generalis, elicitur ex Collatione cum Tragœdia; — 15.
      - *Constructio*, et Methodus; — 16.
    - *** *Apologia* Poëtarum, seu de *Problematibus* eorumque *Solutionibus*: — 17.
    - *** *Collatio* Poëseos *Epicæ* cum *Tragædia*; — 18.
  - HUMILIORES: COMŒDIA, &c.

AC tres de Poëtica libros conscripsisse Aristotelem memorat Laërtius; quorum unum hunc habes reconditæ eruditionis atque elegantiæ plenum; reliquis duobus, non sine gravi literatorum dispendo, vetustate absumptis. Primus iste, *Poëses* tibi *Grandiores* exposuit, Epicam ac Tragœdiam. *Humiles* ac *Ridiculæ*, materia fuere secundi libri; utpote Comœdia, Satyrica, &c. Id quod perspicué intelligitur ex hujus cap. 1°, par. 3; et 2°, par. 37; necnon ex Rhet. lib. tertio cap. 8. p. 11. Tertium verò (cujus interitum dolemus maximè) περὶ καθάρσεως [a], sive καλορθώσεως disceptâsse crederem, h. e. de *Animorum Purgatione* à Pravis Affectibus, deque *Emendatione Morum*. Quem quidem apud veteres, Poëticæ Imitationis probè constitutæ præcipuum ac proprium fuisse finem, nil dubium est. Sed quia, propter multiplices vitiorum formas, complura καθάρσεως illius capita, fusiorem tractatum desiderârint; obitèr illam sane, nec nisi verbo tetigit Philosophus in Politicis [b], ejusque rationem ad hoc opus, tanquam ad latiorem campum, fusiùs ac sigillatìm explicandam retulit.

[a] *Vide cap.* 3. *par.* 3.

[b] *Cap.* 8. *in fine.*

ARISTOTELIS

ARTIS

POETICÆ

LIBER UNUS.

CAP. I.

De natura universali Poëticæ, scil. Imitatione, ejusque Differentiis.

Πρόθεσις, *seu exordium totius operis. par.* 1. *De Remoto Genere Poëticæ, scil. Imitatione, par.* 3. *Ejusque differentiis tribus; Unâ, ab Instrumentis, Quibus imitamur; a par.* 4; *(Digressio, de nomine Epopœïæ, a par.* 9.*) Alterâ, à rebus Quas imitamur; par.* 16: *Tertiâ, à modo imitandi, par.* 23. *Corollarium, de Convenientiâ Tragœdiæ, Comœdiæ, &c. par.* 27.

DE *Arte* Poëticâ, et [a] Ipsâ *in Universum*, et *privatîm* de ipsius SPECIEBUS, [1] Quam Vim *ad pravos affectus expurgandos* habeat unaquæque: Et [2] Quomodò *Quibusque legibus* oporteat Componere Fabulas, si

Exordium: Dicend: [a] de Poëtica Imitatione. cap. 1. & 2. [b] De Poeticarum Artium singular. [1] Definitione et Munere: ut cap. 3. & cap. 7. [2] Argumentis extruendis, ut cap. 4. 5. &c.

habitura ſit ſe rectè Poëſis *ex iiſdem Fabulis conflata:* [3] Prætereà verò, ex Quot, et Cujuſmodi partibus conſtent *ſingulæ ſpecies:* [4] Similitèr autem, et de Aliis quibuſcunque, quæ hujuſce ſunt *Doctrinæ, et* Methodi dicamus. 2. Initio ſecundum *rerum dicendarum* Naturam ducto, primùm à primis. ¶ 3. [c] Jam ergo Epopœïa, *quæ heroas canit*; et Tragœdiæ Poëſis, *quæ infœlices Principum caſus*; prætereà, Comœdia, *quæ Ridiculis utitur*; et Dithyrambopœïa, *quæ canit Bacchum*; Item Auleticæ *artis*, Cithariſticæque major *potiorque* pars, omnes *in eo conveniunt*, ut ſint IMITATIONES in univerſum: ¶ 4. [d] Differunt autem inter ſe tribus; Aut enim quòd Rebus *tanquàm* INSTRUMENTIS, genere Diverſis imitentur; aut quòd Diverſas RES, *et Perſonas:* aut quòd Diverſo, et non eodem *imitandi* MODO. 5. [e] Ut enim aliqui (*Pictores, Statuarii, &c.*) Multa (*aves, pecudes, plantas, &c.*) Coloribus imitantur, et Figuris, ita ut

[3] Partibus: ut cap. 3. & 6. [4] Adnexis et Appendiculis, ut cap. 17.

[c] Poëticar. aliarumque Artium Imitatricium (ut Auleticæ, Cithariſticæ, &c.) Genus, Imitatio.

[d] *Differentiæ*, ſeu diſtinctiones, tres:

[e] Una, ab *Inſtrumentis*, ſeu reb. (*οἷς Quibus* imitantur;) genere diſſidentibus. Ut enim in imitationibus inferioris notæ, expreſſio rerum fit per *Colores, Figuras, vel Vocem:* quorum ſingula *genere diſſentiunt*;

effigiem

effigiem *eorum* exprimant, (partìm per Artificium *summum*; partìm per Consuetudinem *et usum*.) Alii autem, i. e. *Phonasci, imitantur* per *Naturalem* Vocem: [f] Sic etiam in Artibus *Imitatricibus* iam dictis; Omnes quidem illæ, faciunt Imitationem, *aliis atque aliis Instrumentis*; *ex gr*. NUMERO, i. e. *Motu Rythmico*, ORATIONE, et HARMONIA *vocum*; [g] Atque istis aut *Sigillatìm* seorsimque Sumptis, aut inter se Mixtis, *simùlque temperatis*. 6. [a] Veluti Harmoniâ quidem et numero utuntur solæ, et Auletica, i. e. *Tibiam inflandi ars*, et Citharistica, *quæ nervos plectro pulsat*; [i] et si quæ aliæ Artes, ejusmodi *imitandi* facultatem habeant. Velut, illa *(imperfectior licet)* ars Fistularum. 7. [k] Ipso autem *eodem* Numero, sine Harmoniâ, imitantur * ex Saltatorum genere nonnulli. Etenim isti, per Figuratos Numeros *(quos Gesticulatione effingunt)*

[f] Ità in speciebus Imitationum supradict. per *Numerum, Sermonem, Harmoniam*.

[g] Atque hæc vel separatim sumpta, vel in eodem opere connexa.

[h] Aliæ enim Numero simplici, et Harmoniâ simul, utuntur, absque verbis: velut *Ars Tibiarum, Cithararum*;

[i] Et quæ ex eodem genere: *Lyra, Sistrum, Cymbala*, &c.

[k] Aliæ, solo Numero per gestum (prout res poscit) figurato; velut *Ars Tripudiandi*

* Hoc ex mente *Heinsii*: corrige Saltatores. Vid. notas, pag. 2.

gunt) imitantur et Mores, et Aff[illegible] tiones. 8. [m] Epopœia verò, *nec Numero imi tatur, nec Harmoniâ, ſed* ſolùm Ser[illegible] Nudis, ſive *appellare malumus* Metris [illegible] *Metris, ità* ut aut *Plura eorum genera* pe[illegible]cuerit inter ſe, *(quod aliæ Imitationes faciun[illegible]* [o] aut Uno aliquo Metrorum genere uſa [illegible], *ſcil. Hexametro:* quod, *à priſcis temporibus,* ad noſtrum uſque *factitatum eſt.* ¶ 9. [p] *Niſi enim Imitatio per Sermones vel Metra dicatur,* nullum haberemus commune *Nomen,* quo appellari poſſent Sophronis atque Xenarchi Mimi, et Socratis *Fabellæ alternis verſibus conſcriptæ;* 10. [q] Neque, ſi quis per Trimetra, vel alia quædam ejuſmodi *genera Carminum,* imitationem fecerit. 11. [r] Præterquàm quòd homines, vulgò adjungentes *ipſi* Metro, τὸ ποιεῖν, *Fingere ſeu Pangere; ex iſtis,* alios quidem, Elegorum-Fictores, alios verò Epi-

[m] Aliæ, ut *Epopœiæ,* oratione ſimplici, vel metris, (abſque harmoniâ, et numero)

[n] Iiſque vel diverſarum rationum, ad invicèm mixtis.

[o] Vel unius alicujus generis.

[p] Digreſſio de *Appellatione Epopœiæ. Quæ* niſi ex hoc loco admittatur nulla reperietur communis vox ad mimos et fabulas.

[q] Et ad opuſcula Trimetris, Elegis, &c. confecta.

[r] Atque huic nomenclaturæ adſtipulatur vulgus; niſi quòd ſpeciatim, alios Elegorum, alios Epicorum poetas vocent: Quaſi poëſim non Imitatione, ut par fuit, ſed verſificatione æſtiment.

corum-

corum-Fictores nominant; tanquàm *ipsos* non secundum Imitationem, *(quod oportuit ;)* sed communitèr secundum Metrum, *quo utuntur*, appellent Poëtas. 12. [s] Etenim si quod *illi* Medicinæ aut Musicæ opus, *ubi nulla prorsùs est Imitatio*, per Metra ediderint; sic *tamen* appellare consueverunt. [t] Nihil autem commune est Homero, *qui imitatur*, et Empedocli *qui res naturales exponit*, præter Metrum. Quamobrem illum quidem, Poëtam appellare, æquum est; hunc verò, Physiologum magis, quàm Poëtam; 13. [u] Similitèr verò etiam, si quis omnia Metrorum genera *uno in opere* permiscens, Imitationem instituerit: (Quemadmodum Chærêmo Centaurum fecit, Rhapsodiam mixtam ex omni metrorum *genere:)* [x] non statìm Poëtæ titulo, *ob Carmen, sed ob Imitationem*, insigniendus. Atque hæc quidem, hunc in modum explicata sint. 14. [y] Sunt autem nonnullæ IMITATRICES,

[s] Veluti Nicandri Theriaca, et similia, appellitant Poëses.

[t] Verùm hallucinantur nimis: quùm à solo carmine, poëta dicendus nemo:

Sive res, uno metri genere contextat: ut Empedocles Physicas.

[u] Sive cumulatim omnibus.

[x] Illud igitur liquet: Epopœiam, esse imitationem per metrum, ut cap. 15. p. 1.

[y] Aliæ denique imitantur Numero, Harmoniâ vocum, et oratione Metrica, ut et Dithyrambi, leguntur que cantilenæ, &c.

quæ

quæ omnibus utuntur iis, quæ dicta ſunt: Intelligo autem, velut Numero, et Concentu, et Metro: ſicut tùm Dithyramborum, et Nomorum Poëſis, tùm etiam Tragœdia, atque Comœdia. 15. [z] Differunt verò *hæ inter ſe*, quòd illæ quidem, omnibus *iſtis utantur* Simùl; [a] Hæ verò, ſingulis, ſecundum *quaſdam ſuas* Partes, *cum ipſis commodum ſit*. Atque has quidem dico *Imitatricium* Artium differentias, * *eorum reſpectu*, IN QUIBUS faciunt imitationem.

CAP. II.

¶ 16. [b] Quandoquidem autem ii qui Imitantur, *factis dictiſve* imitantur eos, qui *quidpiam* Agunt. Atque his *rursùs, qui agunt*, neceſſe eſt, ut aut Honeſti *et virtute præditi* ſint, aut Pravi. (His namque ſemper ferè ſolis conſequentes ſunt Mores: Vitio enim, Virtuteque *imprimis, inter ſe* differunt Mores

[z] Diſſimilitèr tamen. Nam Dithyr. et Nomi, eodem tempore; cunctis illis uno utuntur in opere.

[a] Tragœd. et Comœd. in temporibus, aut partibus ſaltem ſcenæ diverſis.

* *Heinſianam* ſecutus eſt lectionem, *ἐν οἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.*

[b] Secunda differ. ducitur *à Rebus*, ſeu *Perſonis*, (οὓς καὶ ἃ) Quas imitantur, ſic. Cùm Imitatores exprimant eos, qui quidpiam gerunt: ii verò, quos imitantur, expreſsè boni vel mali eſſe debeant: quò apta ſint ſeges ad imitandum.

omnium;

* omnium ;) [c] Idcircò aut Meliores, quàm qui noſtrâ ætate *vivunt, ut Heröas* ; aut Pejores ; aut etiam Tales, *quales tempeſtas noſtra fert* ; neceſſe eſt Imitari. 17. Ut ex Pictoribus, Polygnotus quidem, Meliores, † *quàm verè eſſent* ; Pauſon verò, Deteriores ; at Dionyſius, *omninò* Similes effingebat. 18. [d] Perſpicuum autem eſt, quòd etiam ex iis, *quæ in priore Diſtinctione* dictæ ſunt, Imitationibus, unaquæque, ſortietur has differentias, *quæ in hâc Poſteriori :* planéque diverſa evadet Imitatio, eò quòd *Res, Perſonaſque* diverſas expreſſerit, hunc in modum ; *Imitando ſcil. Meliores, Deteriores, aut Pares.* 19. [e] Nam et in Saltandi arte, et [f] in Auleticâ ac Citharisticâ, fieri poteſt, ut ejuſcemodi ſint diſſimilitudines. 20. [g] Et *in Epopœia herclè,* circa Orationem et Metra abſque *Numero, et Harmoniâ* poſita. Velut, Homerus quidem, Meliores, *quàm tunc erant, imitatur : ut, Ulyſſem,*

* Πάντων ex verſione legiſſe videtur, non πολίτης.

[c] Sequitur, in omni Imitatione, Perſonas exprimi *Præſtantiores,* quàm qui nunc vivunt, vel *Deteriores*, vel *Pares.*

† *Polit.* 8. *cap.* 5.

[d] Corollar. quo, modi 2. differentiæ, adaptantur differentiæ 1. Nam meliores, pejores, &c. imitari licet.

[e] Vel numero, (citra cæterorum uſum) qui fuit 1. differ. modus 2.

[f] Vel Numero, et Harmoniâ ſimul : qui fuit modus 1.

[g] Vel Oratione Metricâ ſolâ, qui tertius.

Achillem ;

Achillem; Cleopho verò, Similes; At Hegemo Thasius, (qui *ridiculas* Parodias *de rebus vilibus* primus finxit,) et Nicocharis (qui * Deiliaden i. e. *Actiones Timidorum*,) Pejores. 21. [h] Similitèr verò etiam, circa Dithyrambos, et circa Nomos; ut si Persas *Meliores quàm erant*, Timotheus *quis*; *contraque* Cyclopas, *Saeviores*, † Philoxenus *aliquis*, imitatus esset. 22. [i] In hâc verò eâdem differentia, etiam Tragœdia et Comœdia, separantur *à se invicèm*. Hæc enim Pejores; illa verò, Meliores imitari studet, quàm ii sunt, qui eâ ætate vivunt.

CAP. III.

¶ 23. [k] Prætereà verò, *duabus* his differentiis, tertia *accedit*, QUO quisque Modo, singula horum imitari debeat. 24. [l] Iisdem *Instrumentis, juxta differentiam primam*; et *(juxta secundam)* Easdem Res, *Personasque*

* Deiliaden, aliâ nempe lectione; Vid. Notas, pag. 7.

[h] Vel Numero, Harmoniâ, et Oratione conjunctis. Qui fuit modus 4. ut in Dithyramb. et Nomis.

† *De quo Polit.* 8. *in fine.*

[i] Et in Tragœd. ac Comœdiâ: Sed ità, ut illa insignes imitetur; hæc ignobiles.

[k] Tertia differ. (quæ prioribus adhæret) ab Imitandi *Modo*, (ὡς *Quo*) Imitamur enim.

[l] Vel modo *Composito*: Partim Narrativo sc. partim Activo seu Dramatico: ut in Epicâ, Poëta sæpè narrat ipse, sæpè personam induit alienam.

imitari

imitari licet, *ſed Modis diverſis:* Aut ut interdum *eas*, Exponat *Poëta* et *interdum* ipſe, Aliud quid, i. e. *Alia Perſona*, fiat; ut Homerus facit; 25. [2] Aut ut Idem, *qui ab initio fuit Maneat*, nec mutetur *in Perſonam aliam.* 26. [3] Aut ut *Perſonæ*, ſic omnia imitatione Exprimant, quaſi Negotium Gerant, ſedulòque in *ipſarum* rerum actu verſentur. ¶ 27. [l] Ergo in tribus his differentiis *omnis* Imitatio eſt, uti dicebamus à Principio; tùm quibus *Imitantur*; tùm Quas res; tùm etiam Quomodo. [m] Quare unius reſpectu, idem erit Imitator cum Homero, Sophocles; quòd ambo, Præſtantes imitentur. 28. [n] Alterius verò, cum Ariſtophane; Ambo enim Negotiando aliquid et Agendo imitantur: * Unde et ipſorum *Poëſes*, δράματα, quidam appellari dicunt eò quòd δρῶντες, i. e. *Agendo* imitentur. 29. [o] Quamobrem etiam ſibi vendicant, et Tragœdiam et Comœdiam, Dorienſes, *Athe-*

[2] Vel modo *ſimplici Narrativo:* ubi perpetuò narrat ipſe.

[3] Vel *Simplici Dramatico:* ut in Tragœd. et in Comœd. loquentes perſonæ, ſuiſque negotiis occupatæ finguntur.

[l] Ex dictis Colligitur 1. Cum tres ſint Imitationum Differentiæ.

[m] Tragœdiæ Convenire, Cum Epica; Quòd Imitetur Bonos.

[n] Cum Comœdia; Quòd Dramaticè imitetur.

* Undè, utræque Propriâ, et ſpeciali voce, appellantur Δράματα.

[o] Ob hujus vocis Etymon. Dores (populi) ſe primos Dramatum inventores, prædicant.

nienſibus præreptam: [p] Comœdiam quidem illi, qui et Megarenſes; ſive ii, qui hanc *Doridis* regionem incolunt (tanquàm eo tempore *à ſe inventam*, quo ipſorum florebat Reſp. Popularis:) ſive ii, qui è Sicilia *oriundi*. Indè enim Epicharmus Poëta, multò priùs fuit, quàm *Antiquiſſimi Athenienſium Comici*, Chonnides et Magnes. Et Tragœdiam, aliqui eorum *Dorienſium*, qui ſunt in Peloponneſo. 30. [q] Ducentes à nominibus ſignum. [r] Hi enim *(Dorienſes,)* Vicos *ſuburbanos* vocare *ſe* Κώμας aiunt; cùm Athenienſes, *vocent* Δήμȣς; quaſi Comœdi, non à κωμάζειν, à *Comeſſando*, dicti eſſent; verùm eò quòd, qui *à ditioribus* ignominiâ eſſent notati, κατὰ κώμας, *per vicos* vagarentur ex urbe. 31. [s] Et Facere, *ſeu Poëma pangere*, ipſi quidem *ſe oſtendunt*, appellare δρᾷν; Athenienſes verò, πράττειν. Ac de differentiis quidem Imitationis, et Quot, et Quæ ſint, tot *nobis* dicta ſint; *ex quibus, Poëſεων ſingularum definitiones facilè colligas.*

[p] Comœdiæ quidem, illi, qui et Megarenſes dicti.

[q] Tragœdiæ verò, Dores ii, qui in Péloponneſo vivunt.

[r] Comœdiam enim appellatam fuiſſe à Dorico vocabulo κώμη, non ab Attico κωμάζειν.

[s] Et omnia quoque δράματα, à Dorica voce δρᾷν.

CAP.

CAP. II. CAP. IV.

Origo et Progressus Poëticæ.

De causis Poëseos, à par. 1. *Historia, tàm generalis de Poëticæ Origine, ac Distributione; Quo pacto in diversas partes abiit: à par.* 7. *Quàm pecialis, tùm de Ortu Progressuque Tragœdiæ et Comœdiæ Simul; à Quibus et Quomodò utræque mutatæ fuerint; à par.* 19. *Tùm Seorsim, de Tragœdiâ; à par.* 20. *et de Comœdiâ à par.* 26. *De Epopœiâ; à par.* 33.

VIDENTUR autem genuisse Poëticam in universum, CAUSÆ duæ, atque hæ *non hominum Studiis excogitatæ, sed* Naturâ insitæ. 2. Nam et * [a] IMITARI, innatum hominibus, [1] A pueris est; ¶ 3. Atque [2] hâc re differunt *ipsi* ab aliis animalibus, quòd *homo* sit *Animal* maximè Aptum ad Imitandum; [3] Primasque rerum Perceptiones *sibi ipse* faciat per Imitationem, *non magistrorum*

Præmitt: *causæ*, quæ homines ad hoc studium impulêre.

[a] Una Efficiens; Imitandi Desiderium: quod natura insêvit.

* *Sect.* 30. *Problem.* 7. [1] Quoad ortum primum.

[2] Quoad perfectionem et essentiam.

[3] Quoad effectum: Quià attendentes tantùm quid alii gerant, res Imitando addiscimus.

præceptis, ſed exemplis aliorum ductus. 4. * Et †[b] GAUDERE omnes rebus Imitatione expreſſis, *naturale eſt; veluti Picturis, Sculpturis, et ſimilibus.* 5. [1] Cui quidem *rei*, ſigno *eſt* id, quod contingit in Operibus *artificum:* Quæ enim ipſa *per ſe*, non ſine moleſtia *quadam* cernimus, horum Imagines exactiſſimè expreſſas dùm intuemur, gaudemus; veluti, et belluarum formas immaniſſimarum, et cadaverum; *in quibus niſi imitatio gigneret voluptatem, nihil illic erat, quod oblectare poſſet.* 6. [2] Cauſa verò, etiam hujus rei *eſt*, quòd DISCERE, non ſolùm Philoſophis *(quod quidam cenſent)* jucundiſſimum ‡[c] eſt, ſed etiam aliis, qui ſimilitèr *quidem*, tametſi minùs exactè, *jucunditatis* ejus participes fiunt. Ob hanc enim cauſam gaudio afficiuntur, dum cernunt imagines *rerum*; quià contingit, Spectando Perdiſcere, et Quid unumquodque *ſit*,

* Errat interpres neque enìm hæc eſt illa altera cauſa. Vid. *Dacieri* notam, pag. 10.

[b] Altera, Imitandi *Finis:* voluptas aliorum ex Imitationibus percepta (quam quò poetæ augerent huic Studio ſe gnavitèr applicuere.) Eam naturalem eſſe monſtratur, 1. ὅτι à conſequenti et ſigno.

† 1. *Rhet. ca.* 11. *p.* 36.

[2] διότι, ab ipſius causâ: ſcil. perceptione rerum, quæ cunctis Mortalibus (etſi aliis plus quàm aliis) jucunda.

[c] Unde et Recognitio rei ex pictura, jucunditatem illam potiùs creat.

‡ 3. *Rhet. c.* 10. *p.* 2, 3, 4.

Ratioci-

Ratiocinari; veluti, *Hanc imaginem, Illum Esse:* *[d] Siquidem nisi *tibi* illum priùs contigerit vidisse, *Tabula hæc*, non propter effigiem imitatione expressam, voluptatem feret, sed propter † artificis sedulitatem, aut colorem, aut ejusmodi aliquam aliam causam. ¶ 7. [e] Cum verò secundùm naturam nobis insit, ipsum IMITARI, *et partes seu instrumenta ipsius*; scil. ‡ Harmonia, et Numerus *latè acceptus*: (Nam Metra, particulas esse Numerorum, manifestum est:) 8. § *Certè* à principio, qui naturâ apti erant ad hæc ipsa maximè, paulatìm promoventes, Poësin genuerunt ex iis, quæ Ex TEMPORE, *non præmeditato* protulerunt. 9. [z] *Quamvis* autem *ex hoc unò fonte manârit* Poësis, dispersa *tamen variè* est secundùm proprios *Poëtarum* Mores. 10. [f] Nam qui animo Excelsiores erant, Honestas *Splendidasque* imitabantur Actiones, et ejusmodi

* *Metaph.* 12. & 18. *Problem.* 3.

[d] Quàm industria artificis, aut coloris, aut alterius rei inspectio.

† Ex ipsa operis accuratione.

[e] His præmiss. sequitur *Generalis Historia.* 1 de *Ortu* Poëticæ.

‡ Altera causa originis Poëticæ. 3 *Rhet. ca.* 8. *p.* 2.

§ Is quorundam fuit (quorum benignior genius) *Extemporanea* dictio.

[z] De *Progressu* ac Distributione pro variâ poëtarum indole.

[f] Qui enim Graves, contulerunt se ad honesta celebranda.

modi

modi hominum Illuſtrium Fortunas: 11. [g] Humiliores verò, Improborum *turpiumque*. 12. Ità ut primùm, *hi carmina, in aliorum* Vituperium, pangerent; quemadmodùm alteri *illi*, Hymnos *Deorum hominumque* Encomia *Verſibus complexi ſunt*. 13. [3] Ac eorum quidem, qui Homerum *ætate* anteceſſerunt, haud poſſumus hujuſmodi nominare Poëma, *quod Vituperia in ſe contineat*. Veriſimile autem eſt, *qui tale condiderint*, extitiſſe multos. [h] Ab Homero autem exorſis, licet: velut, eſt illius Margites; et talia *nonnulla aliorum opera*. 14. In quibus inſupèr, quòd *maledictis maximè* congrueret, Iambicum *ſuâ ſponte* acceſſit Metrum. Quamobrem etiam Iambæum, i. *Convitiatorium*, vocatur nunc; quià in hoc Metro conviciis ſe invicèm lacerare ſoliti ſunt. 15. Atque *ità* ex Priſcis *illis*, (*quò genera carminum, materiæ ipſorum convenirent*) facti ſunt, alii quidem, Heroïcorum: alii verò, Iamborum poëtæ. 16. [4] Quemadmodùm au-

[g] Qui abjecti, flagitia agitârunt.
Undè duo genera: unum, Humile et Reprehenſivum.
Alterum, Laudativum et Grave.

[3] *Mutatio* grandiorum in *Epicos*: humiliorum in *Jambicos*: Nam Reprehenſivi generis opuſcula, quæ ante Homerum extabant, intercidêre omnia.

[h] Ab Homeri ætate ſuperſunt plurima; ſed variatis formis, ut Homeri Margites.

[4] *Mutatio* Heroicorum et Iambicorum, in *Dramaticos*: quorum formas 1°. Adumbravit parens *Homerus*; qui, dum vete-

tem et in gravibus feriifque imitandis, maxime Poëta *appellandus fuit* Homerus: (Solus enim *veréque fummus* fuit, non folùm, quià Rectè *aptéque*, fed etiam quià Imitationes *grandiorum rerum*, Dramaticas fecit:) 1°. Sic et Comœdiæ Figuras *(quafi per nebulam)* fubmonftravit primus; non Vituperia *et Maledicentiam antiquorum*, fed Ridiculum *tantùm*, Dramaticæ *Imitationis* formâ complexus. Nam Margites, proportione *fe* habet; ut Ilias et Odyffea ad Tragœdias, fic et ipfe, ad Comœdias. 17. *[2] Cùm autem patefacta apparuiffet Tragœdia et Comœdia; qui ad utramvis Poëfin ferebantur, fecundum proprium naturæ *cujufque inftinctum*, [i] alii quidem, *in humili genere poëfeωs*, pro Iambicis, Comici Authores facti funt; [k] alii verò, pro Epicis, Tragici Magiftri; eò quòd majores ac honoratiores Figuræ effent hæ, *(Tragœdia et Comœdia,)* quàm illæ, *quibus anteà dediti fuiffent.*

rum relictâ viâ, perfonas quafi in fcena confabulantes faceret; Per Iliada et Odyffeam, Tragœdiæ, formam; per Margiten, Comœdiæ, normam dedit.

2°. Poft illùm, poëtæ quoque alii, evasêre Dramatici, pro naturæ cujufque impulfu.

* Hæc in Supplemento Victorii, *παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας ϗ κωμῳδίας.*

[i] Alii, ex Iambicis ad *Comœdiam* delati.

[k] Alii ex Epicis, ad *Tragœdiam.*

18. Ac

18. [3] Ac confiderare infupèr, an Tragœdia *(quam recentiorum perpolivit ætas)* ità quoad Formas fuas *adhuc completa fit*, ut fatis ipfi poffit effe, necne; tùm fi res ipfa *feorsìm* per fe, *à doctis viris* judicetur, tùm fi ad eos, qui in Theatro fedent, *referatur*, alterius difputationis eft. ¶ 19. * [l] Cùm igitur *Poefis*, à Principio *Tenui illo* extemporaneoque orta fuiffet; [m] poftea *re longiùs perductâ*, et hæc *ipfa, Tragœdia*, et Comœdia, *adaucta eft*; Tragœdia quidem, ab iis qui Dithyrambum, *in Bacchi aliorumque Deorum laudes*, folennitèr canebant: [n] Comœdia verò, ab iis, qui Phallica, *i. e. obfcœna poëmata, de Diis Rufticis cantata* (quæ ufque ad hoc etiam tempus multis in civitatibus, *tametfi non probentur*, reftant tamen legibus conftituta:) *ab iis, inquam*, paulatìm aucta eft; dùm *femper ulterius illud* producerent *Poëtæ*, quantum quan-

3°. Tragœdia, (perinde ac Comœdia) nunc tandem fuis numeris abfoluta eft: que res (fpectetur ne ad veritatis normam, an ponderetur ex opinione fpectantium) inferiùs difcutienda, cap. 7. pag. 7.

[l] *Hiftoria fpecialis* 1. De *Tragœdia Comœdiâque* conjunctìm. Quarum *Ortus* tenuis atque anguftus; ut fupra par. 7.

* *Infra cap. 7. p.* 11.

[m] *Incrementa* verò, à poëmatis rudioribus. Illi quidem, à Dithyramborum apparatu et cantibus adjectis.

[n] Comœdiæ verò, à Phallicis, *i. e.* incomptis rufticorum cantilenis, ἀπὸ τοῦ φαλλοῦ, à Priapo dictis.

tum

tum ipsius *Comœdiæ, tunc* fieret manifestum. ¶ 20. [o] Et *certè* multas mutationes cùm subiisset Tragœdia, conquievit; quià suam ipsius naturam *jam* consecuta est. 21. Ac [1] Numerum Histrionum, *qui in scenam simùl inducerentur (cùm apud Priscos Tragicos, Unus tantùm, per se, vel cum Choro loqueretur;)* ex uno, ad Duos *Interloquentes*, primus perduxit Æschylus; [p] et partes Chori Prolixiores minuit; et [q] orationem Primarum Partium, *i. e. Prologi ipsius, ad aperiendam rem* instituit. 22. [r] Tres autem *Histriones in scena colloquentes*, et [s] Scenæ Ornamentum, *picturasque adjunxit* Sophocles. 23. [2] Præterea verò, Magnitudo *ipsius*, ex Parvis *profecta* Fabellis, et Locutione Ridiculâ (siquidem ex Satyrico *humilique loquendi genere* mutationem accepit) serò majestatem suam nacta est. 24. [3] Et Metrum quoque, ex Tetrametro *seu Octonario*,

[o] Seorsìm; *Tragœdia*, discrepantibus poëtar. ingeniis huc illucque diù jactata, mox cò venit ubi commodè stetit.

[1] Ad dignitatem ejus; ab Æschylo Numerus histrionum auctus.

[p] Chori partes, contractæ.

[q] Prologium, perspicuitatis gratiâ excogitatum.

[r] Posteà, à Sophocle, histriones inducti tres.

[s] Et Scenographia quoque.

[2] Fabula, quæ 1°. sæculo breviuscula et satyrica fuisset, jam grandior excelsiorque facta.

[3] Cui quidem granditati accessit metrum, quàm aptum? Senarium dico ex pedibus sex.

Iambicum *ſeu Senarius* evaſit, *ut granditati ejus magis aptum*; [t] Nam primùm quidem, Tetrametro utebantur; * propterea quòd tunc Satyrica, magiſque Saltatoria erat *hæc* Poëſis. [u] Locutione autem natâ *quæ Tragœdiam* deceret; Natura ipſa, *ſuâ vi* proprium *congruumque* adinvênit Metrum: Ex omnibus enim Metris, Sermoni *Quotidiano* accommodatum † maximè eſt, Iambicum. Cui rei id ſigno eſt, quòd plurima *nos* Iambica proferamus imprudentes, in Collocutione *mutuâ:* Hexametra verò raro, *et tunc ſolùm, cùm Grandiore oratione uſi*, excedimus eam, quæ ſermoni *familiari* quadrat, harmoniam. 25. [4] Prætereà verò, Epiſodiorum *tandem* Multitudines, et aliæ partes ſingulæ, *â junioribus Tragicis* adornatæ eſſe perhibentur. Ac de his quidem, tot nobis jam dicta ſint: Immenſi enim operis fortaſſe fuerit, percenſere ſingula.

[t] Priſcis enim ob Satyricam λέξιν, ſaltatorius numerus 1. octonarius ſeu trochæus, in uſu fuit.

* 3. *Rhet. cap.* 1. *pag.* 17.

[u] Poſtquàm elocutio perpoliri cœpit, excogitatum eſt Iambicum metrum. Quod quidem, ob brevitatem interloquiis ſcenicis confert; ſicut Tetrametrum, ob prolixitatem, ſaltationibus.

† 3. *Rhet. cap.* 8. *pag.* 5.

[4] Epiſodia denique ſeu digreſſiones, quæ veteribus una aut altera fuiſſet, juniorum ſtudio confectæ ſunt plures.

C A P.

CAP. V.

¶ 26. Comœdia verò [1] eſt, utì dicebamus, * Imitatio Deteriorum quidem, non tamen quoad Omne Vitii genus, *ſed quoad ejuſmodi* TURPE, *quod Riſum Movet*; ſiquidem particula quædam ipſius Turpis, ſit Ridiculum. Etenim [x] Ridiculum, eſt peccatum quoddam et turpitudo, citra dolorem, nec vim habens interimendi *eum cujus animo corporive hæſit*: [y] Veluti (quod in promptu eſt) Ridicula alicujus Facies, eſt Turpe quiddam *(quod maculam in ſe magnam habet)* ac diſtortum; ſine *hominis* tamen dolore, *cruciatuve ullo*. 27. [z] Ac Tragœdiæ quidem Migrationes *proceſſuſque*, Quæ, et Quorum operâ factæ ſint, *propter Poëmatis dignitatem* haud latuêre: Comœdia verò, quia in ipſa, *propter ejus humilitatem*, à principio poſitum *diù* ſtudium non erat, *homines* latuit. 28. Etenim Cho-

Comœdia 1. *Definitur*, Imtatio Pejorum, non omnium, ſed ejuſmodi turpium, que non odium aut miſerationem Tragicam, &c. ſed riſum cient.

* 1 *Cap.* 1. *pag.* 22.

[x] Ridiculum, eſſe τῦ turpis ſpeciem, ex ipſius definitione liquet.

[y] Exempl. Ridiculi; diſtorta facies, naſus repandus, &c.

[z] *Origo* Comœdiæ, non perindè nota ut Tragœdiæ, 1^m. enim tempus, quo naſceretur, obliteratum eſt: quia minimi illa olim pretii fuit, pleriſque etiam ob maledicentiam inviſa.

rum Comœdorum; Magiſtratus, *qui ludis præpoſitus fuit*, ſerò *Poëtis è ſumptu publico* dedit; ſed *à principio* ſponte, qui volebant, *Chorum* ingrediebantur, *parteſque ejus canendo ſuſtinebant*. 29. [z] Deinceps verò, cum Figuras quaſdam, *Comœdia* ipſa jam nacta eſſet, ii qui ipſius ferantur Poëtæ, commemorantur. 30. * Quis autem Perſonas *ſeu Larvas* aſſignaverit, aut Prologos *ſeparatos*, aut Multitudines Hiſtrionum, et quæcunque id genus, ignotum eſt. 31. [a] Fabulas autem Fingere, *ad Comœdiam conſtituendam*, Epicharmus et Phormis † incœpêre: *Cùm* igitur *illi ambo, Siculi fuerint*, à principio quidem, è Sicilia venit *Fabula*. 32. [b] Eorum verò qui Athenis orti ſunt, Crates primus, cùm Iambicam formam abjeciſſet, cœpit abſolutè, *abſque Singularis alicujus inſectatione*, Conficere Sermones, ſeu Fabulas. ¶ 33. [c] Ac Epopœïa quidem, Tragœdiæ, *(tanquàm ex eodem loco profecta,)* ſolo

[z] Poſtquàm figuris ornatior enituit: Authorum ejus Nomina, memoriâ retinentur.

* Opera atque inventa, non item: Nam de Larvar. Prologi &c. inventoribus meminit nemo.

[a] Fabulam, ne ſingulos, ut antè viritim proſcinderet, univerſalem feciſſe perhibentur, Inter Siculos, Epicharmus, et Phormis.

† Ἦρξαν ποιεῖν, i. e. πρῶτοι ἐποίησαν.

[b] Inter Athenienſes, Crates.

[c] *Epopœia*, quoad ſe *Totam*, Tragœdiæ *par*: quòd ambæ, imitentur metro: idque perſonas honeſtas.

Metro

Metro tenus, comitata eſt, *nempè* quòd per orationem *Metricam* Imitatio ſit Studioſarum, *graviumque Perſonarum*. 34. [d] In eo autem, [1] quòd *Epopœïa*, Metrum Simplex habeat, *abſque Harmoniâ Numeroque addito*; et [2] Annunciatio rerum ſit, *non autem Actio*, hâc, *inquam*, ratione *inter ſe* diſcrepant: 35. [3] Præterea verò, Longitudine *Operis*; cùm hæc quidem, quàm maximè *poteſt*, conetur ſub Uno Solis Ambitu conſiſtere, aut *ſaltèm* pauliſpèr variare *et excedere*: [e] Epopœïa verò, Indefinita eſt Tempore: Et, *ſi quo temporis ſpatio definiatur* in hoc *etiam ab illa* differt: [f] Quanquam primis temporibus, ſimilitèr in Tragœdiis hoc *idem* faciebant; *(ut in longum tempus excurrerent,)* atque, in Carminibus Epicis. 36. [g] Partes autem, quædam, eædem ſunt *utriſque*, quædam Tragœdiæ propriæ: Quocirca, quicunque Tragœdiæ eximiæ, *ſeu*

[d] *Diverſa* eſt: 1. Quòd hæc, puro fiat metro; Tragœdia, concentu numeroque adjunctis. 2. Illa, perſonis quid evenerit, narrando; hæc, ipſas inducendo, ut agentes.

[3] In longitudine Fabulæ: Hæc enim unius diei ſpatio res ſuas conficit.

[e] Illa, excurrit infinite: aut cancellis, ſaltèm qui latiores ſint, clauditur.

[f] Antiquorum Ergo Tragœdiæ, ob earum prolixitatem reſpuendæ.

[g] *Partes Epicæ Eſſentiales*, Quædam, cum Tragœdia communes: (Fabula, Mores, &c.) Quædam Tragœdiæ ſolius: Melodia, et Apparatus.

perfectæ

perfectæ cognitionem attigit, et malæ; *idem* etiam attigerit Poëmatis Epici. Quæcunque enim Epopœïa habet, ea Tragœdiæ insunt; quæ verò ipsi insunt, non omnia habet Epopœïa.

CAP. VI.

37. Ac de Poësi *Epicâ*, quæ Imitationem Hexametris facit, nec non de Comœdiâ, posteriùs dixero.

CAP. III.

Tragœdiæ Definitio, et Partes essentiales.

Definitio Tragœdiæ, à par. 1. *Partes (quæ naturam ejus constituunt,) sex: Apparatus, par.* 4. *Melopœïa, et Elocutio: par.* 5. *Mores, Sententia, et Fabula: par.* 6. *Harum omnium ordines, dignitatisque gradus explicantur, à par.* 9.

DE Tragœdiâ *nunc* dicamus, si *priùs* Essentialem ipsius Definitionem, ex antedictis enatam, assumpserimus. Est igitur Tragœdia, [a] Imitatio Actionis Studiosæ et

Tragœdia, quid: Ejus,

[a] *Genus,* Imitatio Rei studiosæ. *Differentiæ* q[r]. 1. a re Subjectâ.

Perfectæ,

* Perfectæ, Magnitudinem *idoneam* habentis, cum [2] Sermone per Formas *quasdam* condito; *ità ut* singulæ *illæ,* in partibus Poëseως *singulis,* Separatìm, [3] Agendo imitentur; et non per Enarrationem *rei,* sed per [4] Misericordiam, Metumque *factis expressum,* [a] ejusmodi *vehementes animorum* Perturbationes undiquaquè Purgans, *expiansque.* 2. SERMONEM CONDITUM dico, cui *tria sunt condimenta:* Rhythmus, *seu Numerus,* Harmonia *seu Cantus Musicus,* et Metrum, *seu Carmen.* 3. [c] Illud autem, ut SINGULÆ FORMÆ SEPARATIM, *intelligo,* quod quædam *Tragœdiæ* partes, solùm perficiantur per Metra †; *ubi Chorus non canit:* et rursus aliæ, *tantùm* per Melodiam; *ubi accedit Chori Cantus: Cui interdùm adjungitur Numerus: cùm grex ille, movetur et Saltat.* ¶ 4. [d] Quoniam autem *Tragici,* Agendo Imitationem faciunt, [1] primùm quidem, Tragœdiæ pars aliqua, *quæcunque illa sit,*

* *Cap.* 1. *pag.* 22. et 27.
[2] Ab Instrumentis imitandi.
[3] Ab Imitandi Modo: Activo scil.
[4] A proprio Tragœdiæ Munere.
[b] Finis externus Tragici: Animor. lustratio.
[c] Voces obscuriusculæ in Differentiâ 2ª explanantùr.
† *Cap.* 1. *pag.* 15.
[d] Ex Præmiss. collig. *Partes* Tragœdiæ *Formales,* sex. 1. *Apparatus* eorum, quæ spectantium oculis subjiciuntur: Histriones, Scena, Personæ, Vestimenta, &c.

ex

ex neceſſitate, *Scenicorum erit* APPARATUUM ORNATUS; ¶ 5. [2] Deindè, MELOPOEIA, *ſeu Muſica*; et [3] ELOCUTIO: quia, cùm his *tanquam inſtrumentis utantur*, imitationem obeunt. Ac Elocutionem dico, ipſam Metrorum Compoſitionem; Melopœïam verò, idipſum quod *ſenſibus* manifeſtam ſuam omnem vim habet; *Ut in numero Saltationis, vociſque concentu.* ¶ 6. [4] Et quoniam Imitatio, *ſemper* eſt Actionis cujuſdam; [e] Agitur verò quodque ab Agentibus quibuſdam; * quos neceſſe eſt Cujuſdammodi eſſe, et quoad Mores, *(bonos, malos, &c.)* et *quoad* Animi Sententiam; *ſuadentem, laudantem, &c.* (Nam propter hæc *duo*, etiam Actiones, *quæ indè naſcuntur*; dicimus eſſe Cujuſdammodi: *Quanto magis, indidèm Cujuſdammodi dicentur homines?)* [f] *Certè* à natura, duæ Actionum ſunt Cauſæ; SENTENTIA ANIMI, et MORES; [g] Ac ſecundùm hos *duos* et aſſequuntur

[2] *Melopœia* vocalis: Cui interdùm accidit Motus Rhythmicus.

[3] *Dictio Metrica*, quæ proprium eſt Inſtrumentum Poëtæ.

[4] *Mores.* 5. *Sententia.* 6. et *Fabula.*

[e] Cùm enim Imitatio, ſemper ſit ipſarum Actionum: * Actiones autem, et qui eas agunt, à Moribus animique Sententiis dicantur ποῖοι.

[f] Sequitur in Poëſi, Actionis Cauſas eſſe, Mores et Sententiam.

[g] Morum, Sententiæque Finem eſſe Actionem.

quuntur

quuntur ſuum finem omnes et contrà, etiam indè depelluntur. [h] Eſt autem FABULA quidem, *ipſa* Actionis Imitatio: Dico enim Fabulam hanc, *quâ de hîc agitur*, eſſe Rerum Compoſitionem, *rectèque ordinatam Structuram.* [i] Mores verò, ſecundùm quos, *(quicunque illi ſint,)* Cujuſdammodi eſſe dicimus eos, qui agunt. [k] At Sententiam *animi*, ea omnia, quorum ope, qui verba faciunt, Demonſtrant aliquid, vel etiam ſententiam univerſalem Enunciant. 7. [l] Neceſſe igitur eſt, Omnis Tragœdiæ partes, eſſe Sex, ſecundùm quas cujuſdammodi eſt, *eſſentiamque ſuam habet* Tragœdia: Atque hæ ſunt; Fabula, et Mores, et Elocutio, et Sententia, et Apparatus, et Melopœïa. [m] Ad *Inſtrumenta* enim QUIBUS Poëtæ imitantur, *pertinent* partes duæ: *Melopœïa et Dictio:* Ad modum, QUO imitantur, una; *Apparatus:* Ad *Homines, et* RES, QUAS imitantur, tres; *Fabula, Mores et Sententia:* [n] Et præter has *invenitur* alia

[h] Atqui Actionis Imitatio eſt Fabula.

[i] Mores ſunt, quibus ποῖοι dicimur.

[k] Sententia; quâ monſtratur, vel enunciatur quidpiam.

[l] Ex dict: a part. 4. naſcuntur partes ſex: Fabula, Mores, Elocutio, Sententia, Apparatus, Melodia.

[m] Ratio Senarii, à Differentiis Imitationum, (de quibus cap. 1.) undè exortæ hæ Partes: ut ſex ad minimum ſint, non pauciores.

[n] Et (quià nulla alia detur) ſex ad ſummum, non plures.

S nulla.

nulla. 8. [o] Atque his quidem, *velut* Formis (ut ità dicam,) usi sunt * *Poëtæ* plerique. Etenim et Apparatum habet cujusque *Drama*, et Mores, et Fabulam, et Dictionem, et Melos, et Sententiam, eodem pacto. 9. [p] Maximum verò horum est, *et in conficiendâ Tragœdiâ præcipuum*, RERUM CONSTITUTIO. [1] Tragœdia enim, Imitatio est, non Hominum, sed Actionum; nimirùm et vitæ *alicujus*; et fœlicitatis, atque Infœlicitatis. Etenim fœlicitas, in actione consistit; et finis *humanæ vitæ*, est actio quædam, non *animi* qualitas, *seu habitus*. [q] Sunt autem *homines*, secundùm Mores quidem, *Cujusdammodi seu* Quales quidam; At secundùm Actiones, fœlices, vel contrà. [r] Itaquè *poëtæ*, non ut Mores *posteà* imitentur, Agunt, i. e. *Drama*

[o] Confirm. Exemplo Veterum: quorum plerique (quâ Tragici, quâ Comici) singulas Species dictas, saltèm adumbrârunt in operibus suis.

* Sequitur *Castelv.* qui ex conjectura, τῶν ποιητῶν legit. vid. Not. pag. 18.

[p] Collatio dict. Partium: ut aliis antecellant aliæ: *Fabula* enim præfertur reliquis, presertìm quia ipsis Morib. idque rat. tribus;

[1] A loco Topic. de Tragœdiæ Fine. Ea enim rerum humanarum est, atque omninò Fœlicitatis ac infœlicitatis Expressio.

[q] Atqui Personas omnes, ex Actionibus, fœlices aut infœlices dicimus, non quoad Mores.

[r] Ergo Tragœdiam conficienti, non id quæritur, ut mores tantùm, sed ut Mores exprimat, propter Actiones.

Componunt:

Componunt: sed Mores unâ operâ complectuntur, propter *(id quod potissimùm spectant,)* Actiones. [s] Quare Actiones et Fabula, *seu Rerum Structura,* sunt Finis Tragœdiæ: At Finis, est omnium *(quoniam illuc omnia referuntur)* Maximum. 10. [z]Ptætereà, sine Actione quidem, nullo modo fieri posset Tragœdia; At sine Moribus poterit. [t] Nam Recentiorum Tragœdiæ quàm plurimæ, sine *Personarum* Moribus sunt; et omninò Poëtæ plerique *cujuscunque generis, reperiuntur* hujuscemodi; [u] veluti etiam ex Pictoribus, Zeuxis, ad Polygnotum se habet: Nam Polygnotus, qui imitatur bonos, Descriptor Morum est; At Zeuxidis Pictura, Mores habet nullos. 11. Prætereà, [x] *(ex diversis, putà, Tragœdiis)* si quis *desumpserit,* seriatìmque collocârit Sermones Moratos, Dictiones, Sententiasque bellè confectas; nondùm *illud* effecerit, quod Tragœdiæ est Opus: verùm, quæ

[s] Quare, Tragœdiæ Finis, non Mores, sed Fabula. Ideoque omnium illa partium, præstantissima. Quod enim propinquius fini, id dignius. 3. Top. cap. 1. p. 15.

[z] Rat. Quòd sine Moribus scribi potest Tragœdia; at non sine Fabulâ.

[t] Id constat exemplo Poëtarum.

[u] Et à Simili Pictornm.

[x] Nec moribus solùm, superior est Fabula, sed et cæteris universis. Id patet 1. ex Opere Tragœdiæ. i. e. Terribilium ac Miserabilium Fictione. Cui Muneri exequendo, ut partes cæteræ, parùm; ità Fabnla, plurimum prodest.

his *partibus* * impolitiùs uſa ſit; modò Fabulam habeat, Rerumque Compoſitionem; multò potiùs *dicenda* erit Tragœdia. 12. [2] Adhæc, maximæ res, quibus capit, † *atque allicit* animos Tragœdia, ſunt Fabulæ partes; Peripetiæ, *inquam*, et Agnitiones. ‡ 13. [3] Præterea, id ſigno eſt, quòd, etiam qui aggrediuntur Poëma conſcribere, priùs Dictione et Moribus, cætera adamuſsìm abſolvere valeant; quàm Res *Fabulamque* coagmentare: veluti etiam primi Poëtæ ferè omnes, *quum nondùm perfecta eſſet Poëſis*. Prima igitur pars, et velut anima Tragœdiæ, eſt *ipſa* Fabula. 14. [a] Proximo autem loco, ſunt MORES: [1] *His* enim aſſimile *quiddam* eſt, etiam in re Pictoriâ. Siquis namque *tabulam*, pigmentis licet pulcherrimis, *temerè* fusímque illeverit; non perindè *ſpectantem* oblectet, § ac ſi, albo

* *Parcè, tenuitérque.*

[2] Ex partibus Fabulæ. (Mutatione Rerum, atque Agnitione:) Quar. in permulcendis animis, Divina vis.

† *Rhet.* 1. *cap.* 11. *pag.* 35.

‡ *Infrà cap.* 5. *pag.* 5.

[3] Ex ſcripturientium poëtarum facto: qui rem promptiùs adornare valent, quàm aptè componere. Hoc ergo præſtantiam notat: ſiquidem quod majori negotio minùs acquiritur, palmam mereatur: Rhet. 1. cap. 7. pag. 18.

[a] Secundas eſſe *Morum* vices: 1. patet à ſimili: ut enim nuda Effigies, in Tabula, ad gratiſſimos colores ſe habet: Ità, Simplex Fabula, ad Mores.

§ *Cap.* 2. *par.* 6. *in fine.*

licet

licet colore, imaginem delineârit *certam: Pari modo, in Tragœdiis, absque Constitutione Rerum, minus valent Mores, quàm Morum expers Fabula.* [a] Est etiam *omnis* Imitatio, *propriè quidem, ipsius* Actionis, et per hanc, eorum *est* maximè, qui Agunt; *quibus primitùs hærent Mores.* 15. [b] Tertium verò, est SENTENTIA: Id autem est, Dicere posse ea *omnia*, quæ *Rei, quâ de agitur*, insunt, *apteque* conveniunt. [c] Quod quidem, circa orationes *perficere*, et Politicæ *Scientiæ* Munus est, et *facultatis* Rhetoricæ. Nam vetustissimi *Poëtæ*, quos introducebant, Politicè faciebant loqui, *i. e. ex Rationibus rei Propriis:* [d] Qui verò nostri sunt temporis, Rhetoricè; *i. e. ex Communibus.* 16. [e] Sunt autem Mores * quidem, hujuscemodi quid, quod Præelectionem *animi*, qualis illa sit, aperiat; *idque* in iis *rebus*, in quibus, utrùm is, qui loquitur, eligat *quidpiam*, aut fugiat, nondùm satis liquet; Quo fit, ut Mores non habeant, orationes

[a] Prob. ratione. Quià ab Imitatione rerum pendet Morum expressio.

[b] Tertio gradu stat *Sententia:* Cujus vis est, ut verbis rationes exprimere possis, rei insitas atque aptas.

[c] Tàm eas, quæ *ipsius* Rei Moralisque Philosophiæ, sunt Propriæ.

[d] Quàm, quæ omnibus Quæstionibus *Communes.*

[e] Mores quid. Eos enim suprà, par. 14. non nisi levitèr adumbravit. * *Supr. p.* 6.

aliquæ:

aliquæ: in *quibus ſcilicet non clàm, quid eligas fugiaſve, inſinues, (quod Moratæ orationes eſt:) ſed palàm illud apertéque prodas.* [f] Sententia * verò, *eſt* in iis *rebus*, quibus homines, perſpicuè *Demonſtrant* quidpiam, aut eſſe, aut non eſſe; vel univerſale aliquid Enunciant. 17. [g] Quartum autem, eſt *ipſarum* orationum ELOCUTIO: Elocutionem autem voco, (quemadmodùm priùs dictum eſt, †) eam, quæ per Appellationem *idoneam* fit, *Animi* Interpretationem: Quod *quidem utrobíque,* et in Metricis, et in Orationibus *Solutis,* eiſdem inſtructum eſt viribus. 18. [h] Reliquas verò quinque partes MELOPOEIA, *ſeu Modulatio, facilè* ſuperat, *ut* maximum *quoddam* condimentum *in Tragœdiis.* 19. [i] Apparatus autem, eſt quiddam, quod *magnam* in ſe alliciendorum animorum vim habet, ſed *præ cæteris* maximè eſt artis *hujus* expers; miniméque Poëtices proprius: *cùm non Poëtæ paretur ſtudio, ſed adportetur forìs.* 20. [k] Siquidem Tragœdiæ *Propria* Vis omnis, etiam abſ-

[f] Sententia, διάνοια, ſeu ἔννοια, quid. * *Supr. p.* 6.

[g] Quartum dignitatis locum poſcit *Dictio.* † *Pag.* 5.

[h] Quinto gradu eſt, ars conficiendi melos, ſeu *Melodia:* quæ aliundé importata eſt, (ut et pars 6.) ſed ſuavitate vincit omnes.

[i] Sexta ſtatio relinquitur *Apparatui:* De quo quid opus eſt plura dicere?

[k] Cùm et Tragœdia, etiam ſola lecta, faciat, quod ſuum eſt:

que

que Certamine et Hiſtrionibus, *perfecta* ſit. 21. [1] Præterea verò, in Apparatu concinnando; illius qui Scenæ Inſtrumenta parat, plus poteſt facultas, quàm ars Poëtarum.

[1] Et Apparatus, illius ſit Artis, quæ Ornatum ſcenicum parat: veſtes, aulæa, &c.

CAP. IV. CAP. VII.

Fabula, Quæ et Qualis.

Fabula, ſeu Rerum Contextus, præcipua et maximè neceſſaria Tragœdiæ pars eſt: quæ, 1°. *Qualis debeat eſſe, conſtat ex ejus conditionibus tribus; quarum* 1ª, *par.* 2ª. *Altera a par.* 5ª. *Tertia, a par.* 10. *Corollarium de Poëtæ Munere, à part.* 14. 2°. *Comparantur Fabulæ inter ſe, ut Scias, Quæ Deterrimæ ſint, a. par.* 25. *et Quæ Optimæ, à par.* 27.

EXPLICATIS autem his, [a] dicamus deinceps, Qualem eſſe oporteat Rerum Conſtitutionem, *ſeu Fabulam*; quandoquidèm hoc, et primum et maximum * eſt in Tragœdiâ; *ut in eo ornando, plurimum ſit operæ ponendum.* 2. [1] Poſitum autem nobis eſt,

[a] Fabulæ *Conditiones*, tres. * *Cap. pag.* 13.

[1] *Ordo partium.* Cùm enim Tragœdia (c. 2. p. 1.) Imitatio ſit, Actionis Perfectæ, ſeu Totius.

Tragœdiam

† Tragœdiam eſſe PERFECTÆ atque TOTIUS Actionis IMITATIONEM, quæ Magnitudinem *in ſe* habeat aliquam: Eſt enim etiam Totum quidpiam, id, cui nulla Magnitudo *notatu digno*; *ut*, *formica*, *pulex*, *&c.* 3. [b] Totum autem eſt, cui Principium, Medium, et Finis *ſeu ultimum* ineſt. [c] Principium verò eſt, quod ipſum quidem, aliud, ex neceſſitate non ſequitur, *(quâ Principium eſt:)* poſt illud verò, alterum, naturâ comparatum eſt, eſſe aut fieri, *Neceſſariò vel in Plurimis:* [d] Finis autem, *ſeu ultimum*, contrà; quod ipſum poſt aliud, naturâ comparatum eſt eſſe, aut ex neceſſitate, *et ſemper* aut plerùmque; poſt hoc autem, aliud *eſt* nihil: [e] Medium verò, quod et ipſum poſt aliud eſt, et aliud poſt ipſum *Neceſſariò, vel ut Plurimùm.* 4. [f] Oportet igitur benè Compoſitas Fabulas, neque Undecunque ſors tulerit, incipere, neque *temerè* Ubilibet terminare; ſed Formis uti, *Principii, Medii, Finiſque jam dic-*

† *Cap.* 3.

[b] Et totum id ſit cui Principium, Medium, Finis. [Plato in Parmenid.]

[c] Ac Principium (quod Actionem hanc ſpectat) à priore nullo pendeat.

[d] Finis; contra.

[e] Medium; quod utriuſque naturam ſapit.

[f] Requiritur, ut partes iſtæ (Principium, Medium, Finis) ſeriatìm diſtinctè locentur, non temere turpitèrque confuſe.

tis.

tis. ¶ 5. [z] Prætereà verò, quoniam quod Pulchrum *est*, (et animal *scil.* et aliud quidvis, quod ex *partibus* quibusdam constiterit) non solùm has *partes* Ordinatas habere oportet, [g] verum etiam ut MAGNITUDO *ipsis* adsit, [h] non Quælibet *tamen*: (Nam Pulchrum in Magnitudine et Ordine manet:) Quamobrem, [i] neque omnino Perexiguum Animal, esse poterit Pulchrum; (siquidem conspectio *ejus*, quùm propè insensibili tempore fiat, confunditur: *ne partium Responsio mutua, distinctè appareat*;) [k] Neque *omninò* Permagnum: *Ipsa* enim *remotarum partium* Conspectio *(qualis esse unius corporis debet,)* haud simùl fit; sed Unum ac Totum, *quod* ex eâ spectatione *nasci debuit*, spectantibus elabitur *atque evanescit*: veluti, si * decem-millium stadiorum esset Animal. 6. [l] Proptereà oportet, quemadmodùm in corporibus, ità et in animalibus, inesse quidem Magnitudinem; Hanc autem

[z] Condit. *Longitudo justa* totius. Cùm enim (quò pulchrior eluceat res) adjungenda sit Ordini partium, Magnitudo totius.

[g] Et Magnitudo ea, quæ sit congrua;

[h] Nec Indefinita: ex. gr. Animal pulchrum est (Plato in Phædro:) Si

[i] Neque perpusillum.

[k] Neque nimiò vastum.

* Innumerabilium. *Errorem ex Riccobono duxit.*

[l] Efficitur, ut Fabulam, quæ pulchritudine placeat, commendet Longitudo, et Justa scil. et talis, quam facile mandes Memoriæ.

eſſe, quæ facilè conſpici queat, *ſi pulchra illa videri debeant*; Sic et in Fabulis, *quò Pulchræ ſint*, habere quidem Longitudinem: hanc autem talem eſſe, quæ Facilè retineri poſſit Memoriâ. 7. [m] Longitudinis autem Finitio, quæ ad *Poëtarum atque Actorum* Contentiones * *refertur*, atque ad *Spectantium* Senſus, nequaquam *illa*, Artis eſt: Si enim centum Tragœdias in Certaminibus *ſimul* agi oporteret, ad clepſydras, *i. e. horologiorum menſuras* utiquè agerentur; *unicuique, temporis portiunculâ datâ*; (quemadmodùm quondam nec ſemèl *factum* eſſe perhibent.) 8. [n] Verùm Finitio Rei Geſtæ, quoad ipſius Naturam, ſemper quidem, quò major *eſt*, tantiſpèr dùm *Tota* ſimùl Perſpicua ſit, eò pulchrior eſt, ſecundùm Magnitudinem. 9. [o] Ut autem ſimplicitèr definiendo dicam; in quantacunque Magnitudine *Rebus* ſecundùm Veriſimile vel Neceſſarium deinceps enaſcentibus, accidit *tandem* in Proſperam fortunam ex adverſa, vel

[m] At juſtæ Longitudinis Terminus quis? Non is quem horologii pulvis, vel aqua, dimenſum dedit: (Is enim Externus eſt atque artis expers.)

* *Infrà pag.* 26.

[n] Sed qui ex ipſa Rei Geſtæ naturâ: h. e. Ut *ſpeciatìm* loquar: ex Rerum Evidentiâ, Magnitudini non incommodæ conjunctâ.

[o] Ut *Univerſìm*: Ex idoneâ Fabricâ, ſeu Œconomiâ Rerum: Quæ neceſſario ubiquè cohæreat, aut ſaltem veriſimili nexu.

ex

ex prospera in adversam mutari, idoneus *is* terminus erit Magnitudinis.

CAP. VIII.

¶ 10. [3] Fabula autem est UNA, non, ut quidam putant, si circa Unam *Personam* sit: Multa enim et infinita *attributa* etiam uni rei accidunt; ex quorum aliquibus *(accidentalibus scil.)* non conficitur aliquod Unum; *cùm, toto ipsa genere disjuncta sint:* Sic verò, et Actiones Unius *hominis*, multæ sunt, ex quibus nulla Actio fit Una. 11. [p] Quamobrem peccare omnes visi sunt Poëtæ *illi*, quicunque Herculeïda, *i. e. Labores Herculis*, Theseïda, *i. e. Actiones Thesei*, et ejusmodi Poëmata fecerunt. *Falsò* enim putant, quoniam Unus erat Hercules, convenire, ut etiam *Herculis* Fabula, Una sit; *quantumvis Actiones ipsius essent Plures*. 12. [q] Homerus autem, quem-

[3] Condit. [*Totius, partiumque Unitas.*] Fabulæ enim constitutio esto Una: non eo modulo, quasi in unâ permaneat eâdemque persona, &c.

Sed *(supple)* quià Unius Actionis est, cujus singulæ partes ad unum referantur Finem.

[p] Undè; Mirum, quàm hallucinentur veteres: (quorum Poëmata, ex dijunctissimis Actionibus atque Eventis.)

[q] Quàm solus Homerus sapuit! qui declinato Veterum scopulo; ne quaslibet persequeretur, Unicâ Actione contentus fuit.

admodùm et in aliis excellit, *sic* etiam, hoc, *quod reliquos omnes fefellerat*, videtur præclarè vidisse; sive propter artem *aliundè acceptam*, seu propter *bonitatem* naturæ *atque ingenii:* [r] Odysseam enim quum confingeret, non cecinit Omnia, quæcunque ipsi *Ulyssi anteactâ ætate* acciderunt; (veluti, "*Eum, dùm venaretur, ab apro accepisse Vulnus in Parnasso,*" et *Simulâsse Insaniam, in Collectione Exercitus;*" Ex quibus, quià alterum factum fuit, minimè Necessarium aut Verisimile fuit, alterum *ex consequenti,* factum iri: Sed quæ circa Unam *solum* Actionem, qualem Odysseam dicimus, constitêrunt. [s] Similitèr verò, etiam *dùm conficeret* Iliadem, *i. e. Actionem adversus Trojam.* 13. [t] Oportet igitur, ut in aliis *Artibus* Imitatricibus, (*Citharisticê, Auleticê, &c.*) Una Imitatio, Unius Rei est; *putâ prælii, Naufragii, &c.* Sic et *in hâc arte,* Fabulam (quoniam est Actionis Imitatio) et Unius esse, et [u] hujus Totius; et [x] Partes Rerum, sic *Cohærentes* constitui, ut

[r] Cùm in Odysseâ: de Ulysse in patriam reduce:

[s] Tùm in Iliad: de Achillis irâ.

[t] Ex condit. 3, Præcept. Fabulam, nisi ex unâ Actione non confici: (quod innuitur par. 10.)

[u] Ex prima condit. Præcep. Ut Tota integrâque sit Fabula: (utì monuit p. 2.)

[x] Atque ut omnes ei partes, suo justoque disponantur Ordine, utì p. 4.

si qua

ſi qua tranſpoſita, vel ablata fuerit, Diverſum reddatur, et moveatur Totum: Quod enim cùm adeſt, aut non adeſt, nihil, quod perſpicuum ſit, facit, id ne pars quidem *ejus* eſt.

CAP. IX.

¶ 14. [y] Manifeſtum autem *eſt,* etiam ex iis quæ dicta ſunt, non eſſe Poëtæ MUNUS, * *ea* Quæ, *Singulatìm* FIUNT, dicere; *(quippè quorum nihil intermediis hæret:)* [z] Sed *ea memorare,* Qualia factum iri contigerint, et Quæ POSSIBILIA fuerint, ſecundùm Veriſimile, vel Neceſſarium. 15. [a] Nam Hiſtoricus et Poëta, non eo, quòd hic, Numeris Adſtricta dicat, ille Soluta, *in ſe* differunt: Licebit namque, Herodoti opus in Metra vertere; neque minùs Hiſtoria *jam* erit cum Metris, quàm *priùs fuit* ſine illis; [b] Verùm in hoc Diſcrepantia eſt, quòd Hic *(Hiſtoricus)* QUÆ FACTA ſint, dicit; Ille *(Poëta)*

[y] Corollaria tria. primum, ex ſecunda Fabulæ conditione: de *Opere Poetæ*; Ne exponat ea, quæ quotidiè fiunt, ſeu Singularia.

* *Rem nudam.*

[z] Sed *Qualia* fieri aliquandò poſſunt aut debent.

[a] Id quod evincit collatio Poëtæ cum Hiſtorico: Neque enim illis, penes carmen (ut creditur) diſſenſio eſt: (Siquidem nec Proſa, hiſtoriam creat, nec verſus poëſin.)

[b] Sed in eo; quòd hic, ea perſequatur, quæ geſta ſint: Poëta, illa tantùm, quæ geri debuerint, potuerintvè.

QUALIA facta esse contigerit. 16. [a] Quamobrem Poësis, etiam magis Philosophica, magisque studiosa res est, quàm Historia: Nam Poësis, potiùs, Universalia, Historia, Singularia magis dicit. Est autem *in hisce rebus* UNIVERSALE, *nihil aliud, quàm* [c] QUALI *Homini,* [d] QUALIA Omninò, *(non,* QUÆ *Cuique)* accidant, dicere vel agere secundùm Verisimile, vel Necessarium: [e] Id quod *apprimè* spectat Poësis, dùm Nomina *Personis* imponit: *Quippe quibus (cùm universales fictitiæque sint) nomen suum certaque natura defuit.* [f] SINGULARE verò, est; *veluti,* Quid Mali Alcibiades, *ingenio illo suo acri, Atheniensibus* fecerit; aut Quid *ab iisdem* passus sit. 17. [g] Ac in Comœdiâ quidem, jam hoc perspicuum *semper* fuit: [h] Postquàm enim Fabulam *sic* constituerint, ut ex Verisimilibus, *omnia videantur ducta;* sic deindè *Personis jam introductis,* Nomina *indiscriminatìm,* hæc vel illa

[a] Corollar. ex priori. Poësis Philosophiæ similior, quàm historia. Siquidem Poëtæ Fabula, Universales ac Indefinitas captet.

[c] Tàm Personas. [d] Quàm Res.

[e] Quibus (quò planiorem Rem omnem faciat,) etiam *Commentitia* imponit *Nomina.*

[f] Historicus verò, Singulares: ubì Impositione illa nihil est opus.

[g] *Nomina* autem, Poëtar. generibus, aliis alia.

[h] Comicis recentioribus, *Nova* et ficta.

imponunt;

imponunt; 18. Non autem, ut Iambici *veteres, (qui singulos viritìm proscidêre)* de *Rebus Personisque certis* Poema faciunt. 19. [k] In Tragœdia verò Nominibus *iis*, quæ priùs facta *atque usitata*, adhærent. *Cujus rei* causa est; quià, [m] quod Fieri Potest, *idem* Aptum ad Persuadendum est. [n] Ac quæ quidem Facta non sunt, nondùm fieri posse credimus: *ità ut nec ad persuadendum sint apta:* Quæ verò Facta sunt, manifestum *est, ea* posse fieri; Neque enim facta fuissent; si *ex genere* essent *eorum, quæ* Impossibilia *sunt;* [o] *Nunc igitur ipsorum eventus, dubitationem de illis tollit omnem.* 20. [p] Nec tamen non in Tragœdiis, nonnullis quidem, unum aut duo adhibentur Nota Nomina; reliqua verò, *Excogitata et* ficta. 21. [q] In quibusdam autem, nullum: ut in Agathonis Flore: In hâc enim et Res Gestæ, juxtaque *Personarum* Nomina, Ficta sunt *miniméque priùs nota;* nihilòque minùs, *spec-*

[k] Tragicis, *usitata* omnia placuêre: Sic enim plus fidei procurare se credunt Fabulis.

([m] Quæ enim Possibilia, πιθανώτατα.

[n] Quæ haud dubiè Facta, Possibilia.

[o] Ergo quæ Facta, πιθανώτατα.) ut neque à Pernotis heröum Casibus, neque à Nominibus deflectendum putent.

[p] Quanquam hoc, illis minimè perpetuum est: Cùm in aliquibus Tragœdiis suis Nomen unum, alterumve usurpent vulgatum, fingant cætera.

[q] In aliquibus, comminiscantur omnia.

tantes

tantes legentesque oblectant omnes. 22. [r] Adeò ne id quidem usquequaquè curandum est, ut Fabulis *antè* Traditis, de quibus Tragœdiæ extant, *omninò* hæreamus *: Hoc enim *anxiè* quærere, ridiculum *nimis:* Siquidem etiam *Personæ ac Nomina*, quæ *Antiquis* pernota fuerint, nunc paucis *è vulgo* innotescant; tametsi oblectent universos. 23. [3] Perspicuum igitur ex his *est*, Poëtæ agendum esse illud, ut *tantò* potiùs Fabularum, quàm Metrorum, sit Artifex; quantò magis, ex eo, Quòd imitetur, sit Poëta: Imitatur autem *nihil aliud*, *quàm* Actiones ipsas. 24. [s] Quamvis ergo acciderit, *ea* quæ Facta sunt, canere, nihilominùs Poëta est: Eorum enim quæ *Verè* Facta fuerint, nihil prohibet, quò minùs talia sint *nonnulla*, qualia verisimile est, vel fieri potest, ut *Verè* sint Facta; quo nomine, ipsorum ille est Poëta. ¶ 25. [t] Inter Simplices

[r] Ex dict. à par. 17, præcept. Ne in Veterum retinendis Fabulis, sollicitum te habeas. Datur siquidem venia cudenti novas.

* *Cap.* 7.

[3] Corollar. ex 2. prioribus emergit. Ne Poëta, tàm *Carminum* sit *artifex*, quam *Fabularum:* Quippe quar. compositio sola, (seposito versu) Imitatorem te facit.

[s] Sive res fictitias narres, seu etiam verè gestas: modò eas ità expresseris, uti debent fieri.

[t] Collatio Fabular. 2: (è conditionibus 3bus ab initio capit.) 1. Quæ *Deterrinæ?* Eæ scil. quæ non modò Simplices, sed et Episodiis perperàm nexis refertæ.

autem

autem Actiones, * et Fabulas, *(quæ Implexis ſemper Sequiores;)* Epiſodicæ, ſunt Deterrimæ. [u] *Fabulam* Epiſodicam dico, in qua Epiſodia *(i. e. ornamenta aliundè advecta,)* alia poſt alia eſſe *ſeque conſequi*, neque Veriſimile, neque Neceſſe *eſt*; *ità ut nexum habeant nullum*. 26. [x] Ac tales *Fabulæ*, conficiuntur, à Malis quidem Poëtis, ob ipſorum *Inſcitiam*; [y] ab *Eruditis et* Bonis, *interdùm* propter Hiſtrionum *ſtudia: In illorum* enim *gratiam*, dùm Certamina quædam conſcribunt, Fabulamque extendunt ſupra id quod ferat, *(Epiſodio importuniùs inſerto)* ſæpenumerò diſtorquere coguntur, quod ex ordine eſt. ¶ 27. [z] Quoniam verò Imitatio *Tragica*, non ſolùm eſt Perfectæ Actionis *Imitatio*, ſed etiam Terribilium et Miſerabilium; [z] Hæc autem præcipuè fiunt talia, cùm Præter Opinionem; † *et magis*, *cùm* Alia ex aliis facta fuerint, *ut*

* *De quibus cap.* 5. *pag.* 2.

[u] Epiſodica Fabula? Cui Egreſſiones, atque Additamenta ſcil. ſine debito nexu inſerta.

[x] Quales contexuntur poëtis, Tàm ineptis;

[y] Quàm Probatis: Ab iis enim ſi hiſtrio, certaminis causâ longiorem Tragœdiam poſcat; illi, Epiſodiis infarctis, illius, gloriæ inſerviunt, non Fabulæ ſuæ.

[z] Collatio: Quæ Fabulæ *Pulcherrimæ?* Cùm enim Tragœdia, ſit Actionum ear. quæ Miſericordiam Terroremque cient.

[z] Quales, illæ potiſſimùm ſunt, quæ inopinatò fiunt: multòque magis, ſi nexu ſe excipiant mutuo.

† *Rhet. cap.* 10. *pag.* 14.

ex ſuis cauſis. 28. Ità enim plus Admirationis in ſe habebunt, quàm ſi à Caſu, et Fortunâ *fierent:* * Siquidem et inter ea, quæ Fortunâ *fiunt*, hæc maxime Admirabilia videntur, quæcunque tanquàm ex Induſtriâ *conſilioque*, apparent fuiſſe facta (veluti, quòd ſtatua Mityïs, *virtutis ergô*, Argis *erecta*, *Improbum* eum, qui cauſa interitûs Mityï fuit, *lapſa* interfecit; cùm in ejus caput, *tunc* intuentis, incideret. Videntur enim talia, non Temerè *ſed Conſilio Deorum, ac Ratione* eſſe facta.) [a] Quare neceſſe *eſt*, tales Fabulas, *ex talibus Formidoloſis Miſerandiſque contextas*, Pulchriores eſſe.

* (Si enim fortuita quædam, admirationem pariant; præſertim quæ quaſi ex propoſito videbantur facta: Quantò magis illa? quorum certa ſeries, conſilium callidum?)

[a] Efficitur, Pulcherrimam naſci Fabulam: ſi res illæ, ſic opinatò evenerint, ut quæ extremæ ſunt, reſpondeant hæreantque Primis.

C A P.

CAP. V. CAP. X.

De Fabularum generibus; Simplici et Perplexâ.

Fabularum (i. e. Actionum, quæ Fabulis exprimuntur) genera duo: Una, Simplex; par. 2. Alia, Perplexa, Quæ Peripetiam habet, vel Agnitionem; à par. 3. Ex his, colliguntnr Speciales Fabulæ Partes tres: Quarum duæ, sunt Implexarum Fabularum propriæ, Agnitio et Peripetia: à par. 4[a]: 3[a], est omnium communis; scil. Perpessio; à part. 13.

FABULARUM autem, [a] aliæ Simplices *apertæque* sunt; aliæ *contrà,* Implexæ *atque impeditæ:* Etenim Actiones, (quarum Imitationes sunt, *ipsæ* Fabulæ,) statìm *suâ vi, absque Poëtæ studio,* sunt tales. ¶ 2. [b] Appello SIMPLICEM Actionem, cui quidem, (cùm Continua [*], utì definitum est, et Una facta sit;) Transitus, *seu Progressus in Bonam seu Malam Fortunam* fit, sine *admirabili* Peri-

Fabular. Formæ, [a] duæ: (idque Actionum respectu, quar. est Imitatio :)

[b] Una, *Simplex,* seu Explicata: in qua nihil præter propositum accidit, ab initio ad extremum usquè, &c.

[*] *Cap.* 4.

petiâ *(i. e. ſubitâ Rerum Mutatione in contrarium,)* vel *Perſonæ diù Ignoratæ* Agnitione: ¶ 3. [c] IMPLEXAM verò, ex quâ Tranſitus *Rerum in alium ſtatum,* cùm Agnitione fit, aut Peripetiâ, aut *(quod ſæpè fit)* ambabus: *ità ut longè alitèr deſinant, quàm ab initio judicâſſes.* ¶ 4. [d] Has autem, *([1] Agnitionem et Peripetiam, &c.)* factas *exortaſque* eſſe oportet, *non Fortuitò, ſed* ex ipſa Conſtitutione Fabulæ, adeò ut ex Antefactis, aut Neceſſario *vinculo,* aut ſecundùm Veriſimile, accidat, eaſdem fieri: Multum enim intereſt, *utrum* Hæc PROPTER Hæc, * *ut effecta ex cauſis*; an POST Hæc *abſque nexu aliquo,* fiant.

CAP. XI.

5[1]. [e] Eſt autem PERIPETIA, *Admirablis ac Subita* eorum, quæ aguntur, in contrarium Mutatio, *ità facta,* ut dictum eſt; † *ſcil. Antecedentium*

[c] Altera, *Perplexa,* ſeu Implicata: Cui eventus, præter opinionem obvenerint: [1] Cum admirabili Agnitione; [2] vel cum Peripetia; [3] vel cum utriſque conjunctis.

[d] Quar. trium ſingulas cognoſcere opus eſt: et undè illæ naſci debeant:

Et Quomodò, Quôque poëtæ ſtudio:

* 2. *Rhet. cap.* 26. *pag.* 15.

[e] Primùm ergo: *Peripetia,* quid? Ingens rerum converſio: quæ vulgò *Cataſtrophe.*

† *Par. præced.*

tecedentium Rerum Vi; Atque hoc quidem, utì dicimus, * ſecundùm Veriſimile, aut Neceſſarium: 6. [f] velut, [1] in Oedipode; "*cùm venisset Nuncius, tanquàm lætitiam allaturus Oedipodi, regem illum à Corinthiis deſignatum; eumque matris inceſtandæ metu (quod ob Oraculo accepiſſet) liberaturus*;" ſimulatque aperiret, Quiſnam eſſet, *et Quo pacto educatus*; contrarium *ejus, quod propoſuerat*, effecit. 7. [2] Et in Lynceo; cùm *Lynceus Hypermneſtræ maritus*, duceretur ut moriturus; Danaus *ſocer*, proſequeretur, ut interfecturus; ex Fabulæ Rebus Geſtis, huic quidem accidit, *repentina* mors; illi, *inopinata* ſalus. 8. [g] AGNITIO autem eſt, ut etiam nomen ſignificat, ex Ignorantiâ, in Cognitionem Mutatio, aut [h] ad Amicitiam *contrahendam* tendens, aut ad Simultatem inter eos, [i] qui *à Poëtâ, ab initio*, ad Proſperam *demùm* Fortu-

* *Ibid.*

[f] Species ejus. [1] *Simplex*; Cùm una eademque perſona, ex fœlici fit infœlix; ut in Sophoclis Œdipode Tyranno: vel contrà;

[2] *Gemina* eſt: Cùm mirificè mutetur ſtatus hominum duorum; velutì in Lynceo Theodectis: Lynceus, uxoris operâ, incolumis: Danaus, à Lynceo interfectus: vide Pindar. Ode 10. Nemœ.

Deìn. [g] *Agnitio*, quid. Ejus genus.

[h] Differentiæ, duæ: una, ex proximo fine;

[i] Altera, ex remotiore.

nam,

nam, vel Adverſam determinati ſunt. 9. [k] Pulcherrima verò Agnitio *eſt*, cùm Peripetiæ, Simùl, *non Poſt aliquod Spatium* fiunt; *nempè eo* modò, quo *illa* in Oedipode, *Qui ſimulatque agnoſceret Laïum patrem, unâ ſe intellexit, eſſe miſerrimum.* 10. [l] Ac ſunt quidem etiam aliæ, *præter jam explicatam*, Agnitiones: Etenim et Res Inanimatas, atque alia quælibet, utì dictum eſt †, Agnitio conſequi ſolet, * Et ſi quæ Fecit quis, aut Non Fecit; *ea quoque* licet Agnoſcere: [n] Sed, quæ maximè *pertineant* ad Fabulam atque Actionem, *eſt ea Perſonarum Agnitio*, quæ dicta eſt. ‡ [1] Talis namque Agnitio ac Peripetia, et Miſericordiam excitabit et Metum: Qualium Actionum *(quæ Metu ſcil. et Miſeratione dignæ)* Tragœdia *eſſe* Imitatio, ſuppoſita fuit. [h 2] Præterea verò, ejuſmodi *Perſonis, quæ Agnitioni*

[k] Deniquè, *Agnitio Peripetiæ conjuncta*, reliquar. omnium multò ſuaviſſima.

[l] Atque Agnitionem hanc, [r] Fabulis nimioperè convenire, κατὰ διάκρισιν intellige: Nam,

[m] Reperiuntur, etiam aliæ ſpecies, ſequioris notæ: velut, Lapidum, veſtium, monilium, &c.

† *Par.* 8.

* *Item factorum rerumque in memoriam redactarum.*

[n] Verùm, hanc 3^{m}, (quam p. 8. dixi.) imprimis quadrare Fabulis, monſtratur,

[1] A fine Tragœdiæ: Miſeratione ſpectatorum et Metu.

‡ *Par.* 8.

[2] A Perſonis; quarum contigit fieri Agnitio. [h] *Cap.* 3.

huic

huic idoneæ ſunt, id accidit, ut Adverſâ Fortunâ utantur, et Proſpera; *cùm id in aliis uſu non veniat.* 11. [o] Quandoquidèm igitur Agnitio, *(ut nomen indicat)* quorundam eſt Agnitio; Agnitionum aliæ quidem, erunt Alterutrîus *Perſonæ* ad Alterum ſolùm *agnoſcendum*; cùm, Alter ille, Quis ſit; anteà perſpicuum *notumque* fuerit: 12. [p] Aliquandò verò Ambos oportet, *ſe Invicèm* Agnoſcere: velut Iphigenia, *quæ Dianæ Sacerdos jam erat*, ab Oreſte *fratre* agnita eſt ex Miſſione Epiſtolæ, *quam dabat illi ferendam in Græciam*: Illi autem, versûs Iphigeniam, aliâ opus fuit Agnitione; *Argumentis ſcil. à Poëta Fictis.*

CAP. XII.

¶ 13. [q] Duæ igitur Fabulæ partes, circa hæc, *quæ geruntur*, ſunt Peripetiæ, et Agnitio: [r] Tertia verò, *eſt* PERPESSIO: * Atque ex his quidem, Peripetia et Agnitio, expoſitæ ſunt: 14. [s] PERPESSIO verò, eſt ac-

[o] 2. Agnitionem eandem doceo, duobus tractari modis: Nunc enim Simplicem eſſe, cum alterâ perſonâ agnitâ:

[p] Nunc, quaſi 2ᵈᵐ, cum utriuſque cognitione mutuâ.

[q] Partes (quæ in Fabulis,) obſervantur tres. Duæ in Perplexis tantùm: quas hùc uſque expedivimus.

[r] Tertia, tàm Simplicib. quàm implexis conjuncta; *Perpeſſio:*

* 2. *Rhet. cap.* 10. *à par.* 22.

[s] Perpeſſio, quid.

tio

tio quædam, vim habens Interimendi, aut graves Dolores afferendi: velutì, * quæ in Aperto, *et Manifestè fiunt*; et Mortes *fcil. allatæ quibufdam*, et Cruciatus *acerrimi*, et Vulnera *impofita*, et quæcunque id genus.

* *Apertæ coram omnibus, indictæque mortes.*

CAP. VI.

De Partibus Tragœdiæ Integralibus, feu Quantis.

Tragœdiæ partes, quoad ejus Quantitatem fpectatæ, duplices, aliæ funt omnium Tragœdiarum Communes: Aliæ, quarundam duntaxat Propriæ: De Communibus, a par. 4. *De Propriis, p.* 9.

PARTES [a] autem Tragœdiæ, quibus tanquàm Formis *Effentialibus*, utendum eft, priùs diximus: At fecundum Quantitatem, et in quas *ipfa* dividitur, *Loco* Seperatas, hæ funt: [b] Prologus, Epifodium, Exodus, Choricum, *i. e. Locutio, vel Cantus Chori uni-*

[a] Formas (quæ Corpus Tragœdiæ permeant,) propofui cap. 3. Jam *Partes Quantæ*, (quibus magnitudo ipfius extenditur;)

[b] Aliæ, *Communes* omni funt Tragœdiæ, nifi mancæ.

verfi.

versi. 2. Et hujus *Chorici*, una quidem pars *Mobilis*, *dicitur* Parodus; altera verò, *Stabilis*, Stasimon. Atque hæ quidem, communes *sunt Tragœdiarum* omnium: 3. [c] Propriæ verò *quarundam*, *sunt Histrionum* è Scenâ *lugentium*, et *Chori juxta scenam sedentis*, Commi.

Quarum quidem partium luculentissima suppetunt exempla, ex Oedipode Tyranno Sophoclis: Quam cæteris Tragœdiis unam præposuisse videtur Aristoteles.

¶ [d] 4. Ac [1] PROLOGUS, est pars integra Tragœdiæ, *collocata* ante Parodum, *i. e. primum ingressum Chori.*

In Prologo, Creon (ad aperiendam fabulam) sciscitatur de cæde Laïi: Quæ, quià pestilentiæ causa Thebis esset, ex oraculi monitu, expianda fuit.

Κρε. Ἦν ἡμῖν, ὦ 'ναξ, Λάϊος ποθ' ἡγεμών.

Finito autem Prologo, succedit Parodus; de quo infrà. p. 7.

5. [2] EPISODIUM, *est* pars integra Tragœdiæ, *interjecta* inter plenos Choricos cantus; *qui scil. ab universo fiebant Choro.*

[c] Aliæ, Quarundam (Patheticar. scil.) *Propriæ:* ut Commus, i. e. Lamentatio histrionum, et Collugentis Chori.

[d] Ex Communibus partib.

[1] Antesignanus est *Prologus*; quo aperitur Argumentum Fabulæ; Ejus locum, apud Latinos, occupat *Actus primus.*

[2] *Episodium,* producendæ Fabulæ gratiâ aliundè advehitur. Ejus vicem, Latinis, obeunt *Actus* 2. 3. & 4.

Incipit hæc pars, ab eo Parodi loco, ubi Tiresiam vatem, (cujus Persona, adscititia est) alloquitur Oedipus,

Οιδ. Ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία. — *ver.* 303.

Et protenditur usque ad illud cantantis chori,

Χορ. Ὦ γενεαὶ βροτῶν. —— *ver.* 1190.

Ut omne illud, quicquid duobus istis, quasi extremis, interjacet, exceptis cantibus Chori, pro Episodio habeatur.

6. [3] EXODUS *est* pars integra Tragœdiæ, post quam non est Chori cantus;

Incipit autem, ubi Nuntius, sic:

Αγγ. Ὦ γῆς μέγιστα τῆς δ' ἀεὶ τιμώμενοι. *ver.* 1227.

Desinitque unâ cum Tragœdia.

7. [4] Chorici autem, PARODUS quidem, est prima dictio Chori totius.

Initium Parodi est ubi Chorus, qui constat ex senioribus, affatur Oedipodem:

Χορ. Ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες. — *ver.* 280.

Mox cantum celebrat trochaïcum, ex Anapæsto et Trochæo, qui Saltationum erant Numeri;

Χορ. Τίς οντιν' ἁ θεσπέπεια; — *ver.* 467.

[3] *Exodus,* Exitus: quandò exit Chorus in propinquum Scenæ locum.

[4] Chori partes duæ: [1] *Parodus,* ingressus: Ubi Cuncti descendentes in scenam, fabulari occipiunt; idque semper absque cantu.

8[2]. STASIMON

8[a]. [z] STASIMON verò, *eſt* Cantus, *totius* Chori, *(quem eodem loco ſtantes canebant)* ſine Anapæſto Trochæo.

Cui parti initium facit ille cantus:

Χορ. Ὦ γενεαὶ βροτῶν. —— *ver.* 1190.

¶ 9. [c] At COMMUS, *eſt* communis lamentatio Chori *juxtà aſſidentis*, et *Voces Hiſtrionum, quæ prodeunt* è ſcena.

Sic plangit Chorus extra ſcenam, in Exodo:

Χορ. Ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις *ver.* 1300.

Cui Oedipus, miſerabili ejulatu reſpondet in ſcena.

Οἰδ. Αἶ αἶ αἶ αἶ. —— *ver.* 1311.

Ac Partes Tragœdiæ *(inquam)* quibus, *ut Formis*, utendum eſt, priùs ſunt expoſitæ *; Quæ verò penes Quantitatem *ſumuntur*, et in quas ipſa dividitur, Separatas, hæ ſunt.

[z] *Staſimon:* quo grex ille, infortunium, quod evenerit, narrat: ideóque abſiſtit à motu: præſertim cum exitus ſubſequatur triſtis.

[c] Inter Proprias partes, eſt *Commus*. i. e. hiſtrionum ejulatus: idque ſemper in Exodo. Παρὰ τὸ κόπτειν; Quòd in eo frontem femurque percellerent.

* *Cap.* 3.

CAP. VII. CAP. XIII.

De Scopis in Fabula texenda obſervandis: Déque Opere Tragœdiæ.

Poëta, quò Tragœdiam pulcherrimam det, meditanti, curandum id, ut quaſdam, quaſi METAS, *quibus progrediendum, obſervet. Ità enim præclarum Tragœdiæ* OPUS, *Quod quæritur, ad umbilicum rectè perducet. Metæ, quas attingas declineſve, ſpectantur in eo, ſi Perſonas eliges, caſuſque peridoneos Fabulæ.* OPUS *Tragœdiæ, eſt, ut Caſus illos, (quanto poteſt, ſtudio) Terribiles efficias, ac Miſerandos. Primùm ergo de Perſonarum Caſibus ac Fortunis; a par.* 2ª. *undè Præceptum, de Optima Structurâ Fabulæ: à part.* 7. *et Theorema, de Argumento Optatiſſimæ Tragœdiæ, à part.* 11. *Deindè, Terribile et Miſerabile, docet,* 1°, *Non ex Apparatu Scenico, ſed ex ipsâ Fabulæ Structurâ perſici: à part.* 15. 2°, *In Rebus Fabulæ Geſtis, artificiosè inſeri, atque intexi oportere; à par.* 19.

QUÆ verò oportet, *ut Scopos* ſpectare; et Quæ oportet, *ut Scopulos*, cavere, dùm conſtituimus Fabulas; et [a] Undè perficietur

Propoſitio, una, de *Metis*, in Fabulæ textu, perſequendis, declinandiſve. Vid. par. 2. [a] Altera, de *Opere* Tragœdiæ. vid. par. 15.

Tragœdiæ

Tragœdiæ Opus, *(in re Miserabili et Terribili Fingendâ positum)* Sequitur, ut dicamus, post illa, quæ *adhuc* dicta sunt. ¶ 2. [b] Quoniam igitur [1] Constitutionem Pulcherrimæ Tragœdiæ oportet esse, non Simplicem, sed Implexam; [2] eamque, Terribilium et Miserabilium Imitationem: (Hoc enim, proprium hujusmodi est Imitationis, *minimeque cum cæteris Poiesewn generibus commune:*) [c] Primùm quidem, perspicuum *est, in scena,* Neque *egregiè* PROBOS viros, *et pietate insigni præstantes,* Mutatos, *lapsosque* apparere oportere, ex Fortuna *valdè* Prosperâ, in *Res Maximè* Adversas: [d] Id enim non *tàm* Terribile *est* aut Miserabile, *(quod Tragœdia spectat)* quàm Consceleratum *ac Impium.* 3. [e] Neque IMPROBOS, ex *gravi* Infortunio, in Prosperam Fortunam *provectos:* (Id enim maximè omnium à Tragœdiæ studio alienum *est*; quià nihil

[b] Quod ad *Metas:* Cùm laudatissima sit Fabula, 1. Quæ Fortunæ tenorem variat, non eundem retinet (ut cap. 4. p. 25.) 2. Quæ Formidolosas res docet ac Miserabiles: (ex cap. 4. par. 27.)

[c] De *Metis* (*i. e. Casibus* Personarum exhibendis, respuendisve) res constat. Neque enim Persona *Valdè Proba* et innocens placet, quæ conflictetur Maximis Malis:

[d] Hinc enim non Miseratio, (quæ Tragœdiæ scopus:) Sed horror diraque execratio fortunæ; quæ viri integri, præter quàm decebat, incolumitati defuit.

[e] Neque *Valdè Prava,* quæ transmigret è Maximè Malis, in Maximè Bonas:

nihil habet eorum, quæ *Optimæ Constitutioni inesse* oportet: Neque enim quod Humanitatis Sensu Tangat, *ibi* inest, *cùm improbi præter modum ornentur*; Neque Miserabile aut Terribile:) 4. [f] Neque rursùs valdè Pravum, ex Prosperâ Fortunâ in Adversam incidere: Nam quod Humanitatis Sensu Tangat, *id quidem* forsàn tali Constitutioni inerit; sed neque Miseratio *inest*, nec Metus; Illa enim est erga eum, qui Indignè * *et contra fas*, Adversâ Fortunâ utatur; Hic verò, circa *Personam, ipsis spectatoribus conditione* Similem †. Erga eum, *inquam*, qui Indignè *Affligitur*, Miseratio; circa Similem verò, Metus. Quare *quià Pravi homines, omni supplicio digni vivunt, probisque prorsùs absimiles:* Nec Miserabile, nec Terribile erit id, quod *iisdem* accidit. 5. [g] Reliquis igitur, *quis maximè idoneus habendus, est* inter hos INTERJECTUS. Est autem talis, [1] qui neque Virtute *insigni* eminet, et justitiâ; *siquidèm facinus admisit ultione dignum:* [2] Neque propter *animi* Vitium, et pravitatem, mutatur, *caditque* in Adversam Fortunam

[f] Aut è nimio Secundis, in summè Adversas.

* 2. *Rhet. cap.* 10. *par.* 1. † 2. *Rhet. cap.* 12. *par.* 2.

[g] Sed ea Persona introducenda, quæ inter dictas *Medioxuma*; viz.

[1] Ut quæ inter Pravos integrosque, *Aliqualiter Bona.*

[2] Neque ex animi pravitate, sed *præ inscitiâ*, infœlicitér agat.

tunam: Sed propter Erratum aliquod *humanum, et proindè Pravus prorſus dici nequit.* 6. [3] *Neque eſt Unus è Populo, ſed* ex eorum numero, qui *apud vulgus,* in Magnâ Exiſtimatione, et fortunati habentur: *quò major appareat Mutatio:* veluti, Oedipus, et Thyeſtes, et qui ex talibus familiis, *potentiâ opibuſque fuêre* illuſtres viri. ¶ 7. [h] Neceſſe ergo eſt, egregiè *ſe* habentem Fabulam, [1] eſſe magis *Exitu* Simplicem, *quæ ſcil. Unum unius Perſonæ Caſum exprimat,* quàm (ſicut quidam aiunt,) Duplicem, *quæ Duarum Duos.* 8. [2] Nec Mutari in Proſperam Fortunam ex Adverſa, ſed contrà, ex Proſpera in Adverſam: 9. [3] Non propter Improbitatem, ſed propter ERROREM Magnum: *Eumque,* aut talis *Perſonæ Illuſtris,* qualem dixi; *id eſt, inter Bonos Pravoſque Mediæ;* aut, *ſi recedat à medio,* Melioris *viri* potiùs, quàm Pejoris.

[3] Neque ſit homo plebeius. (Quales calamitati obnoxii:) Sed *Vir illuſtris,* vulgique Opinione Fœlix: cujus ex infortunio Mutatio major, miſeratio indulgentior.

[h] Ex dictis primo *Universìm,* liquet Laudatiſſimæ Structura Fabulæ:

[1] Cui Exitus unus, Unius hominis ſit, non Duorum duo:

[2] Et Caſus, infœlix.

[3] Et Cauſa Facinoris, non Malitia, ſed Imprudentia:

[4] Et Perſona ipſa Opulenti, vel Principis viri: qui Meliori propior ſit, quàm Sequiori.

10. Signo

10. [i] Signo autem *eſt*, etiam id, quod *Poëtis* uſu venit: Nam ab initio quidem illi, Quaſcunque Fabulas nacti eſſent, in numerum *Tragœdiarum* referebant; Nunc verò, *(uſu rectiùs docente)* circa Paucas Domos Pulcherrimæ componuntur Tragœdiæ: [k] velut, circa Alcmæonem, * *Tragœdia Theodectis*; et Oedipodem, *Sophoclis*; et Oreſtem, *Euripidis*; et Meleagrum, *Antiphontis*; et Thyeſtem, *Carcini*; et Telephum, *Agathonis*; et quibuſcunque aliis accidit, aut Gravia *et Atrocia, ab aliis* Pati, aut *in ſcipſos, crudelitèr, vel in alios, ex Perturbatione vehementi, aut per Inſcitiam* Facere. ¶ 11. [l] Atque ex hac quidem Conſtitutione, quoad Artis Normam, Pulcherrima † *et perfectiſſima* eſt Tragœdia: [m] Quamobrem etiam qui inſimulant Euripidem, *eàdem ratione* peccant *ipſi:* Quòd hoc in pleriſque faciat Tragœdiis *ſuis*; *(caſum, unius ſcil. per-*

[i] Hinc eſt, quòd Poëtæ, quibus olìm quilibet arriſêre Caſus; Nunc, errore agnito, pauculis ſe addicant familiis, quæ probitate Mediocres, Principes dignitate.

[k] Quarum Nomina extant aliquot; Fabulæ ipſæ, vetuſtate intercidêre.

* 2. *Rhet. cap.* 24. *p.* 11.

[l] *Speciatim* autem, conſtat: Celeberrimam quidem Tragœdiam, de *Unius* perſonæ *Calamitate* confici;

† *Cap.* 2. *p.* 18.

[m] Undè, quod Euripidi vitio dant: (Fabulis ejus, non niſi Unicam Perſonam, eamque Miſellam ineſſe:)

ſonæ,

ſonæ, ſeu familiæ, non Duarum) Quodque multæ ipſius *Tragœdiæ*, in Adverſas res deſinant, *non in Lætas:* [n] Illud enim, Rectum *atque ex arte* eſt, utì diximus. [o] *Cui rei* id ſigno vel maximè eſt, quòd in Scenis et Certaminibus, tales Tragœdiæ, *(in quibus Tranſitus illiuſmodi ſit) vel* maximè apparent Tragicæ; * modò *aliàs* optatum exitum nactæ fuerint. [p] Et *ſanè* Euripides, tametſi alioquì, *Partes Fabulæ, Reſque ipſas Geſtas,* parùm rectè, *aptâque* Oeconomiâ diſponat †, *hâc* tamen *in parte, (quùm Unius Perſonæ, ſeu familiæ Rebus, finem Lugubrem imponat)* inter Poëtas *reliquos,* maximè apparet Tragicus. 12. [q] Secunda verò *Conſtitutio,* quæ à quibuſdam Prima dicitur, eſt quæ et Duplicem habet Conſtitutionem, *i. e. Diverſorum hominum Actiones Duas;* (ſicut *Homeri* Odyſsëa) [r] et deſinit ex *Fortunarum* Contrarietate; *quâ Perſonæ* Meliores *ſint Proſperitate;* et Pejores,

[n] Id quidem artificioſum, vel maximè.

[o] Cui ſuffragatur acerrimum populi judicium, in Contentionibus Scenicis.

* *Rectè modo in ſcena ab hiſtrionibus agantur.*

[p] Et, quamvis Euripides, Fabularum ferè Œconomiâ labitur, hoc uno tamen bono, cæteris fecit, ut ſuperior eſſet.

† *Infr. cap.* 10.

[q] Proxima cenſenda Tragœdiæ σύστασις: quæ ex *Duorum* hominum *factis.*

[r] Eventiſque contrariis:

Infortunio affectæ. 13. [s] Videtur autem *inscitioribus Tragicis* esse Prima, propter Theatrorum *seu Spectantium* imbecillitatem; *quos hujusmodi Constitutio capit maximè:* Nam Poëtæ *deteriores,* Spectatoribus se accommodant, ad vota *delectationemque eorum* Poëmata conscribentes: 14. [t] Hæc autem, *quæ capitur è Fabulæ parte Felici,* non ea est, quæ à Tragœdia *expectatur,* Voluptas, [u] sed potiùs Comœdiæ propria: Ibì enim *(in Comœdia)* si qui Inimicissimi fuerint in Fabula; velut *ipse* Orestes, atque Ægisthus: Amici tandem facti, è Scena exeunt, neque ab alio quisquam confossus occumbit.

[s] Eam, inscitiores Poëtæ, priori præferunt: iique Spectantium desideriis ducti: Quibus ut morem gererent, fœlicem semper ex alterâ Fabulæ parte, quærunt Exitum.

[t] Et quidem, voluptas, hinc aliqua, fateor: Non tamen ea, quæ Tragicæ Lustrationi adhæret:

[u] Sed Quam Comicorum adferunt joci, nuptiæ, commessationes, &c. Quibus Cantor: "Vos, Plaudite, dicat."

C A P.

CAP. XIV.

Tabula sequentium.

Opus Tragœdiæ, alitèr posuêre alii:

- *Plerisq; est,* τὸ φοβερὸν ϗ ἐλεεινὸν *imitatione expressum: idque 2*[b]*. modis.*
  - *1 Per Apparatum Luctuosum histrionis et scenæ; &c.* — *Par.* 15.
  - *2 Per Constitutionem Rerum, seu Fabulam.* — *Par.* 15.
- *Ineptioribus Poëtis, est* τὸ τερατῶδες; *idque Apparatu Monstroso ostensum.* — *Par.* 18.

¶ 15. [x] Ac TERRIBILE quidem et MISERABILE, [1] ex Aspectu *seu Apparatu* fieri licet; *cùm neces, vulnera, tormenta, promantur in Scenam, &c.* Licet verò, etiam [2] ex ipsa Rerum Constitutione, *citra Adspectum, et solummodò pronunciata:* 16. [y] Id quod prius est,

[x] *Opus* Tragœdiæ, 1. *Universim*; Poëtarum Plerisque, ex eo, quod miserandum terrificumque, expresso, constat: idque 2bus modis.

[1] Per Apparatum scenæ, vestes, picturas luctuosas, &c.

[2] Ex Constitutione ingeniosâ Fabulæ.

[y] Quorum posterior, antecellit priori;

et Poëtæ melioris *: Oportet enim, (etiam ſublato Spectaculo) Fabulam ſic Conſtitutam eſſe, ut qui tantùm audit res, quæ aguntur, et horreat et Miſereatur, ex iis Caſibus, qui *illîc* accidunt: In quas utiquè Perturbationes *pænè neceſſario* cadet, quicunque Oedipodis *Tyranni* Fabulam audiat. 17. [z] Hoc autem *Terrificum et Miſerabile*, per Aſpectûs *ſeu Apparatûs interventum velle* efficere; et [a] artificii magis expers *eſt* †, et [b] Choragi ſumptus *magnos, ac præparationes* requirit ‡. 18. [c] Qui verò, per Apparatum, non Terribile *nobis*, ſed Monſtroſum tantùm *ſpectaculo* exhibent; *velut, Hydras, Polyphemos, &c.* nihil commune habent cum Tragœdia; *tametſi hæc, ſuo more Delectent.* [d] Neque enim omnem à Tragœdia oportet Voluptatem quæri, ſed propriam *et ſuam*. ¶ 19. [e] Quoniam verò [1] Poë-

* *Cap.* 3. & *infra c.* 18.

[z] Prior autem, improbandus;

[a] Cùm propter ipſius vitium.

[b] Tùm ob incommodam pecuniarum effuſionem.

† *Cap.* 3. & *cap.* 12.

‡ *Cap.* 3.

[c] Alii ſcriptores perridiculè: Tragicum Opus, ex eo quod miraculoſum eſt ciunt, idque Apparatu monſtroſo oſtenſum.

[d] Quid inquis: Nulla ex prodigiis voluptas? Fateor hercle: Sed quæ admirationis Epicæ ſit propria, non perturbationis Tragicæ.

[e] Jam *Speciatim*, demonſtrat διότι.

[1] Cur τὸ ἐλεεινὸν καὶ φοβερὸν (quod Tragœdiæ Opus eſſe dicimus) Rebus ipſis inſerenda ſint.

ta,

ta, eam quæ ex Miseratione Metuque oritur, conficere Imitando Voluptatem debet; manifestum est, hoc *imitandi Opus, Fabulæ seu* Rebus Gestis imprimendum esse; *quò Terribiles ipsæ videantur, et Miserabiles.* 20. [z] Ex iis igitur, quæ accidunt, Qualia *tolerantibus* Gravia *, *quæ hominibus Timorem:* et Qualia Lugenda, *quæ Miserationem movent*; jam sumere *aggrediamur.* Necesse autem est, hujusmodi facta, aut [f] Amicorum esse *hominum* inter sese, aut Inimicorum, aut Neutrorum, i. e. *inter hos Mediorum.* [g] Si igitur Inimicus, Inimicum occiderit, *vel alio gravi malo affecerit*, nihil Miserabile (neque dùm hoc facit, neque dùm mox facturus est) ostendit: præterquàm in ipsa Perpessione; *quæ postquàm peracta sit, atrox esse desinit:* [h] Neque si *se* Neutro modo habentes, *occiderent, &c.* 21. [i] Quandò au-

[z] Quo pacto Res ipsæ ad Luctum Terroremque formentur: idque hoc Præmisso: τὰ δεινὰ καὶ οἰκτρὰ, i. e. Res Actionesque (que Fabulis insunt) Acerbas et Luctuosas.

* *Rhet. cap.* 10. *p.* 19.

[f] Ejusmodi Personarum esse, quæ 1 Charæ sibi invicem: 2. Vel Odiis accensæ: 3. Vel quæ Medio modo.

[g] Atqui, si Neque Inimicorum dici queant: (Eos enim si confeceris, Egregium censetur facinus, nedum miserandum, seu Tragicum.)

[h] Nec eorum, qui Interjecti:

[i] Efficitur, ut Atrocia illa in Fabulis, Amicorum esse debeant, i. e. summâ Charitate ac præsertim Sanguine junctorum.

tem

tem in Amicitiis, *et consanguinitatibus* inferantur *hujusmodi* Perpessiones, *et injuriæ atroces*; velut si Frater, Fratrem; *ut Eteocles Polynicen*; aut Filius, Patrem; *ut Oedipus Laïum:* aut Mater, Filium; *ut Merope Cresphontem:* aut Filius Matrem; *ut Orestes Clytemnestram*; *per ignorantiam* occiderit, vel *paulò post* occisurus fuerit, vel tale quid aliud fecerit, *quod pietatem violet*; hæc *sedulo, è Veteri Memoriâ* quærere, *et capessere* oportebit. 22. [l] Ac Receptas quidem Fabulas Dissolvere*, *i. e. præcipuum earum Eventum (quo perpessiones tales continentur.) Mutare*, non licet: (Dico autem, veluti, "Clytemnestram Occisam ab Oreste, et Eriphilen ab Alcmæone;") [m] Sed ipsum *Poëtam*, vel Novas, his Similes, *de suo* Invenire; vel [n] Traditis illis Pulchrè uti, *atque emendare* oportet. 23. [o] Quid autem vocemus PULCHRE, apertiùs exponamus. [x] Licet enim sic Actionem fieri, utì

[l] Ex præmiss. Præcipitur: Quò ipsum [τὸ ἐλεεινὸν καὶ φοβερὸν] effingas, ut cupis: Ne Fabulas, quæ à majoribus Relictæ, extant, temerè dissipes:

* *Cap.* 4.

[m] Sed vel ipse, per te excogites Novas:

[n] Vel Veteres illas, (ni plurimâ emendatione opus sit,) quantum potest, rectè ordineque pertractes.

[o] Hic autem *Gradus*, 4. sunt: quibus possint ea Melius vel Deterius administrari:

[x] Cùm, quod *quispiam* inceptat, *Facinus*, ejus satagit *Sciens.*

antiqui,

antiqui, *(quibus impolita res;)* faciebant: *ut ſcelus ſcil. Patrent homines* Scientes, et cognoſcentes, *quid agant:* Quemadmodum etiam Euripides, occidentem liberos Medeam * facit, *quam tamen nihil tale molientem induxiſſet Carcinus:* 24. [2] Licet verò, etiam ut Agant quidem, verùm Ignorantes, rem Agant atrocem: poſtea verò *eorum, in quos patratum eſt ſcelus,* Amicitiam *et propinquitatem* Agnoſcant; ut *fecit* Sophoclis Oedipus, *qui patrem Laïum interêmit.* [p] Atque hoc quidem, Extra *ipſum* Drama; *Siquidem in eo, non Patratur facinus, ſed ut ante illum diem, geſtum Commemoratur:* [q] In ipſa verò Tragœdia, *dùm Actio repræſentatur, atrocem rem agunt:* veluti, Alcmæon *Poëtæ* Aſtydamantis: [r] vel Telegonus, in Ulyſſe Vulnerato. 25. [3] Quinetiam præter hæc, tertium *datur:* cùm quis ſævum aliquod facinus per Ignorantiam facturus erat; et

* 2. *Rhet. cap.* 25. *p.* 9.

[2] Cùm quod *Inſciens* fecerit, poſteà, conjunctione agnitâ, doleat factum.

[p] Quod quidem, vel Extra Fabulam fit: ut in Œdipode Tyranno, cædes Laii.

[q] Vel in ipsâ Actione introducitur: ut matricidium Alcmæonis:

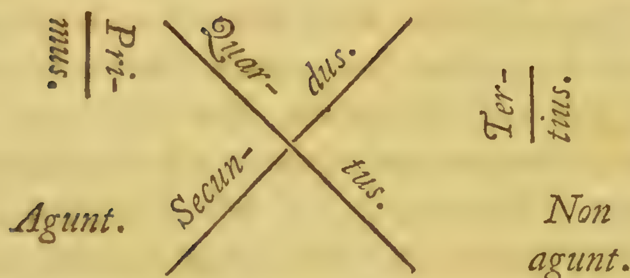
[r] Et Telegoni patricidium, apud Anonym.

[3] Ut, ſi Inſciens aggreditur ſcelus, quod, Agnitione interveniente, miſſum facit.

priuſquàm

priusquàm faceret, Agnovit. [4] *Quibus insupèr adjungi posset modus quartus, cùm Sciens factu-rus, non fecit.* 26. [s] Et præter isthæc *qua-tuor*; aliter *fieri* non licet: Aut enim Facere necesse *est*, aut Non Facere; et Scientes, aut Nescientes.

Modi Quatuor.

27. [t] Ex his autem, pessimè *contextum est illud*, cùm quis *personam* Sciens, Facturus jam erat nec tamen Fecit: [u] Etenim et Conscele-ratum *quid* habet, (*propter voluntatem*; *quia*

[4] Grad. (suppl.) Tragœdiæ ineptus: ut sponte mutet, quod decreverat Sciens.

[s] Nascuntur hi quatuor Gradus, ex Divisione per Opposita Membra: quorum conjugationes quatuor hoc typo vides.

[t] Collatio dictorum Modorum: Maximè enim damnandus est. 4. quià,

[u] Et Scelus habet; quod Misericordiâ minimè dignum est.

per

per ipsum non stetit; quin expleret) [x] et minimè Tragicum; utpotè, quià Perpessione careat; *Morte, Vulnere, &c.* Quamobrem, *licet à Priscis frequentata sit hæc coagmentandi ratio; Poëtarum tamen Recentium* nemo, similitèr facit, nisi admodùm raro; velut, in Antigona *Sophoclis*, Creontem *patrem* Æmon *Sciens, perimere conatus est, nec perfecit tamen.* 28. [y] Nam proximum *est, cùm quis Sciens nefariè Facturus fuit*, Effecisse: 29. [z] Melius autem *est, eum* Ignarum quidem, rem Fecisse; cùm verò fecerit, *Amicitiam vel consanguinitatem* Agnovisse: Quippe *ei facinori* Sceleratum non adest: *quià, Personam sibi conjunctam essè Ignorans, fecit:* [a] et *Personarum Agnitio*, Stuporem *spectantibus* inducit. 30. [b] Optimum verò *est*, postremum. Dico autem, velut, in Cresphonte *Euripidis*, Merope interfectura quidem filium erat, *ut hostem*; verùm non interfecit; *cùm filium suum esse* agnovisset; Et in *ejusdem* Iphigenia in *Tauris:* Soror, *Ores-*

[x] Et πάθος i. e. Perpessionem exhibet nullam.

[y] Proximâ vice, improbandus est 1. quoniam Perpessio licet ibi adsit, haud placet Scelus.

[z] Commendatior 2. quippe, Et vacuus omni scelere:

[a] Et ex Agnitione, stuporis plenus.

[b] Tertium præpono cæteris; siquidem spectantes percellit, interimque consulit pietati. Sicuti de Cresphonte traditur, de Iphigenia, de Phrixo; cujusmodi casus, non nisi paucis accidêre familiis.

tem immolatura, Agnovit esse fratrem: Et in *ejusdem* Helle, Filius *Phrixus*, cùm matrem *in manus hostium* dediturus esset, agnovit: *Similique modo, in Similibus familiarum illustrium Perpessionibus.* 31. [c] Ob hanc enim causam, Tragœdiæ, (quod pridèm dictum est *) Non circa Multas conflantur Familias: Hujusmodi enim Constitutiones in Fabulis dùm quærerent *Poëtæ veteres*; non Arte *et doctrinâ (cujus expertes erant)* sed Fortè fortunâ *ipsas* invenerunt. Itaquè conferre se coguntur ad hujusmodi Domos, quibuscunque tales acciderint Perpessiones. [d] Ac de Rerum Constitutione *in Tragœdia*, Quales, [e] Quasque Fabulas esse oporteat, *&c.* satis dictum est.

[c] Atque hoc est, quòd Poëtis perpaucæ Domus Tragœdiis, (quæ ad hanc scribantur normam,) patefactæ sint. Ut quoniam, exactiore ratione quod confingant, non suppetit, in easdem familias, iterum iterumquè diverti, necesse sit.

* *Par.* 10.

[d] Epilog. dictorum à cap. 4. ad hunc locum.

[e] Et à cap. 4. ad cap. 7[m].

CAP.

CAP. VIII. CAP. XV.

De Moribus Personæ Tragicæ conformandis.

De Moribus, quibus, præditæ finguntur Personæ (prout, in vita colenda, hi, ad hanc rem proclives esse solent; illi, ad aliam:) primùm notat, Quæ, Poëtis Custodienda sint, in Moribus bonis, à par. 1[a]; *et Quæ Fugienda in contrariis, à par.* 7. *Deindè Methodum, et Regulas quasdam proponit de Moribus aptè politéque exprimendis, à par.* 10.

CÆTERUM, de *Indole, ac* Moribus *eorum,* [a] *qui introducuntur,* quatuor sunt, quæ spectare oportet. 2. [1] Unum quidem, et primum; ut BONI *commodique* sint. [b] Exhibet autem *Persona* Mores; cujus, ut dixi *, oratio vel actio, manifestum reddat *consilium, seu* præelectionem quandam: Pravos quidem, si pravam; Bonos, si bonam. 3. [c] Sunt au-

[a] Ingeniis *Moribusque* Personarum, conditiones tres: 1. Sint *Frugi et Boni.*

[b] Mores, tam boni, quàm mali, universìm, Qui sint: Et

* *Cap.* 3.

[c] Quibus differentiis distincti. Quoad Sexus scil. et Fortunas.

tem *isti, (Boni et Pravi,)* in quoque genere; *(Fortunâ, et Sexu.)* Nam et Vir, et *(quanquam rariùs)* Mulier, est *in suo genere,* bona; et Servus, *in suo.* Tametsi ex his, fortassè Illa, *naturâ est* pejus *quid Viro*; Hic autem *(Servus)* omninò *et undiquè malus*; *verùm ex malis, minimum, pro bono habendum* *. 4. [2] Secundum *est,* ut *personis* CONGRUENTES *sint*; *in quo multis potest modis peccari:* Fortem enim esse *in rebus gerendis,* vel Terribilem *et Gravem,* Viriles quidem sunt *laudatique* mores: Mulieri *si affingas,* nihil minùs congruet, *nihil sequiùs.* 5. [3] Tertium verò, † ut *præsenti sint sæculo* PER quàm SIMILES ‡; Hoc enim aliud *quiddam est* ab eo, quod antè dixi [d]: "[Bonos *fecisse* vel Congruentes Mores.]" 6. [4] Quartum autem, ÆQUABILES; *tenore eodem servato, ne dissentiant sibiipsis:* [d] Quamvis enim Persona, *Inæquabilis sit,* quæ præbet imitationem *sui,* ta-

* 3. *Rhet. cap.* 7.

[2] Lex: Sint cuique *Congruentes:* sexui, ætati, nationi, &c.

[3] Condit. *Respondeant* ei tempori, quando introducuntur.

† *Ut exprimantur, quales fuisse eos memoriæ traditum est.*

‡ *Cap.* 1. [d] P. 2.

[4] Ut sint *Æquabiles,* i. e. ab unâ formâ exorsi, in eandem desinant: Sive Constantis animi fuerint:

[d] Sive Inconstantis fœminæ: Cujus mutabilitas, qualis semel inducta, talis perpetuetur ad extremum. Quantô magis naturâ stabilis, par sibi esse debet, ac jugis?

lesque

lesque Mores *spectanti* subjiciat, *modò ut harum sit partium, modò illarum*; Tamen *in omni suo facto*, Æquabilitèr Inæquabilem decet esse *quô perpetuò sibi constet.* ¶ 7. [e] Improbitatis autem Morum, quæ minimè Necessaria *est*, *(neque satis justam ob causam introducta)* exemplum *habes*, in Oreste *Euripidis: ubi Menelaus, insignitèr Nequam fit; quùm sine tanta clari viri macula, ad Exitum Res commodè perduci posset.* 8. [f] Eorum verò, qui Minimè Deceant, nec *Personæ tantispèr* congruunt, est et *Muliebris Ejulatio* Ulyssis, *aliôqui viri fortis*, in Scylla: [g] Et *Subtilis atque accurata puellæ Melanippes* Dictio, *ex opinione Anaxagoræ*. 9. [h] At Inæquabilium *exemplum, est* Iphigenia in Aulide: Dùm enim *primùm timidè, ut virgo, pro se* Supplicat, nullatenùs ei, quæ mox apparet, consimilis est; *ubi, magnâ Naturæ Mutatione, Morti se lubens Offert pro salute Græcorum.* ¶ 10. * Opus verò est, etiam [1] in

[e] Mores supradictis contrarii: in quibus prævaricantur poëtæ, cùm alii, tùm præsertim Euripides: cui exempla non desunt Tùm *Improborum* morum;

[f] Tùm *Parum Convenientium*: Sive deteriores feceris, quàm addecuit:

[g] Sive exquisitiores.

[h] Tùm *Inæquabilium*: qui mutato tenore, dissentiant à semetipsis.

* De moribus (κατὰ τὸ ἀκριβὲς) præcepta duo: 1[m]. Ut in illis (non minùs quàm in Fabulâ) *cohæreant* cuncta, i. e. Ut aliis alii tribuantur Mores:

Moribus,

Moribus, ſicut, et in Rerum Conſtitutione *, ſemper quærere, *quod Seriatìm Cohæreat, ut* Neceſſarium *ſcil.* aut veriſimile: ità, ut, et Perſonam *tali indole præditam,* talia † Dicere vel Agere, Veriſimile, aut Neceſſe ſit. [k] Et *in omnibus (tàm Moribus, quàm quæ exindè elucent, Dictis, &c.)* HOC POST HOC fieri, Neceſſarium *quoquè ſit,* aut Veriſimile. 11. [l] *Hinc* igitur manifeſtum eſt, et Solutiones Fabularum *(quæ Nodum expediant)* [1] ex ipſa oportere Fabula evenire, *ſeminibus rei prius jactis;* non autem *aliundè* à Machina: [m] Sicut in *Euripidis* Medea; *quæ, cùm è Corintho elabi non poſſet, Solaris Vehiculi auxilio, Mariti ſuperfugit vim:* et [n] in *Tragœdia* Iliade, *finguntur* illa, circa Renavigationem *à Troja;* 12. [2] Sed Machinâ utendum eſt, ad ea quæ Extra Drama *(i. e. Actionem Illius Diei) manent;* quæcunque *ſcil.* [o] vel anteà erant Facta,

* *Cap.* 5.

† *Qualia ſupra innuit pa.* 2.

[k] Et Dicta, Factaque ſingula, quaſi ordine conſequantur ſuo.

[l] Corollar. de *Solutione Nodi* in Fabulis.

[1] Pars. Ut eam ex Rerum Coagmentatione, deſumas; non (ut ineptè quidam) à *Machina.*

Idque

[m] Sive illa ſine Deo fingatur.

[n] Sive, cùm Dea Deuſve imponitur Machinæ.

[2] Pars: Machinam alicubi eſſe uſui: In iis ſcil. quæ cùm extra Drama evenerint, vel

[o] Enunciantur in ſcena; ut ante facta; vel

ut

ut nemo illa poſſet aſſequi; [p] aut poſteà Futura ſunt; ſi quæ Prædictione egeant, ac Nunciatione *divinâ*. Nam omnia Videre, *tàm Sequentia, quàm Antegreſſa, ex omnium conſenſu*, tribuimus Diis; *qui quæ libuerit, mortalibus patefaciunt*. 13. [q] In ipſis autem *Fabulæ* Rebus, nihil Abſque Ratione *, aut *ſupra fidem* ineſſe volumus. [r] Sin minùs, *eâ in parte ponatur, quæ* Extra Tragœdiam *eſt*; Velut, illud in Oedipode Sophoclis; *ubì fingitur Tyrannus, modum, quo periiſſet Laïus, neſciviſſe*. 14. [z] Quoniam autem Tragœdia, Meliorum Imitatio eſt: *(ut Comœdia, Sequiorum)* [s] Fictores imaginum Bonos imitari debemus; qui, cùm *ſingulis ſuam* propriamque dent formam, faciendo ſimiles; *quantum res patitur*, Pulchriores Fingunt: Ita et *Poëta*, dùm imitatur iracundos, Socordes, aliiſque id genus Moribus imbutos; *ſummum potiùs* Probitatis

[p] Ut Futura, præmonentur.

[q] Nuſquàm autem in iis, quæ intra Fabulam ſunt, et in ſcena dramaticè aguntur. Siquidem illìc nihil quicquam Abſoni ut repræſentes, liceat.

* *Cap*. 17.

[r] Aut ſiquid iſtiuſmodi maculæ neceſſarium ſit: (ut in Œdipode, Cædes Laii, &c.) idem, ut extra Actionem geſtum, narrari, non coràm agi oporteat.

[z] Præcept. pars prior: In Morib. delineandis: ut ſingula, quantum poteſt, perducantur *ad ſummam*: quò exemplar quoddam et quaſi Idea procedat Morum:

[s] Idque exemplo pictorum patet; apud Platon. in Sophiſta.

Exemplar

Exemplar faciet, quàm Asperitatis Morum: velut, Achillem *non Iracundum &c. Sed Magnanimitatis Exemplar quoddam finxêre,* Agatho, et Homerus. 15. [t] Ergo hæc *ut in Rebus, ità in Moribus* observanda sunt; et adhæc, *Doctrinæ* illæ, quæ Sensus attingunt *oculorum auriumque*; quos Poëtico *studio* Comitari necesse est; *ut ne quid spectandum, audiendumve præbeatur, quod non responderit Sententiis.* Etenim secundùm ipsas, *nisi acritèr animadversæ fuerint,* sæpenumerò peccare solent, *existimationisque jacturam facere.* Dictum autem est satis de ipsis, in editis *earundem* libris.

[t] Pars posterior: Quemadmodum in Fabulâ ità, et in Moribus, ut nequid Absoni, oscitanter inculces; quod spectantium repugnet oculis auribusque.

CAP.

CAP. IX. CAP. XVI.

De Agnitionum Speciebus.

Agnitio, (quæ Perplexæ Fabulæ pars fuit;) Generali ratione superiùs definita est, cap. 5. Differentias ejus complures, quià nec brevitèr ibidem, nec alibì importune potuit interponere, (ne confusiorem redderet Methodum;) hic tandem seorsìm explicare maluit. Cùm igitur multum illæ honoris Poëmati adjungant; præsertìm ea, quæ maximè ingeniosa Agnitio est, artisque plena; Idcircò, expositis Differentiis singulis, à par. 1a; Quæ omnium potissimæ; Quæque huic succedanea sit; habes à part. 14: ut posthabitis cæteris, cùm id facere possis, eam potissimum consectère, quam voles.

PERSONA verò, *quæ diù fefellit*, Agnitio, quid sit, dictum est prius. [a] Species autem Agnitionis, *hæ sunt:* [1] Prima quidem, (quæ minimè artificiosa est; et quâ plerique, præ *subtilioris viæ* penuria, utuntur) *est illa,*

[a] *Agnoscendi* eum, quem diu nescias, sicut et cognoscendi, viæ quatuor.

[1] *Simplex* (eorum scil. qui procudere meliora nesciunt) per *Visibiles Notas:*

quæ per SIGNA fit: 2. [b] Quorum alia, ſunt Innata; veluti, Lancea, quam *Thebis*, Terrigenarum familia, *in cute* geſtat, *tanquàm Indicium Originis ſuæ:* Aut Stellulæ *à primo ortu impreſſæ*; quales in *Fabulâ* Thyeſte, *fingit* Carcinus: [c] Alia Adventitia, *atque aſſumpta:* et ex his, [2] quædam, In Corpore *ſita*; velutì cicatrices, *ex ictu:* [3] Quædam, Extra; *ut* torques *in collo:* Et, velut, *in Tragœdia* Tyrone, per Cunabulum, *in quo infans cubuit.* 3. [d] Licet autem, his *omnibus*, aliàs Meliùs uti, aliàs Deteriùs; veluti, Ulyſſes *ab apro in crure vulneratus*; per cicatricem, alitèr agnitus eſt ab *Euryclëa* Nutrice, *quæ Caſu eum reperit*; [e] alitèr à ſubulcis; *quibus credere nolentibus Ipſe Aperuit ſe.* 4. [f] Nam illæ quæ Fidei *adhibentur Faciendæ* causâ, Artificii Expertes ſunt nimis: *ut, quæ ab Ulyſſe, Subulcis*; et *cæteræ* id genus univerſæ. 5[2]. [g] Quæ

[b] Quarum differentiæ 3:

[1] Aliæ nobiſcum Natæ, ſeu *Ingenitæ.*

[c] Aliæ, poſteà partæ: ex quibus, 2. Quædam, ſubindè *inhærent* corpori;

[3] Quædam, *extrinſecus* advenêre.

[d] Harum omnium uſus atque exercitatio, poëtis, 2[x]: Poteſt enim fieri, ut, qui ignoratur, vel Fortuitò, præterque opinionem ipſius, agnoſcatur: ut Ulyſſes, ab Euryclëa; Odyſſ. 20.

[e] Vel conſultò, ſe palàm faciat: ut Ulyſſes, ſubulcis; Odyſſ. 8.

[f] Quarum poſterior, parùm artificioſa ratio:

[g] Prior illa, peringenioſê adhibita.

vero

vero ex Peripetia, *non meditatò adducuntur*, (ut quæ *ab Euryclïa* in Niptris) Meliores. 6. [a] Secundo loco ſunt *illæ*, quæ *ipſius* Poëtæ *ſtudio* FACTÆ. Ideoque non *penitus* artificii expertes: velut, Oreſtes, in Iphigenia, ſororem agnovit *ex Commento Poëtæ, et mox* agnitus *eſt* ab ipſa, *Deteriore viâ:* Hæc quidem, per Epiſtolam, *quam dederat illi portandam in Græciam:* 7. [i] Ille, per Signorum Concurſum, *Poëtæ arbitratu Fictum*. Itaquè *Oreſtes, ſorori ſuæ*, quæ Jubet Poëta, dicit; non *quæ Textus Rerum cogit, et* Fabula: 8. [k] Quamobrem, *nè valdè probetur hæc Ratio*, ab eo, (quod dixi *) Peccato non longè abeſt: *Ex iis* enim *quibus ſe indicavit Oreſtes*, quædam licebat ponere *ante oculos, ſororique memoriam refricare*. 9. [l] Et in Sophoclis Tereo; Radii Textorii Vox *in tela depicta, Philomelæ*

[a] Species; Poëtæ *Arbitratu Conſuta*; ex ſignis aliiſve rebus: quarum

[h] Exemplum 1m. eſt ex Euripide; ubi Agnitio una, eſt Iphigeniæ apud Oreſtem: quæ, quià inſperatò fit, plena eſt artis:

[i] Altera, eſt hujus apud illam; poëtæ fabricata arbitrio, non inopinatò edita:

[k] Ideoquè hæc proximè abeſt à vitioſo agnoſcendi modo; par. 3.

* *Par.* 3.

[l] Secundum exemplum ex Sophoclis Tereo. Ubi Philomela, querelam ſuam acu depingens, (verſib. tamen à Poëta confictis,) Agnitionem facit.

 elinguis

elinguis calamitatem enarrat. 10. [3] Tertia *Agnitio est* quæ per MEMORIAM *fit*; cùm, *qui Agnosci debet, rem aliquam nunc* Spectando, *aliud* quid *Prius* Senserit, *i. e. in Memoriam revocet:* [m] ut, quæ in Cypriis, Tragœdia Dicæogenis: Dùm enim picturam videret, in fletum prorupit. 11. [n] Et quæ in Alcinoi Apologo *per Auditum fit:* cùm enim Citharœdus *Trojanum bellum caneret, Ulysses id* Audiens, *suarumque rerum* recordatus, Lacrymavit; undè Agnitus est *ab Alcinoo.* 12. [4] Quarta est, quæ ex SYLLOGISMO *existit:* velut, [1] in *Choëphoris Æschyli; Electra, cùm fratris Orestis cæsariem, sui similem invenisset, argumentata est;* "*Quòd sui Similis quidam venit:* "*Atqui similis nemo, quàm Orestes:* Ergo, *Iste* "*venit.*" [2] Et illa Polyïdæ Sophistæ, de Iphigenia *Dianæ jam Sacerdote, cui frater, ex Syllogismo agnitus fuit:* Verisimile namque *erat* Orestem, *cùm ad aram duceretur,* ratiocinatum esse: "*In illis terris, et sororem immolatam*

[3] Species, usu venit interventu *memoriæ:* Cùm quis exindè agnoscitur, quòd præteritorum recordatione ploret, rideat, &c. interim scil. dùm rem præsentem aliquam

[m] Vel coràm cernat:

[n] Vel recitatam audiat: ut Ulysses Odyss. 8.

[4] Species, *Ratiocinationis* operâ nititur: quam dùm adducit quispiam, eâdem operâ Agnitionem sui præbet. Ut,

[1] Orestes, ab Electra agnoscitur ad Agamemnonis bustum: Argumento scil. à similitudine vultus:

"*fuisse,*

“ [illegible]e, *et Ipſi quoque, ut immoletur, accidere.*” [3] Et in Tydeo Theodectis: *ubi pater quidam, [illegible] ſyllogiſmo queſtus eſt :* “ *Quòd, cùm veniſſet,* “ *ut inventurus filium, ipſe periit.*” [4] Et quæ in Phinidibus *Æſchyli:* Cùm enim locum [illegible] viſiſſent, ratiocinando collegêre Fati Vim: “ *Ibì ut morerentur, ſtatutum eſſe: quoniam ibi-* “ *dem olìm infantes fuiſſent expoſitæ.* 13. [o] Eſt etiam quædam Compoſita *Agnitio, quæ* una *fit* ex PARALOGISMO Theatri: Velut in Ulyſſe Falſo Nuncio; Hic enim “ *Illum (ſi* “ *verus ſit Ulyſſes) cogniturum eſſe* dixit, *Ulyſſis* “ *arcum, quem nondùm viderat:*” Ille verò, quasì per arcum, *ſe* agniturus eſſet; hoc ipſo Paralogiſmum fecit. ¶ 14. [p] Omnium autem Præſtantiſſima Agnitio eſt, quæ *paulatim*

[2] Oreſtes ab Iphigenia: Is enim cùm aris Dianæ, cui illa miniſtrabat, admoveretur; exclamat: (“ O fatum noſtræ ini-“ quum familiæ: Soror mactata eſt, &c.”) Argumentum, ex communibus ipſorum fortunis.

[3] Sic pater filium quæritans, cùm periclitaretur ipſe, inclamat. “ Veni, ſalutem filio daturus, amiſi propriam. Argu-“ mento, ab inſperato eventu.”

[4] Et filiæ Phinei regis, (ejus qui oculis orbatus fuit &c.) argumentantur à loco.

[o] Huc refer Agnitionem, quæ Syllogiſmo Vero nititur, juxtàque Falſo. Ut, ſiquis quò Ulyſſem dignoſcat, ſyllogiſmum propoſuerit de illius Arcu: (Alter autem, ſe Ulyſſem eſſe, affirmet: quià *illius Arcum novit*:) Fallacia eſt, ex Omiſſione Modi, qui adjiciendus erat: [*Novit, etiamſi non videat.*]

[p] Collatio ſpecier. dict. Cæteris anteponimus eam, quæ ex Actione ducitur: modò illic unâ inſit Peripetia, &c. (Qualis fuit

ex Ipsis Rebus enascitur; cùm ex Verisimilibus *seriatìm ductis*, *magna* fit *et illius*, *qui Agnoscit*, *et eorum*, *qui Audiunt*, consternatio: [q] *velut* in Sophoclis Oedipode Tyranno; [r] et *Euripidis* Iphigenia. Nam literas eam mittere voluisse Verisimile fuit, *cùm occasionem nacta esset*: *Hæc inquam*, *Omnium Optima*. 15. [k] Tales enim solæ, sine Signis *à Poëta* Factis *procedunt*; et sine Torquibus *in collo*, *reliquisque Externis*. 16. [r] Secundæ ab his *censendæ*, quæ Syllogismo fiunt; *quæ tametsi Signis aliquatenùs utantur*, *ex Rerum tamen Serie*, *ultrà quàm Species Tertia*, *videntur accidere*.

fuit prior modus Speciei Secundæ, par. 6. Nec non speciei primæ tractatio prior: par. 5.)

[q] Cur autem talis præferenda? Quià longissimè abest à pessimis: i. e. Signis Excogitatis, par. 7[a]. vel Ineptè Adhibitis, par. quarta.

[r] Speciei quartæ secundas damus: (Quià quodammodò ex Rerum Serie pendet:) tertias tertiæ. Deniquè infimum locum fictitiis illis speciei secundæ, et futilibus primæ.

CAP.

CAP. X. CAP. XVII.

De Norma, ſeu Praxi Tragica.

Hujuſque Principia, ſeu Θεωρία *Tragica. Reſtat Exercitatio, quam Praxin dicimus: quâ Poëta in Cellula ſedens, priuſquam ſe in Theatrum det, ad Exarandum Opus accingat ſeſe. Præceptionum igitur, quarum ſe cancellis circumſcribere oportet, Duo ſpectamus Genera. Unum, de Fabula et Moribus: in quibus concinnandis, bina tempora, imprimis notanda; Primum, quo Poëta ad Fabulam Extruendam ſe parat. à part.* 1. *Secundum, In ipſa Extructione, atque Epiſodiorum Adjectione; à par.* 4. *Alterum Præceptionum genus, eſt de Tragœdia ipſa: Ubi primo, Præmiſſis ejus partibus, à part.* 10; *et Speciebus, à part.* 14; *Alia; De Speciebus præcepta dat, part.* 19; *Alia, ex Partibus ducit, à part.* 20. *Deindè, Locos quoſdam Tragœdiæ percurrit adnotatu dignos: unum, de Epiſodiis, à part.* 22; *Alterum, de Veriſimili in Tragœdiis, à part.* 24; *tertium, de Choro, à part.* 26.

OPORTET autem [a] Fabulas *tuas* Conſtituere, atque Elocutionis *ornatu* Al-

[a] *A principio* fabulam texenti verbiſque expolienti, Præcept. duo:

laborare,

laborare, [1] quàm maximè *ipſas* Ante Oculos Ponendo: Per hanc enim *Collocationem*, evidentiſſimè perſpiciens, tanquàm Rebus ipſis, dùm geruntur, interſis; invenies *planè* id, quod *ubiquè* Decet: minimequè te fallent Subcontraria. [b] Atque huic rei ſigno eſt, quod Carcino datur vitio *in Fabula*. Amphiaraus enim è templo, *ubi ſe occuluiſſet*, *ſecretò* exibat: * Quod *quidem*, cùm ſpectatorum nemo videret, *Extra Theatrum facilè* latere potuit: In Scena verò, *id faciens*, lapſus *atque exploſus* eſt, quippè ægrè ferentibus id Spectatoribus. 2. [2] Quantum autem poteſt, etiam Figuris Actionis *apud teipſum* Allaborando *et agendo*, Fabulam Fingas; *ut in perſonas eas, quas imitaris converſus, tanquàm illi ipſi fias*. [c] Eorum enim qui pari naturâ *inge-*

[1] Ut Re tibi integrâ, Perſoniſque *ante oculos* ſubjectis, Spectator tibi ipſi interſis, vitiaque omnia detegas, quaſi judex acerrimus tui.

[b] Itaquè, (hoc operæ neglecto,) commentum Carcini, quamvis domi elegantèr contextum, in theatro jacuit, peſſimeque acceptum fuit.

* *Quod poetam Carcinum latuit, cum rem ſuis ipſe non ſubjiciebat oculis.*

[2] Præcept. Ne verbis tantùm, (dùm ſcribis,) ſed et *corporis Geſtu*, ſingulos Motus ipſe apud te excites et propè inuſtos habeas: adeoquè illuc te totum transferas, ut quaſi tui oblitus, vere te illum putes eſſe.

[c] Rat. quià id, quod Spectantem maximoperè moveat, perficiunt animi tui motus.

nioque

nioque prœditi, ad persuadendum accedunt; qui Perturbationibus Moti, persuadendo plus valent *quàm qui Sedato Animo dicunt:* [d] Unde et fluctuare *res* facit, is qui *ipse* fluctuat; [e] et ad iram concitat is, qui excandescit ipse, veracissimâ viâ. 3. [f] Quamobrem Poëtica, ingeniosi * est *hominis*, vel *saltèm (ut Plato)* Furore Correpti. Ex his enim illi, *ut cera*, formas *scenicas* induere apti sunt; hi verò, *ob Phantasiæ vim, in aliena persona*, extra sese positi. ¶ 4. [g] Et [1] Argumenta, tùm quibus Anteà Factis utitur, tùm quæ Denuò Confingit ipse, Exponere Universìm † oportet; [2] atque ità *mox* Episodia, *(quæ adventitia sunt)* suis locis accommodare atque inserere. 5. [h] Dico verò, Universale, *ab omni circumstantia sejunctum*, ità spectari: velut, in Iphige-

[d] Sive Res ipsas oratione imitêre:

[e] Sive Personarum Mores et Adfectus.

[f] Corollar. Poëticam arripiunt alii ex acumine; alii, furore divino: Quippè illos ingenii dexteritas, quidlibet imitari facit: hi, (non quià sapientiâ ducti) suis exuti, in alienis sensibus vivunt.

* 3. *Rhet. cap. 7. pa.* 12.

[g] *Inter extruendam Fabulam,* atque Episodia; præcept. geminum: ut

[1] Universale Argumentum, summaque Fabulæ, quasi primis lineamentis ducatur.

† *Cap. 7. cap.* 22.

[2] Mox egressionibus insertis, extendatur Fabulæ Corpus.

[h] Prior pars, illustr. exemplo Iphigeniæ in Tauris. Cujus Summaria Constitutio, (omnibus locorum, personarum, adeo-

nia : " *Cùm ante aras constituta esset quædam* " *virgo, ut immolaretur; clanculumque ex im-* " *molantium conspectu surrepta; subindè compor-* " *tata in aliam Regionem, in qua lex erat, hos-* " *pites Deæ immolare; ejus Sacri ministerio* " *præposita est. Procedente tempore contigit,* " *ut Sacerdotis eò se conferret Frater.* [i] Quam " ob causam? *Quia responsum dedit Deus, ut* " *propter quandam certè illûc accederet. Ea* " *verò,* Extra Universale *est.*" [k] At cur ita *insupèr;* Id quidem *omninò est* Extra Fabulam. " *Cùm verò venisset, et captivus factus esset;* " *dùm jam immolandus duceretur,* [l] *eum Soror* " *Agnovit:*" sive eo modo, quo Euripides *agnoscere fecit, (ex Literis Datis)* [m] *sive eo, quo Polyïdes* *; dùm, *Frater,* ex verisimili: inquit " *Non solùm, Sorori, sed et sibi, ut immo-* " *letur, fatale esse:* [n] *ex quo utriquè affulsit*

que causarum, consiliorum, cæterisque circumstantiis nudata,) perinde se hîc habet, ac apud Rhetoras θέσις, i. e. Infinita Quæstio.

[i] In hâc Generali ὑποθέσει: Causa veniendi (ut expiaret insaniam,) posteà videnda: quià peculiare Episodium est.

[k] Causa, cur insanus? (ob cædem maternam:) nusquam attingenda: ne Multiplex, pluriumque dierum fiat Actio.

[l] Agnitio, utroque modo confingi potest, vel ut Frater, Sororem agnoscat:

[m] Vel ut illa, Fratrem.

* *Cap.* 9.

[n] Peripetia est, Utriusque Salus.

" *salus*

"*salus ac felicitas.*" 6. [o] Post hanc autem *Generalem Expositionem*, cùm *Personarum* jam Nomina imposueris *, Episodia *statim* inserere *oportet*. 7. [p] Atque hæc *imprimis*, Quo Pacto Propria † sint, *Actionique Conjuncta*, considerandum est: [q] velut in Persona Orestis *est*, [1] et Insania, ob quam *à pastoribus* captus, *et ad Thoantem regem, ut immolaretur, ductus* fuit; [2] et Salus *ei comparata*, per *simulachri* expiationem, *quam Iphigenia astutè commenta est:* 8. [r] Ac in Dramatibus quidem, Episodia Concisa *breviaque sunt:* 9. [s] Epopœïa *contrà*, horum *Longitudine* producitur ‡. [t] Odysseæ

[o] Posterior præcepti pars: ut Nominibus Personarum impositis, subinde Episodia intexas.

* *Cap.* 4.

[p] Qualia (ut *universim* agam,) non captanda è longinquo, sed è propriis rerum circumstantiis sigillatim ducenda: Ità ut proximè præcedant vel subsequantur ipsas.

† *Cap.* 4.

[q] Sic in exemplo: Episodia, duo sunt, personæ Orestis conjuncta:

Primum. Secundum.

[r] *Speciatim*, In Poëmatis unius diei (Tragicis, Comicis, &c.) brevia illa esse par est:

[s] In Epicis (quæ in plures dies excurrunt) plura et prolixiora.

‡ *De Longitud. Epicæ, c.* 2. *& cap.* 15.

[t] Ex. gr. Odysseæ [1] Argumentum seu Fabula Nuda, elicitur ex Odyss. lib. primo, Secundo, Quarto, Sexto-decimo, Vicesimo tertio.

namque Argumentum, *ut suâ vi, ità* ampliùs etiam *Episodiorum operâ*, longum est. "*Cùm* "*quidam multos per annos peregrè profectus es*"*set, à Neptuno, quasì insidiante, observatus*; "*et Sociis vario exitio extinctis, solus superstes*; "[z] Adhæc, *Cùm sic se haberent res domi*, [4] *ut* "*opes omnes absumerentur à Procis, et Filius* "*insidiis peteretur*; [15] *in hoc statu suarum re*"*rum, ipse tempestatibus actus domum venit*; "[23] *Cùmque aliquos è suis Agnovisset, Procos vi* "*adortus, ipse evasit sospes, inimicos exitio per*"*didit.*" Atque hoc quidem *Argumentum*, *Fabulæ ejus* peculiare est; *quod paucis hisce absolvitur*; [z] Reliqua verò, *sunt* Episodia; *ut in tanto Poëmate, Multa illa quidem et Prolixa.*

CAP. XVIII.

¶ 10. [u] Omnis autem Tragœdiæ, *(Complicatæ an Simplicis?)* una quidem Pars est Nexus; *(quæ Connexio, Confusioque rerum dicitur)* Altera, *Nodi illius paulatìm facta* SOLUTIO. Ac ea quidem, quæ ut Extra *Actionem Facta, supponuntur*, et pars etiam eo-

[z] Episodia verò, illa sunt, quæ per totam Odyss. sparsim disseminata.

[u] *In Tragœdia totâ*, (ne, Quid Agendum, nescias) prælibanda duo.

[x] *Partes* ejus *Integrantes* esse duas: Quarum una, Connexio rerum, (quæ et πλοκή, Plicatio;) Altera, difficultatum Solutio.

rum,

rum, quæ Intra *eandem continentur*, plerumquè *ſunt* Nexus; Reliquum verò *omne, (ſive Factum ſeu Faciendum) eſt* Solutio. 11. [x] Dico autem Nexum eſſe eum, qui à Principio, ad hanc uſquè *deducitur* Partem, *quæ Poſtrema eſt*; ex qua Mutatio Fortunæ, fit in Proſperam, *vel Adverſam*; *cùm priùs contrà res eſſet:* 12. [y] Solutionem verò, quæ à Principio *illius* Mutationis, *ſeu Tranſitûs, pertingit* uſque ad Finem Fabulæ: 13. [z] Ut in Lynceo * Theodectis; Nexus ſunt, ea quæ *Extra Scenam* priùs geſta ſunt; et pueri *Ityös* Acceptio, *ſeu deprehenſio, à Philomela et Progne.* [a] Solutio verò, *incipit* à Crimine Cædis, *(quod Dryanti Tereï fratri objectum fuit) et protrahitur* uſquè ad *Fabulæ* Finem: ¶ 14. [2] Tragœdiæ verò Species †, ſunt quatuor: (Tot enim etiam Partes, ſeu *res Præcipuæ, in Tragœdia ſuperiùs* dictæ ſunt) 15. [1] Una quidem IMPLEXA,

[x] Nexus, quid: [y] Solutio, quid:

[z] Exemplo (quià Lynceus periit) ſit Œdipus tyrannus: Cui Nexus procedit uſque ad Jocaſtæ narrationem de cæde Laii: "Οἷον μ' ἀκέσαντ' ἀρτίως." * *Cap.* 5.

[z] Solutio exinde orditur, mutatâ jam fortunâ Œdip. Tandemque eſt Exodus: Ubi ſe excæcat Œdipus, Jocaſta ſuſpendit, &c.

[a] *Species Tragœdiæ,* (ratione Fabulæ et Morum) quatuor ſunt: Ad quarum aliquam, dùm ſcribis, te referas neceſſe eſt.

† *Cap.* 15. ‡ *Cap.* 5. & *cap.* 8.

[1] Præſtantiſſima quidem, *Implexa:* Cui Peripetia atque Agnitio ineſt; De quib. cap. 5.

cujus

cujus Totum *Summaque vis* eſt Peripetia, et Agnitio: 16. [2] Altera verò, PATHETICA, *cujus Summa vis et elegantia, eſt in Perpeſſionibus acerbis:* velut Ajaces, et Ixiones, *Sophoclis, Euripidis, et aliorum.* 17. [3] Tertia, MORALIS, *quæ magna ex parte* Mores Bonos *egregiè exprimit:* velut *Fabula* Phthiotides; *quæ mulieres fuêre caſtæ*; et Peleus, *qui vir ſanctus, et diis charus.* 18. [4] Quarta *ſpecies,* [SIMPLEX] *Et eodem tenore, ab initio ad exitum perducta:* velut *Æſchyli* Phorcides, *i. e. tres Gorgones ſorores*; et Prometheus: *in quibus Dii colloquentes inducuntur.* Et quæcunque *ſunt de Perſonis, et Rebus* apud inferos. ¶ 19. [b] Ac Omnia quidem *hæc* maximoperè enitendum, ut habeas *in promptu, paritérque excellas in Singulis:* Sin minùs, *ſaltèm* Maxima et Plurima, *ſi quâ poſſis:* [c] *idque* cùm in aliis, tùm *præſertìm,* quòd ætate hâc *maledicâ* arri-

[2] *Pathetica:* cui πάθη, i. e. Calamitates atroces: De quib. cap. 5.

[3] *Moralis:* quæ tota eſt in Moribus bonis. De quib. c. 8.

[4] *Simplex,* eaque deterrima: quippè cujus Fabula nuda eſt, abſque Agnitione et Peripetiâ: De quâ, cap. 5.

[b] Ex *Specieb.* Tragœdiæ præcept. Poëtæ id operæ navandum; Ne unicâ Tragœdiæ Specie: ſed (quod ſummi ingenii eſt,) in ſingulis, aut quàm plurimis ſuperior ſit.

[c] Neque enim id hodiè tàm palmâ dignum; quàm his moribus neceſſarium. Quem enim unquam alliciet is, qui uno tantùm glorietur genere? Niſi triumphet adæquè in ſingulis, ecquis putet eſſe tantilli?

piant

piant *homines, quæ poſſunt,* ad criminandos Poëtas. Cùm enim ſecundùm quamque Speciem probati *jam* exiſtant Poëtæ; quo *ſinguli* excellunt bono, eo niſi ſingulos ſuperet unuſquiſque, haud *ſatis* dignum putant. ¶ 20. [d] Tragœdiam verò etiam Diverſam Eandemvè appellare par eſt, nihil ſortaſsè ob Fabulam: *(quippè quæ, Eadem poteſt eſſe, Tragœdiis interìm Diverſis.)* Verùm hoc, *(ut Eadem ſit) contingit in iis,* quarum eadem Plicatio * ac Solutio; *contraquè Diverſa in iis, quarum Nexus, Solutioque Diverſa.* 21. [2] Multi autem, cùm *Fabulam* Benè Plicârint, *poſteà remiſſis ingenii viribus,* Solvunt Malè. Verùm Ambas *adæquè (Solutionem ac Nexum) ſummâ perpoliri diligentiâ,* ſemperque cum plauſu oportet excipi. ¶ 22. [e] Opus autem eſt recordari, quod ſæpè monui; nec *committere* ut

[d] Ex *partib.* Tragœdiæ præcept.

[1] Cum alii Poëtæ, conſimilem antehâc tractârint fabulam; (Ajacem, Ixionem, &c.) Potes tu exindè, vel eandem Tragœdiam recudere vel diverſam. Eandem ſi eodem nexu ac ſolutione retentis; Diverſam, ſi demutatis.

* *De qua ſupr.*

[2] Præcept. Induſtrii poëtæ eſt, non modò ut Nexu Faciendo, ſed et Nodo Expediendo, excellat; Qui verò, laboris fugâ, in extremâ parte, i. e. Solutione defecerit; Inertiſnè id veriùs ſit, an Inſipidi atque Inepti?

[e] De *locis quibuſd.* Tragœdiæ, Præcept. Tria: primum, de Fabula. Ne Tragœdiæ tuæ *Conſtitutio,* ſit Prolixa et multiplex, i. e. ex pluribus inſertis Fabulis conflata.

Tragœdia,

Tragœdia, Conſtitutio fiat Epica*: Epicam dico eam, quæ ex Multis Fabulis conſtat; veluti, ſi quis ex tota Iliadis Fabula, *(cui Tragicæ Actiones inſunt multæ) Tragœdiam* concinnârit *Unam*. Illîc enim, ob Longitudinem *Operis*, congruentem *quoquè* magnitudinem *ſibi* Singulæ aſſumunt Partes, *quo et inter ſeſe, et cum toto mirificè quadrent*. In Dramatibus, longè præter exiſtimationem accidet; *Siquis tàm Anguſtis Terminis, tàm grandes putet partes coërceri*. 23. [f] *Cui rei* ſignum *eſt, quòd* quicunque Totum Ilii Exidium †, (non ſingulas partes) in Unâ fecêre *Tragœdia (ſingulis, quæ illîc accidêre enumeratis)* Sicut Euripides, qui Nioben *Integram Fecit*; non ut Æſchylus, *qui Sejunxit*; vel *medio in opere* exploduntur *è Scenâ*; vel, *ſi in contentionem res venerit*, infelicitèr, *et ſine laude* certant. [g] Siquidem etiam Agatho, *qui reliquis abſtinere vitiis potuit*, ob hoc ſolùm *aliquando* exploſus eſt. ¶ 24. [z] In Peripetiis

* *Cap.* 2. & *cap.* 4. & *infra.*

[f] Rat. dict. à Poëtarum fortunâ in Contentionibus Theatricis: Quibus Tragœdiæ prolixitas, fabularumque varietas; quotiès uſuvenerit, totiès ipſi ſpectantium omnium judicio improbati, cecidêre.

† *Cap.* 5. & *cap.* 18.

[g] Quorum, ut culpam, ità et aleam ſubiit, etiam acutiſſimus Agatho: Cui eo nomine, non "*recto ſteterit Fabula talo.*"

[z] Præcept. *de Admirabili:* In Peripetiis, caſibuſque acerbis, Conſternatio ſpectatorum, per Veriſimile ſemper ſit: (cap. 5.) Interdum

autem, *(quibus Ingentes Mutationes insunt)* atque in Actionibus Simplicibus, affectant *Poëtæ,* quæ volunt, per Admirabile: *Siquidèm* et *hæc ratio,* Tragicum sapit; et Sensum Tangit Humanitatis communis. [h] Est autem hoc (quod *Admirabile dico*) *ut,* quandò *quis Astutè* Sapiens, sed vitio *affinis, ab Inscito* deceptus *fuerit;* ut Sisyphus *Æschyli:* [i] et Fortis quidem, sed *idem* injustus, *ab homine ignavo* superatus sit; *ut Oenomaus.* 25. [k] Atque *Admirabile* hoc, *tametsi Verisimili pugnare credas, est tamen* etiam Verisimile: *non aliàs, quàm* ut Agatho dicit:

" *Verisimile enim est, multa fieri, etiam Præ-*
" *ter Verisimile.*"

¶ 26. [3] Quin et [1] Chorus, *quantumvis populum repræsentet,* de Histrionibus censetur Unus; [2] nec *adventitium quid esse, sed ut* Pars

Interdum (quod eodem redit) per Miraculosum et Admirabile.

[h] Velut: si fraudetur Callidus:

[i] Fortis superetur.

[k] Quanquam enim τὸ θαυμαστὸν, adversari videatur τῷ εἰκότι: Id tamen secùs fit: cùm et id (quod Admirabile) verisimile dicamus. Non Simpliciter quidem, (quale plerumque solet fieri) sed verisimile quoddam, seu secundùm quid.

[3] Præcept. *de Choro,* trimembri.

[1] Ut, quamvis Grex quidam numerosus sit, pro histrione tamen habeatur uno:

[2] Nihilque fabuletur, quod à Fabula disjunctum sit:

totius *Fabulæ*; [3] atque Actione, *(quò Fabula ad Finem veniat)* Unà Contendere: non, ut apud Euripidem, *qui interdùm ea dicit, quæ alius quivis posset*; sed ut apud Sophoclem, *ubì semper ea, quæ ipsum decent*.

27. [l] Reliquis autem *Tragicis*, *(quorum alia ratio)* Partes *Chori*, quæ *à Magistratu* datæ, nihilo magis sunt Fabulæ *illius*, quàm alterius *cujusvis* Tragœdiæ. [m] Quamobrem ætate nostrâ, Embolima, *i. e. Inserta quædam*, canunt: quorum quidem primus inventor fuit Agatho. Quanquam, Quid interest, siquis Embolima cantet, an ex uno *Poëmate* in aliud *Disceptationem aliquam* transmoveat, aut *etiam* Episodium Integrum? *Quæ quàm absurda sint, nemo ignorat*.

[3] Ut reliquis actoribus operam det, lugendo, favendo, consilium dando, &c. quò Fabula perducatur ad exitum suum.

[l] Explodenda ergo veterum ratio; quorum Choris is sermo aliquandò datus, qui à re proposita alienus, idemque communis.

[m] Nec absimili exemplo lapsi sunt hodierni poëtæ: Qui Sermonis illius loco, inducunt cantilenæ Choricæ genus (quod Intercalare appellant) de extrinsecis rebus, atque ab Actione sejunctis.

CAP.

CAP. XIX.

Tractatus de Sententia *et* Elocutione.

CAP. XI.

De Sententia.

Sententia, (quæ Græcè, διάνοια, *non* γνώμη,*) Quid ſit, par.* 2[a] *: et Quæ ejus Munera, ac Partes, à par.* 2[a]. *Theorema, de Rebus, quæ in Scenam veniunt ; et de Sententiis, par.* 3[a].

AC de aliis quidem *(Fabulâ ſcil. Moribuſque)* Jam dictum eſt. Supereſt porrò de Elocutione, *animique* Sententia dicere. ¶ 2. [a] Ac quæ Sententiam attingunt, Rhetoricis libris *comprehenſa, nunc* Poſita Sunto : Hæc enim *diſceptare,* illius proprium eſt potiùs, *quàm hujus* Methodi. [b] Sententiæ autem adjudicantur * ea, quæ per Orationem *Poëtæ confici, ac* comparari opus eſt. 3. [2] Eorum verò Partes ſunt, tùm *Obſcura* Demon-

[a] Sententia, ſeu Ratiocinatio Enthymematica, Rhetor. lib. 1. & 2. copiosè tractata eſt :

[b] Nunc, paucis attingenda : viz. 1. Sententia, quid.

* *Cap.* 3. [2] Officia et partes ejus, quæ.

ſtrare, et *Adverſantia* Diſſolvere; tùm Affectus *Movere*; ut Miſericordiam, metum, iram, et id genus alia; tùm porrò Amplificare *exilia, magna* Diminuere. ¶ 4. [c] Perſpicuum autem eſt, etiam in Rebus *ſeu Fabulâ, non minùs, quàm in Sententiis,* ab iiſdem Formis *Lociſque,* id quod uſui ſit, ſumendum eſſe; quandò ea, *quæ propoſueris,* Miſerabilia, Gravia, Magna, aut Veriſimilia efficere, opus fuerit: [d] Id ſolùm Diſcriminis ineſt, quòd *Res* quidem ipſas, *Formarum vi,* (ſine Docentis opera) Tales Apparere oportet; [e] Quæ verò in Oratione *poſita ſunt,* à Dicente Tales Comparari, et per Orationem fieri: Quod enim Dicenti foret munus, ſi *ſolo Formarum uſu* Apparerent illi jucunda, nec per Orationem *(i. e. Inventionem) efficerentur talia?*

[c] Theorem. de Sententiarum Formis, ſeu Communibus Locis. Eoſdem ſcil. tam Rebus ipſis, quàm Sententiis Poëticis inſervire:

[d] Differre, penes earum Inventionem et Uſum, Res ex ſolo Formarum Uſu, Magna illicò apparet, Miſeranda, Veriſimilis, ut Inventione nil egeat.

[e] Sermo poëtarum contrà. Non ſimplici formarum Uſu, ſed et Inventione nititur: Cujus vi, quicquid ad Fidem uſui ſit è propriis eruatur Locis.

De

De Elocutione Tabula.

Elocutionis Poëticæ θεωρία, 2^{x}:

- *Una, Figuris ejus: Indicandi, Imperandi, Optandi, &c. Quæ petendæ sunt ex Histrionica, vel Pronunciandi Arte.* — Op. c. 12.
- *Altera, de Natura ipsius* 2^{ci}. *scil. et*
  - *Materia, quæ Grammaticorum præceptis innotescit: ubi*
    - *1° Quæ sint Elocutionis Partes: Elementum, Syll. &c.* — c. 12.
    - *2° Quot partium (scil. Nominum) Differentiæ:* — c. 13.
    - *3° Ex Quib. Nominum Differentiis constet Elocutionis Poëtæ Virt.* — c. 14.
  - *Formis seu Ideis: De quibus dictum fuit Rhet. lib. 3°.* — c. 14.

C A P.

CAP. XII.

De Partibus Elocutionis, Literis, Syllabis, Conjunctione, Articulo, &c.

Elocutionis Figuræ, ex Arte Pronunciandi censentur; à par. prima; Natura verò, ex Grammaticorum institutis. Ex iis enim definiuntur ipsius tùm Elementa Simplicissima; Literæ et Syllabæ; à par. tertia; Tùm Partes exindè Compositæ; Conjunctio, Articulus, Nomen, et Verbum; à par. 9; Tùm Perfectissima pars, Oratio; à part. 16.

CONtemplationis eorum, quæ Locutionem spectant, unum genus, est de Pronunciandi Figuris: Quas quidem *minutè* scire, est Artis Histrionicæ, aut ejus qui in hoc genere Architectonicam habet: veluti, Quid *sit* Mandatio; Quid Precatio, Narratio, Comminatio, Interrogatio, Responsio; et siquid aliud id genus. 2. [z] Ex harum enim Cognitione,

Pronunciandi Figuræ, (Indicandi, precandi, imperandi, &c.) Dicentis Vocem Vultumque immutant. Itaquè ab Histrionicâ tractandæ potiùs, (quâ, variè pronuncianti variè fingitur corpus) à poëtarum studio haud postulandæ.

[z] Illarum enim siquam nescias, siquâ offendas: ne id quidem, quæstiunculæ in te esse debet, nedùm crimini.

vel

vel Ignorantiâ, in *artem* Poëticam Reprehenſio expetit nulla; quæ etiam ſeriò curanda ſit. [b] Quid enim eſt; cur *in iis* erratum eſſe quis putet, quæ Protagoras *Sophiſta, in Homero* vellicat? quòd *v. g.* cùm Precari ſe ille putet, Præcipiat *potiùs*; ubì dixit:

"*Iram Diva cane.*"——

Nam Jubere, inquit, ut faciat quid, aut ne faciat, Præceptio eſt: et Perſonæ Jubentis præſtantiam notat. Quamobrem omittatur *hoc*, ut *Artis ejus, quæ vocem Format*, non Poëticæ Theorema.

C A P. XX.

¶ 3. [c] Locutionis autem omnis, [1] hæ ſunt Partes, Elementum, Syllaba, Conjunctio, Nomen, Verbum, Articulus, Caſus, Oratio. 4. [d] Ac Elementum quidem, Vox Individua eſt: 5. Non omnis *illa* quidem, ſed ex qua *commodè* conflari queat Vox; quæ, *niſi quid obſtiterit, ab aliquo* intelligi poteſt: Etenim bel-

[b] Itaquè Perridicula certè illa, nec Reſponſione digna, Protagoræ vox: "Dormitaſſe Homerum ſcil. Iliad. primo. Quaſi "geſtu figurâque inſcitâ, non precetur Divam, ut par erat, "ſed eidem ſuperbè imperet:

"Μῆνιν ἄειδε, θεά."——

[c] Elocutionis naturam quò ſapias;

[1] *Partes* ejus *Simplices*, ſunt elementa et Syllabæ.

[d] *Elementum*, ſeu *Litera*, quid.

luarum,

luarum, Individuæ ſunt voces; quarum *tamen* nullam Elementum voco; *quòd neque ſignificent quidquam, neque certâ ratione intelligantur*. 6. [e] Hujus verò *Elementi* Species, ſunt Vocale, Semivocale, et Mutum. [f] Vocale, eſt quod ſine alliſu *ad partes oris*, vocem habet *per ſe* exauditu facilem: velut, α et ω. [g] Semivocale, quod cum ictu *et incurſu ad partes oris*, vocem habet, quæ *etiam* exaudiri poteſt: velut, σ et ρ. [h] Mutum, quod, cum percuſſione *alliſuque illo*, Per Se quidem, *(etiam Mutæ adjuncta)* vocem nullam habet, ſed Cum Vocalibus, *(quæ vocem edunt)* hujuſmodi fit, ut exaudiri poſſit; velut γ et δ. 7. [i] Atque hæc, *inter ſe* differunt, cùm [1] Figuris oris, *hoc vel illo ſcil. modo formati*; et locis, *(labiis, dentibus, faucibus, &c.)* tùm [2] Denſitate *Aſpirationis*, et Tenuitate; tùm [3] Longitudine *Temporis*, et Brevitate: præterea verò, [4] *Accentus* etiam Acumine, et Gravitate; et eo, *quod ſupradictis differentiis* medium *eſt*; *Circumflexo ſcil.* De quibus ſingulis, in Arte

[e] Literarum differentiæ, tres.
[f] Vocales: [g] Semivocales:
[h] Mutæ, ſeu Quietæ:
[i] Harum trium diſtinctiones, variæ.
[1] Quoad Oris pronunciantis formam, et locos.
[2] Quoad Spiritum.
[3] Quoad Dimenſionem; quam Scanſionem vocant.
[4] Quoad Accentum.

Condendorum

Condendorum Carminum contemplari decet. 8. [k] Syllaba verò, vox eft fignificationis expers, compofita ex Muta, et Vocem habente, *i. e. Vocali,* Etenim γρ fine α, Syllaba non eft, fed cum α : velut, γρα. [l] Cæterùm et horum intueri differentias, *quoad formam oris, quoad Spiritum, &c.* Metricæ artis eft. ¶ 9. [m] Conjunctio autem, et Vox fignificationis expers, quæ neque *abfentiâ fui* impedit, nec *præfentiâ* facit Vocem Unam fignificativam; talem fcil. quæ ex pluribus *Nominibus* componi apta eft : et [n] *vel* in Finibus *Periodorum,* [o] vel in Medio (nifi *potiùs* [p] in Principio poni conveniat,) *collocatur :* velut, μὲν, ἤτοι, δή : vel, [q] Eft vox fignificationis expers, quæ ex Vocibus quidem Pluribus, quàm Una, verùm Significativis *illis,* idonea eft, quæ *nectendo* faciat Vocem Unam. 10. [r] Articulus, eft vox fignificationis expers, quæ Orationis [1] Initium, aut

[k] Syllabæ, quæ.

[l] Earum (ut et literarum,) Differentiæ, variæ.

[m] *Partes ex Literis Syllabifque compofitæ,* quatuor. Quarum duæ, orationem vinciunt, Conjunctio et Articulus, *Conjunctionis* definitio una à proprietate : [Quòd neque fignificationem det fententiæ, nec demat :] Itâ, ex modernorum opinione, 3[x] eft :

[n] Subfequens. [o] Media. [p] Principalis.

[q] Altera ; ex eo ; [quòd ex pluribus vocibus unam faciat,]

[r] *Articuli* paritèr, Definitio, Una eft, [quòd jufto ordine difponat fententias.] Undè, Articuli (apud Grammat.) indicant,

[1] Vel Initium : προτακτικοὶ, Præpofitivi.

 Finem,

[2] Finem, aut [3] Diſtinctionem *à cæteris* indicat; velut, *τὸ, cum dico τὸ φημὶ, τὸ περὶ, &c. Significat, has voces ab aliis diſtinctas eſſe*; vel [s] Eſt vox ſignificationis expers, quæ neque *Diſceſſu ſuo* impedit, nec *Adventu* facit Vocem Unam Significativam, (talem ſcil. quæ ex pluribus Nominibus Componi idonea ſit:) [t] Et, *vel* in Finibus *Periodorum ponitur*, vel in Medio. 11. [u] Nomen, eſt [x] vox *ex Syllabis, Literiſvè* Compoſita, Significandi vim habens, ſine Tempore; cujus pars nulla, eſt Per Se Significativa. 12. Nam in Duplicibus, *ſeu Compoſitis Nominibus*, nullâ Parte eo utimur pacto, quo etiam ipſa Per Se *Separataque* ſignificat: veluti, in *Nomine*; "Theo-"doro, *pars* Doron nihil ſignificat: *tametſi* "*in ſententiis ſignificet, cùm Separata ſit.*" 13. [z] Verbum, eſt vox Compoſita, Significativa cum Tempore, cujus *vocis* pars nulla Per Se *poſita*, ſignificat: quemadmodum etiam in

[2] Vel Finem: ὑποτακτικοὶ, Subjunctivi.

[3] Vel Rei Diſtinctionem.

[s] Altera; [quòd nec addat ſignificatum orationi, nec detrahat:

[t] Et rem ipſam (quam refert) vel ſubſequatur; ut Subjunctivi: vel antecedat; ut Præpoſitivi.]

[u] Reliquæ duæ partes, ſignificativæ ſunt:

[x] *Nomen*; quod rem aliquam in Categoria contentam, ſimpliciter notat.

[z] *Verbum*, quod Actionem ſignificat rei, unâ cum tempore, quo illa fit.

Nominibus.

Nominibus. 14. Nam *v. g. Nomen* "Homo, vel "Album, non adſignificat Quando, *ſeu Actionem in Tempore*; At *verbum* "Ambulat, vel "ambulavit, adſignificat; alterum quidem, Præſens Tempus, *quandò res eſt*: alterum verò Præteritum, *quando fuit*. 15. [x] Caſus autem eſt Nominis aut Verbi; [1] Unus quidem, qui *in Nominibus*, ſignificat *aliquid* de hoc *(i. e. Genitivo, apud Græcos, Caſu)* dici; vel huic, *i. e. Dativo tribui*: et quæcunque talia; [y] *In verbis autem, is qui ſignificat Perſonas*; velut, "Amo, "Amas: [2] Alter verò, qui ſignificat hoc *Nomen*, Uni, *(in Numero Singulari)* vel multis, *(in Plurali)* ineſſe, &c. veluti, "Homines, aut "Homo: [3] *Similiterquè in verbis*. Alius autem Caſus, Verborum *proprius*; qui *ſignificat* ea, quæ ad *Geſtum* Actionemque pertinent: velut, *quæ ad* Interrogationem, vel Præceptionem: Nam *Indicativum*, "Ambulavitne? et *Imperativum*, "Ambula, ſunt Caſus Verbi, ſecundùm has *Actio*-

[x] Nomini aut verbo, accidit Caſus, iſque (apud Grammat.) 3[x].

[1] Inflexio ſeu levis immutatio: In Nominibus, Declinatio datur.

[y] In Verbis, Perſonæ variatio.

[2] *Numerus*, i. e. variatio quoad ipſarum rerum Numerum, quæ nomine aut verbo illa ſignificantur.

[3] *Conjugatio* Verbi per Modos: quæ vultum, parteſque corporis, alitèr aliterquè pronunciando conformat.

num Species *ac Modos.* ¶ 16. [z] Oratio, eſt Vox *ex Nominibus aliiſve partibus* Compoſita, Significativa, cujus nonnullæ partes ſignificant aliquid Per Se. 17. [a] Nec enim omnis Oratio, ex Verbis et Nominibus conſtat, (veluti Hominis Definitio; "*Animal Rationale* "*Mortale; eſt Oratio quædam, quæ ex verbo* "*non conſtat)* Sed contingit, ſine Verbis eſſe "Orationem *aliquam*;" [b] verumtamen *Oratio*, partem ſemper quampiam ſignificantem habebit; velut in illo, "Ambulat Cleo: *vox* Cleo, "ſignificans eſt." 18. [c] Una autem eſt [*], Oratio duobus modis: Aut enim, quæ Unum Significat; [d] aut quæ ex pluribus *partibus* per Conjunctionem *Copulantem, Una fit:* veluti, *Poëma* "Ilias, eſt Conjunctione *ſeu aggrega*-"*tione* Una." Hominis verò *definitio, una eſt*, eo quòd Unum Significet.

[z] *Perfectiſſima Elocutionis pars, Oratio:* quam ſic definit.

[a] Ut prior definitionis pars non ſufficiat:

[b] Niſi adjiciatur etiam poſterior.

[c] Oratio Una d[r]. vel Abſolutè et propriè.

[*] *Lib.* περὶ ἑρμ. *cap.* 5. *Poſt Analyt. cap.* 10.

[d] Vel Secundùm quid: cùm per ſe multiplex ſit, ſed conjunctionis beneficio evadit una.

CAP.

CAP. XIII. CAP. XXI.

De Generibus Nominum variis.

Nominum Verborumque (quatenùs Poëticæ facultati conducunt) Divisiones tres: una, in Simplicia et Composita, à par. 1[a]. *Altera, est Subdistinctio in Propria, Linguas, Translata, &c. à par.* 4[a]. *Tertia est Nominum tantùm, in Masculina, Fœminina, et Neutra, à par.* 21.

NOMINIS autem *laté accepti* [1] Species, *(quæ in Usu frequentiori) duæ sunt:* [a] Unum quidem, Simplex *est*; quod *(ut definiam)* constat ex Partibus Non Significantibus; *scil. Literis, vel Syllabis; ut "flos, terra:"* 2. [b] Alterum verò, Duplex *è Duobus Compositum*; atque hoc vel *ex partibus dissimilibus*, ex significante *scil.* et non significante; *ut "demiror;"* vel ex *utrisque* significantibus constat; ut "*Altitonans.*" 3. [c] Potest verò etiam

Nominis, (ut sub eo continetur et verbum,) distinctiones, tres. 1[a], quoad partes eas, ex quibus constat:

[a] Alia, *Simplicia* sunt:

[b] Alia, *Duplicia*, i. e. Composita, seu Juncta:

[c] Alia, *Triplicia*, &c. quæ Grammaticis inferioris ætatis, Decomposita.

esse,

esse, et Triplex, et Quadruplex Nomen *et Multiplex*; velut, multa *sunt* Megaliotarum *vocabula: v. g.* " Hermo Caïco Xanthus, *è tribus Fluviorum Asiæ Nominibus junctus:* ¶ 4. [2] Omne autem Nomen, *(Simplex, seu Compositum)* est aut proprium; aut Lingua, *seu Peregrinum*, aut Translatio, aut Ornatus, aut Factum, aut Protractum, vel Subtractum, vel Immutatum. 5. [1] Voco Proprium, quo *populi hujus gentis* utuntur singuli: 6. [2] Linguam autem, *id* quo *homines, gentesque* diversæ. 7. Ex quo manifestum est, fieri posse, ut idem sit, et Lingua et Proprium; non autem *Nationibus* iisdem: Nam " Σίγυνον, *i. e. lanceola,*" Cypriorum sermone est proprium; nobis, *(Atheniensibus)* Lingua, *seu Peregrinum.* 8. [3] Translatio, est Nominis Alieni, *ex suo in hanc sedem* Illatio; *eaque* aut à Genere ad *indicandum* Speciem, aut *contrà*, à Specie ad Genus; aut à Specie ad Speciem; aut secundùm id quod ex Proportione est. 9. [1] Dico

[2] Est, subdistinctio prioris. Vocabulorum enim tàm Simplicium, quàm Compositorum, genera 8.

[1] *Proprium* et suum: κύριον. Cui reliqua omnia opponuntur, ut peregrina.

[2] *Lingua* alterius gentis: Cui opponitur proprium Nativum i. e. cum re ipsâ natum.

[3] *Translatio*, μεταφορά: qua unum nomen transfertur in locum alterius: idque modis quatuor.

[1] Vel cùm nomen *generis* transit in locum speciei. (Ut Odyss.

comportari Nomen à Genere ad Speciem: velut,

"*Tunc navis stetit ista mihi*"———Nam "In Portu Esse," "Stare quoddam est," seu "in statione esse." 10. [2] A Specie ad Genus; velut:

"—*Jam mille decem bona fecit Ulysses.*"

Nam "Decem Millia, Multum quiddam "sunt; eoque *nomine* nunc usus est *Homerus* "pro Multis." 11. [3] A Specie *ad Speciem*; velut:

"—*Ære animam postquàm hauserat:* et mox;
"—*Immiti inciderat ære,*"

Hic enim "Haurire," *pro* "Incidere;" et "Incidere, *pro* "Haurire dixit:" Ambo enim, "Auferre quiddam sunt." 12. [4] Ex Proportione *esse* dico, [1] quando *(quatuor Nominibus sumptis)* similitèr se habuerit Secundum ad Primum, ac Quartum ad Tertium.

Odyss. ultima, Ulysses ad patrem pro "ὅρμηκε, In portu fuit "navis, generali voce dixit: ἕστηκε, stetit.")

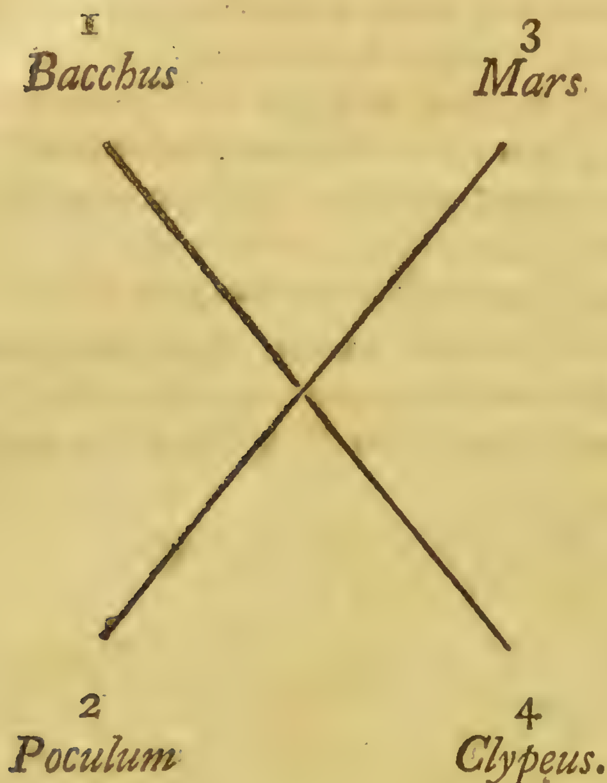
[2] Vel *Speciei* in locum generis. (Ut Iliad. 2. Græci Ulyssem prædicant, decem millia rectè gessisse, i. e. multa.)

[3] Vel *Speciei unius*, in locum alterius. (Ut "Haurire ani"mam, pro Incidere, et vice versâ: Hæc enim ambo conti"nentur sub eodem genere, scil. Auferre.")

[4] Vel cùm *Analoga* Nomina, (quæ ex Proportione se habent) mutuò inter sese commutant locum. Cujus Metaphoræ ut sis sciens:

[1] Præmittit, Analoga, quæ,

Bacchus

[z] *Per Metaphoram* enim [1] *simpliciter* dicet *quis,* pro Secundo Quartum, aut pro Quarto Secundum. 13. [2] Et interdùm, *ei nomini,* quod *simplicitèr,* PRO HOC IPSO pronunciat, adponit *quoque* illud, AD QUOD, Hoc ipsum se habet; [d] Dico autem ex. gr. Simi-

[z] Exinde docet: In istis, Metaphoram proferri 2bus modis:

[1] Cùm unum nomen vice unius ponitur; ut pro secundo quartum; vel contrà.

[2] Compositè: cùm quarto nomini jungatur primum; vel cùm secundo tertium; ità ut utrinque procedat Translatio.

[d] Exempl. primum.

litèr

litèr ſe habet "*Poculum* ad *Bacchum*, et *Cly-* "*peus* ad *Martem*:" * Dicet igitur, et "*Cly-* "*peum, Poculum Martis*;" et "*Poculum Cly-* "*peum Bacchi.*" [e] Prætereà, ſimilitèr ſe habet "*Veſper* ad *Diem*," et "*Senectus* ad *Vi-* "*tam.*" Dicet igitur, "*veſperum, i. e. poſ-* "*tremum diei tempus, ſenectutem diei*," et "*Se-* "*nectutem, veſperum vitæ*:" vel quemadmodum Empedocles *dixit*, "*occaſum vitæ.*" 14. [f] Nonnullis verò eorum, quæ ex Proportione *ſe habent*, non eſt Poſitum, *Vulgatumque* Nomen, ſed nihilominùs, ſimilitèr Compoſitè dicetur. [g] Velut illud, "*Semen in agrum ja-* "*cere, dicitur Serere*; at *Flammam à Sole*, ":::: ::::: ::: *eſt* ſine nomine:" Verùm ſimilitèr ſe habet hoc, *quod Sine Nomine eſt*, ad "*Solis flammam*," et *Serere* ad "*Agricolæ ſe-* "*men.*" Quamobrem *à Poëtâ* dictum eſt,

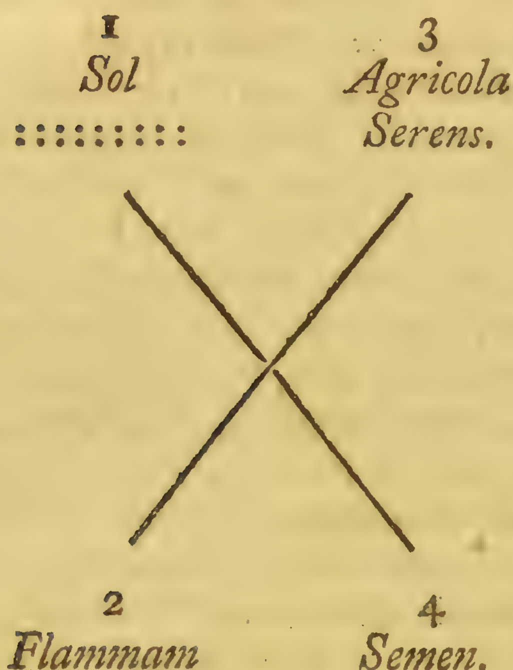
"Sol *ſerens flammam à Deo conditam.*

* 3. *Rhet. cap.* 4. *p.* 5.

[e] Secundum, Metaphoræ ab Inanimatis, ut Animatis.

[f] In quatuor Analogorum συζυγίαις, quas depinxi, deeſt aliquando, Proprium aliquod nomen. Cujus Defectu, Compoſita illa Tranſlatio, ex uno latere claudicet neceſſe eſt; ex altero, quaſi quatuor cruribus innifa, procedat:

[g] Exempl. Metaph. ab inanimat.

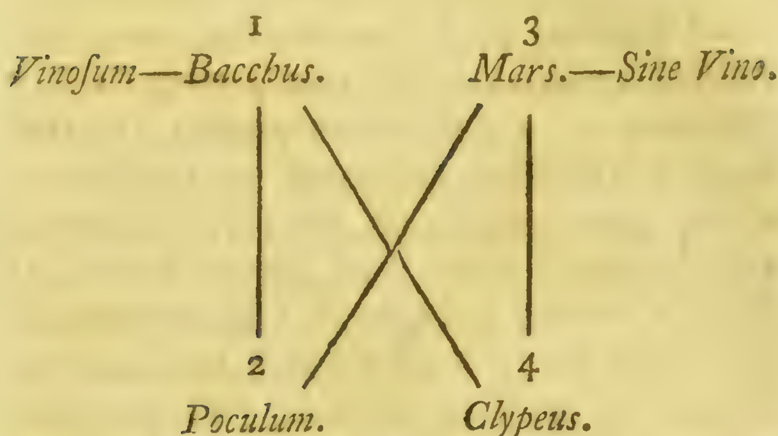

15. [h] Licet autem, et alitèr uti hoc Translationis modo; ut, cùm *pro Nomine Proprio* appellaverit id, quod Alienum est; neget aliquid eorum quæ Propria sunt: * veluti, si "*Clypeum* dicat "*Poculum*, non "*Martis* sed "*Sine Vino*."

[h] Aliquando etiam, mutato aliquo nomine, substituitur negatio Proprii, pro Metaphorico positivo.

* 3. *Rhet. cap.* 6. *pa.* 9. & 10.

Vinosum

4. *Ornatus, est præcipuè nomen Translatum vel Epitheton; quod vel à meliori ducitur eorum, quæ sub eodem genere continentur: ut, Si quis, Mendicantem, Precantem vocet; vel à rebus pulchris et honestis; Sive illæ in pronunciando grandes; ut* ἀρχαῖοι, *pro* παλαίοι: *Sive in significandi facultate modestæ; ut dare operam liberis: Sive oculis auribusve jucundæ: ut,* Ῥοδόχροος, Καλλίστρατος. 16. [5] Factum est quod, cùm à nemine omnino impositum sit, ipse *tunc primùm* ponit Poëta. Videntur enim talia esse nonnulla; [1] velut, *cùm Poëta,* " Κέρατα, *i. e.* " *Cornua, novâ voce appellet* Ἐρνύτας;" [2] et Ἱερέα, *(quo Græci " Sacerdotem intelligunt,")* vocet

[4] *Ornatus*, quid et Quotuplex.

[5] *Factum* Nomen; quod à Poëta ipso novatum: cùm anteà nusquam gentium in usu esset.

[1] Exempl. primum ex Anonym. [2] Ex Iliad. primo.

 Ἀρητῆρα.

᾿Αρήτηρα. 17. [6] Protractum et Subtractum: Illud quidem, *eſt*, ſi Vocalem *jam* Longiorem habeat, quàm, quæ ſui erat *propria*; vel, *ſi* Syllabam *in* ſui *medium* inculcatam; 18. Hoc verò, ſi Abſciſſum quicquam, ab ipſo ſit, vel ab eo, quod inculcatum fuit: 19. [k] Protractum quidem; velut illud; πόλεος, πολῆος; et illud, "Πηλέιδȣ, Πηληϊάδεω." [l] Subtractum vero; veluti illud; "Κρῖ *pro* Κρίθη *hordeum*;" et illud, "δῶ, *pro* δῶμα, *domus*.". [m] Et "—*Am*-"*barum ſit eadem* ὄψ: *pro* ὄψις, *i. e. facies*." 20. [8] Immutatum, eſt quod Vocabuli Recepti unam partem, *ut antè intactam* reliquerit; alterum *de novo* fecerit: [n] velut illud; "Δεξι-"τερὸν κατὰ μαζὸν, pro δεξιόν." ¶ 21. [3] Præterea, ex Nominibus *utique ipſis, quæ Verba non ſunt*, alia, virilia ſunt; alia Muliebria; alia

[6] *Protractum*, ſeu licentiosè Productum: cui opponitur [7] *Subtractum*, ſeu Imminutum.

[k] Protrahitur quidem vel ex productione vocalis. Vel, injectâ ſyllaba. [l] Subtrahitur autem, per ἀποκοπὴν extremæ ſyllabæ: ut Iliad. 5°. et Odyſſ. 8.

[m] Et apud Empedocl.

[8] *Immutatum* à ſuâ ſpecie; nec omni ſui parte, pro conſuetudine, prolatam.

[n] Ut Iliad. 5.

[3] Diſtinctio eſt, à Sexuum differentiis: ut enim ex rebus alias animantes videas, ut mares, fœminas: alias medio modo ſe habentes. Ità et nomina quoque, *Maſculina* ſunt, *Fœminina*, vel *Neutra*.

Interjecta,

Interjecta. 22. [o] Virilia quidem, quæcunque *ferè* deſinunt in *Liquidas*, ν et ρ; et *in eas*, quæcunque ex σ, et Mutâ conſtant: Atque eæ ſunt duæ, ψ (*ex* ϖ, β, φ, *et* σ:) *et* ξ, *ex* κ, γ, χ, *et* σ *conſecta*. 23. [2] Muliebria verò, quæcunque et in Vocales eas *deſinunt*, quæ ſemper Longæ ſunt; velut in η, et ω; [b] Et in eas *Ancipites*, quæ producuntur in α. 24. Ex quibus evenit, ut Pares Numero ſint *Literæ illæ*, in quaſcunque deſinunt, Virilia, et Muliebria; *nempe tres numero:* Nam ψ et ξ, *quoad Terminationem* eadem ſunt; *quùm utræque deſinant in* σ. 25. [3] In Mutam autem nullum Nomen deſinit, neque in Vocalem *naturâ* brevem, *ſcil.* ε et ο. 26. [4] At in ι, tria ſola; μέλι, κόμμι, πέπερι: Et in υ, quinque; πῶυ, νάπυ, γόνυ, δόρυ, ἄςυ. Interjecta autem *ſeu Neutra*, in has *Vocales deſinunt*, et *in Conſonantes* ν et σ.

[o] Quorum quidem ſingulis terminationes extant ſuæ: primo enim Maſculina complura, exeunt in Liquidas ρ et ν; et in Duplices ψ et ξ.

[2] Fœminina pleraquè in vocales eas ſcil. quæ naturâ Longæ: η et ω.

[p] Vel quæ ſæpè Longæ.

[3] In Conſonantes Mutas, nullum terminatur nomen, neque in Vocales breves.

[4] In Vocal. ι et υ, ex Nominibus Neutris, quinque deſinunt: Cætera Neutra, exeunt in ν et σ.

CAP.

CAP. XIV. CAP. XXII.

De Elocutionis Virtute (i. e. Perspicuitate et Splendore:) ex Quibus Nominibus constet.

Elocutionis virtus, Quæ: par. 1[a]. *Et ex Quibus Vocabulis: Perspicua quidem fit ex Propriis, à part.* 2[a]. *Magnifica autem, ex Peregrinis, scil. Translatis, Linguis et Ornatu; à part.* 3. *Verùm, et Perspicua simùl, et Magnifica, ex Factis, Protractis, &c. à part.* 8[a]. *Collatio dictorum Nominum, quoad Dignitatem, part.* 17. *et Distinctio, quoad Usum, à part.* 18.

ELOCUTIONIS [a] autem *Poëticæ* Virtus *est*, ut sit Perspicua; nec Humilis *tamen*. ¶ 2. [1] Ac quæ ex Propriis *rerum, de Quibus sermo est*, Nominibus *constat, absque floribus ullis*, Perspicua maximè est; [b] verum Humilis, *et dignitatis expers*. Exemplo est Cleophontis Poësis, et Stheneli, *ex hoc Verborum genere confecta*. ¶ 3. [2] Quæ autem iis, quorum

[a] Elocutionis Perfectæ dos gemina: ut sit *Aperta;* ne *Humi* repat,

[1] *Aperta*, Unde? Nisi ex vulgaribus, et Propriis? ut si scapham, scapham voces.

[b] Sed hoc pedestre, et abjectum nimis.

[2] Ne *Humilis* sit, *Magnificam*, elatamque reddunt ea, quæ peregrinitatem olent, atque insurgunt altiùs.

quorum Species Peregrina eſt, utitur, Grandis eſt, atque immutans Vulgare loquendi genus: Peregrinam Speciem Habentia, voco Linguam *Externam*, et Tranſlationem, et Protractionem *Vocum*, et quicquid *demùm* præter Proprium *rei Nomen* eſt, *demendo illi ſcil. aut quâvis ratione mutando*. 4. [c] Verùm ſi quis *in Oratione*, omnia hæc unà attulerit, *abſque adhibito modo*; aut Ænigma *inde* erit, aut Barbariſmus: Ac ſiquidem ex Tranſlationibus *ſolis*, Ænigma; ſi ex Linguis, etiam *(quòd maximè fugiendum)* Barbariſmus. 5. [d] Ænigmatis enim forma, hæc eſt; cùm quis ea dicens, quæ *rei verè* inſunt, conjungat *admiſceatque* illa, quæ *ſpecie tenus* fieri nequeant. [e] Atque hoc, per Compoſitionem quidem *(i. e. Duplicia Nomina)* præſtari non poteſt; *(ut quod Impoſſibile videtur ſcil. Veritati conſentiat:)* [f] Verùm per Tranſlationem, aliquando contingit: velut,

" *Ecce, viro (vidi ipſe) vir æs agglutinat igne:*

[c] In quibus, ſiquis modum neſciat, neque orationi uſquam infercerit propria: vel Ænigmaticè obſcurus fiet, vel Barbaricè blæſus.

[d] *Ænigma:* Sermonis ſpecies, quæ tradere quidem videtur, quod abſurdum autumes, nec tradit tamen:

[e] Ex quo genere elocutio illa eſt, non quæ ex nominibus Junctis conſit,

[f] Sed quæ tota ex Metaphoris,

et

et ſimilia. 6. [g] Ex Linguis verò *paſsìm juxtaquè collocatis*, fit Barbariſmus. 7. Quamobrem *Oratio, Tranſlatis, Externiſque* his, aliquo modo, *i. e. modicè prudenterquè* temperari ſolet. [h] Illud igitur *in Dictione*, quod nec Vulgare, nec Humile eſt, efficiet, et Lingua et Tranſlatio, et Ornatus, reliquæque Formæ, quas dixi. * Perſpicuitatem verò, *Vocabulum* Proprium. ¶ 8. [3] Ut autem Locutio, Perſpicua ſit, nec Vulgaris, haud minimam partem conferunt Protractiones *Nominum*, Subtractiones, atque Immutationes *à conſuetudine ſua*. [k] Nam quia, quod Præter Conſuetum fit, alio modo ſe habet, ac Proprium: idcirco id *genus* effecerit, quod *in Oratione*, haud Vulgare eſt. [l] Sed quià, *non Totum novum eſt (ut in Linguis) verùm* cum eo, quod Conſuetum eſt, commune aliquid habet; naſcetur *inde* Perſpicuitas. 9. [m] Quare non rectè vitu-

[g] *Barbariſmus*, nil aliud, quàm externarum gentium Dialectus.

[h] Epilog. Ex propriis, Aperta ſit; ex Linguis, Magnifica oratio.

* *Par.* 3.

[3] *Aperta* verò, ſimulque *Magnifica*, ex Protractis, Subtractis et immutatis, &c.

[k] Nam et Amplitudini inſerviunt; quia præter morem Mutata.

[l] Et Claritudini: quià Mutata levitèr, nec inuſitato Tropo.

[m] Itaque Euclidi, venia minimè danda, qui Licentiam hanc nominum tàm improbè exprobravit Poëtis, etiam Homero ipſi.

perant,

perant, qui talem insimulant loquendi modum; Poëtamque *(ut istius licentiæ plenum)* probris vellicant; velut Euclides ille antiquus: "[n] Facile cuique fore, *vel tenui ingenio*, Poëma condere; si quis *Vocabula*, quantum libeat, protrahere, *vel immutare* concedat:" Qui etiam in ipsa Oratione soluta; *i. e. in Dialogis suis*, Iambica confecit, *irridendæ hujus licentiæ causâ*: velut,

"*Annon Charen vidi, ad urbem Marathonem*
"*ambulantem?* *Et*,
"*Cùm nondum natus esset, illius exhelleboris-*
"*mum.*"

10. [o] At cùm *Affectatò* appareat *quis*, hoc genere Usus esse; Ridiculum *id quidem nimis*: [q] Mediocritas verò, omnium *dicendi* est partium communis. 11. Nam Translationibus, et Linguis, cæterisque Formis qui Indecorè Utitur, perindè fecerit, ac qui deditâ operâ, *(ut Euclides ille) ad risum captandum* Abutatur. 12. [r] Id autem, quod *in horum Nomi-*

[n] Quàm nullo (inquit) negotio condatur versus, sicui permissum, pro arbitratu ut extendat, decurtet, immutet voces?

[o] Sed monendus Euclides: si vitium in istis maneat, id hominum esse, qui importunè utuntur: Nominum ipsorum non esse.

[q] In quibus, ut in omni orationis lumine, Modus Congruitasque plurimum valet.

[r] Atque hoc, quò facilius scias: fac periculum (si placet)

num usu congruit, Quantum in carminibus Excellat; consideretur, eisdem Nominibus metro, *si placet*, insertis. 13. [s] Et *certè* si in Linguas, Translationes, cæterasque Formas transposueris *Nomina* Propria; *ita ut istorum, illa occupent locum*; manifestò perspicies nos vera dicere: [t] veluti, [1] cùm eundem Iambum faceret Euripides, quem *anteà* fecisset Æschylus: et unum solùm nomen transponeret; *ut* pro Usitato et Proprio *substituatur* Lingua, Alterius *(i. e. Euripidis)* Carmen, apparet Eximium; Alterius, *Vulgare ac* Humile. Nam, de Philoctete, cecinit.

"*Phagedæna (i. e. cancrosum ulcus) quæ*
"*mei carnes comedit pedis.*"

Alter verò, pro *Recepto Medicorum Vocabulo* "*Comedit*;" posuit τὸ "*Epulatur.*" 14. [2] Et, *pro illo*,

"*Nunc autem me, qui est et Paucus, et homo*
"*Nihili, et Sine Crassante Robore;*"

in aliquo versu. Ità ut (mensurâ pedum manente) vel Mutata illa, propriorum vice colloces.

[s] Vel contrà ejectis illis, substituas Pervulgata et Propria.

[t] Exemplo, [1] Sit *Iambus* Æschyli: quem posteà ut castigaret Euripides, unicâ mutatâ voce, clarum lumen adjunxit Carmini.

[2] In *Heroicis* quoque par ratio; eàdemque, ex Immutatione verborum, concinnitas. Ut, Odyss. 9. versus est Cyclopis de Ulysse; postquam ei oculum effodisset.

Si

Si quis Propria *et Vernacula* dicat, tranſpoſitis *Peregrinis ſic:*

"*Nunc autem me, qui eſt et Parvus, et De-*
"*formis, et Imbellicus.*" [u] *Et pro illo,*
"*Sedile Inhoneſtum cum poſuiſſet, Paucam-*
"*que menſam.——reponat,*
"*Sedile Abjectum cum poſuiſſet, et Exilem*
"*menſam.* Et *pro illo,*
"*Littora Vociferantur——reponat,*
"*Littora Clangunt, ſeu Reſonant.*"——

15. [y] Prætereà verò Ariphrades, Tragœdos maledictis inceſſit: Quæ enim in Sermone Communi proferret nemo, iiſdem eos *perineptè* uſos eſſe. Quale illud, "*Domibus ab;*" non, "*A Domibus.*" Et "*Suimet;*" Et "*Ego autem ipſummet.*" Et "*Achille de,* non "*De Achille:*" et quæcunque id genus alia. 16. [z] Hæc enim omnia, cùm minimè numerentur inter Propria, faciunt id, quod in Elocutione neutiquam Vulgare eſt: Quod quidem

[u] Et Odyſſ. 21. de Telemacho, qui Ulyſſi ſedile apponit quod fortunæ ipſius par erat, Puſillamque Menſam.

[x] Et Iliad. 17. de Trojanorum pugnâ, quæ aſſimilatur fluctibus marinis.

[y] Euclideæ ſimillima fuit, Calumnia Ariphradis. "Tragicorum monſtroſas Syntaxes, ità à conſuetudine diſcedere, ut ferri nullo modo poſſent."

[z] Sed refutatur facilè: quoniam hæc omnia, (quotidiana ſint licèt) granditati rerum poëticarum undiquè reſpondent.

ille *turpitèr* nesciebat. ¶ 17. [a] Jam Magnum quidem, *atque arduum est*, unoquoque eorum, quæ dixi [b], Congruenter Uti; et Duplicibus Nominibus et Linguis: * Maximum verò *illud* ad Translationes cudendas, *naturâ* esse, *studioque* Promptum †: Solùm enim hoc, neque ab Alio *authore* licet assumere; et [c] boni *acrisque* Ingenii Signum est: Scitè enim *Verba* Transferre, *atque è suâ sede in alienam comportare*, est Simile *in rebus* Intueri: *Quod sine præstanti naturâ atque eruditione obtineri non potest.* ¶ 18. [d] Ex Nominibus autem ‡, Duplicia *(quia sonitum adfectant,)* potissimùm conveniunt Dithyrambis; Linguæ, *(quiâ minimè vulgares)* Heroicis; At Translationes, Iambicis. 19. [e] Et in Heroïcis quidem, Omnia quæ dicta sunt, Usui esse, *constat.* 20. Iambicis § autem, (quæ vulgarem imitantur

[a] *Collatio* poëticorum nominum: Juncta enim et Linguæ, non infimo censentur loco:

[b] Translatis autem excellere summa laus quia Translatio scil. naturâ et Marte nostro acquiritur, non arte alienâ.

* *Par.* 3. † 3. *Rhet. cap.* 2. *p.* 12.

[c] Et quid ingeniosi est, simile in rebus discrepantibus contueri: undè Translatio.

[d] *Distinctio* eorundem Nominum. Nam et alia, quadrant Poëmatis aliis:

‡ 3. *Rhet. cap.* 3. *pa.* 9.

[e] Et alia Poëmata, aliis Nominib. gaudent.

§ 3. *Rhet. cap.* 3. *pa.* 9. &c. 1. *p.* 7.

sermonem)

ſermonem) expetunt Nomina illa, quorumcunque, etiam in *Familiari* Colloquio * uſus extiterit. Talia autem ſunt et Proprium, et Tranſlatio, et Ornatus. 21. Ac de Tragœdia quidem, dèque ea, quæ in Agendo ſita eſt, Imitatione, ſuffecerint illa nobis, quæ expoſita ſunt.

* 3. *Rhet. cap.* 2. *p.* 7. & 9.

Tabula

Tabula Sequentium.

Epopœïam vocat Noſter, Poëſim διηγηματικήν, *Narrativam; quoniam hæc, non Renovando imitatur, eaſdemque Res iterùm Gerendo, (quod facit Tragœdia) ſed Narrando et Commemorando. Rationem ejus (quæ plurimum dignitatis habet) ne neſcias;*

Expoſuit tibi ſigillatim,
- 1° *Quæ, Qualiſque ſit Epica; per Collationem cum Tragœdia.* Cap. XV.
- 2° *Quomodò rectè ornatèque Extrui poſſit ac debeat; per Documenta varia.* Cap. XVI.

CAP. XV. CAP. XXIII.

De Epopœïâ.

Epopœïæ Convenit cum Tragœdia, tùm Quoad Modum imitandi, et Conſtitutionem Fabulæ, à part. 1[a]. *Tùm penes Species quatuor, à part.* 10: *Differunt autem, et Longitudine Conſtitutionis, à part.* 13; *et Genere Verſus, à part.* 17.

DE *Poëſi* autem eâ, quæ Narrando munus ſuum obit, et *Solo* imitatur Metro, perſpicuum eſt, [1] *Primò Poëtam,* Fabulas Con-

Epicæ cum Tragœdia *convenit.*

[1] *Generatim*; Tùm quoad *Modum imitandi*: qui (dùm poëta recitat) *Narrativus* eſt; dùm perſonæ interloquuntur, Dramaticus;

ſtituere

ſtituere oportere, eodem, quo in Tragœdiis, Modo; ut ſint Dramaticæ *ſcil. i. e. quæ in Scenam deducantur, aptæ, Interloquentibus mutuò Perſonis:* 2. [b] Et ut circa Unam *ſint* Actionem, Totam *illam*, et Perfectam, quæ Principium habeat, Medium, et Finem; * quò *ipſa*, (ut Spectanti Animal Unum et Totum;) propriam *Audienti ſuamque* excitet Voluptatem. 3. [c] Neque *verò* ullatenùs ut ſint, *tanquam* Hiſtoriæ uſitatæ; quibus Expoſitionem fieri neceſſe eſt, non Actionis Unius, ſed *Factorum* Unius Temporis: *eorum ſcil.* quæcunque Eodem *Tempore*, circa Unum, Pluresve, *ſive homines, ſeu populos*, evenere; ita ut ſingula, non alitèr, quàm Sors tulit, ad invicem ſe habeant. 4. [d] Quemadmodùm enim per Eadem Tempora *(Olympiade 75.)* Et in Salamine, commiſſa fuit *Athenienſium* navalis pugna *contra Xerxem*; [e] et in Sicilia, Carthaginenſium

[b] Tùm in *Conſtitutione* Rerum: quæ circa unam Actionem eſſe debet Perfectam et Cohærentem: * *Cap.* 4.

[c] Non (quo more hiſtoriæ ſcribi ſolent,) circa Actiones Plures, quæ uno tempore, unius pluriumve operâ geſtæ ſunt: ità ut nec ſeriatìm Copulari queant, nec ad eundem referri Finem.

[d] Tempore, inquam, geſtæ ſunt, vel Uno ſimplicitèr; ut, ſi à pluribus agantur, diverſis in locis: velut (Herod. lib. 7.) Navalis pugna prope Salamina: undè fortunæ Athenienſium auctæ:

([e] Et Pedeſtris pugna Carthaginenſium; unde gloria Siculis parta.)

ginensium prælium: Quæ *tamen bella*, nequaquam ad eundem tendebant Finem: 5. [f] Sic et in Temporibus, quæ Deinceps *se* excipiunt, alteri aliquando succedit alterum; ex quibus *tamen naturâ disjunctis*, unus nullus efficitur Finis. 6. [g] Hoc autem ferè facit Poëtarum vulgus, *ut ab Historicis scribendi exemplum petant*. [h] Quamobrem, utì pridèm dixi *, etiam hâc parte, præ cæteris, Divinus apparere Homerus debet; vel quià neque Bellum *Trojanum*, quamvis principium haberet ac finem, aggressus est versibus Totum canere; (Nimiò enim Magnum, nec simùl *omni ex parte* Conspectu Facile † evasurum fuit;) [i] vel quià, tametsi magnitudine se modicè haberet, *immodicâ saltèm* perplexum foret varietate: [k] Nunc autem, *quò hæc vitaret incommoda*, Unam *belli* partem ‡ quùm *è reliquis ad*

[f] Vel Uno ex Consequenti: ut, si ab iisdem gerantur eadem, altero alterum subsequente.

[g] Hoc vitio laborabant Veteres: quos, num poëtæ sint, nescias, an Historici:

[h] Unum excipimus Homerum: qui cœlitus hanc hausit ambrosiam: siquidem totum Ilii bellum historicè complecti noluit, (quià nimiò immensum:)

* *Cap.* 4. † *Cap.* 4.

[i] Nec (quanquam modicum fuisset) nisi Episodiis Formisque Dramaticis adornare maluit.

[k] Sed in eo bello, unicam suscepit Iram Achillis; ejusque partis brevitatem, mirâ Episodiorum suavitate locupletavit;

‡ *Cap.* 4.

scribendum

ſcribendum auferret, Epiſodiis ipſarum *partium* uſus eſt multis; velut Navium Catalogo, et aliis *nonnullis*; quibus diſtinguit Pöëſin. 7. [l] Alii verò *Poëtæ*, circa Unum *Virum* * verſantur, et circa Unum Tempus, et Actionem Unam ex multis partibus, *quaſi Fabellis, conflatam*: velut, qui Cyprica confecit, et Iliadem Parvam. 8. [m] Idcirco ex *utroque opere*, Iliade et Odyſſea, vel Una Tragœdia componi poteſt, *vel* ad ſummum, Duæ; *ſcil. Excidium Ilii, et Reditus Ulyſſis.* 9. [n] Ex Cypricis autem, *eliciuntur* Multæ; et ex Parva Iliade plures quàm octo; velut, Armorum Judicium *Æſchyli*; Philoctetes *Sophoclis*; Neoptolemus *Theophyli*; Eurypylus; Mendicatio; Lacænæ *Sophoclis*; Ilii Direptio *Achatis Argivi*; Reditus Claſſis: Sinon *Sophoclis*; et *Euripidis* Troades.

[l] Cæteri contrà, (hiſtorico more) Unius Perſonæ Actionem narrant Multimembrem; cujus quælibet pars, alterius fiat corpus fabulæ.

* *Cap.* 4.

[m] Itaquè (ni utroſque conferre pigeat,) In hujus Poëmatis, ecce Actiones Simplices:

[n] Illorum, non niſi Multiformes, atque in Fabula ſua, (ut illi autumabant) una, plurimas latentes.

CAP. XXIV.

¶ 10. [o] Præterea, *Fabularum* Species *, Epopœïæ easdem esse oportet, quæ Tragœdiæ: Aut enim Simplicem, aut Implexam, aut Moratam, aut Patheticam oportet esse: 11. [p] Et Partes *seu Formas*, exceptis Melopœïa et Apparatu, easdem, Etenim Peripetiis, *i. e. Mutationibus subitis, perindè* ei opus est, *ac Tragœdiæ*; nec non Agnitionibus, *quæ Poëma Implexum reddant*; et Passionibus, *i. e. Casibus acerbis*; [q] Prætereà, Sententia, et Elocutio, ut rectè se *illi* habeant, æquum est; *quò Poëmatis Granditati respondeant*. 12. [r] Quibus omnibus Homerus usus est, et *omnium* primus, et *accuratè* satis. [s] Utrumque enim ejus Poëma, *sic* constitutum est; Ilias quidem, *ut* Simplex, et Patheticum; Odyssea verò, *ut* Implexum *quid* (Agnitio enim, per totum, ei *crebrò sparsimquè inest*:) et *ut præclarè* Moratum. [t] Adhæc, Elocutionis et Sen-

[o] Convenit etiam Epicæ cum Tragœdia: Tùm penes *Fabularum Species* quatuor de quib. cap. 10.

* *Cap.* 10.

[p] Tùm penes *partes Formales*; Fabulam scil. ac Mores.

[q] Et Sententiam, atque Elocutionem.

[r] In quibus mira Homeri laus, ut vetustate, ità et artificio cæteris antecelluit omnibus.

[s] Sive species illas Fabularum (quas perpolivit) cogites.

[t] Sive elegantiam verborum, Sententiarum granditatem.

tentiæ

tentiæ *Bonitate*, ſuperavit omnes. ¶ 13. [u] Differt autem Epopœïa, et Conſtitutionis Longitudine, et Metro *. 14. [1] Ac Longitudinis quidem Terminus ſufficiens is eſt, quem anteà dixi : *Ejuſmodi*, enim *eſſe* oportet, ut *unico intuitu*, et Principium conſpici poſſit, et Finis †. [x] Atque hoc quidem fiet, ſi Conſtitutiones *Noſtræ*, *quàm* Veterum ‡, minores evadant, [y] eoquè pervenerint incrementi, quantum eſt Tragœdiarum *omnium*, quæ Unius *Diei* Auditione concludi ſolent. 15. [z] Habet autem Amplum quiddam, quo magnitudinem extendat Epopœïa, et quidem de proprio *ac ſuo*. [a] Nam in Tragœdia, haud Multas, quæ ſimùl gerantur, imitari contingit Partes, ſed eam duntaxat, quæ *verſatur*

[u] Epica autem à Tragœdia duobus *diſſentit*.

* *Cap.* 2.

[1] *Longitudine Fabulæ* : Cujus Terminus quidem ſeu Finitio, ea eſſe debet, ut uno quaſi adſpectu, et Initium aſſequare, et extremum.

† *Cap.* 4.

[x] Id quod facilè fiet, ſi et veterum Fabularum Immenſitas, contrahatur breviori Poëſi :

‡ *Cap.* 4.

[y] Nec Fabulæ tuæ Moles ulterius creſcat, quàm *τριλογίαι* vel *τετραλογίαι* illæ (i. e. tres quatuorve tragœdiæ) quæ unis Deorum ludis agebantur in ſcena.

[z] Extenſio autem Epicæ, cur multò productior ſit, quàm Tragœdiæ, cauſa in promptu eſt :

[a] Illîc enim Partes Actionis, (quià hiſtrionis poſcunt operam) non niſi paucæ ſimul aguntur, paucìſque in locis :

in Scena, *studioque* Histrionum *nititur:* [c] At in Èpopœïa, quià Narratio *illa* est, Permultas Partes effingere, simùlque ad finem perducere licet: ex quibus (cùm *Rei qua de agitur*, Propriæ sint,) *magnoperè* augetur Poëmatis Moles. 16. [c] Quare hoc Bonum sortitur *Epica, primò* ad Magnificentiam, *quâ triumphat:* [d] Deindè, ut et is, qui Audit, *variè* mutetur, et *ejus qui Dicit*, oratio, Episodiis dilatetur *inter se* Dissimilibus: Cùm enim statim id satiet, quod Simile est*: facit, ut Tragœdiæ, *præ fastidio*, exibilentur è Scena. ¶ 17. [c] Metrum autem Heroïcum, [1] experientiâ *Indice, periculoque hujus rei facto, Granditati* quadravit *Epicæ*. [2] Nam si quis Imitationem *ejus* (quæ Narratione constat) alio Metro Uno [1] faceret, Pluribusve inter se mixtis;

[b] Epica (quià Narrando fit) plures, pluribusque locis gestas res distinctè percurrit; facilè se modò ad hanc, modò ad illam transferens.

[c] Ex quâ Narrandi Varietate, duo redundant Commoda: unum, ut Grandius insurgat Poëma:

[d] Alterum, ut Episodiorum disparitate, et recreetur audienti animus, et dicenti ornetur Oratio.

* 1. *Rhet. cap.* 11. *p.* 30.

[e] Differt etiam Epica *in Metro:* Hexametrum illi imprimis congruere.

[1] Docuit consensus veterum; quibus hoc unum arrisit, posthabitis cæteris:

[2] Confirmat etiam Distinctio: Qua,

[1] Nullum aliud Simplex competit genus.

Quàm

Quàm indecorum appareret? 18. [f] Quippe Heroïcum, et Stabiliſſimum inter metra, et Elatum eſt maximè. Quamobrem et Linguas, et Tranſlationes, *præ aliis Poëmatibus*, maximè admittit: Nam et Imitatio Narrativa, eximia *præſtanſque* eſt inter cæteras. [g] Iambicum verò et Tetrametrum, *omninò* ad Motum Proclivia ſunt: Hoc quidem Saltationi *exprimendæ* *, illud Actioni *Hiſtrionicæ* idoneum. 19. [z] Præterea *Quantò* abſurdius *foret*, ſi quis *Metra* ipſa commiſceat †, ut Chæremo, *in Centauro ſuâ* ‡; *nunc hoc, nunc illo, claudicans pedum genere?* Quamobrem Prolixiorem *Rerum* Conſtitutionem, nemo alio *unquàm Metro*, quàm Heröo, complexus eſt: Sed (quemadmodùm *ſuprà* dixi) quid *Epicæ, quid cæteris* congruat, Natura ipſa docuit, *Magiſtro Uſu* dijudicante.

Siquidem

[f] Hexametrum, (ob tarditatem pedum) Poëſi huic peridoneum ſit; quippe magnificæ et gravi.

[g] Iambicum et Octonarius, (quià mobiliores verſus) hic ſaltationi Dithyrambicæ: illud, Dramaticis Interloquiis natum.

* *Cap.* 2.

[z] Multò minùs admittenda plura Metrorum genera: quandoquidem ſi varii atque inæquales incedant pedes, Poëma, quod illis nititur, vacillet, neceſſe eſt.

† *Cap.* 1. ‡ *Cap.* 1.

CAP.

CAP. XVI.

Epopœïæ extruendæ Methodus.

De Epopœïæ Fabrica, Præcepta varia, una cum Homeri laudibus, qui ipſa prodidit, conjuncta: 1[m], *à part.* 1[a]. 2[m], *à part.* 3. 3[m], *à part.* 6. 4[m], *à part.* 8. 5[m], *à part.* 8. 6[m], *à part.* 11.

HOMERUS autem, cùm in aliis dignus eſt, qui laudetur, tùm *vel in eo* maximè, [1] quod Solus inter Poëtas, Quid ex Sua, *Quid ſub Alterius* Perſona fingendum ſit, non ignoret. Ipſe enim Poëta, quàm Pauciſſima, *ex ſuo quaſi ore* dicat, oportet; Siquidem ſecundùm hæc, *(quæ ſuo edit nomine)* ne Imitator *quidem* eſt. [a] Ac alii *Poëtæ*, per omnem *Poëmatis* partem, ipſi *ſe* Actioni immiſcent; Pauca verò, *ſub Aliorum Sermone* imitantur, Paucisque in locis: [b] Homerus *contrà*, cùm Pau-

De Epici Poëmatis, i. e. Homerici, conſtitutione, præcept. 6.

[1] Narrativo Modo ſic imitetur Epicus, ut ne nimium ex ſeſe narret: ut plurimûm enim perſonis Dramaticè inſervire æquum eſt.

[a] Quæ res, Epicorum antiquiſſimis, ſuſque deque habita. Inſcitè, Quis neſcit?

[b] Homero contrà, religio fuit, paucis (Procemii loco) prænarratis, Perſonas fabulantes inducere;

cula

cula Præfatus sit extemplò inducit Virum aut Mulierem, aut aliquam aliam Rem, *Personamve* [c] Moratam: Neque omninò quicquam Morum expers *ostendit*, nihilque non ornatum Moribus. ¶ 3. [a] Ac in Tragœdiis quidem, id quod ADMIRABILE est, effingere oportet: [d] sed in Epopœïa contingit citiùs, *commodiùsque recipitur id*, quod RATIONE VACAT; (Cujus operâ et vi, id evenit maximè quod Admirabile est;) 4. [d] Proptereà, quòd *in Epicis, nos Auribus Narrantem excipimus*, non intuemur *quasi in Theatro* Agentem. Quandoquidem illa *apud Homerum*, (ubi Hectorem insectatur *Achilles*) *sine ulla reprehensione Narrantur*; si in Scena Agerentur, apparerent utiquè insulsa: utputâ, *Hinc Græci stantes, nec hostem fugientem insequentes: Illinc Achilles, ne illum vulnerarent innuens*: Quæ certè singula in Epicis latent. 5. [f] Admirabile autem *omne*, jucundum est; cui rei sig-

[c] Singulisque suos adaptare Mores.

[a] Præc. Actioni Tragicæ probè congruit, id quod Admirabile est:

[d] At in Epicâ, procedit rectiùs: quippe, quæ tutiùs admittit τὸ ἄλογον, quàm Tragœdia.

[e] In Illa enim spectantium oculis proponuntur omnia: ut, siquid insit absurdi, id palam se prodat: In epicis Narratur tantùm, non Aspectu dignoscitur. Ut, illud de Hectore, Iliad. 22.

[f] Sin autem id, quod Admirandum est, poscat Epica; etiam id, quod Audienti Jucundum.

num

num eſt, quòd omnes, qui *rem geſtam* Nunciant, " *Eam Admirabilem eſſe* * addant: quaſi *hoc pacto,* quò *gratiores ſint,* Gratum *quid Auditori* facientes. ¶ 6. [3] Maximè autem, etiam alios *Poëtas* docuit Homerus, FALSAS RATIONES, quo modo oportet, dicere. Eſt autem hoc, Paralogiſmus *, *ſeu Fallacia quædam.*

Prima Deductio, à Poſitione Antecedentis, ad Conſequentem:	*Pluvit:* *ergo* *Terra madefacta eſt*	*Utræque contingentibus et falſæ.*
Secunda Deductio, à Poſitione Conſequentis, ad Antecedentem:	*Terra madefacta eſt:* *ergo* *Pluvit.*	

[g] Arbitrantur enim homines, cùm ſi τὸ Prius eſt, aut fit; τὸ Poſterius quoquè *ſit, aut* fiat;

* *Fingendo ſcilicet, mentiendoque ut plerumque evenit.*

[3] Præc. Mentiatur Poëta: Cedo. Modò aſtutè, et in rem ſuam. Sic Sophiſticè ſæpè Homerus, fallacias texit à Conſequenti, in ſecundâ figurâ: ut Odyſſ. 18. Nutrix, dùm pedes Ulyſſi lavat, ex cicatrice agnoſcit: i. e. à Conſequenti et Signo.

† *Lib. Elench. cap.* 5. *p.* 6. & 7. & *Rh.* 2. *cap.* 26. *p.* 11.

[g] Atque hoc Captionis genus, facilè imponit imperitis. Semper enim illi, Conſecutionem retroagi autumant: Quod nec in Omnibus, nec Semper fit ut poſito Conſequenti, ſequatur Antecedens;

etiam

etiam *vice versâ,* ſi τὸ Poſterius eſt, *vel ſit,* τὸ Prius eſſe, vel fieri. Hæc autem Deductio *Secunda, à Poſito Conſequenti ad Antecedentem,* Falſa eſt: [h] Quamobrem porrò etiam prima Deductio, *à Poſito Antecedente ad Conſequentem,* Falſa erit, *non Illativa:* Verùm, ſi τὸ Prius ſit, non neceſſariò *ſeu ſyllogiſticè ſequitur,* τὸ Poſterius eſſe, aut factum eſſe, aut adjectum fore. [i] Quia enim animus noſter, hoc *(quod conſequens eſt)* Verè Eſſe cognovit; falsò indè ratiocinamur, etiam Primum illud, Verè *ac ſimpliciter Eſſe.* ¶ 7. [4] Sed et illa potiùs, quæ Impoſſibilia, et *Auditori interìm* Veriſimilia ſunt, eligere *oportet,* quàm quæ Poſſibilia, ſed Parùm Appoſita ad Perſuadendum. ¶ 8. [5] Neque *verò* Sermones ex iis, quæ Ratione Carent, partibus Conſtituere decet, ſed maximè quidem, ut ne inſit quicquam, quod Ratione Vacet; [k] ſin minùs *hoc detur; ſaltem* Extra Fabulæ Conſtitutionem * *ponatur;* (ve-

[h] Undè etiam (vice versâ) fit, ut ratio à poſito Antecedenti, ad Conſequens, ſit ἀσυλλογιστὸς i. e. falſa et inanis:

[i] Ratio à conſequenti, Cur inanis.

[4] Præc. Ut Hyperbolas, quæ Audienti arrident, magis eligat, quàm τὰ δυνατά, quæ repugnant. Ut quorum Mores excolere vult, eorum ancilletur Opinioni.

[5] Præc. A principio ad exitum fabulæ, ne Abſurdi quidpiam Adtexas:

[k] Sin rei difficultas id poſcat; Summovendum ſaltem, extra Fabulam: ut, in Œdip. Tyr.

* *Cap.* 8.

lut, in Oedipode, *illud, Quòd nesciat, Quomodo Laïus, cui hæres ipse erat, diem obiisset*) [l] In Dramate autem, nusquàm gentium; sicut in Electra, ii qui, quid in Pythiis *gestum sit*, nunciant; [m] aut in Mysis, is qui sine voce *ulla edita, tàm longo itinere*, ex Tegea *Arcadiæ oppido*, in Mysiam pervênit. 9. [n] Quare illud si dicant, "*Nisi tale* ἄλογον *finxissent*," Interituram *sibi* fuisse Fabulam; Quàm pulchram? Ridiculum *id quidem, ad eosque excusandos parùm utile*. [o] Ab initio enim, non oportuit Constitui tales, *quibus aliquid* RATIONE VACUUM, *opus esset*. [p] Sin Constituerit *quis, eoque pacto Res Posita*, Consentanea magis apparuerit, admitti *sanè par erit*, etiamsi Absurdam *; 10. [q] Quoniam et quæ in Odyssea, Ratione destituuntur, *(de Ulyssis ad Ithacæ littus Expositione)* perspicuum est, ne tolerabilia

[l] In mediâ autem Actione, non ferendum. Ut, in Electra Sophocl.

[m] Et in Mysis, Itaquè perineptè quidam: [Se coactus finxisse *Absurdam*: ne exitu suo frustrata, periret fabula.]

[o] Primùm enim ab initio quid opus fuit tali Fabulâ?

[p] Deindè; Si talis jam Constituta sit; eaque, Posito illo Absurdo procedat rectiùs: nihil est quòd vitium illud expavescas.

* *Cap.* 7.

[q] Hoc idem factitavit Homerus, Odyss. 13: Ubi tanta τῦ ἀλόγυ Maculæ elegantiarum, quicquid posset, affunderet illuc poëta; quod quidem necessarium illi malo, vel obscurando, vel Compensando videretur.

bilia futura, ſi malus Poëta finxiſſent. Nunc autem aliis Bonis, *atque Elegantiis*, Poëta contegit, quaſi condimentis ea, quod Abſurdi inerat, *ubiquè* adſperſis. ¶ 11. [6] Elocutione autem Laborare maximoperè oportet, in Partibus *Fabulæ* Ignavis, *iis ſcil.* quæ neque Moratæ ſunt, neque Sententiis munitæ. [r] Contrà enim Elocutio valdè Splendida, cùm Mores inobſcurat, tùm Sententias.

[6] Præc. Elocutionis Cultus, ſummo uſui eſt, ubi Sententia defecerit, ac Mores;

[r] In illis autem, Cultura immodica, nec poſita ſuo loco, officiat Poëſi, nedum juvet.

CAP. XVII. CAP. XXV.

De Problematis, seu Reprehensionibus Poëtarum; et Solutionibus.

Poëtæ, Scriptorum genus sunt, quod facilè Obtrectatores invenit; quibus nec Imperitorum morsiunculæ, leves; neque Philosophorum, (ipsiusque Platonis) censura, non gravis. Nunc igitur, cujus ingenium optimis præceptis, vitæque fructuosis imbuit, Poëtæ, inquam, boni ut consulat dignitati; de Problematis seu Dubiis Adversariorum proponit dicere; hoc est, de Zoilorum Criminationibus, quibus vellicantur Poëtæ, atque imprimis Epici: (veranè illæ videantur, necne?) nec non de Solutionibus, quibus releventur. Præmissis ergo tribus rerum Generibus, seu Formis, quæ ad Criminum Amotionem facient; à part. 2ª; 1° *Docet Crimina alia, solvi ex Formis tertii generis, à part.* 7. *Alia, ex Formis primi, à part.* 13. *Alia, ex Formis generis secundi, à part.* 18. *Deinde, Crimina omnia, cum eorum Solutionibus reducit ad Summaria quædam Capita, à part.* 28. *Anacephalæosis tàm Criminationum, quàm Solutionum, à part.* 34.

DE *Obtrectatorum* Problematibus, *eorumque* Dissolutionibus, ex Quot Quali-

Propositio tàm Criminationum, quibus vexantur Poëtæ, quàm Solutionum.

busque

busque Formis, hôc qui considerant pacto, manifestè *rem* teneant. ¶ 2. [a] Quandoquidem enim Poëta, Imitator est *quidam*; sicut et Pictor, vel quivis alius Imaginum Opifex: Semper ex iis, quæ numero tria sunt, *(si consilium ejus attendas)* unum aliquod ut imitetur, necesse est. Aut enim [1] Qualia *olim* ERANT, vel *adhuc* Sunt, *ut nihil mutet*; Aut [2] Qualia vulgò ipsa AIUNT, vel Esse videntur, *ut opinionem sequatur*; Aut [3] Qualia ESSE OPORTET, *ut exemplar absolutum det.* 3. [2] Hæc autem *omnia* Enunciantur Elocutione, præsertìm Linguis et Translationibus; *Aliæ* etiam permultæ sunt Passiones *atque Ornamenta* Elocutionis; *Extensiones, Immutationes, &c.* (Quæ quidem omnia Poetis, *pro arbitratu usurpanda,* concedimus.) 4. [3] Prætereà verò, non eadem Rectitudo Politicæ est *Scientiæ*, quæ Poëticæ; *(Illa enim absolutè Vera; hæc Nonnullo Errore implicata)* pariterque nec

[a] Præmittit autem Fundamenta, seu Rerum Poëticarum genera 3[a]: 1[um], *in Rebus*, Personisque, quæ exprimuntur; (3[bus] scil. Formis.)

[1] Quales existant. [2] Quales esse perhibentur:

[3] Quales esse oportet: 2[dum] Genus, *in Elocutione*, quâ Res illæ omnes Enunciantur; ut Linguis, Metaphoris, &c.

3[um] Genus, *in ipsa Arte* Poëtæ: cujus *Imbecillitas* apparet, respectu aliarum artium perfectiorum habito; ac Politicæ imprimis: cui ipsa suo modo ministra est.

aliarum

aliarum Artium, et Poëticæ. 5. [b] Ipsius autem Poëtici *studii* Erratum, est duplex; [c] unum, Per Seipsum; Per Accidens, alterum. Nam si Imitationem præeligat rei, cui perficiendæ præ imbecilitate haud suppetit, ipsius *Poëtæ* Peccatum *in Arte Sua* est, *et Per Se:* [d] Illud autem, cùm Præelegerit Minùs RECTE; sed *tamen, Vel Rem sumpserit exprimendam Falsam; ut, "Equum, qui gradiendo, utrumque simul crus dextrum attollat:"* 7. [e] Aut, *si quid* peccati *admittatur* secundùm Quamlibet Artem: veluti, Medicinam, aut aliam *aliquam, ex quibus res suas mutuatur Poëta:* 8. [f] Vel cùm Res Impossibiles, *rationisque expertes* commentus sit. Hæc inquam *Errata*, qualiacunque fuerint, *Poëticæ sunt Ex Accidenti quidem*, non PER SE *ipsam.*

[b] *Errata* autem, (quibus labi contingit) 2cia sunt: (unde formæ tres:)

[c] Alia enim ipsius artis *Per se* (quæ Forma prima est;) ut cùm materiam tractandam assumpseris; quam præ ingenii tenuitate adornare non potes:

[d] Alia *Per accidens:* idque vel cùm Materia ipsa, quæ eligitur, in errorem impulit: (quæ Forma secunda est) Sivè quià desumpta sit ex aliâ scientiâ, cujus Poëta non perdidicit res:

[e] Sivè quòd Errati aliquid in ipsis præextiterit scientiis, quod poëtæ Eligenti imponit.

[f] Vel cùm consultò Res Impossibiles et ἀλόγως arripiat Poëta: ut sine quibus Fabula ad finem, quem optat, non pervenisset: (quæ Forma est tertia.)

¶ 9. Quare

¶ 9. [g] Quare in Problematibus, quæ Objici ſolent, ex horum *Generum Formarumque* intuitu, Solvenda ſunt. [1] Primùm enim, ſi Res, quæ penes ipſarum artem ſint Impoſſibiles, finxerit, peccatum admiſit. 10. [h] Sed rectè fecerit, ſi *eo pacto* Finem conſequatur ſuum, *quem uſitatâ artis illius viâ non attigiſſet.* Finis enim *Fabulæ antè* dictus is eſt *, veluti ſi tali re *(quæ fieri non poteſt)* fictâ, aut Partem illam *(in qua fictio eſt)* aut aliquam aliam, ad Conſternandos Animos Accommodatam fecerit. Exemplo ſit Hectoris Inſectatio; *in qua, quod Impoſſibile atque Abſurdum eſt, ſtuporem gignit.* 11. [i] Verùntamen *abſque tali Peccato*, ſi Finis *ipſe*, aut magis aut *paullò* minùs ineſſe contigerit; *nihiloquè minùs* contra Artem eam, quæ de his eſt, peccatum ſit; haud Rectè ſe habet, *neque herclè Excuſari poteſt:*

[g] Ex præmiſſ. *Criminationum* omnium *Solutiones* petas licet.

[1] Quod ad tertium genus:

[1] Si ex Formâ tertia objecerint: [Aliâ te ex arte differentem, id protuliſſe Abſurdi, quod illius præcepta, non ferent:]

[h] Excuſandum; Contra regulas quidem illas peccâſſe te: Sed *Quanto bono?* Ut inde conſequerêre Poëmatis Finem; h. e. Conſternationem eorum qui audiunt. Hoc pacto Impoſſibilium Fictionem tolerari, et Poëtæ condonari meritò poſſe.

* *Cap.* 7. *ad finem.*

[i] Quanquam, quià ſemper offendit meritòque diſplicet, quomodocunque peccare; monendus es; ſiquâ eundem finem, ſervatis illis regulis, modò attingere liceat, ne facilè aſſueſcas in hac culpâ labi.

Oportebat

Oportebat enim, ſi quâ contingeret, omninò nuſquàm Errari. 12. [z] Prætereà, Utrum *tandem* Peccatum *gravius?* Num, *quod admiſerit Poëta* ſecundùm Artem *Suam*, an *ſi quid titubatum ſit*, quoad Accidens Aliud? Minus enim *id culpæ* eſt, *velut*, in cervorum ſpecie, ſi Fœminæ cornua *(quæ imprudentèr affixit)* ineſſe ignoret, quàm ſi *eam ſine cornibus, ut eſt*, Malâ *minimequè Poeticâ* Imitatione deſcriberet. ¶ 13. [c] Adhæc, [1] ſi *Poëtæ* vitio vertitur, non eſſe Vera *quæ affinxit: Occurrendum tamen; Finxiſſe*, Qualia *eſſè* OPORTET; velut etiam Sophocles dicebat; "*Se quidem, quo magis* "*prodeſſet, Res Perſonaſque, Quales eſſè Opor*-"*tet; Euripidem, non niſi, Quales ſint effin*-"*gere.*" Quamobrem *id* hâc viâ ſolvendum eſt. 14. [2] Quòd ſi neutro modo, *nec quæ*

[z] Si ex formâ ſecundâ criminentur Alterius res Artis (quam minimè calluiſti) indoctè te docuiſſe. Minuendum hoc: Comparatè ad formam primam. Lenius id ſcil. veniâque dignius haberi; quàm ſi propriâ tuâ in Arte cecidiſſes. Eam enim Offenſam, quis eſſe neget inexcuſabilem?

[k] Quod ad primum genus:

[1] Si ex formâ ſecundâ inſimulent: Falſa te docuiſſe, et præter hiſtoriæ fidem:

[1] Recurrendum eſt ad formam tertiam: Te, non quod fieret, finxiſſe, ſed quod fieri expediret: h. e. (quod cap. 4. p. 14. dixit) præſtantius quiddam, et quaſi exemplar ſecutum eſſe.

[2] Si ex formis prima et ſecunda, arguant: Nec vera te nec præſtantiora attuliſſe.

VERA

VERA *sunt*, *finxit*, *nec Qualia esse* OPORTET; *dicendum*, quòd ITA AIUNT; velut eà, quæ de Diis *ex Opinione Vulgi narrantur*. 15. [m] Forsan enim, nec fas dicere, Quòd Melius *se habeant*; neque quod *ex rerum natura* Vera Sint; sed "Quòd, *nescio*" quî "Evenit, "*ut sic autument*:" (Quemadmodùm Xenophanes *Eleates* dixit;) "verùm his nihil *inesse* Certi. 16. [3] Fortasse autem nec, *Quòd* Meliùs *Ità, dici potest*; sed quod *Tunc Temporis, Ex More sic fuit*: velut, quæ *memorantur* de Armis *militùm Diomedis*:

" ————————*Cuspide nixæ*
" *Imâ hastæ steterant*;—*In circulo scil. ferreo*
" *humi defixo*."

[n] Id enim tunc, instituti, *Græcis* fuit; quemadmodùm etiam nunc dierum Illyricis *qui*

Referes te ad form. secundam, i. e. ad Famam: "Ita communi opinione jactari: ut, si vitium illud sit: vulgi rumorisque vitium sit, non tuum."

[m] Huic solutioni affine erat illud Xenophanis Physici, de naturâ Deorùm disputantis &c. de quò vid. Sext. Empiric.

[3] Si ex formâ tertiâ insimùlent: id fingi, quòd minimè Oportuit: occurres ex formâ primâ: veritatem, te, temporumque priscorum instituta sequi. Velut, Iliad 20. Dormiente exercitu, lanceæ (quò ad manùm sint) ferreò instrumento figuntur: cùm potiùs directè adversus hostem stare debuissent:

[n] Verùm hoc non Erratum poëtæ, sed rudis illius ætatis Mos fuit.

veterem retinent Morem. 17. [4] De illo autem, PULCHRE ne an ſecùs, aut Dictum à quoquam ſit, aut Factum; [o] conſiderandum eſt non ſolùm intuendo in ipſum, quod Factum vel Dictum; *cujus generis ſit*, Studioſum, ne, an Pravum; [p] Sed in [1] Agentem quoquè vel Dicentem, *et in eum* Erga Quem *is dixit vel fecit*; aut [2] Quando; aut [3] Quo Medio; aut [4] Cujus Gratiâ: velut, aut Majoris Boni *causâ*, ut fiat *venı̇atque ad nos*; aut Majoris Mali, ne fiat. ¶ 18. [q] Quæ ad Elocutionem verò *ſpectant*, *Crimina*; *his modis* intuentem ſolvere oportet: [1] veluti, per Linguam; *illud Homeri*,

"Οὐρῆας *quidèm primò peſtilentia perculit*" —
Fortaſsè enim *per* "οὐρῆας," non "*Mulos* intelligit,

[4] Si ſpeciatim ex eadem formâ tertiâ, coarguant: Perſonam, quæ inducitur, dixiſſe vel feciſſe minùs Rectè.

[o] Vendicabis: Tum ex communi Ratione Boni: Quòd ità fecerit dixeritve, ut Oportuit:

[p] Tùm ex Circumſtantiis (quæ facto hærent).

[1] Perſonæ ſcil. quæ fecit in quem:

[2] Temporis; quo geſtum:

[3] Inſtrumenti, quo fecit:

[4] Finis conſiliique ejus, qui fecit. His enim mutatis, magnopere commutantur dicta atque facta.

[q] Quod *ad* ſecundum *genus:* Si ex Poëtarum vocibus, quaſi anſâ, arreptis [Abſurdè eos ſenſiſſe] dicat: Facilè liberantur illi, ex variis Locutionum formis.

[1] *Per Linguas:* ut Iliad. 1. objectio de Mulis: Cur potiſſimùm corriperentur peſte? diluitur: Quia οὐρῆες, vox peregrina, Cuſtodes hîc notat, non Mulos.

"telligit,

"telligit, ſed *Caſtrorum Cuſtodes, qui excubias* "*agunt.*" Et [r] Dolonem *(dum ait)*

"*Qui ſanè ſecundùm* εἶδος *quidem erat malus*"

Non "Corpore Incompoſito fuiſſe *notat,*" ſed "facie Turpem." Siquidem Cretenſes, εὐειδὲς, *non id quod Corpore Pulchrum eſt* vocent, *ſed* quod Facie Speciosum. [s] Et, *ubi Achilles Patroclo, convivium legatis apparenti mandat:*

"ζωρότερον *autem illis merum miſce,*" — Non Meracius, *ut temulentis, miſceri* vult: ſed Feſtinantiùs, *ut occupatis.* 19. [z] Per Tranſlationem autem, dictum eſt illud;

"*Alii quidem Diique, et homines*
"*Dormiebant univerſam noctem:*"——

[t] Et illud *de Agamemnone varia cogitante,*

Sive quando campum Trojanum adſpicerent:

[r] Et Iliad. 10. Cur Dolon fingitur εἶδος κακὸς, cùm mox appelletur Magnus Curſor, i. e. Egregiâ Compoſitione inſtructus? Sed ſcias: Cretenſi vocabulo, ſic illum dici: quia vultu ſit turpis, non corpore.

[s] Et Iliad. 9. An Achilles, ſapientiſſimis viris, cum gravitate opus eſſet, propinaret Meracius? Nunquam faceret. Sed externo juſſit vocabulo, ζωρότερον, i. e. Citiùs id facere.

[z] *Tranſlatio* poëtam ſublevat, ut Iliad. 2. Numquid veriſimile eſt, Omnes Deos homineſque totam ſtertiſſe noctem: Sed per Totam, intelligas Magnam Partem; Metaph. à Genere ad Speciem.

[t] Et Iliad. 10. Mireris, Agamemnonem regem, modò hoſtium intueri caſtra, modò naves inviſere: Sed metaphoricè, Adſpiciens, dixit pro Animo cogitans.

[u] Et *paullo post*;

"*Tibiarum fistularumque vocem, tumultum-*
"*que in castris.*" [x] Et illud,

"* *Omnes dii, Jovem simul sunt secuti.*"

Nam "Omnes pro Multi," per Translationem, dictum est: quoniam omne, est Multum quiddam; [y] et illud (*de Sidere Arcto ab Ulysse conspecto*:

"*Sola Ursa, expers Oceani lavacrorum*"—

i. e. Borealibus nunquam occidens) per Translationem dicitur: Quod enim Notissimum est, *quasi* Solum est. 20. [4] Per Accentum autem *purgatur*; quemadmodùm Hippias Thasius, solvebat illlud, *quod Jupiter, Somnio mandabat*; *ut Agamemnoni nunciaret*;

"Δίδομεν δέ οἱ, *ut victoriam indè gloriamque*
"*reportet.*"

[u] Et mox, Fistularum Vocem (κατ' ἀκυρολογίαν) pro Sonum: et Tumultum pro Vocem.

[x] Et Iliad. 1. Ad Æthiopas Dii sequebantur Jovem: An omnes? (Ità cœlum fuisset sine diis:) Sed Multi.

* *Hoc ex Heinsii conjectura, neque enim in textu apparet.*

[y] Et Odyss. 5. 145. Solum ursæ sydus Borealibus nunquam occidit: Quis diceret? Sed Solum metaphorica Trajectione cepit, pro maximè Conspicuo, vulgique opinione Noto.

[3] *Accentus* quoque Solutionem parit: Cùm, mutato vocis sono, longè alius elicitur, quàm qui reprehenditur, sensus. Ut Iliad. 2. Jupiter ad somnium: Non διδόμεν, *damus*, inquit: (Sic enim falsis promissis ductaret Græcos) sed διδόμεν: "Tu "nuncia, nos illis *gloriam dare*."

Et

[z] Et illud *de Meta, quam Achilles in cursu equorum fixit*;

" —— *Hoc quidem lignum non computrescit* " *imbre*."

21. [4] Per Divisionem autem, *seu Interpunctionem excusantur illa:* velut, *cùm* Empedocles;

" *Extemplo autem (mutato cursu motus)* " *mortalia nata sunt, quæ priùs, in Chao illo,* " *didicerant immortalia esse*;"

" *Mixtaquè priùs quæ pura*."——22. [5] Per Ambiguitatem verò, hæc; *ut, cùm Ulysses in Expeditione Nocturnâ, Diomedem monet, ut properet*:

" —— *Præteriit autem jam major portio* " *noctis, i. e. duarum noctis partium*:"

Nam illud " πλέων, *Plus*, ambiguum est; *quià vel ad Tertiam Noctis Partem referri debet, vel absolutè legitur*. 23. [6] Ex Consuetudine verò Locutionis, *non ex Veritate, pendun*tur

[z] Et Iliad. 23. 843. De ligno arido, non ait ꙋ, *Ubi:* (id enim falsum, sibique contrarium) sed ὀ, *Non* corrumpitur, &c.

[4] *Ex Divisione* nascitur solutio: quoties sententia aliter interpuncta, alium edit sensum, quàm putabat is, qui arguit. Veluti, in secundo versu, non ad vocem *Prius* (quod obtrectator voluit) sed ad *Mixtaque* fit interpunctio. Sic enim sensus quadrat.

[5] *Anceps nominum significatio*, Reprehensionem diluit: velut, Iliad. 10, non dicit, " Plusquam duas partes noctis, elapsas esse sed majorem partem duarum.

[6] *A consuetudine sermonis*, veniam postulat Poëta: Nimirum, Quià sic loquitur Vulgus.

duntur

duntur nonnulla: veluti, " Dilutum," *seu Aquâ Temperatum, etsi vinum non sit, vulgò* tamen aiunt esse " Vinum :" [a] Unde *et illud, de tibia Achillis (quam Agenor hastâ perculit) à poëta* dictum est:

" —*Ocrea recens fabrefacti Stanni;*

pro " Ferri :" eâdemque ratione, " Fabros, qui non nisi Ferrum exercent," " Ærarios vocant." [b] Undè etiam *ab Ænea, genus suum venditante,* Ganymedes, " *Jovi Vinum ministrare,*" dictus est; cùm *tamen Dii,* non Vinum, *sed Nectar* bibant. Hic verò, etiam per Translationem purgari, *et ab insectatione defendi* posset. *Siquidem unius mali, remedia sæpè plura.* 24. [7] Quinetiam, quando Nomen *aliquod,* Subcontrarii quidpiam videtur innuere, in ea, quæ prolata est, *sententia;* QUOT MODIS *id* significet, attendere oportet: *ut, si quis Significatus supersit, quo Repugnantia tollitur; is Poëtæ tribuatur.* [c] Velut, *de laminis Achillei scuti;*

[a] Ut Iliad. 10. Stannum, ut materiam, conficiendis quidèm ocreis ineptam, posuit tamen, ex vulgi more, pro Chalybe seu Ferro.

[b] Sic Iliad. 19: Diis, qui solo utuntur Nectare, vinum tamen propinari dicitur.

[7] *Inspectio Notionis Multiplicis,* Poëtam adjuvat: Cùm id, quod Subcontrarietatem præ se ferebat, ex Notione aliâ inventâ, excusationem paret.

[c] Ut Iliad. 20. 745.—τῇ ῥ' ἔσχετο, non significat, [Cui inhæsit:] nisi pugnantia loqueretur: (nihil enim illic adfixum esse constat;)

quarum duas cùm penetrâsset Æneæ Spiculum; tertia, restare dicta est,

" ——*Quâ ferrea substitit hasta;*"

Quòd ejus *interpositu* prohibita esset. 25. [d] Hoc autem [" Quotuplicitèr Dicitur, *Attendere; Aptumque Significatum Tribuere*"] sic quodammodò absolvetur; [1] potissimùm *quidem*, si quis *de re proposita* judicium faciat, quoad *Significatum* illum, qui *Objicientis Sensui* ex Adverso est: 26. [2] Vel *saltem responderit ità*, ut Glauco *Sophista* dixit: " *Quòd homines* " *nullâ ratione ducti, quædam, quasi Præsuppo-* " *nere soleant, Damnatisque aliorum suffragiis,* " *veluti præjudicio facto, Concludere; Iidemque,* " *quasi* QUOD IPSIS VIDETUR, *decreve-* " *rint, reprehendant, si quid ipsorum existima-* " *tioni Subcontrarium sit.*" 27. [e] Atque hoc *errore* imbuta sunt ea, quæ de Icario *feruntur, Penelopes patre.* Ipsum enim Laconem fuisse,

constat:) Sed Quâ vetita est Pertransire: Quo sensu, nihil pugnæ.

[d] Præcepta hic duo. 1. Ut siqua significatiuncula objectionem facessat, eam, ex notione contrariâ, eleves:

2. Id si minùs liceat; ut, cum Glaucone, pertinaces incuses hominum mores: Quib. sua sic Placet opinio, ut quasi Judiciorum domini, aliorum sententiam ne audiendam putent.

[e] Exemplo sit opinio illa, de Icario Penelopes patre: Lacedæmonium illum fuisse. Itaque Odyss. 4. Telemachum increpant; quod Lacedæmonem veniens, avi sui oblitus sit, à quo de patre Ulysse certior posset fieri:

arbitrantur

arbitrantur *plerique:* Pro Abſurdo igitur, *Homeri* illud *habent;* "*Cum illo Telemachum,* "*quando Spartam, inveſtigandi patris cauſâ,* "*veniret, minimè congreſſum fuiſſe.*" [f] Hoc autem fortaſsè ſe habet, ſicut *populi* Cephalenii ajunt: "*A ſua enim gente, uxorem dux-*"*iſſe Ulyſſem,*" perhibent; "*ſocerumque ejus* "*Icadium, non (ut vulgus putat) Icarium,* "*fuiſſe.*" [g] Problema autem, quod propter *Poëtæ* Peccatum, *ex Artis inſcitiâ fit,* conſentaneum eſt *Solvere.* (* *Deſiderantur quædam.*)

¶. 28. [h] Omninò quod Impoſſibile eſt, (quò excuſari queat) [i] vel ad Poëſin, vel ad id quod Melius, vel ad Opinionem, *ſeu ea quæ Aiunt,* reducendum eſt. Ad Poëſin enim *redigi debet, quià Poëſeos gratiâ,* eligendum potiùs *eſt,* quod Perſuaſioni Aptum *, quàm quòd ineptum: tametſi hoc fieri poteſt, illud non poteſt. 29.

[f] Sed Opinionem illam, opinio tollit contraria: ut avus Telemachi, non Lacon, ſed è gente Cephaleniâ, neque Icarius, ſed Icadius cognomento fuerit.

[g] Quid quòd hæc eadem objectio, (quiâ Homerum fefellerat Hiſtoria) eludi poterit, ut ſuprà, par. 7?

[h] *Reprehenſiones* Adverſariorum ſummatim notat: Alias ſolvi et expurgari poſſe: Primum enim Reprehenſio τȣ̃ ἀδυνάτȣ, refutatur 3bus modis: Revocando ſcil. vel ad Poëmatis finem: quo ut perveniret, confinxit ea ſcil. quæ naturæ diſſentiunt; (Pecudes loqui; homines in arbores converti, &c.)

* *Cap.* 16.

Tales

[1] Tales autem *Res Perſonaſque fingi decet, non modo* quales Zeuxis *, *abſque moribus ornatuque* pinxit; verùm etiam *reduci* ad Melius. Etenim, *in omni Imitatione, quod* pro Exemplari eſt, *reliquis omnibus* antecellere oportet. 30. [k] Ad ea quæ [2] Aiunt, *rediguntur hæc, quæ dixi*; et [1] illa, quæ Sine Ratione ſunt. 31. Ergo, et ita *Solvenda*; [2] et *præterea*, Quià, *Quod Ratione Vacat*, Præter Rationem quandoquè non eſt †. Veriſimile enim *eſt* etiam *id, quod* Præter Veriſimile *eſt*, fieri: *Alioqui quicquid Veriſimile eſt, certum atque exploratum foret*. 32. [3] Subcontraria verò ejuſmodi, quæ dicta ſunt; ſic conſiderare *oportet*, quemadmodum Confutationes in Diſputationibus *fieri ſolent*; Si *id quod* pro Contrario *arguitur videatur eſſe* Idem, et ad Idem, et

[1] Vel ad Melius; i. e. Abſolutum rei Exemplar; quod quò proponeret ea quæ præter ſupravè naturam eſſent, neceſſariò finxit.

* *Cap.* 3:

[k] Vel ad opinionem communem: cui refragari noluit.

[2] Reprehenſio τȣ ἀλόγȣ, excuſatur bifariam:

[1] Quod famam ſecutus ſit.

[2] Quià ne id quidem præter rationem eſt, ut quod rationi diſſentit, aliquando fiat.

† *Cap.* 10.

[3] Reprehenſio ſubcontrarietatis, (quam in vocabulis protuliſſe arguitur) ex conditionibus Dialecticorum illis elui poteſt; [An idem, ad idem, et eodem modo:]

 Simili

ſimili Modo ſe habens. [1] Quare in Poëticis, etiam *Perſonam* ipſam animadvertas, *oportet*; et Ad Quas Res ipſe *reſpiciens, illa* dicat: *Videndumque, an Ea in Re,* quod Prudens Præceperit, *ſecutus ſit.* 33. [m] Juſta autem Reprehenſio, *quamque excuſare nequit* Poëta, eſt et Vacuitas Rationis, et Improbitas: quandò *ſcil. Poëta, in aliquâ parte,* dùm nulla premat neceſſitas, [n] aut eo quod Ratione Vacet *, uſus ſit; ut Euripides illo, in Ægeo; aut [o] Pravitate *non credendâ,* ut *idem Euripides, Pravitatem inducit* Menelai, in Oreſte †. ¶ 34. [p] Ac Reprehenſiones quidem *Poëtarum,* ex quinque adducunt Formis *ſeu Generibus ſummis.* Nam *reprehendunt* aut [1] tanquam ea, quæ Fieri non Poſſunt; aut [2] quæ Ratione Carent; aut *quæ* [3] Perniciosa, *ſeu Improba*; aut [4] Subcontraria; [5] aut tanquam ea, quæ à

[1] Videat ergo, qui poëtam ſic vexat.
[2] An eadem Perſona locuta ſit cum eâdem:
[2] An ad Eaſdem Res intenderit animum, cum diceret:
[3] An in eo verbo, authoritate fretus ſit Prudentis Viri.
[m] Alias Reprehenſiones notat elevari non poſſe: quartum ſcil. τῆς ἀλογίας, et quintam τῆς πονηρίας: Cùm Poëta, abſque ulla neceſſitate,
[n] Vel, quod Abſurdum eſt, potulerit;
* *Cap.* 8. & *cap.* 16.
[o] Vel quod cum incredibili Improbitate conjunctum.
† *Cap.* 8.
[p] Ἀνακεφαλαίωσις dictorum: *Reprehenſiones,* 5r fuiſſe:
1. 2. 3. 4. 5.

Poëticæ

Poëticæ vel alterius Artis Normâ ac veritate discedunt. [q] Quarum *omnium* Solutiones, ex antedictis *Formarum* Numeris, *seu Specialibus Differentiis*, considerandæ: *Omninò* autem comperiuntur numero duodecim.

[q] *Solutiones.* (ex tribus formarum generibus petitas) fuisse 12. Tres, primi generis; 7, secundi; et duas tertii.

CAP. XVIII. CAP. XXVI.

Collatio Poësως Epicæ cum Tragœdia.

Problema ex Platonis 2° leg. An Tragœdia præstet Epopœïæ? Primo Disputatur negativè; à par. 2ª. Deinde Demonstratur Affirmativè pro dignitate Tragœdiæ; à part. 5ª.

UTRA verò sit melior, Epica an Tragica Imitatio, dubitare posset quispiam. [1] Si enim *Imitatio*, quæ minùs Onerosa est, Melior sit; 2. [a] Hujuscemodi autem sit ea, quæ pertinet ad Spectatores Meliores: [b] Perspi-

Quæstio An Tragica imitatio, præcellat Epicæ?
[1] Disputatur *negative:* idque præmissis his:
Si superior Imitatio illa, quæ spectanti minùs molesta:
[a] Qualem libentiùs intuentur Prudentes Viri:
[b] Inferior certè ea, quæ Gesticulando Nimia.

cuum *eſt*, eam quæ omni modo, (*Numero, Sermone, et Harmoniâ*) imitatur, Onerofam fore, *et proindè Pejorem.* [c] Tales enim *Imitationes* quaſi *Spectatores* (niſi Actione tuâ Scenicâ adjunctâ) haud ſatis rem ſentiant, Multimodâ Motione moventur : [d] velut, inepti Tibicines, qui *non confiſi Imitationi Tibiæ*, volvunt ſe *circumquaquè*, ſi Diſci Circumactionem fingant; et Scyllam ſi *naves attrahentem* cecinerint, Præcentorem ſuum *ad ſe* trahunt. 3. [f] Ac Tragœdia quidem hujuſmodi *Imitatio* eſt; [g] Quemadmodùm etiam hiſtriones Priſci, (*quorum ſimplicior parciorque geſtus*) eos qui poſteà ſubſecuti, *plus ſatis Geſticulatorios* putabant. Etenim Myniſcus *Hiſtrio*, Callippidem, (*qui ætate minor*) tanquàm plus nimiò geſticulantem, *contumeliosè* vocabat Simiam. [g] Sed et talis opinio etiam de Tyndaro *Hiſ-*

[c] Rat. conſequentiæ: Quis enim illum ferat, qui te quaſi tardè intelligentem obtundat nimiâque motione importunus, nunquam ſatis monitum putet?

[d] Nonne idem videtur is, quod inſulſi tibicines, qui ſono tibiæ, quaſi re infeliciter expreſsâ, ridicule ſuum admovent geſtum:

[f] Ex præmiſſ. par. prima, Tragœdiæ perſpicitur culpa, nimioperè geſtiendo, ſaltando, &c.

[g] Quo nomine, etiam Hiſtriones ipſi, cùm ætate, et gravitate antecederent, irriſere Juniores ſuos, ut ſequiores Pantomimos. Ex quo genere Callippides fuit, et [g] Tyndarus Mimus.

trione fuit. [h] Sicut autem Juniores isti, ad *Grandiores* illos se habent; Ità universa *Tragœdiæ* ars, ad Epicam; *eodemque versatur in crimine.* 4. [i] Atque hanc quidem pertinere ad Spectatores aiunt, *Prudentes, et* graves: (Quamobrem gestus, *quibus inflectantur,* non desiderant:) [k] Tragicam verò ad *Male Moratos, ac* viles: Cùm igitur hæc, *Apparatu* sit, *Gestibusque* Onerosior, Deterior profectò videri debet. ¶ 5. [l] Ac primùm quidem Accusatio *hæc de Onere Motionum,* Histrionicæ est, non Artis Poëticæ; [1] Siquidem Supervacaneis *rem* Signis, *nimioque Gestu* ornare potest, non modò is, qui *eam,* interposito aliquando cantu, Recitat; (quod Sosistratus fecit) sed et is, qui Recitando, continentèr Canit, Sicut Mnasitheus Opuntius. 6. [2] Deindè, nec omnis

[h] Ergo nec Juniores isti, præ suo gestu; nec Tragica, i. e. imitatio Mimica, tanti pendenda est.

[i] Ex part. 2ª, collaudatur Epica, quæ Auditores poscat temperantes et graves: quibus ad benè vivendum, absque gestu ullo, persuasio facilis, arrecta mens.

[k] Tragicam contrà spectant ii, quorum hebetes sensus, omni, quo possis motu, extimules necesse est.

[l] Jam *Affirmative,* pro dignitate Tragœdiæ: Cui, quæ *de motu objecta* sunt *diluimus* rat. 3bus.

[1] Neque enim Motionum ille excessus tam Tragœdiæ est, quàm histrionum imprudentiæ. (Potest enim eadem etiam Epicæ aspergi macula; siquis illam motu minùs necessario Recitet.)

[2] Nec verò omnis incusanda Motio; Sed quæ Delicata et Personarum Nequam:

absq

absque discrimine improbanda Motio: [m] Siquidem neque *omnis* Saltatio; sed *quæ* Improborum *duntaxat*; Quód et *histrioni* Callippidi dabatur vitio, et hodiè *quibusdam* aliis: Quasi Mulieres imitentur *illi* Non Ingenuas; *earumque Motus, Matronis tribuant honestis.* 7. [3]Adde quòd, etiam absque motu *Scenico,* Tragœdiam suum Munus exequi, sicut Epica, potest *. E sola namque Lectione, Qualis sit, manifesta est: *ut facilè de ipsa judicium feras.* Si igitur aliis *rebus omnibus* præstet; hoc quidem *Motionum Onus (quod tantum offensiunculæ parit)* ut ipsi insit, non esse necesse. 8. [n] Deindè, [1] quoniam omnia illa habet, quæ Epica; *Fabulam scil. Mores, Sententiam, Elocutionem, &c.* Nam et Metro *etiam aliquo* licet uti si velit, *(scil. Iambo.)* 9. [o] Et insupèr (neque exiguâ *sui* parte) *adornatur* Apparatu et Musica; quorum accessu, *affatim ipsi* cele-

[m] Ne saltatio quidem damnatur omnis, (quædam enim personarum gravium est:) sed Pyrrhica, putâ, vel Hyporchematica, &c. Quantô minùs histrionum illa repudianda Motio præsertim honesta?

[3] Quid, quòd Tragœdia, cui Motum omnem dempseris, etiam absque Theatro lecta, perficiat, quod vult? nec minùs herclè, quam imitatio Epica?

* *Cap.* 3.

[n] *Ostensive* quoque Tragœdiam anteponimus, rat. 3bus.

[1] Quià cùm omnibus adornetur partibus, quib. Epica;

[o] Tùm duas, peculiares habet, easque pergratissimas: Apparatuum lenocinia, et Cantum.

berrima,

berrima conciliatur Voluptas. 10. [2] Deinde, et *Summam* quoque Evidentiam habet, cum in Agnitione, tùm in Operibus *ſingulorum dramatum Propriis*. 11. [3] Præfereà, quia Terminus Imitationis hujus *Minor eſt*, minorem longitudinem *finiens*. Quod enim confertìm magis *ſimulque totum* eſt, jucundiùs *propinatur*, quàm quod fuſum eſt, multoque tempore, *quaſi dilutum:* Dico autem, veluti ſi quis Oedipodem Sophoclis, tot verſibus, quot *conſtat Homeri* Ilias, conſtitueret: *Tragœdia hæc, quæ anteà perplacuit, præ tædio flacceſcens, amitteret ſuavitatem ſuam*. 12. [4] Præter eà, minùs Unica *ac Simplex* (quæcunque illa ſit) eſt quælibet Epicorum Imitatio. Cui rei ſigno eſt, quòd ex Imitatione *Epicâ* qualicunque complures enaſcantur Tragœdiæ. [p] Quare *ſic colligo: Si Scriptores Epici,* Fabulam *(quod oportet)* confecerint Unam; ea *certè* [q] ſi breviuſculè explicetur, versùs extremum extenua-

[2] Quià luculentèr (in Agnitionibus, Peripetiis, &c.) omnia ponit ante oculos: Quæ niſi Memorando, non oſtendit Epica.

[3] Eidem quoque Fabula, contractior eſt: Quicquid autem dulce, tantò dulcius, quantò citiùs comprehenderis, modo ne imminutum et curtum.

[4] Imitatio illa, magni pendenda, quæ Simpliciter una: Epopœia verò, minimè omnium una et ſimplex.

[p] Nam Epicus, ſi unam (qualis Tragœdiæ eſt) contexat Fabulam:

[q] Aut brevitate nimiâ, turpitèr in anguſtum deſinet;

ta; [r] Sin cum Metri Longitudine provehatur, quasi diluta *et languida ubiquè* appareat necesse est. [s] Quòd si, *ut ferè solet*, plures *distinctasque Fabulas complexi sint*; velut, *ex. g.* si é pluribus Actionibus constent; haudquaquàm erit *Imitatio* Una: [t] Sicuti et Ilías, et Odyssea, hujuscemodi partes habet permultas[a]; quarum *quidem singulis*, quasi *totidem Fabulis, etiam Justa* inest Magnitudo sua. [u] Quanquam hæc ipsa, *Homeri studio*, quantum potest, optimè Constituta sunt; et Imitatio *nimirùm*, sunt Actionis unius, quàm maximè *potuit Una Actio in tanto opere servari.* 13. [5] Si ergo *Tragœdia*, et his omnibus *Bonis (quæ dixi) Epopœïæ* præstet, et Proprio etiam artis Opere: (utrasque enim non quamlibet, sed illam, quam superiùs dixi, perficere Voluptatem decet) Manifestò efficitur, eam Præstantiorem fore: Siquidem *multò* potiùs, quàm

[r] Aut prolixitate debitâ provectus, adsumet vires suas:

[s] Sin autem ex pluribus (ut fit) Actionibus compegerit poëma; multimembris jam nascitur, non imitatio simplex:

[t] Quâ quidem in parte laborant etiam Homeri opera: quorum ex unitate perexigua laus:

[u] Nec tamen id Poëtæ vertendum crimini; Sed profectò, nec alitèr expediri res potuit, nec aliâ viâ, ad Justam Magnitudinem perveniri.

[5] Ac Finem suum utræque appetunt poëses: Ac magis adipiscitur Tragœdia. Hic enim Misericordia Metusque Major: unde Efficacior VITIORUM κάθαρσις.

Epica,

Epica, consequatur Finem suum. 14. [x] Ac de Tragœdia quidem et Epopœïa, cum Ipsis *universìm*, [y] tùm *Sigillatim* de Ipsarum Formis, ac Partibus, Quot sint, Quo pacto differant; tùm Quæ Causæ sint ejus, quod in Poëmate BENE est, aut secùs; tùm de Reprehensionibus, et Solutionibus, tot *habes quæ* dicta sunt.

[x] Epilogus dictorum, tam quæ utrique Poësi communia.
[y] Quàm, quæ propria alterutri.

T. WINSTANLEII

ANNOTATIONES

IN

ARISTOTELIS

LIBRUM DE POETICA.

ANNOTATIONES

IN

ARISTOTELIS

LIBRUM DE POETICA.

P. 2. l. 1. μιμήσεις] Utrum μιμήσεις numero plurali, an ſingulari μίμησις legas, quoad ſenſum perinde eſt. Scilicet vocalis ι et diphthongus ει, ſi non Ariſtoteli, ſaltem Codicum ejus exſcriptoribus, pronunciatu eædem fuerunt.

l. 5. διὰ τέχνης] Dacerius reponendum contendit διὰ τῆς τύχης, ſenſu non incommodo. Sic Plin. xxxv. p. 699. ed. Hard. de ſpuma equi ab Ariſtide, caſu adjuvante, expreſſa : Fecit in pictura *fortuna* naturam; et Val. Maxim. VIII. 11. de eodem : Quod ars adumbrare non valuit, *caſus* imitatus eſt. Porro momenti aliquid huic conjecturæ accedit ex loco ipſius Ariſtotelis, huic fere gemino, Rhet. I. c. 1. ubi τῇ συνηθείᾳ adverbium εἰκῇ opponitur οἱ μὲν εἰκῇ ταῦτα δρῶσιν, οἱ δὲ διὰ συνήθειαν ἀπὸ ἕξεως. Atque idem Eth. Nicom. II. 4. ἐνδέχεται γραμμάτικόν τι ποιῆσαι καὶ ΑΠΟ ΤΥΧΗΣ· τότε οὖν ἔσται γραμματικὸς, ἐὰν γραμμματικὸν τι ποίησῃ καὶ γραμματικῶς. Obſtat tamen Codd. MSS. et verſionis Arabicæ, ſiqua fuerit, auctoritas.

l. 6.

l. 6. διὰ τῆς φωνῆς] Nodum hic in ſcirpo, quem non invenerunt, fecere viri docti Caſtelvetrius et Dacerius, quorum ille ἀμφοτέροις, hic δι' ἀμφοῖν legit, ut voci μεμιγμένοις reſpondeat τὸ ἀμφοῖν, quaſi diceret, ſicut illi et ſeparatim et conjunctim, ita ii et ſeparatim et conjunctim ſuis utuntur inſtrumentis. Sed non hæc ſatis idonea ratio. Perplacet mihi illorum ſententia, qui veteri lectione retenta, per διὰ τῆς φωνῆς eos, qui voces ſive hominum ſive animalium imitantur, inter quos præcipue eminuit Parmeno quidam, ut ex Plutarchi libello de Aud. P. p. 63. ed. cl. Reiſk. videre eſt, deſignatos exiſtimant. Haudquaquam enim fieri poſſe crediderim, ut in inſtrumentis imitationum recenſendis, illud omitteret Ariſtoteles, quod Rhet. l. III. p. 118. ed. Sylb. πάντων μιμητικώτατον τῶν μορίων audit. Quod vero teſtatur Simon Portius apud Madium in antiquo codice ſibi viſum τῇ φωνῇ, de ejus fide nullus dubito. Sed mutato nihil opus. Ita enim Lucian. de Saltat. ἡ γὰρ αὐλός ἐστιν, ἢ κιθάρα, ἢ ΔΙΑ ΦΩΝΗΣ μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματουργία.

p. 4. l. ult. Χαιρήμων] Suid. Χαιρήμων, κωμικὸς (immo τραγικός, ex ſententia VV. cl. Kuſteri et Fabricii in B. Gr. T. I. p. 641.) τῶν δραμάτων αὐτοῦ ἐστι ταῦτα, τραυματίας, ὡς Ἀθήναιός φησιν. οὐρεύς. ἀλφεσίβοια. ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ κ. λ. Ergo dramati nomen fuerit Centaurus, quod etiam confirmat Athenæus in loco a Suida laudato, nempe l. XIII. p. 562. ἐν τῷ κενταύρῳ, ὅπερ ΔΡΑΜΑ ΠΟΛΥΜΕΤΡΟΝ ἐστιν. Rhapſodiam hoc ideo ab Ariſtotele καταχρηστικῶς vocatum crediderim, quia mixtum erat et quaſi conſutum ex vario genere carminum. Quod vero pro κένταυρον MSS. ἐπὶ ταῦρον exhibeant, id ex inſcitia librariorum ortum, qui vocem ἱπποκένταυρον ſibi ne quidem fando auditam, in communiores ἐπὶ ταῦρον facili negotio reſolvendam cenſebant.

p. 5.

p. 5. l. 1. οὐκ ἤδη] Specioſiſſime Heinſius οὐκ ἤδη ποιητὴν προσαγορευτέον; cum interrogandi nota. Sic enim recto pede procedet argumentum, quod alioqui claudicans et ἀσύστατον foret. Mihi vero rem diligentius penſitanti, ea verba οὐκ ἤδη, quæ MSS. ab Ariſtotele abjudicant, exſcriptoris, neſcio cujus, mentem auctoris in periodo longiore non capientis, gloſſema eſſe videntur. Deleta exhibebunt ſenſum Heinſianum verbis, opinor, Ariſtotelicis expreſſum.

P. 7. l. 1. ἀνάγκη μιμεῖσθαι] Verbis iſtis, quæ ſcilicet libri manu exarati non agnoſcunt, et quæ auctoris ſenſum adeo non illuſtrant, ut eum peſſumdent, facile caruerimus. Sic enim refingendus eſt proculdubio totus hic locus: Ἐπεὶ δὲ μιμοῦνται οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ τούτους, ἢ σπουδαίους, ἢ φαύλους εἶναι (τὰ γὰρ ἤθη σχεδὸν ἀεὶ τούτοις ἀκολουθεῖ μόνοις· Κακίᾳ γὰρ καὶ ἀρετῇ τὰ ἤθη διαφέρουσι πάντες) ἤτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς, ἢ χείρονας, Η ΚΑΙ ΤΟΙΟΥΤΟΥΣ (ὥσπερ οἱ γραφεῖς, Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύσων δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἴκαζε) δῆλον, ὅτι τῶν λεχθεισῶν ἑκάστη μιμήσεων ἕξει ταύτας τὰς διαφορὰς, καὶ ΕΣΤΑΙ ἑτέρα κ. τ. ἑ. Ariſtotelem βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς abſque interpoſito commate ſcripſiſſe patet tum ex eo, quod iidem mox βελτίονες τῶν νῦν appellantur, tum quod ἢ καθ' ἡμᾶς pro ἢ τοὺς καθ' ἡμᾶς, vel ἢ οἵους καθ' ἡμᾶς, vix ac ne quidem Græcum fuerit, uti et ipſummet Sylburgium, ejus conjectionis auctorem, ex ſubjecta annotatione odoratum fuiſſe videas. Male itidem, ut in hunc librum pleraque omnia, Sam. Petitus, qui vice τοῦ ἢ reponit ᾗ, adverſantibus Codd. MSS. atque ipſa recta ratione. Ceterum Victorii additamentum illud ἢ καὶ τοιούτους, quod e textu forte exulueri, revocandum eſſe ſuadent, tum ea, quæ proxime inſequuntur, Διονύσιος δὲ ὁμοίους, tum verſionis antiquæ auctoritas.

l. pe-

l. penult. Νικόχαρις] Comici hujus, qui Ariſtophani coætaneus fuerit, quemadmodum ex ejus Scholiaſte in Argumento ad Plutum colligere eſt, dramatum titulos ſuppeditat Fabric. B. Gr. T. I. p. 739. Cum vero apud Suidam, Athenæum, atque Etymologici M. auctorem, Nicochares appelletur, verum id ei nomen fuiſſe crediderim. Polluci x. 23. Nicocharmus audit; male.

Ibid. Δηλιάδα] Δήλιας· ἡ ναῦς Suid. nempe ἐν ᾗ εἰς Δῆλον ἐξῆλθον θεωροὶ, de qua adeas Platonis Phædonem p. 156. et in eum VV. cl. Forſterum et Gottleber. Sed feſtum hoc, quo nullum majori honore proſequebantur non tantum Græci, ſed et ex barbaris gentibus aliquæ, nemo certe εἰς τὸ χεῖρον repræſentare ſuſtinuiſſet. Ea propter labem hic non vulgari arte medicabilem ſubeſſe affirmavit Caſtelvetrius, Δειλιάδα reponens, quod dudum Sylburgio, ut nunc mihi (quamvis unius Mſpti auctoritate commendetur) ſeſe non probavit. Immo fortaſſe nihil emendato opus eſt, niſi pro Δηλιάδα legere malis Δηλίαν, cujus nominis fabulam, argumento licet nobis incomperto, docuiſſe Ariſtophanem patet ex Athenæo l. ix. et Meurſio in Catal. deperditarum Ariſtophanis Comœdiarum.

p. 8. l. 1. Πέρσας] Mutinenſis, qua fuit in libris emaculandis prurigine, invexit huc Ἀργᾶν quendam, μοχθηρῶν ἀσμάτων poëtam, ut ait Athenæus, et locum hunc ſic quodammodo ab Ariſtotele ſcriptum fuiſſe exiſtimat: ὥσπερ γὰρ Τέρπανδρος καὶ Φρύνις μιμοῦνται βελτίους, οὕτω καὶ Ἀργᾶς ὁμοίους, καὶ ὁ ποιήσας Κύκλωπας Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος μιμήσαιτο ἄν. Benius etiam ὁ ποιήσας, vel ὁ πεποίηκε; quod et ſuos patitur manes.

Docet autem hic Ariſtoteles, ut commode advertit Nunneſius in Notis ſuis ad Procli Chreſtomathiam p. 69. hoc differre Nomos a Dithyrambis, quod

quod illis perſonas graves, his leves imitarentur; citatque teſtes Philoxenum et Timotheum in Cyclope et Perſis. Eum Nomon laudant Plutarchus in Philopœmene et Sudas, qui inſcriptum fuiſſe ait Πέρσαι ἢ Ναύπλιον,, pro quo, juxta Fabric. B. Gr. p. 660. male Ναυτίλον habent Codices Athenæi.

l. 3. Κύκλωπας] Cum omnes, quotquot hujus dramatis meminere, ut Ariſtophanes in Pluto, Aelian. V. H. XII. 24. Zenobius V. 45. Proverb. et Tzetzes Chiliad. X. Hiſt. 358. necnon Chiliad. V. Hiſt. 23. pro κύκλωπες numero plurali habeant ſingulari κύκλωψ, forſan et hic etiam κυκλῶπα reponendum. Scilicet facilis error ex antecedente Πέρσαι ortus; mutatio levicula.

Ibid. ἢ δὲ βελτίους] Locum hunc, utpote Crotoniate illo ſaniorem, fruſtra ſollicitavit Petitus. Quinam vero ſint illi βελτίοις τῶν νῦν vel ἢ καθ' ἡμᾶς, quos imitatur Tragœdia, optime docet Etymologici M. auctor in ejus dramatis finitione: Τραγωδία ἐστὶ βίων τε καὶ λόγων ἩΡΩΙΚΩΝ μίμησις. Hinc Lucian. de Saltat. τὴν τραγωδίαν δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος πρῶτε (f. πρῶτον) καταμάθωμεν, οἷα ἐστίν, ὡς εἰδεχθὲς ἅμα καὶ φοβερὸν θέαμα, εἰς ΜΗΚΟΣ ΑΡΡΥΘΜΟΝ ἠσκημένος ἄνθρωπος, ἐμβάταις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος, πρόσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνατεινόμενον ἐπικείμενος, καὶ στόμα κεχηνὸς πάμμεγα, ὡς καταπιόμενος τοὺς θεατάς· ἐῶ λέγειν προστερνίδια καὶ προγαστερίδια, προσθετὴν καὶ ἐπιτεχνητὴν παχύτητα προσποιούμενος, ὡς μὴ τοῦ μήκους ἡ ἀρρυθμία ἐν λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιτο· εἶτ' ἔνδοθεν αὐτὸς κεκραγὼς κ. λ. Et Philoſtrat. l. VI. p. 276. Vitæ Apollonii, de Aeſchylo loquens: ἐνθυμηθεὶς, ὡς ἐπάξιον τοῦ τραγωδίαν ποιεῖν φθέγγοιτο, ὡς προσφυᾶ τῷ μεγαλείῳ μᾶλλον, ἢ τῷ καταβεβλημένῳ, σκευοποιίας μὲν ἥψατο, εἰκασμένης τοῖς τῶν ἩΡΩΩΝ εἴδεσιν· ὀκρίβαντι δὲ τοὺς ὑποκειτὰς ἀνεβίβασεν, ὡς ἴσα ἐκείνης (quidni ἐκείνοις?) βαίνοιεν· ἐσθήμασί τε

προ-

περὶ ὅτος ἐκόσμησεν, ἃ πρόσφορον ΗΡΩΣΙ ΤΕ ΚΑΙ ΗΡΩΙΣΙ *ἡνδάνω*.

p. 9. l. 1. *πάντας ὡς πράττοντας*] Immerito locum hunc mendi insimulavit Casaubonus, qui l. 1. de Satyra, c. 3. probante etiam Goulstono, *πάντα ὡς πράττοντες* omnino reponendum esse contendit. Si enim omnes in unaquaque dramatis parte agant, omnia protenus sint dramatica necesse fuerit; adeo ut Casaubono sua constabit interpretatio, nulla interim verborum facta immutatione.

l. ult. *Χωννίδε*] Lege *Χιωνίδε*. Meminit hujus Comici, qui ab anonymo Scaligeri Olympiadum descriptore, vel Scaligero ipso, male, ut videtur, collocatur ad Olymp. LXXX. Vitruvius Præf. L. VI.

l. 2. *κατὰ κώμας*] Tzetzes *περὶ διαφόρων ποιητῶν* MS..

Τὸ τραγικὸν μάνθανε καὶ κωμῳδίαν,
Ἄμφω πρὸς ὠφέλειαν εὕρηνται βίε,
Τὴν δ' εὕρεσιν μάνθανε, πῶς ἐφευρέθη,
Πένητες ἄνδρες Ἀττικοὶ γῆς ἐργάται,
Ἀδικίας πάσχοντες ἐν γεωργίαις
Ἐξ Ἀττικῶν μὲν εὐγενῶν γὰρ τῷ γένει,
Ἀντιλέγειν γὰρ μὴ σθένοντες μήδ' ὅλως,
Συνεργὸν ἐξεύραντο τὸν νυκτὸς χρόνον,
ΚΩΜΑΙΣ *γὰρ αὐτοὶ ταῖς στενώπαις τριόδοις*
ΚΩΜΑ *καθ' αὐτὸ, καὶ γλυκὺν ὕπνε χρόνον*
Περιτρέχοντες καὶ λέγοντες τὰς βλάβας,
Θόρυβον εἰργάσαντο ΤΟΙΣ ΠΕΡΙΞ *μέγαν,*
Ὡς ἡλίε τρέχοντος ἡμέρας δρόμον,
Ζητεῖν ἐρευνᾶν πανταχῦ τὸς αἰτίοις·

Καὶ

Καὶ τοὺς χωρυγοὺς τοὺς παθόντας τὰς βλάβας·
Ἐπεὶ δ' ἐφευρέθησαν οἱ γῆς ἔργα,
Ἤτησαν αὐτοὺς ἀπλικὴ γερουσία
ΚΩΜΟΙΣ παρ' αὐτοῖς κ̣ πότοις Διονύσου
Τελουμένοις, ΚΩΜΑΙΣ (supple τε) κ̣ τοῖς χωρίοις
Βλάβας καλειπεῖν ἃς ἔλεξαν ἐννυχῶς.

Quocum fere concinit Dioscorides, Epigram. XVI, p. 497. ed. cl. Brunck,

Θέσπις ἐγὼ τραγικὴν ὃς ἀνέπλασα πρῶτος ἀοιδὴν
ΚΩΜΗΤΑΙΣ νεαρὰς καινοτομῶν χάριτας κ. λ.

et epigram. XVII.

Θέσπιδος εὕρεμα τοῦτο. τὰ δ' ΑΓΡΟΙΩΤΙΝ ΑΝ' ΥΛΑΝ
Παίγνια, κ̣ ΚΩΜΟΥΣ τοὺς ἀπλειοτέροις
Αἰσχύλος ἐξύψωσεν ——

l. 6. προσαγορεύειν] "Difficilior est paullo hujusce loci constructio; sic igitur legendum proponimus: ποιούμενοι τὰ ὀνόματα σημεῖον· οὗτοι μὲν γὰρ κώμας τὰς περιοικίδας καλεῖν φασιν, ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ δὲ δήμους — κ̣ τὸ ποιεῖν ΑΥΤΟΥΣ μὲν δρᾷν, Ἀθηναίοις δὲ πράττειν προσαγορεύειν." Hæc Editor Oxoniensis minor. Sed nihil temere immutandum. Quippe similis anacoluthiæ exempla affatim suppeditabunt optimi scriptores, maxime vero Attici; ut Aelian. V. H. l. II. c. 11. ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΔΩΝ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν τριάκοντα τοὺς ἐνδόξους ἀναιρουμένους, καὶ βαρύτατα τοὺς πλουτοῦντας ὑπὸ τῶν τυράννων ἐπιβουλευομένους Ἀντισθένει φασὶ ΠΕΡΙΤΥΧΟΝΤΑ ΕΙΠΕΙΝ.

p. 10. l. 9. γυναῖκα ποιητικὴν] Dimittit hic Philos. Atheniensium et Doriensium discordiam de Tragœ-

 diæ

diæ et Comœdiæ ortu, idque vel quia levioribus conjecturis uterentur, vel quia non de toto genere, ut par erat, ſeu de Poëſi tum in univerſum, tum pro ſingulis formis ac partibus diſputarent. Sed tamen ita dimittit controverſiam, ut ipſe ad veras ac germanas poëſeos cauſas, (nempe imitationis et harmoniæ ſtudium, quemadmodum recte eas ſtatuit Dacerius,) ortum et incrementa inveſtiganda ſe referat. Sunt igitur ea verba καὶ τοῦτο uſque ad κατὰ φύσιν ὄντος ἡμῖν τοῦ μιμεῖσθαι tanquam uncinis claudenda; neque enim ſecundam Poëſeos cauſam effectricem exhibent, ſed confirmant tantum hominibus innatum id eſſe ut a pueris imitentur, atque eæ rationi explicandæ inſerviunt. Sequitur deinde ſecunda illa cauſa καὶ τῆς ἁρμονίας καὶ ῥύθμου, ſupple κατὰ φύσιν ὄντων.

p. 11. l. 9. οὐ διὰ μίμημα] Vict. pro οὐ διὰ μίμημα legendum contendit οὐχὶ μίμημα, uti habent Ald. et Cod. Reg. 1741. Sed utrum horum præferendum ſit, vix quiſquam dixerit.

p. 12. l. 3. τοιούτων τύχας] Lectioni Victorianæ, cujus in notis fit mentio, adſtipulantur Medicei omnes, atque eadem editio princeps Aldina. Per me igitur licet, ut vox τύχας inter gloſſemata, quibus ſcatet hic libellus, recenſeatur.

l. 8. καὶ τὸ ἁρμόττον] Cod. Reg. 1741. pro καὶ τὸ ἁρμόττον exhibet κατὰ τὸ ἁρμόττον. Quod perinde eſt.

l. ult. γενομένης] Caſtelvet. reſcribendum eſſe cenſet γενομένη atque αὐτοσχεδιαστικὴ recto caſu; quod etiam conſtabilit M. 16. Sed quidni potius dicamus ἀνακόλουθον hoc eſſe, quod ut diligentiſſimo cuique ſcriptori, ita Ariſtoteli perquam familiare.

p. 14. l. 2. ἐξαρχόντων] Mad. ἐξασκόντων. Inſcitia Græciſmi. Archiloch. apud Athenæum. p. 628.

Ὡς Διονύσοι' ἄνακτος καλὸν ΕΞΑΡΞΑΙ ΜΕΛΟΣ
Οἶδα ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΝ, οἴνῳ συγκεραυνωθεὶς φρένας.

Greg. Naz. ἐκείνην ᾠδὴν, ἣν ποτε ᾖσεν ὁ Ἰσραὴλ τοῖς Αἰγυπτίοις, ΕΞΑΡΧΟΥΣΗΣ Μαρίας, et Xenoph. III. Cyripæd. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἧκε τὸ σύνθημα ἀνταποδιδόμενον, ΕΞΗΡΧΕΝ αὖ Διοσκόροις ΠΑΙΑΝΑ ΤΟΝ ΝΟΜΙΖΟΜΕΝΟΝ.

l. 5. αὐτῆς] Pro αὐτῆς reponendum esse crediderim αὐτοῖς, ne minimâ quidem pronuntiationis, cujus certe aliquid apud exscriptores, viros scilicet parum eruditos, momentum esse debuerit, facta immutatione. Confer nos ad p. 2. l. 1.

p. 15. l. 8. ἑξάμετρα] Utrum pro ἑξάμετρα legendum sit τετράμετρα, necne, peritiorum esto judicium. Ceterum mox, cum omnes Medicei has voces περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα omittant, locum integrum sic audacter restituo: Ἔτι δὴ ἐπεισοδίων πλήθη καὶ τὰ ἄλλα ὡς ἕκαστα, ἃ κοσμηθῆναι λέγεται, ἔστω ἡμῖν εἰρημένα. Πολὺ κ. τ. ἑ.

Porro emendandus hic in transitu noster, Rhet. III. c. 4. p. 129. ed. Sylb. Τῶν δὲ ῥυθμῶν ὁ μὲν ἡρῷος σεμνὸς καὶ λεκτικὸς (l. οὐ λεκτικὸς) καὶ ἁρμονίας δεόμενος. Demet. Phal. Περὶ Ἑρμην. p. 33. ed. Gale: ὁ μὲν ἡρῷος σεμνὸς καὶ ΟΥ ΛΟΓΙΚΟΣ, οὐδὲ ἔρρυθμος, ἀλλ' ἀνάρυθμος, ὥσπερ ὁ τοιόσδε Ἥκειν ἡμῶν εἰς τὴν χώραν, ἡ γὰρ πυκνότης τῶν μακρῶν ὑπερπίπτει τοῦ λογικοῦ μέτρου.

P. 16. l. 4. οἱ λεγόμενοι αὐτῆς] Speciosissima est Castelvetrii emendatio, quam tamen in margine prætermisit Duvallius, rescribentis ὀλίγοι μὲν οἱ αὐτῆς. Firmant eam tum præcedentia ἤδη δὲ σχήματά τινα, tum ipsius vocis λεγόμενος indoles, quæ in illo sensu, quem ei tribuit Goulstonus, apud nullum omnino, ut ne dicam probatum auctorem, metris non ligatum, occurrit.

l. 7. Φόρμις] Suidæ et Athenæo Φόρμις; apud Themistium Ἄφορμος. Sed nostram lectionem adstruit Pausanias in Eliacis prioribus, quam ideo, ut germanam

manam tuetur Bentleius V. Cl. p. 201. Apologiæ Dissertationis de Epistolis Phalaridis.

l. 11 μετὰ λόγου] Ablegandas esse has voces, ut inutiles et aliunde advectas censuit Goulstonus. Tu vero cave facias. Fabulam enim sive λόγον aut μῦθον qualemcumque utrique Poësi, nempe Tragœdiæ atque Epopoëiæ communem esse nemo certe inficias ibit. At vocem λόγον pro fabulâ accipi tradit etiam Eustathius, unde Æsopus ille λογοποιὸς i. e. μυθογράφος dicitur. Suid. Λόγος. καὶ ἡ ὑπόθεσις. ἀριστοφάνης

——— Εὐελπίδη

ΛΟΓΟΝ πάρεργης καὶ τραγῳδίας γένη.

Cf. Cl. Wyttenbach in Plut. de S. N. V. p. 83.

P. 18. l. 3. δρώντων] Rescribendum est: δρώντων καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας, δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν; quæ lectio, quin ab Aristotelis manu fluxerit, nullus dubito, siquidem conjunctionem ἀλλὰ nec Codd. manu exarati, neque ipsa rerum ratio admittant. Nullam enim inter φόβον et ἀπαγγελίαν oppositionem intercedere jamdudum viderunt interpretes atque illorum coryphæus Lessing, Hamburg. Dramaturgie Tom. II. p. 196. sqq. Immo vocem hanc olim in versione sua omiserat Dacerius, cujus interpretationem hic subjecimus: d'une action, qui sans le secours de la narration par le moyen de la compassion et de la terreur, &c. Castelvet. ἀλλὰ, oltre à ciò, insuper, contra omnem Graccæ linguae analogiam.

l. 5. τοιούτων] Scipio Maffeus V. Cl. in præfatione ad Meropen suam, Tusco idiomate conscriptum drama, vocem τοιούτων hic textum irrepsisse & glossema redolere affirmat, codicibus tamen manu exaratis et Cl. Lessing, in l. supra laudato, refragantibus.

l. 6.

l. 6. καὶ μέλος] Legendum proculdubio, ut adnotant Victorius, Castelvetrius et Goulstonus καὶ μέτρον. Est enim τὸ μέτρον unum τῶν εἰδῶν, quæ postea enumerat. Quod uero τῷ περαίνεσθαι casu dativo legit Victor. id nullo modo probandum. ANON.

l. antepen. ἔχει πᾶσαν] Reponendum est omnino πᾶσιν pro πᾶσαν, quod ante Heinsium vidit Madius et in versione sua expressit Riccobonus, sic: "quod "manifestam *omnibus* vim habet."

P. 19. l. 5. μῦθον τοῦτον] Immerito hunc locum mendi insimulavit Madius, qui pro τοῦτον rescribendum esse contendit τούτων vel τοῦτο; cui lectioni Victorius quoque adstripulatur. Sed fallitur uterque. Voci enim μῦθος plures subjectae sunt notiones, ut verbi, seditionis, et præcipue per eam intelligitur, juxta Hesych. λόγος κενὸς ψευδὴς, εἰκονίζων τὴν ἀλήθειαν, ut Plat. in Gorg. p. 312. Ἄκουε δὲ μάλα καλοῦ λόγου, ὃν σὺ μὲν ἡγήσῃ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, ΜΥΘΟΝ, ἐγὼ δὲ λόγον, et Orig. contra Cels. L. I. p. 330. Ἰδιῶται μύθους ἀκούσαντες, ὧν τοὺς λόγους οὐκ ἐπίσανται, μέγα ἐπ' αὐτοῖς φρονοῦσιν. Sed μῦθος ille de quo hic agitur, nempe Tragicus, σύστασίς ἐστι πραγμάτων, non ψευδέων, ut reliqui, sed eorum, quæ heroum alicui, ut Oedipo, Oresti, aliis, dum viverent, revera acciderunt. Hinc illud μῦθον τοῦτον, quo melius a ceteris discerni posset.

l. ult. οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν] Non omnes iis usos esse ideo fortasse dixerit Philosophus, quod nonnullorum, ἀήθεις εἰσὶ τραγῳδίαι, alii contra πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀκριβοῦν, ἢ τὰ πράγματα συνίστασθαι. Sed totus hic locus, utpote vitio multiplici laborans, ejusmodi est, ut nec sensum aliquem commodum ipse præbeat, neque ex Codicum varietate aut Conjectura a nobis sublevari possit.

P. 20. l. 1. ὄψιν ἔχει πᾶν] Ita editiones pleraeque; nisi quod Bas. et Camot. καὶ γὰρ ὄψις, quod sane nullo modo ferendum. Sed nec illud alterum, nihil est enim

enim ad quod illud πᾶν referendum eſt: ſi enim ſubintelligenda eſt vox Tragœdia, πᾶσα dixiſſet, ſi τραγῳδοποιὸς, vox πᾶς requirenda eſſet. Atqui harum neutra cum ſenſu loci cohæret. Dixerat enim τούτοις οὐκ ὀλίγοι—κέχρηνται, quaſi eſſent, qui non uterentur. Ergo non utuntur omnes. Legendum itaque videtur κέχρηνται τοῖς εἴδεσι πᾶσι et poſtea ἔχουσι pro ἔχει.

Hæc ANON. emendatione quidem ſi ſenſum reſpicias, non incommoda, ſed ſcriptionis aut pronunciationis habita ratione, parum veriſimili. Quidni potius legeris, mutatione levicula: τούτοις μὲν οὖν ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν, κέχρηνται τοῖς εἴδεσι· καὶ γὰρ ὄψιν ΟΥΚ ἔχει πᾶν (ſub. δρᾶμα) καὶ ἦθος καὶ μῦθον καὶ λέξιν καὶ διάνοιαν ὡσαύτως, h. e. Pauci his omnibus, *velut* formis, ut ita dicam, uſi ſunt. Neque enim unicuique ita felici eſſe contingit, ut omnes numeros expleat, atque pariter (ὡσαύτως) in moribus, conſtitutione rerum, dictione, &c. elaborandis præſtet.

Quod vero pro αὐτῶν reſtituendum eſſe ποιητῶν, Caſtelvetrium, exiſtimaverit Goulſtonus, nihili eſt, ſiquidem verba, ut nunc ſe habent, eumdem ſenſum exprimant.

p. 20. l. 4. πράξεων] Victorius contendit legendum eſſe πράξεως, cui etiam ſuffragatur Verſio antiqua, quoniam ſcilicet Tragœdia circa unam tantummodo actionem verſatur. Sed de Tragœdia generatim ſumta hic loqui Philoſophum recte notavit ANON. ut infra p. 36, 2. ἡ γὰρ τοιαύτη ἀναγνώρισις ἢ ἔλεον ἕξει ἢ φόβον, οἵων ΠΡΑΞΕΩΝ ἡ Τραγῳδία ΜΙΜΗΣΙΣ ὑπόκειται.

ibid. l. 6. καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστι] Admonuit Caſtelvetrius deeſſe καὶ ἡ κακοδαιμονία, quam lectionem et libri manu exarati confirmant. Sed nihil mutato opus. Noſter Rh. 1. c. 5. ἔστω δὲ εὐδαιμονία εὐπραξία μετ' ἀρετῆς. Nec non Solon apud eumdem Eth. Nicom. X. Σόλων δὲ τοὺς εὐδαίμονας ἴσως ἀπεφαίνετο καλῶς εἰπὼν, με-

τείως

τελέως τοῖς ἐκτὸς κεχορηγημένως, ΠΕΠΡΑΓΟΤΑΣ δὲ τὰ κάλλιστα, ὡς ᾤετο (l. ὡς οἴοντε) καὶ βεβιωκότας σωφρόνως. Similiter Hippod. Thur. ed. Gale, p. 3. ἁ μὲν εὐδαιμονία τελειότας ἐντὶ βίω ἀνθρωπίνω. ὁ δὲ βίος ὁ ἀνθρώπινος ΣΥΣΤΑΜΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΙΩΝ· ἁ δ' εὐδαιμονία ΣΥΜΠΕΡΑΙΝΟΙΣΑ ΤΑΣ ΠΡΑΞΙΑΣ. Et Archyt. Pythagor. ibid p. 19. ἁ δ' εὐδαιμοσύνα ΧΡΑΣΙΣ ΑΡΕΤΑΣ ἐν εὐτυχίᾳ. Qui loci huic fere gemini.

l. ult. ἄνευ μὲ] Refcribendum eft proculdubio ἔτι ἄνευ μὲν πράξεως, quam lectionem fecutus eft Valla et in Codicibus fuis inventam probarunt Mad. et Victorius. Nam cum Philofophus intuliffet Fabulam Tragœdiæ finem effe, ftatim fubjunxit τὸ δὲ τέλος μέγιστον ἁπάντων, quod probatione non eget; omnes enim finem maximum effe eorum, quæ ipfum antecedunt, fatentur. Si igitur verba græca ut nunc in vulgatis editionibus reperiuntur, legantur, probabit id Ariftoteles, quod eft manifeftum, quodque nulla indiget probatione; ægreque probatio illa illi parti poterit accommodari, qua dicitur, "finem effe omnium maximum."

P. 21. l. 5. ἀγαθῶν] In omnibus MSS. ἀγαθὸς, fed recepta lectio potior videtur, tum quod alio loco Philofophus dixit de eodem Pictore ὅτι κρείττους εἴκαζε, tum ob μονοτονίαν evitandam. Editor Oxonienfis minor. Recte. Scilicet Heroas majoris, quam deinde fuerunt, ftaturæ finxit; in divinis quoque ac ethicis artem fuam exercuit. Ælian. V. H. IV. c 3. Πολύγνωτος ὁ Θάσιος καὶ Διονύσιος ὁ Κολοφώνιος γραφέε ἤστην. καὶ ὁ μὲν Πολύγνωτος ἔγραφε ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ καὶ ἐν ΤΟΙΣ ΤΕΛΕΙΟΙΣ εἰργάζετο τὰ ἆθλα, τὰ δὲ τοῦ Διονυσίου, πλὴν τοῦ μεγέθους τὴν τοῦ Πολυγνώτου τέχνην ἐμιμεῖτο εἰς τὴν ἀκρίβειαν ΠΑΘΟΣ καὶ ΗΘΟΣ, καὶ σχημάτων χρῆσιν ἱματίων λεπτότητας καὶ τὰ λοιπά. Ubi per τελείοις juftæ ftaturæ homines intelligi commode ad h. l. notavit Perizonius.

l. 5. οὐ ποιήσει] Lectionem receptam firmat Codd.

 Medd.

Medd. omnium auctoritas. Abest tamen negativa οὐ à versione antiqua. Perperam, quicquid contra statuerit Victorius.

p. 23. l. 6. καὶ ῥητορικῆς] Voces has glossema quoddam extitisse margini adscriptum, sed ob incuriam Librarii postmodum in contextum translatum immerito suspicatur Madius. Quippe respondet hic ῥητορικὴ voci τὰ ἁρμόττοντα antea positæ. In Tragœdia enim, juxta Philosophum, SENTENTIA tertium occupat locum. Id autem est, dicere posse ea omnia, quæ rei, qua de agitur, insunt et conveniunt. Quod quidem circa orationes perficere, et Politicæ scientiæ munus est et facultatis Rhetoricæ. Nam vetustissimi tum oratores, tum poëtæ πολιτικῶς, i. e. ut communis fert consuetudo atque ad rem propositam, τὰ ἐνόντα τῷ πράγματι, locuti sunt. Qui vero nunc, inquit, vivunt oratores, utpote qui intima præcepta artis hauserint, laxatis eloquentiæ habenis τὰ ἁρμόττοντα τῷ πράγματι, ex communibus locis derivata, quæ tamen ad rem quodammodo attinere videntur, ut auditorum animos pervertant, orationibus admiscent, quod profecto ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Cf. ipsum magistrum, Rh. L. 1. c. 1.

l. ult. ἦθος] Victoriana lectio, quam etiam exhibet Codex Diegi de Mendoza, teste in h. l. Madio, uti et Medicei tres, calamo exarati, necnon Versio antiqua, aperta quidem, sed redundans: recepta valde perplexa est. Credit igitur Madius, qui et nos consentientes habet, in utrâque mendum reperiri; in vulgatâ scilicet esse verborum transpositionem; in altera idem bis inutiliter interjectum. Refingendus est igitur proculdubio hic locus, sic: Ἔστι δὲ ἦθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν ὁποία τις ἐστίν. διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων, ἐν οἷς οὐκ ἔστι δῆλον ΜΗΔΟΛΩΣ ΕΙ προαιρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέγων.

p. 24. l. 4. λόγων ἡ λέξις] Victor. arbitratur collocatum

catum fuiſſe hic τ͂ λόγων, ut diſtingueret hanc a partibus, quæ λόγοι non ſunt, cujuſmodi ſunt reliquæ duæ, i. e. cantus et apparatus. Nam quin ſuperiores tres, quamvis id non expreſſerit, λόγοι ſint, dubitari non poteſt. Interſtinguendum igitur contendit τέταρτον δὲ τ͂ μὲ λογων, ἡ λέξις, neque enim exiſtimare poteſt, quid valeat ἡ λέξις τ͂ λόγων. Mihi vero nihil quidquam aliud ſignificare videtur λόγος, quam *verba*, aut *orationem*, ut Suid. φωνὴ σημαντικὴ ἀπὸ διανοίας ἐκπεμπομένη, et noſter infra, p. 67, 6. φωνὴ συνθετὴ σημαντική, ἧς ἔνια μέρη σημαίνει τι. Per λέξιν autem nonniſi recitationem atque elocutionem intelligi crediderim. Rhet. III. init. περὶ δὲ τ͂ λέξεως ἐχόμενον ἐστιν εἰπεῖν, ὐ γὰρ ἀπόχρη τὸ ἔχειν ἃ δεῖ λέγειν, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ ταῦτα ὩΣ ΔΕΙ ΕΙΠΕΙΝ. οἱ γὰρ γραφόμενοι ΛΟΓΟΙ μεῖζον ἰσχύυσιν διὰ ΤΗΝ ΛΕΞΙΝ, ἢ διὰ τὴν διάνοιαν. Et p. 15, 3. hujuſce libelli: τὸ μὲν πρῶτον τετραμέτρῳ ἐχρῶντο διὰ τὸ σατυρικὴν καὶ ὀρχηστικωτέραν εἶναι τ͂ ποίησιν. ΛΕΞΕΩΣ δὲ γενομένης αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὗρε· μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τ͂ μέτρων τὸ ἰαμβεῖόν ἐστι. σημεῖον δὲ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα ΛΕΓΟΜΕΝ ἐν τῇ διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους. Nec non rurſum, p. 63, 4. τ͂ δὲ περὶ ΤΗΝ ΛΕΞΙΝ ἓν μέν ἐστιν εἶδος θεωρίας, τὰ σχήματα τ͂ λέξεως, ἅ ἐστιν εἰδέναι ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ, οἷον τί ἐντολὴ κ. λ.

ibid. l. 9. πέντε] Mad. et Victor. πέμπτον, quam lectionem conſtabilit etiam Cod. M. 14. manu exſcriptus. Sed retinenda eſt, me judice, vulgata lectio, ut conſtructio ſit τ͂ δὲ λοιπῶν πέντε (ſcil. ἡδυσμάτων) ἡ μελοποιΐα μέγιστον. Præmiſerat enim Philoſophus in hac anacephalæoſi τὸν μῦθον, utpote ſine qua οὐκ ἂν γένοιτο τραγῳδία, ἀρχὴν eſſe καὶ οἷον ψυχὴν iſtius dramatis. Cæteras igitur partes numero quinque nonniſi ἡδύσματα quædam et condimenta eſſe liquet: horum vero maximum condimentum jure μελοποιΐα appellatur.

Sunt autem τὰ τῶν λόγων ἡδύσματα, ea quæ orationi ſaporem quendam et ſuavitatem conciliant, ducta ex re unguentaria vel coquinaria metaphora. Sic et Plinius notat rationem conficiendi unguenti duplicem, ſuccum et corpus; illum olei generibus fere conſtare, hoc odorum; hæc ſtymmata, illa hedyſmata vocari. Galen. Gloſſ. Hippocrat. ἡδυντὴν πίσσαν· τὴν ἠρωματισμένην· ἕψεται δὲ ὕδατι καὶ ἀρώματι (f. ἀρώμασι). ἡδυντὸν στέαρ. τὸ ἐν ὕδατι καὶ ἄρωματι (l.—μασι) ἑψηθὲν, καὶ γὰρ τὰ ἀρώματα ἡδύσματα. Hinc etiam, teſte Jul. Polluce, Onom. L. VI. ἐκαλοῦντο καὶ οἱ ἅλες ἡδυντῆρες διὰ τὸ ἡδύνειν, τὸ ἀρτύειν.

p. 25. l. 10. ἢ ὡς ἐπιτοπολὺ] Quia finis quidam eſt neceſſarius, alius non neceſſarius. Non neceſſarius accidit plerumque aut raro. Neceſſarius finis eſt poſt ortum, mors animalis. Non neceſſarius plerumque, ut, poſt jacta fundamenta et erectos parietes, imponatur tectum; non neceſſarius raro, ut aliquis poſt repulſam amatæ puellæ amans laqueo collum ſibi frangat.

Hæc ideo admonui, ne quis has voces, ut nos olim, delendas eſſe credat.

ibid. l. 11. Μέσον δὲ καὶ] Victor. ὃ καὶ, quam additionem, ſenſui omnino neceſſariam, confirmat etiam Verſionis antiquæ non contemnenda auctoritas.

p. 26. l. 5. μυρίων] Pro μυρίων hic reponendum ſuſpicatur Caſtelvetrius μ'. h. e. 40. σταδίων. Sed utrum horum accipias, quoad loci ſenſum perinde eſt.

ibid. penult. εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν] Mihi impenſe placet ejuſdem Interpretis conjectura εἰ γὰρ ἴδοι (ſcil. τοῦ ἔρου) ΕΝΕΚΑ ΤΟΥ τραγῳδίας ἀγωνίζεσθαι, quâ profecto nihil excogitari poteſt elegantius, ut ſenſus ſit is, quem in verſione ſua expreſſit Riccobonus: “ Si enim termino hiſtrionibus opus eſſet ad Tragœdias recitandas, numeri Tragœdiarum ratione habita,

ſuum

ſuum cuique temporis ſpatium definiant Clepſydræ." Sed expectandi Codices.

Clepſydris autem infundebant parum multumve aquæ pro ratione temporis, quo quem vel dicere vel facere quidquam permitterent. Ejus rei veſtigium habes in oratione Juliani, qua in Cæſares luſit. Nam cum Mercurio videretur e re fore, ut ſigillatim pro ſe diceret quiſque; Apollo vero cenſeret ex ipſa re potius, quam e dicendi arte judicium fieri oportere; Jupiter denique utrique obſecuturus concilium vellet in longum trahi: Nihil vetat, inquit, quin et dicere illis permittamus μικρὰ τοῦ ὕδατος ἐπιμετρήσαντας ἡμᾶς. Et poſtea: Ἐπεὶ δὲ εἴρητο καὶ τούτῳ στρατιωτικώτερος λόγος ἐπὶ τὸν Ὀκταβιανὸν τὴν ὑδρίαν ἔφερεν τοῦ Ποσειδῶνος θεράπων ἐπιμετρῶν αὐτῷ τοῦ ὕδατος ΕΛΑΣΣΟΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟΝ. κ. λ.

Cæterum de voce ἀγωνίζεσθαι cf. ſummum Valckenaer in Adnotat. ad Adoniazus. Theocrit. p. 390.

p. 27. l. 2. πράγματος] Obſervat Madius in aliquibus codicibus (in margine tamen, nec eadem manu, qua liber eſt ſcriptus) reperiri δράματος loco verbi πράγματος, quam lectionem etiam Pacius ſequitur. Utramque autem ſervari poſſe, aptiorem tamen eſſe, ſi dicat δράματος.

Ibid. penult. τῷ γένει] Victorius τῷ γ' ἑνί, ex conjectura. Invenit autem poſtea, Var. Lect. L. xxx. c. III. Ariſtotelem eodem pacto locutum, cum idem ſignificare vellet: in 2°. enim libro Naturalis Auſcultationis, ubi de duobus magnopere inter ſe diverſis generibus cauſarum diſſerit, inquit: τὸ μὲν καθ' αὑτὸ αἴτιον ὡρισμένον, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς, ἀόριστον: ἄπειρα γὰρ ἂν τῷ ἑνὶ συμβαίη. Non eſt igitur, inquit, dubitandum, quin vera ſit hujus loci emendatio, prius miſerum in modum depravati.

p. 28. l. ult. ἀλλὰ ἃ — συνέστησαν] Victorius ſupra laudatus: ἀλλὰ — συνέστησεν, ut ſenſus ſit; *verum circa unum*

unam actionem, qualem dicimus Odyſſeam, manſit: codicibus tamen manu exſcriptis refragantibus. Cæterum Attici non infrequenter neutro plurali addunt verbum plurale, ut Xenoph. Apomn. IV. 3. 12. διὰ μαντικῆς τοῖς πυνθανομένοις φράζοντας τὰ ἀποβησόμενα καὶ διδάσκοντας, ᾗ ἂν ἄριστα γίγνοιντο. Hom. E. 205.

——— ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα
Τόξοισιν πίσυνος τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.

Idem, Λ. 310.

——— ἀμήχανα ἔργα γένοντο:

Ubi Scholiaſtes: Ἀρχαϊκώτερον συντέτακται· καὶ πολύ ἐστι παρ' αὐτῷ τὸ εἶδος. Ἡ μέντοι συνήθεια τοῖς πληθυντικοῖς οὐδετέροις ἑνικὰ συντάσσει ῥήματα. Plura hujuſce conſtructionis exempla, ad tædium uſque, ſuppeditabunt Jenſius ad Lucian. Gymnaſ. c. 20. p. 900. T. II. Dorvil. ad Chariton. p. 578. nec non Fiſcher, V. cl. in Animadv. ſuper Gram. Gr. Welleri, p. 306.

Ibid. λέγομεν] Exemplaria M. XIV. 16. 21. λέγοιμεν, optativo, ut loquuntur, modo. Recte.

p. 26. l. 6. διαφέρεσθαι] Corruptus eſt omnino hic locus. Videndum igitur annon ſcribendum fuerit δεῖν ἀφαιρεῖσθαι, aut ſaltem ἀφαιρεῖσθαι; ut ſententia ſit: ſic et in hâc arte oportet Fabulam, (quoniam eſt Actionis imitatio) et unius eſſe et hujus totius, et partes rerum ſic cohærentes conſtitui, ut ſi qua tranſpoſita vel ablata fuerit, *auferri* ſimul debeat et moveri totum. Solennem eſſe inter ε et αι mutationem, ex pronunciationis ſimilitudine ortam, notarunt paſſim viri docti.

Ibid. l. 7. Ὃ γὰρ προσὸν ἢ μὴ] Lectioni Victorianæ ſuffragantur cum Libri Medicei tres, tum verſio antiqua. Sic igitur omnino refingendus eſt hic locus: ὃ γὰρ παρὸν ἢ μὴ προσὸν μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, οὐδὲν μόριον (vel juxta M. XIV. ὡς οὐδὲν μ.) τοῦ ὅλου ἐστίν. Recte au-

autem, ut in vulgatis habetur, poſt ἐπίδηλον diſtingui ſatis probat τὸ ἐπὶ, quaſi diceret, μηδὲν ποιεῖ δῆλον ἐπὶ τῇ μιμήσει.

p. 31. l. 5. ἐπιτιθέασι] Victorius ὑποτιθέασι. Atque ita proculdubio ſcriptum erat in exemplari, quo uſus eſt verſionis antiquæ auctor. Sed noſtram lectionem firmat præcedens ἐπιτιθεμένη, et eam in loco vertendo ſecutus eſt ipſe Victorius. Mire huc facit incerti auctoris (de quo videſis Fabric. B. Gr. T. I. p. 676, 678. 708. 712.) ἀποσπασμάτιον quoddam ex dramate, cui nomen Ποίησις;

——Μακάριόν ἐστιν ἡ Τραγῳδία
Ποίημα κατὰ πάντ'. εἴγε πρῶτον οἱ λόγοι
Ὑπὸ τῶν θεατῶν εἰσιν ἐγνωρισμένοι
Πρὶν καὶ τιν' εἰπεῖν, ὡς ὑπομνῆσαι μόνον
Δεῖ τὸν ποιητήν· Οἰδίπουν γὰρ ἄν γε φῶ,
Τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἴσασιν. ὁ πατὴρ Λάϊος,
Μήτηρ Ἰοκάστη, θυγατέρες, παῖδες, τίνες.
Τί πείσεθ' οὗτος, τί πεποίηκεν——
Ἡμῖν δὲ ταῦτ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ πάντα δεῖ
ΕΥΡΕΙΝ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙΝΑ, τὰ διῳκημένα
Πρότερον, τὰ νῦν παρόντα, τὴν καταστροφὴν,
Τὴν ἐσβολήν. ἂν ἕν τι τούτων παραλίπῃ,
ΧΡΕΜΗΣ τις, ἢ ΦΕΙΔΩΝ τις ἐκσυρίττεται,
Πηλεῖ δὲ ταῦτ' ἔξεστι καὶ Τεύκρῳ ποιεῖν.

Quænam vero ſint τὰ τυχόντα ὀνόματα optime explicabit Donatus ſive Evanthius De Comœdia.

p. 32. l. 8. Τῶν δὲ ἁπ.] Caſtelvetrius emendat ἁπλῶς δὲ τῶν μύθων. Temerè.

p. 33. l. 2. καὶ μᾶλλον] Furcâ certe expellendæ ſunt hæ voces, ne in poſterum recurrant, et ſic legendus eſt hic locus: Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἡ μίμησις, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν, ταῦτα δὲ γίνεται μάλιστα τοιαῦτα (ſcil. φοβερὰ καὶ ἐλεεινὰ) ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν δι' ἄλληλα κ. τ. ἑ. Quod vero Heinſius pro τοιαῦτα

reſti-

restituendum esse θαυμαστὰ crediderit, id plane ridiculum atque Aristotele omnino indignum. Ταυτολόγυ enim mulierculæ, non Philosophorum principis esset dixisse: θαυμαστὰ δὲ γίνεται μάλιστα τοιαῦτα ——— τὸ γὰρ θαυμαστὸν ὅτως ἕξει μᾶλλον. Mecum in hâc re sentit Anon.

Porro seriem verborum ita legendam esse et castigandam censuit Madius: ταῦτα δὲ γίνεται μάλιστα τοιαῦτα (καὶ μᾶλλον ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν) ὅτ' ἦν δι' ἄλληλα. An satis feliciter, necne, lectoris esto judicium.

p. 34. l. 5. γενέσθαι] Pro γενέσθαι mallem γίνεσθαι, præsenti tempore, quod et suadet Cod. M. 21. Sed vix tanti est, ut in hisce minutiis quispiam hæreat.

p. 35. l. 7. ἢ εἰς] Clarius legi existimat Madius, si prior ἡ articulus esset, atque ita scriberetur ἡ εἰς φιλίαν. Tu vero nihil move, nam et nihil refert.

Ibid. l. 9. ὡς ἔχει ἐν τῷ 'Ο.] Emendationi Victorianæ adstipulantur codices Medicei tres. Sed utriusque lectionis sententia omnino eadem.

p. 36. l. 4. ἐπειδὴ] Cum vocem ἀναγνώρισις omittant libri Medicei omnes, calamo exarati, locum hunc integrum sic quodammodo refingendum esse suspicor: ἐπεὶ δὴ ἀναγνώρισις τινῶν ἐστιν ἀναγνώρισις, αἱ μὲν εἰσι θατέρου πρὸς τὸν ἕτερον μόνον, ὅτ' ἂν ἢ δῆλος ἕτερος, τίς ἐστιν. ΑΙ ΔΕ ὅτε ἀμφοτέρους δεῖ ἀναγνωρίσαι κ. λ. Quippe deletis ἔτι δὲ ἀναγνώρισις aperta erit responsio conjunctioni ἐπεὶ δὴ in initio contextûs positæ. Mox cap. seq. l. 1. cum vocem περὶ ταῦτα verterit *hic* Pacius, tacite innuere videtur non περὶ ταῦτα, sed ἐνταῦθα legi debere. Contra Madius lectionem planiorem fore existimat, si verbum περὶ expungatur. Uterque malè.

p. 39. l. 11. φαίνεται] Victorium pro φαίνεται reposuisse ἐστι e libris manu exaratis notat Sylburgius; quod et ipsum Vallam in exemplari, quo usus est, reperiisse, ex versione ejus, satis constat.

p. 40.

p. 40. l. 7. πρῶτ τῦ] Codd. Medicei omnes πρῶτον. Quod perinde eſt.

ibid. l. 8. ἀπειθῶμεν] Heinſio ſuſpecta erat hæc vox. Vereor admodum, ut ſine cauſa. Quippe verbo ἀπαειθμέω temeritatis notionem ineſſe ex pluribus locis conſtat, ut Iſocrat. πρὸς φίλιππ. Ὅταν ἀναγινώσκῃ τις τὸν λόγον ἀπιθάνως, καὶ μηδὲν ἦθος σημηνάμενος, ἀλλ᾽ ὥσπερ ΑΠΑΡΙΘΜΩΝ.

Ibid. l. ult. κατορθῶσι] Libri Medicei 14. 16. 21. pro κατορθῶσι habent κατορθωθῶσι, tempore aoriſto, quod igitur in contexta recipiendum eſt, præſertim cum id linguae ipſius leges videantur jubere. Sic Iſocrates Panegyr. p. 72. ed. Wolf. πῶς οὐ χρὴ σκοπεῖν καὶ φιλοσοφεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ὃς, ἩΝ ΚΑΤΟΡΘΩΘΗι, καὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους, καὶ τῆς ταραχῆς τῆς παρούσης καὶ τῶν μεγίστων κακῶν ἡμᾶς ἀπαλλάξει.

p. 41. l. 6. θεάτρων] Θεατῶν hic ſcribi debere commode notavit Madius. Scilicet ob vocis ſimilitudinem ex vera in adulterinam mutatio facta eſt. Huic emendationi fidem conciliat locus alius III. Rhet. ſub principium: ἀλλ᾽ ὅμως μέγα δύναται, καθάπερ εἴρηται, διὰ τὴν τῶν ἈΚΡΟΑΤΩΝ ΜΟΧΘΗΡΙΑΝ. Quod huic ferè geminum eſt.

Ibid. l. ult. Ἐκεῖ] Quæ ad hunc locum ſcriptitavit Heinſius, feſtinantius certè quam verius, obelo ſunt transfigenda. Quippe refertur vox ἐκεῖ ad Comœdiam, et nominibus Aegiſthus et Oreſtes, quanquam non ſint perſonæ quæ comicæ actioni conveniant, tamen uſus eſt, ut ſummæ duntaxat inimicitiæ poneretur exemplum, quæ tandem in amicitiam nihilominus deſinit. Sententiam loci optime in verſione ſua expreſſit Goulſtonus: Ibi enim (in Comœdia) ſi qui inimiciſſimi fuerint in Fabula, velut ipſe Oreſtes, atque Aegyſthus, Amici tandem facti è Scena exeunt, neque ab alio quiſquam confoſſus occumbit.

p. 43. l. 11. πράγμασιν] Vocem hanc in δράμασιν mutandam cenſuit Mad. quemadmodum et alibi ſæpius in hoc libello factum eſt. Sed nobiſcum ſtant libri omnes manu exſcripti, et vulgata lectio æque benè ſenſui inſervit.

p. 44. l. 1. δείκνυσι] Cum verbum hoc deſiderent libri omnes manu exarati, illud a gloſſatore quodam, βραχυλογίαν Ariſtotelis non ſatis capiente, in contexta invectum veriſimile eſt.

ibid. l. 4. τοῦτο] Emendationem Heinſianam τοιοῦτόν τι ἄλλο δρᾷν adſtruunt Codices Medicei tres, uti et editio princeps Aldina. Sed præſtat, me judice, vulgo recepta lectio.

p. 45. l. 8. τὸ γὰρ] Pro τὸ γὰρ reponendum eſſe τὸ δὲ ſuadent tum codices Medicei duo, cum ipſa orationis ſeries. Peſſime enim, inquit Philoſophus, contexta eſt illa Fabula, cum quis, perſonam ſciens, facturus jam eſſet, nec tamen fecit; nam et conſceleratum quid habet et minime tragicum, ſiquidem perpeſſione omnino careat: peſſimæ *autem* proxima conſtitutio eſt, cum quis, perſonam ſciens, effecerit tamen. Melius vero fuerit, &c.

p. 46. l. 2. ποίους καὶ τίνας] Lectionem Victorianam ποίους τίνας firmat Verſio antiqua et linguæ ipſius analogia.

p. 47. l. 1. φαῦλον μὲν ἐὰν φαύλην] Verba hæc omittunt Codd. Med. omnes, et profecto ſine loci injuria abeſſe poſſunt, immo rectius omitti probabunt ſequentia ἐν ἑκάστῳ γένει, cum ea ſit vocis ἕκαστος indoles, ut ad duas res commode referri nequeat. Exempla ex autoribus corradere ambitioſum. Niſi fortaſſe pro ἑκάστῳ reponendum ſit ἑκατέρῳ, quam lectionis varietatem et librum unicum, nempe M. 21. exhibere video.

ibid. l. ult. Μεναλίππης] Camot. Μελανίππης, quod Sylburgius edito verius exiſtimabat. Perperam.

p. 49.

p. 49. l. 4. τὰ ἐν] Caſtigationem Victorii, qui vice τὰ ἐν reſcribendum eſſe ſingulari numero τὸ ἐν affirmat, tuetur Verſio antiqua.

ibid. l. 7. οἰκείαν] Libri omnes calamo exarati, ἰδίαν. Sed quoad ſenſum eodem recidit utrumque verbum.

p. 50. l. 2. Ἀγάθων] Cum de Achille, Agathonis Tragœdia, nihil uſpiam literis mandatum ſit, retinendam eſſe veterem lectionem crediderim, ex qua, modo interpretationem Heinſianam admiſeris, ſenſus eruitur non incommodus, nempe; Ita et Poëta dum imitatur iracundos, ſocordes, aliiſque id genus moribus imbutos, ſummum potius probitatis exemplar faciet, quam aſperitatis morum, velut Achillem, non iracundum, &c. ſed *bonum*, h. e. magnanimitatis, pietatis ergo Apollinem, amicitiæ in Patroclum exemplar finxit Homerus. Cf. Cl. Beattie Eſſay on Poetry and Muſic. Part I. C. IV.

p. 52. l. 1. οὐκ] Negandi particulam, quæ a veteribus editionibus pleriſque omnibus recte abeſt, perperam huc invexit Goulſtonus. Scilicet mirum ei, uti et olim Pacio, videbatur, Philoſophum dicere agnitionem a poëta factam carere arte. Verum ſi verba proxime inſequentia animadvertiſſet, cum inquit δι᾽ ὃ ἐγγὺς τῆς εἰρημένης ἁμαρτίας ἐστίν, vidiſſet utique verba eſſe legenda prorsùs affirmativè. Quærit enim magiſter ut agnitio non a fingente poeta, ſed a fabula, id eſt, a ſerie rerum, enaſcatur.

ibid. l. 3. ἐκεῖνος] Quidni potius legeris, quod et MSSti omnes ſuadent οἷον Ὀρέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἀνεγνώρισεν ὅτι Ὀρέστης. ἐκείνη μὲν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἐκεῖνος δὲ λέγει ἃ αὐτὸς βούλεται ὁ ποιητὴς καὶ οὐχ ὁ μῦθος. Quæ cum antecedentibus adeo cohærent, ut nihil melius.

ibid. l. ult. οἱ] Legendum eſt proculdubio ἡ, nempe articulus fœminei ſexus primi caſus, quam emendationem et Codd. manu exſcripti adſtruunt

 et

et ante Heinſium propoſuerat Madius. Scilicet utriuſque vocis eadem apud librarios pronunciatio.

p. 53. l. 2. ἀπολόγῳ] Rectius ἐν Ἀλκινόου ἀπὸ λόγων nempe τοῦ κιθαριστοῦ, quod et MSSpti. omnes confirmant, atque idem Madius, interpretum longe ſagaciſſimus, germana eſſe Ariſtotelis verba credidit.

ibid. l. 4. ἀνεγνωρίσθη] Codices Medd. omnes pro ἀνεγνωρίσθη habent ἀνεγνωρίσθησαν, pluralem numerum pro ſingulari, quam lectionem in editione ſua Madius exhibet. Docte, ut ſolet. Non enim de ſimplici agnitione, interventu memoriæ factâ, hic loquitur Philoſophus, ſed de duplici, nempe ea, quæ in Cypriis, Tragœdia Dicæogenis, ex pictura fit, et ea, cui in Alcinoi domo, ex Citharœdi verbis, dum Trojanum bellum caneret, ſuarum rerum recordatus, lachrymis effuſis Ulyſſes locum dedit.

p. 56. l. 1. θεατὴν] Dacerius τὸν ποιητὴν, ut videtur, recte. Sed expectandi Codices. Cæterum quod mox libri omnes calamo exſcripti vocem ποιεῖν omittant, elegantius id atque ἀριστοτελικώτερον.

Ibid. l. 4. γὰρ ἀπὸ] Vocibus ita tranſpoſitis ut articulus οἱ inter γὰρ et ἀπὸ medius intercedat, nempe, πιθανώτατοι οἱ ἀπὸ τῆς αὐτῆς φύσεως ἐν τοῖς πάθεσιν εἰσιν, clarior, me judice, evadet loci ſententia.

Ibid. l. 8. ἐξεταστικοί.] Summus Toup Not. in Longin. p. 358. poſt Victorium et Mad. ἐκστατικοί. Rectè. Noſter Probl. p. 817. ed. Duvall. ὅσοις δὲ λίαν πολλὴ καὶ θερμὴ (κρᾶσις) ΜΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΥΦΥΕΙΣ ..... πολλοὶ δὲ διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι τοῦ νοεροῦ τόπου θερμότητα ταύτην, νοσήμασιν ἁλίσκονται ΜΑΝΙΚΟΙΣ ἢ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΙΣ. ὅθεν σίβυλλαι καὶ βάκιδες, καὶ οἱ ἔνθεοι γίνονται πάντες, ὅταν μὴ νοσήματι γένωνται, ἀλλὰ φυσικῇ κράσει. Μαρακὸς δὲ ὁ συρακούσιος καὶ ἀμείνων ἦν ποιητὴς, ὅτ' ἘΚΣΤΑΙΗ. Quæ his lucem offundunt non mediocrem.

Ibid. l. antep. ἐπεισοδιοῦν καὶ παρεντείρειν] Has voces, conjecturâ ductus, ita reſtituo: ἐπεισόδιον (v. ἐπεισόδια) πα-

παρεμβάλλειν *episodia inserere atque intrò insinuare.* Sic Greg. Naz. περὶ βαπτίσμ. κἂν λαθὼν ἑαυτὸν παρεντείρῃ· *etiamsi se clam immisceat.* Erunt tamen fortasse, qui vocem ἐπεισοδιῶν eò retinendam putent, quod mox, nempe p. 57. recurrat. Quod si magis placuerit, legendum est παρατείνειν ex scriptorum librorum auctoritate.

p. 57. l. 3. ἱερείας] Rescribendum est proculdubio τ ἱερατείας τόδε, ὅτι κ. τ. λ. quam lectionem adstruunt Codd. manu exarati et post Vallam sequitur Madius.

ibid. l. 15. μακρὸς] Pro μακρὸς legendum esse hic μικρὸς, quicquid contra statuerit Victorius, tum res ipsa clamat apertissimè, tum libri calamo scripti confirmat auctoritas. In dramatibus, inquit Philosophus, episodia concisa omnino atque brevia sunt. Epopoeia contra horum longitudine producitur; nam Odysseæ argumentum breve est, utpote quod περὶ μίαν πρᾶξιν ἑνος ἀνδρος συνίσαται, nempe de Ulysse multos per annos peregre profecto, a Neptuno, quasi insidiante, observato, & sociis vario exitio extinctis, solo superstite. Quum vero (nam & ἐπεὶ hic ex consensu librorum reponendum esse suspicor) sic se res haberent domi, &c. Atque hoc, quod paucis hisce absolvitur de essentia, ut loquuntur, fabulæ est; reliqua vero sunt episodia.

p. 58. l. 10. εὐτυχίαν] Emendationi Goulstonianæ adstipulatur Valla. Scilicet proclivem esse inter ᾱ, ᾱ et δυς lapsum nôrunt in MSSptis explicandis vel mediocriter versati.

Ibid. penult. πεπραγμένα] Lectionem Victorianam, cujus in notis fit mentio, adeo firmat Codicum auctoritas, ut dubitationi nullus omnino supersit locus.

p. 59. l. 6. τέταρτον, οἷον] E contextis hic excidisse crediderim vocem ἁπλοῦν; est enim ea quarta species Tragœdiæ, ut ex collatione p. 86. l. 2.

pa-

patet. Huc accedit, quod ἐν τοῖς ʿΑΠΛΟΙΣ πράγμασι (l. δράμασι) στοχάζονται ὧν βούλονται ΘΑΥΜΑΣΤΩΣ, h. e. voti compotes fiunt fcopumque attingunt poëtæ *per admirabile.* Vid. p. 61. l. 1—2. Sed hujufmodi præcipue funt ὅσα ἐν ᾅδῃ, quæcunque de perfonis et rebus apud inferos agunt, ut e. g. de Sifypho, qui in Ifthmo Achaiæ habitans prætereuntes omnes aut faxo obruebat aut in mare præcipitabat. Hic autem Deorum arcana, quorum particeps factus fuerat, mortalibus prodidit: quo circa ad inferos detrufus perenni poena affligitur. Mox pro ἐν ᾅδῃ refcribendum effe ἐν ᾅδῃ neminem fore credo, qui inficietur.

Ibid. l. penult. ἑκάστου κ. λ.] Hæc verba ita corrigere tentavit Heinfius ἑκάστου τὸ ἴδιον ἀγαθὸν ἀξιοῦσι τὸν ἕνα ὑπερβάλλειν. Quod certe habet, quo fe tueatur.

p. 60. l. 5. ποιεῖ] Cod. M. 16. ποιοῖ, modo optativo, quod et fententia poftulare videtur. Scilicet hac confufione fexcentis in locis ex pronunciationis fimilitudine erratum eft.

Ibid penult. Νιόβην ἢ Μήδειαν] Sciendum eft Codices aliquos manu fcriptos carere vocibus ἢ Μήδειαν: Tranflatio quoque vetus ita habet. Cui fcripturæ magis adhæreo. Opinor enim illud ἢ Μήδειαν gloffema extitiffe, quod deinde in contextum irrepfit. Aefchylus enim Nioben fecit, fed quod Medeam fecerit, hactenus non legimus. Mad. Cf. Fabric. B. Gr. T. I. p. 584.

p. 61. l. 2. πράγμασι] Paccius et Mad. δράμασι, quod ferè eodem redit.

Ib. l. 10. τὰ διδόμενα κ. λ.] Legendum eft ΤΑ ΑΔΟΜΕΝΑ ΑΛΛΟΥ μύθου ἢ ἄλλης τραγῳδίας ἐστί, vel ΤΑ ΑΔΟΜΕΝΑ ΟΥ μᾶλλον τοῦ μύθου ἢ ἄλλης τραγῳδίας ἐστί. Huic emendationi fidem facit tum fequens ᾄδουσι, cum vocum fimilitudo, quæ ejufmodi eft, ut mirum potius fit hunc errorem non contigiffe, quam quod contigerit.

rit. Immo p. 109. l. 1. ſimilis recurrit exſcriptorum lapſus; ubi enim in textu legitur διάδοντα, probante Victorio, Cod. Med. manu tranſcriptus, uti et Ed. Camot. διαδιδόντα exhibent. Ceterum obſervat Mad. Venetiis in quibuſdam caſtigationibus à ſe viſis loco vocis δεδεμένα ſcriptum eſſe γινόμενα, quam lectionem longe meliorem eſſe ea, quæ in excuſis libris habetur, recte judicat. Et profecto, ſi literarum ductus reſpicias, inter γ et δ non ita magnum diſcrimen intercedere fatendum eſt. Sed præſtare noſtram lectionem ſatis ſuperque docent rationes modo allatæ.

Ibid. penult. ἢ ἔστιν κ. τ. λ.] Utrum ἢ ἔστιν juxta vulgo receptum uſum, vel, quod Victorius maluit, ἢ EI ἔστιν ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο ἁρμόττει (l. ἁρμόττοι ex auctoritate codicum MSS. M. XIV. 16. 21. nec non ed. principis Aldinæ) ἢ ἐπεισόδιον ὅλον (ſive ὁ λόγος ſecundum M. 16.) legas, tum analogiæ, cum ſenſus habita ratione perinde eſt.

p. 62. l. 9. πράγμασι] Locum hunc malè adminiſtravit Heinſius, qui vice τοῖς πράγμασι reponendum hic eſſe δράμασι contendit; quod tamen alibi recte factum non diffiteor. Scilicet obſervat Philoſophorum princeps, quæ in rerum natura atque ἐπὶ τῶν ἔργων miſerabilia, gravia, magna aut veriſimilia ſunt, formarum vi et de eſſentia, ut loquuntur, eadem eſſe, atque ea, quæ Rhetor vel Poëta per artem ſuam talia effecerint. Id tamen diſcriminis ineſſe, quod res ipſas per ſe, ἄνευ διδασκαλίας h. e. ſine Artis Poëticæ aut Rhetoricæ auxilio, ſuapte vi, quovis narrante, aut ſimpliciter viſas tales apparere oporteat. Niſi malis vocem πράγμασι de Rhetoribus intelligi, quorum in rebus gerendis verſatur ars. Quod vero mox pro εἰδῶν legendum eſſe ἰδεῶν, uti et paulo infra ἡ ἰδέα cenſet Victor. id omnino probandum.

p. 64. l. 7. προσβολῆς] Dacerius προβολῆς, h. e. ſine

ne præmiſſa vocali. Minus recte. Significat enim hic vox προσβολὴ nihil aliud, quam alliſum linguæ ad varias partes oris humani in elementorum ſono formando, ut probe in verſione ſua notavit Goulſtonus.

Ibid. l. 13. τόποις] Suſpectum habet hoc verbum Heinſius, qui pro eo τύποις non dubitanter reponit. Nobis quoque in mentem venerat τόνοις. Sed nihil temere immutandum; immo præſtat forte vulgo recepta lectio, ut ſenſus ſit is, quem in paraphraſi ſua expreſſit idem Goulſtonus.

p. 65. l. 4. κωλύει] Heinſius ex nullo, ut videtur, MSpto, κολύει. Quod ſenſum plane perimit. Sic autem omnino refingendus atque interſtinguendus eſt hic locus, qui certè inter vexatiſſimos recenſeri optimo jure poteſt: Σύνδεσμος δέ ἐστι φωνὴ ἄσημος, ἣ οὔτε κωλύει οὔτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν ἐκ πλειόνων φωνῶν, ΠΕΦΥΚΥΙΑ ΤΙΘΕΣΘΑΙ (cf. varietatem lectionis ad definitionem Articuli in pag. ſeq.) καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου, (ἣν μὴ ἁρμόττῃ ἐν ἀρχῇ λόγου τιθέναι καθ᾽ αὑτόν. οἷον μὲν, ἤτοι, δή·) ἢ φωνὴ ἄσημος, Ἡ ἐκ πλειόνων μὲν φωνῶν ΜΙΑ, (M. 14.) σημαντικῶν δὲ, ποιεῖν πέφυκε μίαν ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΝ (M. omnes) φωνήν. Ut ſenſus ſit: Conjunctio eſt vox ſignificationis expers, quæ nec impedit, nec facit vocem *unicam* tantum modo ex pluribus ſignificativam (e. gr. in hominis definitione illa, *Homo eſt animal rationale*, ſi voci *Homo* poſtponatur conjunctio *enim*, ſignificationi τοῦ *Homo* nihil quidquam addet conjunctio illa) cujus ea eſt indoles, ut in utroque extremo periodi vel in medio collocari poſſit, (*modo* eas conjunctiones excipias quæ in initio periodi καθ᾽ αὐτοὺς, i. e. ἄνευ ἀνταποδόσεως, rite ſtare non poſſunt, cujuſmodi ſunt ΜΕΝ, ἬΤΟΙ, ΔΕ. ἀπαιτεῖ γὰρ, inquit noſter Rhet. III. p. 125. ed. Sylb. ὁ ΜΕΝ, τὸν ΔΕ, &c.) Vel eſt, ſignificationis expers vox, quæ cum ex pluribus vocibus et quidem ſig-

ſignificativis illis una ſit, nectendo faciat vocem unam ſignificativam. Sic Rhet. III. p. 140. 27. ὁ γὰρ Σύνδεσμος ἓν ποιεῖ τὰ πολλά, ὥστε ἐὰν ἐξαιρεθῇ, δῆλον ὅτι τοὐναντίον ἔσται τὸ ἓν πολλά, et mox p. 67. hujuſce libri: Εἷς δέ ἐστι λόγος διχῶς, ἢ γὰρ ὁ ἓν σημαίνων, ἢ ὁ ἐκ πλειόνων συνδέσμῳ, οἷον, ἡ Ἰλιὰς μὲν συνδέσμῳ εἷς κ. λ.

p. 66. l. 4. φωνή] Lege ſimili emendatione: ἢ φωνὴ ἄσημος, ἢ οὔτε κωλύει, οὔτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν ἐκ πλειόνων φωνῶν, ΠΕΦΥΚΥΙΑ ΤΙΘΕΣΘΑΙ καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου. Huic immutationi favent Codd. M. omnes, uti & Verſio antiqua.

Ibid. l. 9. σημαίνει.] Heinſ. σημαίνειν; at libri calamo exſcripti σημαῖνον, quod et unice verum.

p. 67. l. 1. σημαίνουσα] Reſcribendum hic quoque eſſe σημαῖνον probant tum Codd. M. 14. 16. 21. cum ipſius linguæ analogia, ut ſcilicet cum articulo τὸ melius cohæreat.

Ibid. l. 3. ὑποκριτά] Exemplaria manu exarata omnia habent ὑποκριτικῆς, quam lectionem vulgatæ præferendam eſſe recte ſtatuit Madius; nam in initio tractationis hujus de dictione, *hypocriticæ* eſſe facultatis dixit ſcire quo geſtu omnes orationis partes proferri debeant: τῶν δὲ περὶ τὴν λέξιν ἓν μέν ἐστιν εἶδος θεωρίας τὰ σχήματα τῆς λέξεως, ἅ ἐστιν εἰδέναι ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ.

Ibid. l. penult. συνδέσμων] Editionem Camot. pro συνδέσμων habere συνδέσμῳ, ut in ſequenti membro, notat Sylburgius. Quod neſcio annon magis analogum.

p. 68. l. 2. μὴ ἐκ] Reponendum eſt omnino ex auctoritate librorum MSS. qui in Bibliotheca Medicea aſſervantur omnium, uti & alterius Diegi de Mendoça, cujus in paraphraſi ſua meminit Madius, nec non verſionis antiquæ, quæ et ipſa inſtar MSpti habenda eſt: Ὀνόματος δὲ εἴδη, τὸ μὲν ἁπλοῦν (ἁπλοῦν δὲ λέγω ὃ ἘΚ ΜΗ σημαινόντων σύγκειται· οἷον γῆ.) Quæ ita explicat interpres ſupra laudatus: Senſus eſt, Nomen

ſimplex illud eſt, cujus particulæ non ſignificant, ut γῆ: duplex vero, aliud componitur ex eo, quod ſignificat, et ex eo quod non ſignificat, aliud, &c. Admonet deinde, quomodo id intelligendum ſit, et inquit non eſſe intelligendum nomen compoſitum aliquod eſſe, quod componatur ex nomine ſignificante et ex nomine non ſignificante, quoniam ſupra dictum eſt, quod omnia nomina ſignificant, ſed intelligi debet nomen aliquod dari ex pluribus compoſitum partibus, quarum altera ſignificat et erit nomen, altera vero non ſignificat, quoniam erit vel Syllaba vel conjunctio, vel aliquid id genus, quod non ſignificat.

Hactenus Mad. cui tamen vulgata lectio magis arridet. Sed noſtram emendationem MSSti omnes exhibent, quos ſi Madio inſpiciendi copia data eſſet, ſecutum eum fuiſſe minimè dubito.

Ibid. l. 5. τετραπλοῦν ὄνομα] Lege εἴη δ' ἂν καὶ τριπλοῦν καὶ τετραπλοῦν ὄνομα ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΝ, οἷον τὰ πολλὰ τῶν ΜΕΓΑΛΕΙΩΝ, ΩΣ Ἑρμοκαϊκόξανθος. Ubi voces καὶ πολλαπλοῦν ex libris calamo exſcriptis reſtituimus; cætera ingenio freti ita emendavimus ut ſenſus aliquis, qui in vulgo recepta lectione nullus fuit, ex iis erueretur. De voce μεγαλεῖα pro decompoſitis et ſeſquipedalibus verbis uſitata confer Lexicographos. Non nemo in margine libri, qui penes cl. Burgeſs eſt, Κολλητομυογαλιωτῶν habet pro πολλὰ τῶν Μεγαλιωτῶν. Quo ſenſu, ipſe viderit.

Porro in voce Ἑρμοκαϊκόξανθος, quæ certe germana lectio non eſt, cum nuſpiam in tota Græcia extet, aquam mihi hærere lubens fateor.

p. 69. l. ult. Χαλκῷ.] Repone partim ex cod. M. 21. et verſione antiqua, partim ex conjecturâ:

χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἀρύσας———
καὶ
————TAME NHΛEI χαλκῷ:

ita

ita ut ſint duæ carminum medietates diverſorum verſuum. Eſt enim pars illa τάμε νηλέϊ χαλκῷ, Hom. Il. γ. v. 292. Pro τάμνεν autem recte poſitum eſſe τάμ', aor. 2°. probant etiam ſequentia ταμεῖν, et copulam κ exhibent Codd. M. xiv (ubi tamen pro κ legitur κε ex ſolemni confuſione) 21 et Vall.

p. 70. l. ult. πρὸς ὅ ἐστι. λέγω δὲ] Heinſius, uti aſſolet, nulla vel ſcriptionis vel pronunciationis habita ratione: κ ἐνίοτε προστιθέασι, ἍΝ ΤΟΥΝΟΜΑ ἜΧΕΙ, πρὸς ὅ ἐστι. λέγω κ. λ. Obſcure nimis, quam ut vel ipſi conveniat Ariſtoteli. Quidni potius legeris, κ ἐνίοτε προστιθέασιν, ἀνθ' ὃ λέγει, πρὸς ὅ ἐστιν ἈΝΑΛΟΓΟΝ, οἷον κ. λ. Hoc eſt, nonnunquam, ubi inter duas res analogiam intercedere conſtiterit, de alterâ verba faciens aliquis, altera uti poteſt. Quod et poſtea exemplo declarat. Similiter enim, inquit, phiala ad Bacchum ſe habet ac ſcutum ad Martem. Per Metaphoram igitur et nominum ſubſtitutionem, τὸ ἀνάλογον nempe phialam, ἀνθ' οὗ λέγει pro ſcuto, de quo ſermo eſt, dicere poſſumus. Quæ profecto ita manifeſta ſunt, ut ampliori diſputatione non egeant.

p. 72. l. ult. φιάλην μὴ] Mendum hic ſubeſſe viderunt interpretes, qui et illi diverſimode occurrere conati ſunt. Nos vero ita levicula certe immutatione qualitercunque emendavimus: εἰ τὴν ἀσπίδα εἴποι φιάλην ΜΕΝ Ἄρεως, ἀλλ' ἌΟΙΝΟΝ: Ut ſenſus ſit; Hoc tranſlationis modo, ſecundum analogiam vocato, uti et aliter licet, cum videlicet nominaverimus alienum quidpiam, ponendo id ad quod relatio eſt, pro eo, de quo ſermo eſt τὸ ἀνάλογον ἀνθ' οὗ λέγει (quemadmodum in ſecunda ſpecie dixit) aliquid tamen ejus proprium ab eo removentes, ut ſi clypeum vocet quiſpiam, τὸ ἀλλότριον προσαγορεύσας, poculum Martis *quidem*, ſed vini expers, quod profecto eſſet οἰκείων τι ἀποφῆσαι, ſiquidem phialæ id proprium fuerit, ut vino impleatur.

p. 73. l. 1. χαλκεύοντα] Laborant et hæc morbo,

 cui

cui medelam adferre non ita in promptu eſt. Fieri tamen poteſt, ut pro vulgata lectione reponendum ſit, quod et Cod. M. 14. manu tranſcriptus ſuggeſſit, πεποιημένον δέ ἐςιν ὃ ὅλως μὴ ΛΑΛΟΥΜΕΝΟΝ ὑπό τινων, αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής.

ibid. l. 4. τὸ μὲν] Legendum omnino ex emendatione Victoriano-Heinſiana, quam et exemplaria calamo ſcripta aliqua ſaltem ex parte adſtruunt: τὸ μὲν ἂν φωνῆεντι μακρότερῳ κεχρημένον Ἢ ΤΟΥ ΟΙΚΕΙΟΥ (Cod. Diegi de Mendoça apud Mad.) ἢ συλλαβῇ ἐμβεβλημένη. τὸ δὲ ἂν ἀφῃρημένον ᾖ τι αὐτȣ̃. Ἐπεκτεταμένον δὲ κ. τ. ἑ. Quippe voces ἢ ἐμβεβλημένη ab Ariſtotele abjudicant libri Medd. omnes.

p. 74. l. 6. Ἄρρενα] Mad. Ἄρρενα μὲν ὅσα τελευτᾷ εἰς ν καὶ ρ καὶ σ καὶ ὅσα ἐκ τȣ́των π κ σύγκειται—ὥςε ἴσα συμβαίνει πλήθει εἰς ὅσα τὰ ἄῤῥενα καὶ τὰ θήλεα· τὸ γὰρ ψ καὶ ξ καὶ ν ρ σ ταὐτά ἐςιν.——τὰ δὲ μεταξὺ εἰς τε τὸ α καὶ ν καὶ ρ καὶ σ. Nos vero ita, innixi codicum manu exaratorum teſtimonio, reſtituimus. Ἄῤῥενα μὲν ὅσα τελευτᾷ εἰς ν καὶ ρ καὶ σ καὶ ὅσα ἘΚ ΤΟΥΤΟΥ σύγκειται. ταῦτα δέ ἐςι δύο, τὸ ψ καὶ ξ. Θήλεα δὲ, ὅσα ἐκ τῶν φωνηέντων, εἴς τε τὰ ἀεὶ μακρά, καὶ τῶν ἐπεκτεινομένων εἰς α. ὥςε ἴσα ΣΥΜΒΑΙΝΕΙΝ πλήθει εἰς ὅσα τὰ ἄῤῥενα καὶ τὰ θήλεα· τὸ γὰρ ψ καὶ τὸ ξ ΚΑΙ Σ ταὐτά ἐςιν. Εἰς δὲ ἄφωνον ȣ̓δὲν ὄνομα τελευτᾷ, ȣ̓δὲ εἰς φωνῆεν βραχύ. Εἰς δὲ τὸ ι τρία ΜΟΝΟΝ. Εἰς δὲ τὸ υ πέντε. Τὰ δὲ μεταξὺ εἰς ταῦτα καὶ ν καὶ σ καὶ ρ. Ut loci ſententia ſit: Præterea ex Nominibus alia Maſculina, alia Fœminina, alia denique inter hæc media ſive neutra ſunt. Maſculina ſunt, quæcunque fere deſinunt in liquidas ν ρ et σ et in eas duplices literas, quæ ex hac litera, nempe σ, conſtant. Sunt autem illæ omnino duæ, ψ ex π β φ et σ; et ξ ex κ γ χ et σ conflatæ. Fœminea vero quæcunque et in eas vocales deſinunt, quæ ſemper longæ ſunt, velut in η et ω, et in eas ancipites quæ producuntur in α. Ex quo efficitur, ut pares numero ſint literæ illæ, in quaſcunque terminantur virilia et mulie-

bria,

bria, nempe tres numero, ν ρ σ, quæ Masculini, et η ω α long. quæ sequioris generis sunt, siquidem ψ ξ et σ eædem fuerint literæ, utpote quæ omnes in σ desinant. In Mutam autem nullum terminatur nomen, sed nec in vocalem semper et natura brevem, quales sunt ε et ο. At in ι tria sola μέλι, κόμμι, πέπερι. Et in υ quinque.

Has immutationes plerasque omnes constabilit exemplarium vetustorum, quibus unice fides habenda, auctoritas.

p. 76. l. 3. τὸ λέγοντα] Emenda et interstingue TON λέγοντα τὰ ὑπάρχοντα ἀδύνατα συνάψαι, hoc sensu: Ænigmatis forma ea erit, ut dicens conjungat admisceatque τὰ ὑπάρχοντα ἀδύνατα quæ minime inter se congruere et in una sede morari non posse videntur.

Ibid. l. 6. Ἄνδρ' εἶδον] Codd. manu exscripti omnes ἄνδρα ἴδον πυρὶ χαλκόν. Sed vulgo receptam lectionem tuetur Athenæus, qui libro decimo, ubi de Griphis agit, quid sit hoc ænigma declarat;

Ἄνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα
Οὕτω συγκόλλως ὥστε σύναιμα ποιεῖν.

Τοῦτο δὲ σημαίνει τὴν σικύας προσβολήν. De eodem Gripho noster in Rhetorica, Demetrius in libro de Elocutione, et Plutarc. in Symposio septem Sapientum. Cucurbitulas autem apud veteres ex ære, non ex vitro, ut nunc fit, confici consuevisse ex monimentis Græcorum medicorum intelligi commode ad h. l. notavit Madius. Paulus enim in l. περὶ σικυάσεως illas vitreis anteponit, cum ait: ἀλλὰ ἀλκιμώτεραι μᾶλλον εἰσὶν αἱ χαλκαῖ, πλεῖον ἀνεχόμεναι φλογὸς τῶν ὑαλίνων ἑτοίμως καταρηγνυμένων.

p. 76. l. ult. δι' ὃ ἀνακέκραται] Observat idem Mad. aliquos calamo exaratos codices hâc parte carere; in veteri quoque translatione desiderari. Quod profecto de codicibus quos huic interpreti inspexisse

con-

contigerit, verum esse potest: Medicei tamen ita locum hunc exhibent: δεῖ ἄρα κεκρίσθαι. Quibuscum concinit antiquæ versionis jam laudatæ auctor, prout ex lectionum varietate constat. Prætulerim tamen emendationem illam, quam è Benedicti Lampridii libro affert Mad. δεῖ ἄρα κεκρᾶσθαι, ut sensus sit: Oportet igitur aliquo pacto, i. e. temperatè, hæc miscere, ne vel in ænigma vel in barbarismum incidamus. Mox pro τὸ μὲν οὖν κ. τ. λ. reponendum est omnino τὸ μὲν γὰρ ex MSSptorum fide, ut ratio reddatur, quare Metaphoris his atque reliquis id genus ornamentis temperari debeat oratio.

p. 77. l. antep. δώσει.] Cod. M. 14. δώσειεν. Recte.

p. 80. l. 3. ἐνπθεμένων] M. 14. ἀντιθεμένων, alii ex testimonio Madii ἀντιτιθεμένων, cui tamen magis arridet pervulgata lectio. Quod vero Codd. manu exarati tres μεταπθέντος exhibeant, id receptæ lectioni præferendum, ut scilicet voci μετατιθεὶς antea positæ respondeat.

p. 81. l. 1. λέγει] Libb. Med. tres: λέγοι. Non malè.

p. 82. l. 9. ἐν δὲ τοῖς ἰαμβείοις] Emaculandus hic in transitu noster, Rhet. III. p. 119. ed. Sylb. τὸ δὲ κύριον, καὶ τὸ οἰκεῖον καὶ μεταφορὰ μόναι χρήσιμοι (l. μόνα χρήσιμα) πρὸς τὴν τῶν ψιλῶν λόγων λέξιν. σημεῖον δ' ὅτι τούτοις μόνοις πάντες χρῶνται· πάντες γὰρ μεταφοραῖς διαλέγονται. Qui locus huic gemellus est.

Ibid. l. 11. χρήσεται] Castigationem Victorii, qui pro χρήσεται reponendum esse χρήσαιτο, modo optativo, censuit, firmant Libb. manu transcripti M. XIV. 21.

p. 83. l. 1. ἐν μέτρῳ] Heinsius mendosum esse hunc locum voluit, ἐν ἑξαμέτρῳ reponens, ut supra p. 17. l. 9. Sed quidni potius dixeris Aristotelem per metrum hic heroicum carmen intelligere quod κατ' ἐξοχὴν, sive honoris ergo, τοῦ μέτρου nomine insigni-

nitur. Porro notandum eſt idem h. l. valere *διηγηματικὴν*, quod in Tragœdiæ definitione *δι' ἀπαγγελίας*.

p. 83. l. ult *μὴ ὁμοίας*] Victorius reſcribendum eſſe contendit *μηδεμίας ἱστορίας τὰ συνήθη εἶναι*. Et ſic dimidia pars Codicum. Sed meliorem lectionem ſuppeditavit ingenium Dacerii, nempe, *μὴ ὁμοίας ἱστορίαις τὰς συνθέσεις εἶναι*.

p. 86. l. 9. *Ἀναγνώρισις διόλου*] Hæc ita vertit Pacius; *ut quæ agnitionibus conſtet et per totum morata ſit.* Ex quo licet intueri eum exiſtimaſſe aliter Ariſtotelis verba, quam vulgata lectio habeat, eſſe ſcribenda, nempe *ἀναγνώρισις γὰρ καὶ διόλου ἠθική*. Longin. p. 37. ſq. ed. ſummi Toup. *οὐ γὰρ ἀλλ' ἢ τῆς Ἰλιάδος ἐπίλογός ἐστιν ἡ Ὀδύσσεια . . . . δεύτερον δὲ ἕνεκα παριστορείσθω τὰ κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν, ὅπως ᾖ σοι γνώριμον ὡς ἡ ἀπακμὴ τοῦ πάθους ἐν τοῖς μεγάλοις συγγραφεῦσι καὶ ποιηταῖς εἰς ἦθος ἐκλύεται. τοιαῦτα γάρ που τὰ περὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ἠθικῶς αὐτῷ βιολογούμενα οἰκίαν, οἱονεὶ κωμῳδία τίς ἐστιν ἠθολογουμένη.*

Nonnemo in margine libri, qui penes cl. Burgeſs eſt: *ἀναγνώρισις γὰρ διπλῆ καὶ ἠθική.*

p. 88. l. 6. *μίμησις*] In diverſum hic abeunt Interpretes, quorum alii *κίνησις*, alii *μίμησις* legendum eſſe contendunt. Illam ſcripturam exhibent membranæ tres; huic aſtipulantur typis editi plerique omnes, et M. XIV. calamo exaratus. Ut videtur, recte. Intelligit enim Philoſophus *τὴν διηγηματικὴν ποίησιν* ſeu carmen Heroicum ob cæſurarum et pedum, quibus incedit, varietatem, ad affectus animi et cætera quæcunque motu ſuo exprimenda, magis idoneum eſſe quam aut Iambicus aut octonarius verſus, quorum hic ſaltationi dithyrambicæ, ille rebus agendis et dramaticis interloquiis natus eſt. Hermog. ſect. 2. *περὶ γοργότ.* de Homero et heroico carmine in hunc modum ſcribit: *Ἄριστος οὖν κατὰ πάντα λόγων εἴδη καὶ ποιητῶν ἁπάντων καὶ ῥητόρων καὶ λογογράφων Ὅμηρος,*

καὶ

καὶ γὰρ μεγέθη καὶ ἡδονὰς καὶ ἐπιμελείας καὶ, τὸ μέγιστον, ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΜΙΜΗΣΙΝ ἘΝΑΡΓΗ καὶ πρέπουσαν τοῖς ὑποκειμένοις, κἂν τοῖς κατὰ λέξιν, καὶ ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν προσώπων καὶ μύθων διατυπώσεις καὶ μέτρων διαφόρους τομὰς, ἐξ ὧν διαφορᾷ πως συμβαίνει γίνεσθαι τὰ μέτρα, καὶ ταῦτα ἐν δέοντι καὶ κατὰ λόγον μεταβαλλόμενα πρὸς τὸ καὶ τὸ, φύσει πάντων ἄριστον μέτρον προσηρμόσθαι.

Ibid. l. 11. αὐτὸ] Mad. αὐτὴ, recto casu; Versionis antiquæ auctor *ita*, ac si οὕτω in Codice, quo usus est, haberetur. Sed veram lectionem restituit nobis Vict. e libris manu transcriptis, quocum concordant et Medicei omnes.

p. 89. l. 4. οὐδὲν ἄηθες] Codd. Medd. omnes, uti et versio antiqua modo laudata οὐδὲν' ἀήθη, ἀλλ' ἔχοντα ἤθη. Recte.

Ibid. μᾶλλον] Refinge omnino ex emendatione Victoriano-Goulstoniana: δεῖ ἐν ταῖς τραγῳδίαις ποιεῖν τὸ θαυμαστόν. Μᾶλλον δ' ἐνδέχεται ἐν τῇ ἐποποιΐᾳ τὸ ἈΛΟΓΟΝ (δι' ὃ συμβαίνει μάλιστα τὸ θαυμαστὸν) διὰ τὸ μὴ ὁρᾷν εἰς τὸν πράττοντα. Mox in ἔπειτα τὰ expungendum est alterum τὰ, ut integra lectio sit ἐπεὶ τὰ, quod ante Victorium aut Heinsium odoratus est sagacissimus Madius.

Ibid. l. 8. τὸν πράττοντα] Valla: *quæ aguntur*, h. e. τὰ πραττόμενα. Quod perinde est.

p. 90. l. ult. οἴονται κ. λ.] Lampridii codex, necnon Medicei tres: ὅταν τουδὶ ὄντος τοδὶ ᾖ, ἢ γινομένου γίνηται. Quæ lectio, si cum vulgata conferatur, explicatior quodammodo videtur, ut non mirum sit Victorium eam in contexta recepisse. Utramque tamen ferri posse notavit Madius. Postmodum editi omnes δι' ὃ δὴ ἂν, sed scriptura rectior est δι' ὃ ΕΙΗ ἂν, quam ex illo enarratore mutuo acceptam pro sua conjectione venditavit Heinsius. Mox ubi in vulgatis jacet: ἀλλὰ γὰρ τούτου ὄντος ἀνάγκη εἶναι ἢ γίνεσθαι ἢ προσθεῖναι, aliqui Codd. ex testimonio ejusdem Madii ita habent ἀλλ' οὐδὲ τούτου ὄντος κ. λ. Sed in libro Bernardi

nardi Feliciani manu exarato ἀλλὰ δεῖ, item ἢ προσθῆναι, deleto ἢ, ac in ejus loco in margine fcripta voce εἰ. Ex hac tam multiplici lectione putarem hæc effe germana hinc inde refarcita Ariftotelis verba: οἴονται γὰρ ἄνθρωποι ὅταν τεδὶ ὄντος, ΤΟΔΙ ἮΙ, ἯΙ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ, ΓΙΝΗΤΑΙ, εἰ τὸ ὕστερόν ἐστι καὶ τὸ πρότερον εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τοῦτο δὲ ἐστι ψεῦδος. Διὸ ΕΙΗ ἊΝ τὸ πρῶτον ψεῦδος. ἈΛΛ' ΟΥΔΕ τούτου ὄντος, ἀνάγκη εἶναι ἢ γίνεσθαι ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

p. 92. l. 7. ἐνδέχεσθαι] Refcribendum ἐκδέχεσθαι, quod eft, juxta Lexicographum, ἀπείργειν. κωλύειν.

Ibid. l. ult. ἀγαθοῖς] Verfionis antiquæ auctor *bonus poëta*, ac fi ἀγαθὸς in exemplari, quo ufus eft, legeretur. Sed nihil immutato opus.

Ibid. ἐμφανίζει] Dimidia pars Codicum ἀφανίζει, ἤδυνον τὸ ἄτοπον. Quod libens amplector. Eft autem ἀφανίσαι, ἀνελεῖν καὶ ἀφανὲς ποιῆσαι. Matth. c. VI. v. 16. ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα, ubi Chryfoftom. διαφθείρουσι καὶ ἀπολλύουσι. Sic et Thom. M. ἀφανίζεται ἀντὶ ἀφανὴς ὅτι καιρὸν γίνεται. Φιλόστρατος ἐν Εἰκόσιν, Οὐκ ὡς ἀφανισθείην εἰς μίαν ἡμέραν. Atque Euftath. Odyff. p. 261. ed. Baf. κακὰ σπεῖρα τὸ λαμπρὸν εἶδος ἀφανίζουσι. Similitèr Nicoftratus apud Stob. p. 445. πόῤῥω δ' ἂν εἴη καὶ τοῦ δεηθῆναι (l. δοθῆναι) γυνὴ ὑγιαίνουσα καὶ ψιμμυθίῳ καὶ ὑπ' ὀφθαλμῷ ὑπογραφῆς καὶ ἄλλου χρώματος ζωγραφοῦντος καὶ ἀφανίζοντος τὰς ὄψεις.

p. 94. l. 3. ἢ μὲν π.] Vix ac ne vix quidem alius eft locus, in quo infelicius fe gefferit Interpretum agmen. Tu vero fic mecum repone, libris quoque manu tranfcriptis fuffragantibus: ΕΙ μὲν γὰρ προείλετο μιμήσασθαι ἀδυναμίαν, ΑΥΤΗΣ ἁμαρτία. ΕΙ δὲ τὸ προελέσθαι ΜΕΝ (Cod. Lampridii apud Mad.) ὀρθῶς, ἀλλὰ τὸν ἵππον ἄμφω τὰ δεξιὰ προβεβληκότα, ἢ τὸ κατ' ἑκάστην τέχνην ἁμάρτημα, οἷον, τὸ κατ' ἰατρικὴν, ἢ ἄλλην τέχνην εἰ ἀδύνατα ΠΕΠΟΙΗΤΑΙ ὉΠΟΙΑΟΥΝ οὐ καθ' ἑαυτήν. Quæ Latine ita fonant: Si quidem propofuerit impoffibilitatem imitari

tari, ipſius eſt peccatum : ſi vero ea, quæ fieri poſſunt, imitari velit, ſed in exprimendis his erret, ea ſcilicet alio, quam revera ſint, modo deſcribens, ut ſi dicat equum pedes ambos dextros ſimul ante porrigentem, aut ſi quid peccati admittatur in his, quæ alterius artis ſunt, ut ſi e. gr. in Medicina aut alia quapiam arte, ex qua materiam ſcribendi hinc inde ſibi ſubminiſtrat, propter illius ignorantiam impoſſibilia fecerit, hæc, inquam, qualia demum cunque fuerint, non ſunt Poëticæ errata per ſe, *ſed per accidens.*

Alterum illud κατὰ συμβεβηκὸς recte ab Ariſtotele abjudicavit Morellius, ut nunc ex ſcriptis libris conſtat. Nos quoque ex eorundem Codicum auctoritate verba τοῦτ' οὖν delenda eſſe credidimus, ut integra lectio ſit : ἀδύνατα ὁποιαοῦν οὐ καθ' ἑαυτήν. Immo affirmat Mad. in aliquibus codicibus a ſe viſis particulam illam ab εἰ ἀδύνατα ad ἂν ᾖ incluſive omitti, quam tamen rectius ſervari poſſe exiſtimat.

Porro notandum eſt Ariſtotelem in libro de inceſſu animalium, p. 744. ed. Duvall. animalia, quæ quaternis notis incedunt, poſteriorem ſiniſtrum pedem cum anteriori dextro movere ſimul dicere: κινεῖται τὰ ὀπίσθια πρὸς τὰ ἔμπροσθεν κατὰ διάμετρον· μετὰ γὰρ τὸ δεξιὸν τῶν ἔμπροσθεν τὸ ἀριστερὸν τῶν ὄπισθεν κινοῦσιν· εἶτα τὸ ἀριστερὸν τῶν ἔμπροσθεν. μετὰ δὲ τοῦτο, τὸ δεξιὸν τῶν ὄπισθεν· αἴτιον δ' ὅτι εἰ μὲν τὰ ἔμπροσθεν ἅμα καὶ πρῶτον (γρ. καὶ ὄπισθεν) διέσπαστο ἄν, ἢ καὶ προπετὴς ἡ βάδισις, οἷον ἐφελκομένοις τοῖς ὄπισθεν τῇ τάσει. ἔτι δ' οὐ πορεία, ἀλλ' ἅλσις τι τοιοῦτον· χαλεπὸν δὲ συνεχῆ ποιεῖσθαι τὴν μεταβολήν, ἀλλόμενον. Quæ hunc locum non mediocriter illuſtrant.

p. 95. l. 5. τὸ τέλος εἴρηται] Heinſius τὸ τέλος εὕρηται. Præſtat autem vulgo recepta lectio, niſi quod particula οἷον, quam membranæ non agnoſcunt, a contextu ſit ableganda, hoc modo, τὸ γὰρ τέλος εἴρηται εἰ οὕτως ἐκπληκτικώτερον ἢ αὐτὸ, ἢ ἄλλο ποιεῖ μέρος.

p. 95. l. 7. Ἢι] Victorius εἰ, quem in paraphraſi

ſua

ſua ſecutus eſt Goulſtonus. Sed edita lectio concinnior, atque ἀτλικώτερα.

Ibid. l. penult. ἔτι ποτέρων] Sic MSSptorum quicquid ubique eſt; nullo tamen, opinor, ſenſu. Tu lege facili, at certiſſima emendatione: 'ΑΤΟΠΩΤΕΡΟΝ ἢ ἐστὶ τὸ ἁμάρτημα τῶν κατὰ τὴν τέχνην ΤΟΥ κατ' ἄλλο συμβεβηκός. Ut loci ſententia ſit: Præterea abſurdum magis eſt, cum Poëta aliquod peccatum eorum, quæ ad artem ſuam per ſe ſpectant, admiſerit, quam cum in iis, quæ alterius ſunt negotii per accidens titubaverit. Minus enim errat, ſi ob ignorantiam cervam habere cornu dicat (ut Pindarus, Anacreon, Callimachus, alii fecere) quam ſi prave ea cornua deſcripſerit, quod Poëticæ proprium eſt. Nihil verius hac emendatione, cui etiam adſtipulatur, ex teſtimonio erudititiſſimi Madii, Codex Lampridii manu exſcriptus.

p. 97. l. ult. ἀλλ' ἔτυχεν] Repone ex emendatione Victoriano-Heinſiana: ἀλλ' ἔτυχεν, ὥσπερ Ξενοφάνης (vel Ξενοφάνει M. 14. 16. 21.) οὐ σαφῆ τάδε. Hanc caſtigationem, quæ adeo ingenioſa eſt, ut nihil ſupra, recte ſecutus eſt in verſione ſua Goulſtonus.

p. 101. l. 3. Ζωρά τε] Membranæ omnes, uti et verſio antiqua ἀθάνατα· ζῶα τε. At ſinceram lectionem reſtituit nobis Mad. ex Simplicio, l. 1. de Phyſica auſcultatione:

Ζωρά τε τὰ πρὶν ἄκρητα.

Hos eoſdem verſus Athenæus quoque, l. 10. refert, ubi ait Theophraſtum ἐν τῷ περὶ μέθης voluiſſe ex hoc Empedoclis loco ζωρότερον id eſſe quod κεκραμένον dicimus.

Ibid. l. 7. κεκραμένον] Totus hic locus in hunc modum conſtitui debet: οἷον τὸν κεκραμένον οἶνόν φασιν εἶναι ὅθεν πεποίηται ὁ Γανυμήδης

——— Διῒ οἰνοχοεύειν

οὐ πινόντων οἶνον. καὶ χαλκέας τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους· ὅθεν εἴρηται

——Κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο.
Εἴη δ' ἂν ΑΥ τοῦτό γε κ. λ.

p. 101. l. ult. ὑπεναντίωμά τι] Libri M. 14. 16. 21. calamo exarati, cum Verſione antiqua ὑπεναντιώματι; Ed. Baſ. ὑπ' ἐναντιώματι. Sed præſtat forte vulgata lectio, quam adſtruunt etiam Cod. Lampridii apud Mad. nec non M. xiv.

p. 102. l. 2. οἷον] Codices Medd. omnes: οἷον TO
—τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος,
TO ταύτῃ κωλυθῆναι. Rectè.

Ibid. l. 6. ὅτι ἔνιοι] Rem ſanam hic emendare voluit Heinſius, ſic: ὅτι ἔνιοι ἀλόγως προϋπολαμβάνουσι καὶ αὐτοὶ ΚΑΤΑΣΟΦΙΣΑΜΕΝΟΙ συλλογίζονται καὶ ὡς ΕΙΡΗΚΟΤΙ ὅτι δοκεῖ ἐπιτιμῶσιν κ. τ. ἑ. Atqui nihil opus eſt mutato cum verba, ut nunc ſe habent, eundem ſenſum ſatis commode exhibent. Egregie dictum καταψηφισάμενοι, ut ſenſus ſit: hi perinde ac *judices quidam decernentes* ratiocinantur, et cum ſuum ὅτι δοκεῖ, quod ipſis videatur, pronunciarint, indignantur ſi quid eorum exiſtimationi contrarium ab aliquo proferatur.

p. 103. l. 6. Διαμάρτημα] Hanc vocem in duas reſolvit poſt Madium Victorius. Non malè.

p. 104. l. 1. τοιούτους] Codd. M. omnes, uti et alter Lampridii: τοιούτους δ' εἶναι οἵους Ζεῦξις ἔγραφεν, ἀλλὰ βέλτιον. Mad. contrà voces illas ἀλλὰ καὶ expungendas cenſet; quod et ferri poteſt. Nos vero locum hunc, qui multum negotii jam dudum faceſſit interpretibus, ſic utcunque ſanitati reſtituendum eſſe credimus: πρὸς γὰρ τὸ βέλτιον, τοιούτους εἶναι, οἵους Ζεῦξις ἔγραφεν· τὸ γὰρ παράδειγμα δεῖ ὑπερέχειν. Πρὸς γὰρ ἅ φασι, τἄλογα (ſub. δεῖ ἀνάγειν·) οὕτω τε, καὶ ὅτι ποτὲ οὐκ ἄλογα ἐστιν· εἰκὸς γὰρ κ. λ. Satis enim patet tertium hic deſiderari membrum πρὸς τὴν δόξαν, cui ſynonymum eſt πρὸς ἅ φασι. Ergo hoc illius vicem occupat, quod Ariſtotelicum eſſe pluribus exemplis, ſi tam neceſſe quam facile

eſſet,

esset, confirmari posset. Immo haud aliter supra in ipso hujus capitis ingressu locutus est noster: Αὐτῆς δὲ τῆς ποιητικῆς διττὴ ἡ ἁμαρτία, ἡ μὲν καθ' ἑαυτὴν, ἡ δὲ κατὰ συμβεβηκός. εἰ μὲν γὰρ προείλετο μιμήσασθαι ἀδυναμίαν, αὐτῆς ἡ ἁμαρτία, εἰ δὲ τὸ προελέσθαι μὲν ὀρθῶς, ἀλλὰ τὸν ἵππον ἄμφω τὰ δεξιὰ προβεβληκότα κ. τ. λ. οὐ καθ' ἑαυτήν. Ergo κατὰ συμβεβηκός.

Cl. Batteusius in elegantissima versione hujus libri Franco-Gallica verba hæc sic ordinanda esse contendit: τοιούτους δ' εἶναι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ βέλτιον, οἵους Ζεῦξις ἔγραφεν· τὸ γὰρ παράδειγμα δεῖ ὑπερέχειν. Cic. Invent. l. 2. de Zeuxide hæc habet: Præbete, inquit, ex istis virginibus formosissimas, dum pingo id, quod pollicitus sum vobis. Neque enim putavit omnia, quæ quæreret ad venustatem uno in corpore se reperire posse, ideo quod nihil simplici in genere omnibus ex partibus perfectum natura expolivit.

p. 105. l. 1. Αἰγεῖ] Schützius Præf. ad Chrestomath. Gr. V. I. Ὀρθὴ δὲ ἐπιτίμησις καὶ ἀλογία καὶ μοχθηρία, ὅταν μὴ ἀνάγκης οὔσης, μηδὲν χρήσηται τῷ ἀλόγῳ, ὥσπερ Εὐριπίδης ἐν τῷ ΑΙΓΕΙ· Ἢ ΤΗι πονηρίᾳ, ὥσπερ ἐν Ὀρέστῃ τοῦ Μενελάου. Haud aliter p. 47. ἔστι δὲ παράδειγμα πονηρίας μὲν ἤθους μὴ ἀναγκαῖον (l. ἀναγκαίου) οἷον ὁ Μενέλαος ἐν τῷ Ὀρέστῃ. Quæ hanc emendationis supra allatæ partem extra aleam ponunt. Ægeum vero, Fabulam Euripidis deperditam, memorant Clem. Alexand. 6. Strom. p. 622. Stobæus. Scholiastes Aristophanis ad Aves; Euripidis ad Medeam, v. 167. Suid. in δικατεύειν.

p. 106. l. 2. ἀριθμῶν] Heinsius: αἱ δὲ λύσεις ἐκ τῶν εἰρημένων σκεπτέαι· εἰσὶ δὲ ἈΡΙΘΜΩι δώδεκα, certissima emendatione.

p. 107. l. 1. αὐτὸς προσθῇ] Vexatissimum hunc locum, ex quo expedire se nemo Interpretum adhuc potuit, ita in literis ad me datis integritati restituit, summo ingenio vir et nostris præconiis omnino major,

jor, J. Toup: ἂν μὴ ΑΥΛΟΣ ΠΡΟΣΗι. Quod alii post eum probabunt.

Florius in versione hujusce libelli, Hispanico Idiomate conscripta, post Batteusium atque Heinsium: ἂν μὴ αὐτὸ παρῇ, h. e. quasi nihil, nisi hoc accederet, sentirent spectatores. "Como si ios oyentes no entendieran lo que se hace, a no egecutarse por los actores muchos i acelerados movimientos." Minus bene.

p. 108. 1. Πινδάρε] Utrum Πινδάρε, Τυνδάρε aut Δαρείε legas, parum aut nihil refert, si mimum omnino Aristotelem notasse oportuerit. Sed fortasse hæc de Pindaro illo πολλῶν καὶ καλῶν ὕμνων τῷ θεῷ χορηγε intelligenda, qui et ipse ex testimonio Suidæ, Dithyrambos, Hyporchemata immo et Δράματα τραγικὰ ιζ scripserat. Reliqua ad mentem Victorii ordinanda, nempe: ὡς δ' οὗτοι ἔχουσι πρὸς αὐτὲς ἡ ὅλη τέχνη πρὸς τὴν ἐποποιίαν ἔχει. Ut loci sententia ea sit, quam in versione sua expressit Goulstonus. Quod vero pro ἡ ὅλη reponendum esse ἡ ἄλλη crediderit Heinsius, absurdum id esse nemini non liquet.

p. 108. l. 2. περὶ] Codd. M. 14 21. πρὸς θεατάς. Quæ forte verior lectio.

p. 109. l. 5. μιμεμένων] Castelvetrius μιμεμένοις. Nobis vero integrum hoc atque sanum esse videtur.

Ibid. l. 6. ἐποιεῖτο] Editio princeps Aldina ποιεῖτο. Sed in exemplaribus Mediceis omnibus, uti et Lampridii altero, manu transcriptis, nec non versione antiqua legitur ποιεῖ τό. Quod et unice verum. Scilicet idem asseruit noster p. 24. l. 11. hujusce libelli: ἡ γὰρ τῆς τραγῳδίας δύναμις καὶ ἄνευ ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐστιν.

Ibid. l. penult. δ' ὅτι] Repone non dubitanter ἔπειτα ΔΕ ὅτι. Quæ lectio quin ab Aristotelis manu fluxerit non dubitari posse existimo.

Ibid. l. ult. τῷ μέτρῳ] Aut hic pro μέτρῳ rescribendum est ἑξαμέτρῳ, aut certe verba hunc præ se ferunt

runt ſenſum. Vide nos ad p. 83. l. 1. Nam ſi Iambum intelligere voluiſſet Philoſophus, voce χρῆται, præſenti tempore, uſus eſſet. Scilicet, cum prius omnia Tragœdiæ ineſſe, quæ in Epopœia ſunt, affirmaverat, hic tacitæ objectioni occurrit: Poſſet enim quis dicere: Epopœia utitur carmine heroico, quod στασιμώτατον καὶ ὀγκωδέστατον τῶν μέτρων ἐστιν, atque ideo heroici carminis nomine cohoneſtatur, quod cæteris præſtet. Tragœdia non utitur. Ergo Tragœdia non habet cuncta, quæ in Epopœia reperiuntur. Reſpondet Ariſtoteles, ideo ſe dixiſſe, quæcunque in Epopœia ſunt, in Tragœdia quoque reperiri, quoniam, licet Iambica magis Tragœdiæ convenire videantur, nihil tam repugnet, quinetiam Hexametris uti poſſit Tragœdia.

Mox pro ὅτι cum Victorio legendum eſſe ἔτι crediderim, quamvis citra ſcriptorum librorum auctoritatem.

p. 110. l. 1. τὰς ἡδονὰς] Editor Oxonienſis minor ſic reſcribendum proponit, δι' ἧς (τῆς ὄψεως) τῆς ἡδονῆς συνίστανται ἐναργέστατα, *per quam voluptatis pars evidentiſſima efficitur.* Sed præſtat lectio illa, quam Victorius in exemplari quodam inveniſſe ſe teſtatur et Codices Medd. omnes exhibent: δι' ἧς αἱ ἡδοναὶ συνίστανται ἐναργέστατα. Niſi forte retinenda ſit vox ἐπίστανται ex codicum 14. 16. auctoritate. Cæterum nominis adjectivi pluralis numeri adverbiaſcentis exempla affatim ſuppeditabunt ſcriptores optimi. Cf. Spanhem. ad Ariſtoph. Plut. 46. Reitz. ad Lucian. de C. H. cap. 48. et Hemſterhus. ad ejuſdem Somn. S. 2.

Ibid. l. 3. ἀναγνώσει] Codices nonnulli Venetiis à Madio excuſſi ἀναγνώσει, quæ, ut certè germana eſt lectio, ita et Dacerio poſt Heinſium, Madio et Lombardo præeuntibus, in mentem venerat; Goulſtonus: *deinde et ſummam quoque evidentiam habet,*

cum

cum in Agnitione, tum in operibus singulorum dramatum propriis. Nullo, opinor, sensu. Recte Heinsius: *Deinde evidentius quid in legendo et in iis, quæ aguntur, habet.* Ἐπὶ τῶν ἔργων, inter repræsentandum. Cf. p. 10. ult.

Mox pro τῷ rescribendum esse omnino τὸ, accusandi casu suadet præcedens ἔχει, ut constructio sit ἔτι (ἔχει) τὸ εἶναι κ. τ. ἑ.

Ibid. l. ult ἀνάγκη] Cum libri omnes manu exscripti hanc vocem non agnoscant, et, salvo loci sensu, abesse possit, nos quoque eam ab Aristotele abjudicamus.

Ibid. βραχέα] Membranæ omnes βραχέως. Sed ne hilum quidem interest. Idem de vocibus dicam? an voce μύκρον et μίκρον notandum, quæ cum librariis pronunciatu eædem fuerint, re quoque et sensu eædem sint necesse est.

p. 111. l. 1. μέτρυ] Cod. M. 14. λόγυ. Quæ lectio apertior est. Sed nihil temere immutandum.

Ibid. l. 2. ἐὰν ᾖ πλείους] Glossema hoc esse nescio cujus, mentem Philosophi in periodo longiore non capientis, persuasum me habeo. Rescribe igitur, suffragantibus MSStis, ἢ ἀκολουθοῦντα τῷ τοῦ ΛΟΓΟΥ μήκει, ὑδαρῆ. Λέγω δὲ οἷον, ἐὰν ἐκ πλειόνων πράξεων ᾖ συγκειμένη, ὥσπερ ἡ Ἰλιὰς ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη καὶ ἡ Ὀδύσσεια, ἃ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μέγεθος. Dubitare enim quispiam merito posset quonam modo dicatur à Philosopho epicam Homeri constitutionem ejusmodi esse, ut ex ea plures tragœdiæ conficiantur, cum superius in hoc præcipue Homerum præ cæteris poëtis laudarit ὅτι Ὀδύσσειαν ποιῶν οὐκ ἐποίησεν ἅπαντα, ὅσα αὐτῷ συνέβη, ἀλλ' ἃ περὶ μίαν πρᾶξιν συνέστησαν. Cui dubitationi sic occurrendum: Epopœiam, quatenus in ea episodia ita magna sunt, ut ex eorum aliquibus Tragœdiæ confici possint, eatenus dici plures actiones continere; quatenus vero illa omnia in unam potissimum acti-

actionem, quæ Poëmatis Fabula nuncupatur, ordinantur sic eam unius actionis dici. Vid. p. 84. sq.

Porro notandum est vocis ὑδαρῆ eundem esse sensum, qui præcedentis πολλῷ κεκραμένον τῷ χρόνῳ, metaphora a vino sumpta.

Ibid. l. 11. καὶ αὐτῶν] A voce αὐτῶν ad voces τί διαφέρει exclusive, omittunt Codd. Medicei omnes. Neque profecto diffitendum est, hæc, utpote quæ glossatorem redoleant, rectius amoveri posse, ut lectio sit: Περὶ μὲν οὖν τραγῳδίας καὶ ἐποποιΐας καὶ αὐτῶν καὶ τί διαφέρει καὶ τοῦ εὖ κ. λ. Quod vero Mad. pro εὖ rescribendum esse ἐν existimaverit, nauci non est.

ADDENDA.

P. 5. l. 1. μίμων] Omnino legerim νόμων cum editione principe Aldina et versione antiqua, uti et infra p. 7. ult. νόμους ex auctoritate librorum Mediceorum omnium, nec non Ald. et Vall.

P. 10. l. 14. τὸ χαίρειν] Expressi, quam inveni, editam lectionem. Non ambigo tamen, quin exaraverit Philosophus ΤΩι χαίρειν ut cum antecedente τούτῳ melius cohæreat.

P. 11. l. 3. ἀγριωτάτων] Batteusius post Victorium, suffragantibus libris Medd. ad unum omnibus, nec non versione antiqua ἀτιμοτάτων. Recte, si quid judico. Neque enim animalia, eo quod ferocia sint λυπηρῶς ὁρῶμεν, immo potius visis delectamur. Bufones vero, serpentes aut cadavera, ἀτιμότατα cum sint, nemo lubens intuetur.

P. 12. l. 8. Μαργείτης] Hephæstion de Carminis ratione in Margite: Μετρικὰ ἄτακτα. ὅσα ἐκ μέτρων μὲν ὁμολογουμένων συνέστηκε, τάξιν δὲ καὶ ἀνακύκλησιν οὐκ ἔχει, οὔτε κατὰ στίχον, οὔτε κατὰ συστήματα, οἷός ἐστιν ὁ Μαργίτης, ὁ εἰς Ὅμη-

ρον ἀναφερόμενος, ἐν ᾧ παρέσπαρται τοῖς ἔπεσιν Ἰαμβικὰ, καὶ ταῦτα οὐ καθ' ἴσον σύστημα. Idem fere Mar. Victorin. de Iambis ſex aut ſeptem Syllabarum loquens: "Hoc genere verſuum primus uſus eſt Homerus in Margite ſuo, nec tamen totum carmen ita digeſtum perfecit, nam duobus pluribuſve Hexametris antepoſitis, iſtum ſubjiciens copulavit." Hoc opus videtur ab Homero juvene adhuc tentatum non ut peſſimum, quod Barneſius voluit, ſed potius fatuum hominem atque ad omnia ineptum repræſentaret. Quod tam ex ipſius poëmatis ejus relliquis, quam ex teſtimonio veterum confirmatur. Cf. Baſil. in libro ὅπως οἱ νέοι ὠφέλοιντο ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν λόγων; noſtrum Eth. VI. 7. Clem. Alexand. Stromat. l. 1, &c. Suid. Μαργείτης ἐπὶ μωρίᾳ κωμῳδούμενος, ὅν φασιν ἀριθμῆσαι μὲν μὴ πλείω τῶν ε δυνηθῆναι· νύμφην δὲ ἀγόμενον μὴ ἅψασθαι αὐτῆς, ἀλλὰ φοβεῖσθαι λέγοντα μὴ τῇ μητρὶ αὐτὸν διαβάλλῃ κ. λ. Unde conſtat verſus hoſce a Scholiaſte ad Euripid. Oreſt. v. 249. citatos, quos alii ad Odyſſeam Λ. 438. perperam retulerunt, Margiti eſſe vindicandos:

Ὡς δὲ Κλυταιμνήστρη λείπουσ' Ἀγαμέμνονα δῖον
Αἰγίσθῳ παρέλεκτο καὶ εἵλετο χείρον' ἀκοίτην
Ὡς δ' Ἑλένη ἤσχυνε λέχος ξανθοῦ Μενελάου.

P. 13. l. 2. κωμῳδίας οἱ] Excidit hinc, prelo currente, annotatio illa, quæ inter Uptonianas ad hanc paginam nona eſt, videlicet: "Victorius locum hunc mancum ac decurtatum, ope duorum calamo exaratorum librorum, ſic reſtituit: παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας οἱ ἐφ' ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες. Sylburgius.

P. 53. l. 2. Ἀλκινόου ἀπολόγῳ] Retinendam eſſe veterem lectionem conſtat ex loco huic fere gemino, Rhet. III. p. 149. ed. Sylb. ἔτι πεπραγμένα δεῖ λέγειν ὅσα μὴ πραττόμενα ἢ οἶκτον, ἢ δείνωσιν. φέρει παράδειγμα ὁ Ἀλκινόου ἀπόλογος.

INDEX

RERUM ET LOCUTIONUM

QUARUNDAM SINGULARIUM,

QUÆ IN HOC OPERE OCCURRUNT.

 Chon-

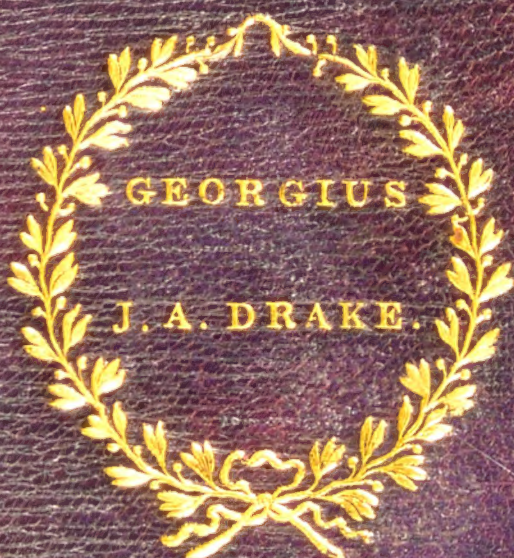
Florius

Lyn-

R.

S.

T.

GEORGIUS
J. A. DRAKE.